

J. F. COOPER
VADÖLŐ

Fordította és az ifjúság számára átdolgozta:
RÉZ ÁDÁM és SZINNAI TIVADAR

TARTALOM

- I.**
VADÖLŐ MEGJELENIK
- II.**
A HUTTER CSALÁD
- III.**
SÓLYOMSZEM
- IV.**
CSINGACSGUK
- V.**
HETTY
- VI.**
A REJTÉLYES LÁDA
- VII.**
A HADÜZENET
- VIII.**
SZABADULÁS ÉS FOGSÁG
- IX.**
HARC A PÉZSMAPATKÁNY-KASTÉLYBAN
- X.**
HUTTER HALÁLA
- XI.**
VADÖLŐ KÜLDETÉSE
- XII.**
SZARVASÖLŐ
- XIII.**
AZ IROKÉZEK TÁBORÁBAN
- XIV.**
A KÍNZÓOSZLOP
- XV.**
BÚCSÚ

I.

VADÖLŐ MEGJELENIK

Történetünk az 1740-es év táján kezdődik, amikor New York még angol gyarmat volt, s területének csak igen kis részét hódították meg a telepesek, a Hudson folyó két partján, a torkolattól felfelé a vízesésekig. Néhány előretolt „község” ugyan gyökeret vert már a Mohawk és a Schoharie folyó mentén, de az ősrengeteg széles nyelvei még átnyúltak a folyókon Új-Angliába, s dús lombjaikkal elrejtették az indián harcost, aki hangtalan mokassinjában járta a titkos és véres hadiösvényt. Madártávlatból egészen a Mississippiig egyetlen hatalmas vadonnak látszhatott a táj, csak a tengerparton határolta egy keskeny, megművelt földsáv, beljebb pedig csillogó tavak és kanyargó folyók ezüstje vált ki tömött sűrűjéből. A legkülönbözőbb négy lábú állatok és madarak háborítatlanul tanyáztak az erdőben, s ha néhanapján megzavarta is nyugalmaikat egy-egy indián vagy fehér vadász, legtöbbjük még sohasem hallott puskaropogást.

Sok száz tavasz napsütése festette már ragyogóra a méltóságteljes tölgyek és fenyők csúcsait, amikor egy felhőtlen júniusi napon kiáltások verték fel az erdő csendjét. Két férfi eltévedt a rengetegben, s most különböző irányban kereste a helyes utat. Végül diadalkiáltás hallatszott: a cserjék sűrűjéből egy hatalmas termetű ember bukkant elő, s megállt egy lejtős tisztáson, melyet részben a szél, részben a tűz fosztott meg növényzetétől. Innen már lehetett látni az eget.

- Végre szabadon lélegezhetünk! - kiáltotta a hatalmas ember, s megrázta magát, mint egy nagy kutya, amely éppen egy havas gödörből mászott ki. - Hurrá, Vadölő, végre itt a világosság, s a tó sem lehet már messze!

Ebben a pillanatban egy másik férfi bújt ki a bozótból, sebtében megigazította fegyvereit és öltözetét, majd csatlakozott társához.

- Ismered ezt a helyet? - kérdezte a Vadölőnek szólított férfi. - Vagy csak azért kurjongatsz, mert örülsz a napfénynek?

- Ezért is, meg azért is, öcsém; ismerem ezt a helyet, és örülök, hogy megtaláltam jó barátomat, az áldott napocsát. Most már megint felismerhetjük az égtájakat, és magunkra vessünk, ha megint összecseréljük őket, mint az előbb. Ne legyen a nevem Hamari Harry, ha nem azon a helyen állunk, ahol a földkeresők táboroztak egy hétig tavaly nyáron. Oda nézz, azok a száraz ágak az ő kunyhójukból maradtak, és itt van a forrás. De akárhogy szeretem is a napot, öcsém, nélküle is meg tudom mondani, hogy dél van-e már; nincsen olyan pontos időmérő szerkezet az egész gyarmaton, mint az én gyomrom, és ez a gyomor azt mondja, hogy jó fél órával túl vagyunk a tizenkettőn. Nyisd hát ki a tarisznyát, és gyűjtsünk egy kis erőt a következő hatórára útra.

Ezzel mindketten nekiláttak egyszerű, de ízletes ebédjük előkészületeinek. Felhasználjuk ezt a szünetet arra, hogy némi fogalmat adjunk olvasóinknak e két férfi külsejéről, mivel mind a kettőre igen fontos szerep vár történetünkben.

Nehéz lett volna délcegebb, szebb szál legényt találni annál, aki az előbb Hamari Harrynak nevezte magát.

Valójában Henry Marchnak hívták, de a vadászok, akik átvették az indiánoktól a „névragasztás” szokását, átkeresztelték Hamarinak, gyors, meggondolatlan természete és nyugtalansága miatt. Harry valóban nem szeretett egy helyben maradni, s állandóan járta az erdőt az elszört

települések és Kanada között. Százkilencven centinél magasabb volt, arányos termetű, roppant erejű, derűs tekintetű ember. Arca eléggé durva, de csinos, s ez megóvta Harryt a közönségesség látszatától.

Társa, akit Harry Vadölőnek nevezett, egyáltalán nem hasonlított hozzá, sem külsőben, sem jellemben. Mokasszint viselt, mintegy száznyolcvan centi magas lehetett, s termete aránylag vékonynak és gyengének látszott; izmai nem mutattak rendkívüli erőt, csak rendkívüli fűrgeséget. Fiatal arca nem volt szép, de kifejezése mégis megnyerő volt, mert őszinteségtől, becsülettől sugárzott, és bizalmat keltett.

Mindkét hősünk fiatal ember volt még: Harry talán huszonhat-huszonnyolc éves lehetett, Vadölő pedig nála is fiatalabb néhány évvel. Öltözetük nem érdemel részletesebb leírást, bár annyit megjegyezhetünk, hogy nagyrészt szarvasbőrből volt, s meglátszott rajta, hogy a két férfi a civilizált társadalom és a végtelen erdő határán tölti életét. Vadölő felszerelése, kivált pedig fegyverei mégis igényességről tanúskodtak. Puskája kitűnő állapotban volt, vadászkésének nyelét, lőporos szaruját és puszkagolyós zacskóját vésett ábrák meg indián kagylóékszerek díszítették. Ezzel szemben Hamari Harry öltözete rendetlenséget és elég nagy hanyagságot árult el.

- Gyere, Vadölő, láss hozzá, és bizonyítsd be, hogy delavár gyomrod is van, nemcsak a nevelésedet kaptad a delavár indiánoktól! - kiáltotta Harry, szájába tömve egy akkora darab hideg vadsültet, hogy bármely európai paraszt biztosan jóllakott volna belőle. - Gyere, öcsém, bizonyítsd be, hogy a fogad éppúgy el tud bánni ezzel a szegény dámszarvassal, mint ahogy a puszkád már elbánt vele!

- Ugyan, Harry, nem olyan nagy dicsőség megölni egy szarvast; persze a párduc vagy a hiúz, az más - felelte Vadölő, és ő is letelepedett a lakomához. - Nem annyira bátorságomért kaptam nevemet a delavároktól, mint inkább jó szememért és fűrgő lábamért.

- No, a delavárok se nagy hősök - mondta Harry teli szájjal -, különben nem hagyták volna, hogy a mingó indiánok, ezek a csavargók, úgy elbánjanak velük.

- Tévedsz, Harry - felelte Vadölő -, a mingók telekürtölik az erdőt hazugságaikkal. Én már tizedik éve élek a delavárok között, és tudom, hogy éppoly bátrak, mint bármely másik törzs, ha küzdelemre kerül a sor.

- Ha már erről van szó, Vadölő, hadd kérdezzek tőled valamit: a vadászatban, tudom, nagyon szerencsés voltál, de emberre, fegyveres ellenségre elsütötted-e már a puszkádat?

- Az igazat megvallva, eddig még soha - mondta Vadölő -, minthogy nem volt rá alkalom. A delavárok békében éltek, amióta közénk tartozom, és úgy vélem, emberéletet csak nyílt és becsületes harcban szabad kioltani.

- Ej, hát sose csíptél rajta senkit, amint a vadfogó csapdáidat fosztogatja, s nem fizettél meg neki ott helyben egy golyóval?

- Én nem vagyok vadfogó, Harry - felelte büszkén a fiatalember -, puszkával keresem a kenyereket, s az állatbőröknek, amiket eladok, mindig lyukas a feje legalább még egy helyütt a szemem meg a szájon kívül.

- Igen ám, de most éppen háború van. Azt hiszem, Vadölő, mielőtt elbúcsúznánk, kétlábúakon is ki fogod próbálni a puszkádat.

- Magad mondtad, Harry, hogy nincs messze az utunk vége, s ha úgy akarod, ma este el is búcsúzhatunk. Errefelé kell találkoznom egy barátommal, aki nem fogja szégyellni, hogy társa még nem ölt embert.

- Kíváncsi vagyok, mit keres erre a te delavár barátod ebben az évszakban - morogta Harry. - Mit is mondtál, hol fogsz találkozni a fiatal főnökkel?
- Egy alacsony, gömbölyű szikla alatt, a tó csücskében. Én ugyan még sohasem jártam ott, de azt mondják, az a vidék a mingók és a delavárok közös tulajdona.
- Közös tulajdona! - kiáltotta Harry, és hangosan felnevetett. - Kíváncsi vagyok, mit szólna ehhez az öreg Tom Hutter, vagy ahogy erre felé hívják: Úszó Tom. Tizenöt éve lakik itt a tavon, saját tulajdonának vallja, és harc nélkül nem adná oda sem a mingóknak, sem a delavároknak.
- No és a gyarmat urai? Azt hiszem, ők tartják magukat az igazi tulajdonosoknak, habár személyesen nem merészkednek ide.
- Másutt talán úgy van, Vadölő, de itt nem. Erről a vidékről még nem készült birtoklevél, és az öreg Tom jogait senki sem vonja kétségbe.
- Különös ember lehet ez az Úszó Tom, Harry. Azt mondtad, nem mingó, nem delavár, és még csak nem is sápadtarcú. Az is furcsa, hogy olyan régóta él ezen az elhagyott helyen. Mit tudsz róla?
- Mit? Hát azt, hogy a természete inkább a pézsmapatkányéhoz hasonlít, mint az emberéhez. Azt mesélik, fiatal korában a tengert járta egy Kidd nevű emberrel, akit azután felakasztottak kalózkodásért. Akkor az öreg Tom itt telepedett le lányaival, hogy nyugodtan élvezhesse rablott kincseit.
- Rablott holmit sehol sem lehet nyugodtan élvezni, Harry. A lányairól hallottam már az erre felé vadászó delavároktól. Anyjuk is van?
- Volt, öcsém, volt; de meghalt, és elsüllyesztették.
- Micsoda? - kérdezte Vadölő meglepetten.
- Úgy, ahogy mondom: elsüllyesztették. Az öreg Tom leeresztette holttestét a tóba; biztosan lusta volt sírt ásni. De szép asszony lehetett, mert a lánya, Judith Hutter, gyönyörű.
- Hallottam Judith Hutterről a delavároktól, s azt hiszem, nekem nem tetszenék ez a lány.
- Mit értesz te ehhez! - kiáltotta hevesen Harry. - Te még zöldfülű vagy, de Judithnak férfiak udvarolnak, amióta betöltötte a tizenötödik évét. Rád se nézne az a lány, te taknyos!
- Június van, melegen süt a nap, úgyhogy nincs szükség a hevességedre, Harry - felelte nyugodtan Vadölő.
- Mindenki úgy gondolkozik, ahogy akar, s a mókusnak is meglehet a véleménye a hiúzról.
- Jó, csak nem mindig tanácsos közölni ezt a véleményt a hiúzzal – morogta Harry, majd békésebben hozzátette: - Ej, Vadölő, barátok vagyunk, nem fogunk összeveszni egy lány miatt, még akkor se, ha csinos. Mit meséltek róla a delavárok?
- Azt, hogy szép, és kellemes beszédű, de könnyelmű és hiú.
- A mindenit a ravasz indián fejüknek! Pontosabban le se festhették volna! Az igazat megvallva, Vadölő, én már két évvel ezelőtt feleségül akartam venni, és éppen a könnyelműsége volt az akadály, meg még valami.
- És mi volt az a valami? - kérdezte Vadölő, nyugodtan tovább falatozva.

- Az, hogy neki nemigen akarózott hozzám jönni. Átkozottul csinos a kislány, és ezt ő is jól tudja. Néha eljárnak erre a Mohawk-parti erődből a katonatisztek. Ha látnád, hogy kacérkodik velük!

- Szegény ember lányához nem illik az ilyesmi - felelte komolyan Vadölő -, a tisztek mind nemesurak, és olyan lánnyal, mint Judith, csakis rossz szándékuk lehet.

- Úgy van, és egy bizonyos kapitány különösen gyanús nekem. De Judith csak a saját hiúságát hibáztathatja.

- Én nem is gondolnék többet az ilyen nőre, Harry, hanem csakis az erdővel foglalkoznám, mert az sohasem csalja meg az embert.

- Ha ismernéd Judithot, belátnád, hogy könnyű ezt mondani, de nehéz megtenni. Ha ezek a tisztek nem volnának, már rég elvittem volna innen Judithot, s a másik lányára hagytam volna az öreg Tom Huttert.

- A másik lányáról nem szoktak beszélni a delavárok - mondta Vadölő.

- No persze, mert Judith Hutter elhomályosítja Hetty Huttert. Judith gyönyörű, okos, és olyan ravasz, mint egy indián szónok; Hetty se csúnya, de - hogy is mondjam csak? - egy kicsit meg van zavarodva az elméje. Vagy inkább csak együgyű. De ha az apja meg Judith nem vigyázna rá, biztosan őrá is szemet vetnének a férfiak.

- Azt hittem, kevés ember jár errefelé - mondta Vadölő.

- Igaz, de vadászok, vadfogók, cserkészek mégiscsak járnak, és sok pimaszságot tudnak művelni. Hej, öcsém, ha kiderülne, hogy a hat hónap alatt, amíg távol voltam, Judith férjhez ment!

- Miért? Megígérte, hogy megvár?

- Nem! De ha mégis férjhez ment, én mondom, hogy özvegy lesz, még mielőtt betöltené a huszadik évét!

- Képes lennél bántani a választottját, Harry, csak azért, mert Judithnak jobban tetszett, mint te?

- Miért ne? Aki az én utamat keresztezi, azt megölöm! Meg aztán úgyse tudná meg senki, hogy ki volt a gyilkos. Te például ellenem vallanál-e, ha elpusztítanék egy görényt vagy egy mormotát?

- Megmondanám az igazat, Harry, akár rólad lenne szó, akár másról.

Hamari Harry elképedve nézett Vadölőre, aztán megragadta a nyakát, és dühösen rázni kezdte. Harrynak veszélyes marka volt, és Vadölő helyében bárki megijedt volna, de ő nyugodt maradt, s csendesesen, józanul így szólt:

- Rázhatsz, Harry, ameddig akarsz, de csak az igazságot rázhatod ki belőlem. Egyébként Judith valószínűleg nem ment férjhez, s így senkit se kell eltenned láb alól; de ha mégis lenne férje, én az első adandó alkalommal figyelmeztetném a fenyegetésedre.

Harry elengedte Vadölőt, s egy ideig csendben ült mellette.

- Azt hittem, a barátom vagy - mondta végül -, de ez volt az utolsó titkom, amit megosztottam veled.

- Ha a többi titkod is ilyen, nem vagyok rájuk kíváncsi. Tudom, Harry, hogy a rengetegben élünk, az emberi törvényeken kívül, de van az emberi törvények fölött egy magasabb törvény is. Aki ezt nem tiszteli, ne hívjon engem a barátjának.

- Úgy beszélsz, Vadölő, mint egy prédikátor!

- Prédikátor ide, prédikátor oda: én csak azt mondom, amit gondolok. De te nagyon lobbánékony és meggondolatlan vagy, ami azt bizonyítja, hogy keveset éltél a rézbőrűek között. Mindegy, Harry, kár veszekedni: Judith Hutter bizonyára nem ment még férjhez, hát itt a kezem, felejtjük el az egészet.

Hamari Harry e szavaktól még jobban meglepődött, de aztán belecsapott Vadölő kezébe; s miután ismét szent volt a béke, összeszedték az ebéd maradékát, mert a nap már lefelé indult az égbolton. Fogták fegyvereiket, s a tisztást elhagyva, ismét belemerültek az erdő sűrűjébe.

Két vándorunknak nem kellett messzire mennie. A tisztástól kezdve Harry már ismerte az irányt, és biztos léptekkel vezette Vadölöt. Az erdő ugyan sötét volt, de a bozót már nem akadályozta őket, s szilárd és száraz talajon jártak. Alig egy mérföld után Harry megállt, és fürkésző szemmel nézett körül.

- Ez a hely - jelentette ki végül -, ott áll egy bükkfa, a bürök mellett, kissé távolabb három fenyő, amott pedig egy csonka nyírfa; de nem látom a sziklát, és a letört ágakat sem, amelyekről már beszéltem neked.

- A letört ágak nemigen alkalmas jelek - mondta Vadölő -, hiszen a legtapasztalatlanabb ember is tudja, hogy az ágak nem szoktak maguktól letörni, mindenkinek felkeltik a gyanúját, és nyomra is vezetik. A delavárok sose hisznek a letört ágaknak, csak békeidőben és nyílt úton. Ami pedig a bükkfákat és a fenyőket illeti, nem kettesével-hármasával láthatjuk itt őket, de százával.

- Az igaz, Vadölő, de nézd meg a helyzetüket: itt van a bükkfa meg a bürök...

- Jó, és ott meg egy másik bükkfa és egy másik bürök, egymás mellett, mint két szerető testvér, hiszen egyik sem ritkaság ezekben az erdőkben. Attól tartok, Harry, hogy a hódfogásban és a medvelövésben nagyobb mester vagy, mint az ilyen megtévesztő utak felismerésében. Hohó, oda nézz, ott van, amit keresel!

- Ugyan, már megint dicsekedni akarsz, delavár módra, mert kutya legyek, ha mást is látok itt körülöttünk ezeken a kétségbeejtő fákon kívül!

- Arra nézz, Harry: ott, a fekete tölgygel egy vonalban, látod azt a meghajlott csemetét, amely beleakadt a körülötte levő cserjékbe? Azt a csemetét egyszer meghajlította a hó súlya, és nem tudott többé kiegyenesedni, mert valaki a cserjék közé nyomta. Látszik, hogy emberi kéz műve.

- Az én kezem műve! - kiáltotta Harry. - El kell ismernem, Vadölő, hogy nem közönségesen jó a szemed.

- Javul, Harry, javul, nem tagadom, de ismerek olyan embereket, akikhez képest ez még semmi. Tamenundra gondolok például; most már nagyon öreg, de még mindig észrevesz mindent, s olyan éles a szeme, mint a kutya szimatja. És Unkaszt, Csingacsguk apját s a mohikánok törvényes főnökét senki se múlja felül a megfigyelésben. Javul a szemem, nem tagadom, de még messze van attól, hogy tökéletes legyen.

- És ki az a Csingacsguk, akiről olyan sokat szoktál beszélni, Vadölő? - kérdezte Harry. - Egy kósza rézbőrű, semmi más.

- Nem egészen, Harry; jog szerint nagy főnök lenne, tisztelik, és sokszor meg is fogadják a szavát, de népe már nem oly hatalmas, mint régen. Ó, Harry, ha hallanád, miket mesélnek téli estéken a delavárok, vagy más néven a mohikánok, hajdani nagyságukról és dicsőségükről!

- Ugyan - mondta Harry -, ha az ember mindent elhinne, amit más emberek mondanak saját dicséretükre, túlságosan jó véleménye lenne róluk, és túlságosan rossz önmagáról. Ezek a rézbőrűek híres hencegők, és fogadni mernék, hogy dicső hagyományaiknak több mint a fele csak üres locsogás.

- Ebben van valami, Harry, nem tagadom; az indiánok valóban sokat dicsekszenek, de hát ilyen a természetük, és nem lenne helyes, ha valaki meg akarná tagadni a természetét. De már helyben is vagyunk!

Ezzel félbeszakadt a beszélgetés, s a két férfi szemügyre vette a közvetlenül előttük fekvő tárgyat. Vadölő rámutatott egy hatalmas hársfátörzsre, amely régóta kidőlt már, s most megadással tűrte a váltakozó évszakok lassú, de biztos pusztítását.

- Úgy van, éppen ezt kerestük! - kiáltotta Harry, megvizsgálva a hársfátörzs szélesebbik végét.
- Senki se nyúlt hozzá, olyan rend van itt, mint egy öregasszony almáriumában. Gyere, Vadölő, segíts; egy fél óra múlva már a tavon úszunk, annyi szent!

Vadölő odalépett, s a két férfi dologhoz látott, lassú, biztos mozdulatokkal, mint az olyan emberek, akik hozzászoktak az ilyesféle munkához. Harry legelőször is eltávolított egy csomó fákérget, amely igen ügyetlenül takarta el a nagy hársfa odvét; ha történetesen előttük járt ott valaki, bizonyára észrevette volna. Aztán Harry és Vadölő kihúzott egy kenut, összes tartozékaival együtt: megvoltak az ülései és az evezői is. A csónak nagy volt, de aránylag könnyű, úgyhogy a roppant erejű Harry egy pillanat alatt a vállára emelte.

- Indulj előre, Vadölő - mondta Harry -, hajtsd félre a bokrok ágait, más segítségre nincs szükségem.

Vadölő nem kérte magát kétszer, s a vándorok otthagyták a kidőlt hársfát. Tíz perc múlva kiértek az erdőből, s megálltak a lenyugvó nap sugarában, egy nagy tó partján.

A meglepett Vadölő önkéntelenül is felkiáltott; igaz, csak halkán, mert óvatosabb és megfontoltabb természetű volt, mint a heves Harry. A szeme elé táruló látvány valóban megérdemli, hogy röviden leírjuk. Egy tó feküdt előttük, olyan csendesen és áttetszően, mintha a tiszta hegyi levegőből sűrűsödött volna össze. Mintegy három mérföld hosszú s fél mérföld széles lehetett, szabálytalan partját kisebb öblök és földnyelvek csipkézték. Legközelebbi, északi végében egy magányos hegy állt, ettől nyugatra és keletre kisebb dombok, melyek a tó kerületének kilenczted részét körülvették. De a látványt leginkább az ünnepélyes csend, az édes nyugalom tette feledhetetlenné. Bármerre nézett is az ember, mindenütt csak a tó tükörsima lapját látta, fölötte a makulátlan égboltot, s mögötte az erdők sűrű háttérét. Az erdők oly dúsak voltak, hogy a tavat mintha egyetlen zöld fal vette volna körül, melyen sehol sem látszott nyílás. De a természet, úgy látszik, még ezzel sem volt megelégedve, s a fák a tó fölé is kinyújtották ágaikat, mintha meg akarnák hódítani.

- Csodálatos! Fenséges! - kiáltotta Vadölő, puskájára támaszkodva. - Úgy látom, itt még egyetlen fát sem érintett a rézbőrűek keze! Aki ilyen gyönyörű helyen töltötte élete felét, Harry, mint például a te Judithod, az bizonyára igen erkölcsös és jó kedélyű ember.

- Úgy van, de Judith nem élt mindig itt. Régebben az öreg Tom az erődökben töltötte a teleket, s Judithot nagyon is elrontották az ottani telepesek meg a széptevő katonatisztek.

- Akkor is, Harry, ez a környezet nagyon jó iskolának látszik s megjavíthatná. De mi az ott előttünk? Szigetnek kicsi, csónaknak nagy, pedig ott áll a víz közepén.

- Az öreg Tom háza, amelyet az erődbeli tisztek Pézsmapatkány-kastélynak neveznek; igen találó név, s még az öreg Tom is mosolyog rajta. Ez a ház nem mozog, mert cölöpökre van erősítve, de van az öreg Tomnak egy másik otthona is, egy bárka, amellyel ide-oda szokott kalandozni a tavon.

- Semmiféle bárkát nem látok, Harry.

- Talán a ház túlsó oldalán van kikötve, vagy az egyik öbölben tartózkodik éppen. De a kenunk már rajta is van a vízen, és egy negyedórányi evezés után ott lehetünk a Pézsmapatkány-kastélynál, s meggyőződhetünk róla.

Vadölő és Harry mindent elhelyezett a kenuban, beszálltak, ellökték magukat a parttól, és könnyed, egyenletes evezőcsapásokkal megindultak a Pézsmapatkány-kastély felé. Közben meg-megálltak, és szemügyre vették a tópartnak egymás után feltáruló újabb részleteit.

- Szívet gyönyörködtető látvány! - kiáltotta Vadölő, amikor negyedszer álltak meg. - S azt mondd, Harry, nincs ember, aki e csodák törvényes tulajdonosának nevezhetné magát?

- Csak a király, de ő olyan messze van, hogy nemigen zavarja az öreg Tomot. Bizony, itt minden az öregé, s amíg csak él, minden biztonnal az övé is marad.

- Irigylem ezt az embert! Tudom, nem szép dolog az irigység, küzdök is ellene, de nem tehetek róla, irigylem! Ne hidd, Harry, hogy szeretném kitérni a birtokából, ilyesmire nem is gondolok, de hiába, irigylem.

- Hát akkor vedd el feleségül Hettyt, s a fele birtokot te öröklöd! - kiáltotta Harry nevetve. - Nem csúnya lány, még szépnek is mondhatnánk, ha nem hasonlítjuk össze a nővérével, s olyan együgyű, hogy könnyen rászoktatható a magad gondolkodásmódjára. Vedd el feleségül Hettyt, s fogadok, szép kis summát kapnál az öreg Tomtól minden szarvasért, amit a tó körül ötmérföldnyi távolságban elejtesz.

- Sok a szarvas errefelé? - kérdezte hirtelen Vadölő, ügyet sem vetve Harry tréfájára.

- Szabadon él az egész vidéken. Puska nemigen bántja, s a hódvadászok másfelé járnak. Nekem sincs itt sok keresnivalóm, de hiába, Judith ide vonz. Több mint száz spanyol dollárt szalasztottam el miatta, de nem tehetek róla, mindig vissza kell jönnöm, hogy lássam az arcát.

- Rézbőrűek is járnak a tóhoz? - kérdezte Vadölő.

- Olykor igen; hol csapatosan, hol csak egyenként. A tó környékére egyetlen törzs sem tart igényt, így lett Hutteréké.

- Ennek Örülök, Harry, s örülök, hogy éppen itt kell találkoznom Csingacs-gukkal, mert soha még ilyen fenséges tájat nem láttam.

- Azért, Vadölő, mert mindig a delavárok között éltél, s az ő földjükön nincsenek tavak. Északra s nyugatra számtalan ilyen találnál; még fiatal vagy, megláthatod egyszer. De ha tavakból sok van is, Vadölő, Judith Hutter csak egy van a világon!

Vadölő elmosolyodott e megjegyzésre, aztán megragadták evezőiket, és továbbsiklottak a vízen. A Pézsmapatkány-kastély, ahogyan Harry nevezte, lassan kibontakozott előttük, és Vadölő jobban szemügyre vehette. A legközelebbi parttól legalább negyedmérföldnyire esett, az északitól körülbelül két mérföldre s a keletitől egyre. Sziget sehol sem látszott a közelben, a ház cölöpökön állt a víz fölött; s mivel Vadölő útközben már megállapította, hogy a tó igen mély, nem értette, hogyan lehetséges ez. Harry megmagyarázta, hogy azon a helyen, mintegy

hat-nyolc lábnyi mélységben, egy keskeny zátony húzódik a víz alatt; ezt használta ki Tom Hutter, cölöpöket vert belé, s a biztonság okából ide építette házát.

- Míg az öreg a szárazföldön lakott, háromszor is rágyújtották a házát, s egyetlen fia elesett az indiánokkal vívott harcokban. Ezért költözött ide, ahol senki sem támadhatja meg, s a Pézsmapatkány-kastélyban található zsákmányért és skalpokért nem lenne érdemes kenukat vájni fatörzsekből. Meg aztán nem is biztos, hogyan végződne egy ilyen vállalkozás, mert az öreg Tom alaposan fel van szerelve puskákkal és munícióval. Valóságos erőd ez a kastély.

Vadölőnek volt némi fogalma az ilyesféle harcokról, habár eddig még egyetlen felebarátjára sem kellett puskát fognia. Belátta, hogy Harry katonai szempontból nem becsülte túl a kastély helyzetét, hiszen azt nemigen lehetett megközelíteni anélkül, hogy a támadók ki ne tegyék magukat az ostromlottak tüzeinek. A kastély építésmódja is több körülményről tanúskodott, mint általában a szárazföldi gerendakunyhóké. Sarkait és oldalait hatalmas fenyőfatörzsekből készítették, amelyek függőlegesen álltak egymás mellett, nem pedig vízszintesen, mint ahogy az a szárazföldön szokásos. A fenyőtörzseket négyszögletesre faragták, és szorosan összeácsolták, úgyhogy sehol sem maradt hézag közöttük. Látszott, hogy az épület falai igen vastagok, s csak fáradságos emberi munka vagy az idő lassú pusztítása bonthatja szét őket. A tetejéből egy kiégetett agyagkémény emelkedett a magasba.

- Az öreg Tom sokat kínlódott ezzel a kéménnyel - mondta Harry -, de végül is sikerült legyőznie a füstöt, s most egészen kényelmes az otthona.

- Úgy látom, Harry, a kastély történetét is kitűnően ismered – mosolygott Vadölő. - Olyan nagy hatalom volna-e a szerelem, hogy akin erőt vesz, még kedvese lakásának történetét is tanulmányozni kezdi?

- Bizony, Vadölő - nevetett az óriás Harry -, de magam is segítettem az építkezésben, s mondhatom, hogy e gerendák nagy része az én vállamon került ide. Sokat falatoztam akkoriban az öreg Tomnál, és nem bántam meg, mert Hetty, ha különben együgyű is, kiválóan ért a serpenyőkhöz meg a konyhai nyársakhoz.

Közben odaérték a „kastélyhoz”, s már csak egy evezőcsapás választotta el őket a bejárat előtt kiugró ácsolt padozattól.

- A katonatisztek a kastély udvarának keresztelték el ezt a kiugrót – mondta Harry, miközben odakötötték csónakjukat egy cölöphöz, és felkapaszkodtak a gerendákra. - De úgy van, ahogy sejtettem: egy árva lélek sincs idehaza, az egész család felkerekedett valami felfedező útra!

A két férfi belépett a „kastélyba”, amelynek belseje éppoly takaros volt, mint a külseje. Az épület néhány kisebb lakószobára és egy konyhára oszlott; a bútorok nagy része egyszerű volt és durva, de az egyik sarokban egy szép állóórát pillantottak meg s néhány finomabb széket, amely bizonyára valami előkelőbb helyről került ide. Az óra szorgalmasan ketyegett, de mutatói tizenegy órát jeleztek, holott már nem volt messze az alkony. Vadölő egy fekete, erős ládát is felfedezett az egyik szobában. A konyhafelszerelés a lehető legegyszerűbb volt, de tiszta és rendes.

Vadölő körülnézett a külső szobában, majd továbbhaladt, kíváncsiságától űzve, amit erdei embereknél nem szabad annyira elítélni. Egy másik szobába lépett: berendezése azonnal elárulta, hogy nők lakják. Az ágyat vadkaesatollal tömött párnák borították. Körös-körül, fogasokon, ruhák látszottak, sokkal pompázatosabbak, mint amelyet ezen az elhagyatott helyen várt volna az ember, s Vadölő figyelmét nem kerülték el az ezüstcsatos topánkák sem. Legalább hat tarka legyező hevert szanaszét, s egy szalagos főkötő meg egy pár hosszú kesztyű mintha azon szomorkodott volna, hogy tétlenségre van kárhóztatva az ősrendeteg közepén.

Vadölő megfigyelőképessége a delavárok között fejlődött ki, ezért mindezt jól látta, s azt is észrevette, hogy a kétszemélyes ágy két fele között igen nagy a különbség. Az egyik párnának sokkal finomabb volt a gyolcsa, mint a másiknak, s a durvább párna oldalán lógó ruhák is durvábbak és egyszerűbbek voltak, szalag nem díszítette őket, s főkötő vagy kendő nem látszott a közelükben.

Sok-sok éve múlt annak, hogy Vadölő utoljára járt fehér bőrű nők lakhelyén, s a mostani látvány gyermekkori emlékeket ébresztett fel benne: valami ritkán tapasztalt gyengéd érzés fogta el. Az anyjára gondolt, az ő ruháit látta egykor ilyesféle fogasokon, mint most a Hetty Hutteréit, s homályosan felmerült egy nővér képe is, aki finomabb és díszesebb külsőre törekedett, akárcsak Judith Hutter, habár sokkal kisebb mértékben. Vadölőt felkavarták ezek a bizonytalan emlékek, s szomorú arccal távozott a lányok szobájából. Nem is kutatott tovább a házban, hanem lassan s elgondolkozva kiment a kastély „udvarára”.

- Úgy látom, az öreg Tom új mesterségre adta a fejét - kiáltotta Harry -, vadfogó csapdákat találtam a házban! Ha nem tévedek, Vadölő, s ha te hosszabb ideig akarsz e vidéken tartózkodni, nagyszerűen társulhatunk egymással; mialatt az öreg meg én hódra vadászunk majd, te halászatsz, és szarvast üzhatsz. A zsákmányt megosztjuk, s nem fogsz rosszul jární, hiszen kitűnő vadásznak ismerlek.

- Köszönöm, Harry, köszönöm; de engem nem annyira a vadászügyességemért hívnak Vadölőnek a delavárok, mint inkább azért, mert eddig csak vadakon próbáltam ki a puskámat, és embereken még soha. A delavárok azt mondják, sohasem hallottak még olyan emberről, aki annyi négy lábú jószágot elejtett már, kétfő lábút pedig még egyet sem.

- Remélem, azért nem tartanak nyúl szívűnek, öcskös! A gyáva ember olyan, mint a farkatlan hód.

- Nem hiszem, Harry, hogy túlságosan gyávának tartanának, habár különösen bátornak sem tartanak, az biztos. De én kerülöm a viszályt, hacsak lehet, s így nem kellett vérrel beszennyez-nem sem a kezemet, sem a lelkiismeretemet.

- Hát ami engem illet: véleményem szerint az erdei vad, a rézbőrű és a francia ember nagyjából egy kutya; pedig én is vagyok olyan békés ember, mint akárki más az összes gyarmatokon. A kötekedő embert megvetem, mint a kutyát, de azért nem szabad túlságosan aggályoskodni, ha arra kerül a sor, hogy csak a puska mondhatja ki a döntő szót.

Vadölő ismét a tóra függesztette a szemét, majd egyszerre csak megkérdezte:

- A kormányzó vagy a király emberei nem adtak még nevet ennek a tónak? Ha a fák irtásához és a táj feltérképezéséhez még nem fogtak hozzá, azt hiszem, névadással sem igen bolygat-hatták meg a természetet.

- Nem is; legutóbb, amikor bőröket vittem be a telepre, a király egyik tisztje kikérdezett az itteni vidék felől. Hallott valamit erről a tóról, de csak nagyon homályos fogalmi voltak róla. Tőlem aztán nem sok felvilágosítást kapott, mert egyetlen porcikám se kívánja, hogy itt farmokat létesítsenek, s irtani kezdjék az erdőt. A térképükön szerepel ugyan egy tó, de én tudom, hogy a valóságban csak erdő van ott, s kisebb gondom is nagyobb volt annál, sem hogy kiigazítsam a rajzaikat.

Hamari Harry szívből felnevetett; a rengetegben élő emberek szívesen üztek ilyen tréfákat, mert féltek attól, hogy a terjeszkedő civilizáció behatol az ő törvényen kívül eső birodalmukba is. Egymás között sokat mulattak az Európában készült térképek vaskos tévedésein, de eszük ágában sem volt jobbakat készíteni, pedig ők aztán igazán jól ismerték a terepet. S ha összehasonlítjuk e régi térképeket a maiakkal, el kell ismernünk, hogy az erdei emberek jogosan

nevettek, mert a gyarmati kormányzat szakértői a legcsekélyebb habozás nélkül rajzolták a folyókat vagy a tavakat egy-két szélességi fokkal északabbra vagy délebbre a valóságos helyzetüknél.

- Örülök, hogy a tónak nincs neve - mondta Vadölő -, jobban mondva annak, hogy a sápadt-arcúak még nem keresztelték el, mert az ő keresztelőik után mindig pusztítás és rombolás következik. De a rézbőrűek és a vadászok, akik ismerik a tavat, bizonyára adtak már neki valami találó és hozzá illő nevet.

- Úgy van, az indián törzsek mind elnevezték valahogyan a maguk nyelvén, mint ahogy mindenre nevet ragasztanak; mi pedig egymás között „Kristálytükör”-nek hívjuk, olyan tisztán veri vissza a fényt, s mutatja a körülötte álló fenyőket és dombokat.

- Úgy tudom, Harry, minden tóból erednek patakok, és ebből is ered egy, hiszen a szikla, amelynél Csingacsugkkal találkoznom kell, egy ilyen patak kiindulása mellett áll. Ezt a patakot sem keresztelték még el a gyarmatosok?

- De igen, Vadölő, mert a patakok messzire futnak, és kiszélesednek a gyarmatosok földjén; ott aztán elkeresztelik őket, s a név felhatol egészen a forrásig. Ugye, láttad már a Susquehanna folyót a delavárok földjén?

- Láttam, és százszor is vadásztam már a partjain.

- Nos, azt hiszem, hogy az innen fakadó patak és a Susquehanna tulajdonképpen egy és ugyanaz. Örülök, hogy rajta maradt az indián név; a fehér ember úgyis elrabolja a rézbőrű földjeit, hát akkor legalább a rézbőrűek elnevezéseit ne bántsa!

Vadölő nem válaszolt; puskájára támaszkodva gyönyörködött a látványban. Nem szabad azonban azt hinnünk, hogy csupán a táj festőisége kötötte le a figyelmét. Vadölő lelkére inkább a mélységes nyugalom hatott, az emberkéztől érintetlen erdők magánya és tisztasága. Nem tudta volna pontosan kifejezni érzéseit - de valahogyan költőnek érezte magát, mintha maga a természet szelleme ihlette volna meg.

II. A HUTTER CSALÁD

Hamari Harry gondolatait jobban lefoglalta Judith Hutter szépsége, mint a Kristálytüköré s a környező tájé. Ezért, miután alaposan szemügyre vették Úszó Tom otthonát, felszólította Vadölöt, hogy szálljanak be a kenuba, és induljanak a család keresésére. Beszállás előtt azonban Harry gondosan végigvizsgálta a tó északi partját egy, Hutter kastélyában talált tengerészlátcsővel. A partnak egyetlen részét sem hagyta ki, sorra megnézett minden öblöt és földnyelvet.

- Úgy van, ahogy gondoltam - mondta Harry, letéve a távcsövet -, az öreg Tom kihasználta a jó időt, és dél felé hajózott, sorsára hagyva a kastélyt. Nem baj, legalább tudjuk, hogy merre nincsen; induljunk hát, nem kell sokat eveznünk, hamarosan rátalálunk a rejték helyére.

- Miért gondolod, hogy Hutter elrejtőzött? - kérdezte Vadölő. - Hiszen itt tökéletes a magány, s egy árva lélek sem zavarhatja az öreget, bármivel foglalkozik is.

- Elfelejtet a mingó indiánokat meg a többi francia vadat. Van-e olyan hely a világon, Vadölő, ahová ezek a csavargók be ne tennék a lábukat? Hol van az a tó vagy akár pocsolya, amelyet ezek a gazemberek ki ne szimatolnának, s miután kiszimatolták, véresre ne festenek a vizét?

- Igaz, Harry, semmi jót nem hallottam róluk, noha se velük, se mással nem kellett még hadi-ösvényen találkoznom. Nem valószínű, hogy egy ilyen gyönyörű és dús helyet elkerülnének; én ugyan nem ismerem őket, de a delavároktól tudom, milyen mohón vágynak a zsákmányra, és semmilyen büntől sem riadnak vissza.

- Vagyis pontosan olyanok, mint a többi indián.

Vadölő tiltakozott, s mialatt továbbsiklottak a tó felszínén, heves vita indult közöttük a sápadtarcúak s a rézbőrűek erényeiről és bűneiről. Harry tele volt előítélettel és ellenszenvvel, mint általában a fehér vadászok, akik természetes vetélytársat, sőt gyakran természetes ellenséget látnak az indiánban. Persze Harry inkább hangoskodott, semmint érvelt. Vadölő egészen más modorban beszélt; mérsékelt szavaival, becsületes nézeteivel ismét tanújelét adta annak, hogy az igazságérzet mindennél erősebb benne.

- Úgy látom, azt még elismered, Vadölő, hogy a mingók valóságos ördögök - kiáltotta Harry az egyre hevesebbé váló vita során -, de közben arról szeretnél meggyőzni, hogy a delavár törzs földre szállt angyalokból áll! De hát nézzük csak akár a fehér embereket. Nem minden fehér ember hibátlan, tehát az sem lehet, hogy minden indián hibátlan legyen, így hát amit a delavárok tökéletességéről mondtál, máris kútba esett. Hanem ide hallgass! Háromféle színű ember van a világon: fehér, fekete és rézbőrű. A fehér a legjobb szín, tehát a fehér ember az első; utána következik a fekete, hadd éljen a fehér mellett, és szolgálja ki azt; utolsó a rézbőrű, legfeljebb félig lehet embernek tartani.

- Isten mind a hármat egyformának teremtette, Harry.

- Egyformának! Csak nem akarod azt mondani, hogy egy néger éppen olyan ember, mint egy fehér, csak nem akarsz egy kalap alá venni engem egy indiánnal?

- Istennek bizonyára megvolt a maga szándéka, amikor más-más színt adott a bőrünknek, de az érzéseinket nagyjából egyformára alkotta. Nem tagadom, hogy a természetünk különböző, s amit az egyik fajta megtehet, az nem illik a másikhoz. Fehér ember részéről például vétek volna a halottak megskalpolása, de az indián harcos ezzel igazolja a hősiességét.

- Szerintem, Vadölő, éppúgy megskalpolhatjuk az indiánokat, mint ahogy levágjuk a farkasok fülét, vagy ahogy lenyúzzuk a medve bőrét. Ne feledd, hogy maga a gyarmat is jutalmat tűzött ki az indián skalpokra, akárcsak a farkasfülekre.

- Tudom, Harry, és nagyon rosszul tette. Az ilyen skalpolást még az indiánok is megvetik, mert tudják, hogy nem való fehér emberhez. Azt persze nem tagadom, hogy az indiánok között vannak gonosz törzsek, mint ahogy vannak gonoszak a fehérek között is, így például gonosznak tartom a mingókat és a kanadai francia fehéreket, minthogy törvényes háborút vívunk ellenük, tehát nem szabad sajnálnunk őket; de ami a skalpokat illeti, az egészen más lapra tartozik.

- Ugyan, Vadölő, hiszen a skalpokra is törvény van, s most azt kérdelem tőled: hozhat-e a gyarmat törvénytelen törvényeket? A törvény éppúgy nem lehet törvénytelen, mint ahogy az igazság nem lehet hazugság.

- Ez nagyon tetszetősen hangzik, Harry, de mégsem igaz. Nem minden törvény egyforma. Vannak örök törvények, s vannak mások, melyeket a gyarmattól vagy a királytól kapunk. Ha a gyarmat törvényei vagy akár a király törvényei is beleütköznek isten törvényeibe, akkor törvénytelenek, és nem kell betartani őket. Én úgy vélem, a fehér ember tartsa be a fehér törvényeket, amíg a magasabb törvényekkel összeütközésbe nem kerül; a rézbőrű pedig ugyanilyen korlátok között kövesse a maga rézbőrű szokásait. De kár a sok beszédért, úgysem győzzük meg egymást. Inkább tartsuk jól nyitva a szemünket, mert könnyen meglehet, hogy a te Úszó Tom barátod itt rejtőzik valahol a part menti bokrok sűrűjében.

Vadölő joggal figyelmeztette Harryt. A partot körös-körül bokrok és alacsonyabb fák szegélyezték, melyeknek lehajló ágai sok helyütt beleértek az áttetsző vízbe. A fényre törekvő növényzet mintha a festői képek szerelmesét akarta volna gyönyörködtetni változatosságával, amit még jobban kiemelt a számos öblöcske és kis félsziget. A kenu szorosan az északi part mentén siklott tova, mert Harry attól tartott, hogy ha a szárazföldön ellenség tartózkodik, a nyílt tavon könnyen észrevehetné őket. Mindketten állandóan résen voltak, nem tudva, hogy mi vár rájuk a következő földnyelv mögött. A kenu gyorsan haladt, hála Harry roppant erejének és Vadölő ügyességének, amely csaknem ugyanannyit ért, mint az erő.

Valahányszor egy újabb földnyelvhez értek, Harry figyelmesen körülnézett, hogy nem horgonyoz-e Hutter bárkája az öbölben. De mindannyiszor csalódnia kellett, s amikor már egy mérdföldnyire távolodtak a tó déli csücskétől, hirtelen abbahagyta az evezést.

- Lehet, hogy az öreg fickó behajózott a folyóba - mondta Harry, miután figyelmesen szemügyre vette a tőlük egymérföldnyire eső keleti partot. - Mondtam már, hogy az utóbbi időben vadfogásra adta a fejét; a folyón jó messzire beúszhatik a vadak birodalmába, habár a visszaút már nem lesz olyan könnyű!

- De hát hol ered az a folyó? - kérdezte Vadölő. - A parton vagy a fák között sehol sem találok akkora nyílást, hogy egy olyan nagy folyó, mint a Susquehanna, kiférjen rajta.

- Hja, Vadölő, a folyók olyanok, mint az emberek: kezdetben kicsik, s csak később lesz széles válluk és tág torkuk. A folyó kijáratát azért nem látod, mert magas, meredek partok között van, s a fenyők és a bokrok úgy eltakarják, mint a tető a házat. Ha az öreg Tom nincs a „Patkányluk”-ban, akkor biztosan leúszott a folyón; megnézzük mind a két helyet. - Útközben Harry elmagyarázta, hogy egy sekély öblöt hívnak Patkánylyuknak, mert a pézsmapatkányok nagy előszeretettel tanyáznak ott; ez az öböl tökéletes rejtékhelyet nyújt a bárkának, s ezért az öreg Tom elég gyakran fel szokta keresni.

- Errefelé az ember sohasem tudja, miféle vendégek állíthatnak be hozzá - folytatta Harry -, s ezért nagy előny, ha már messziről észreveszi őket. Most háború van, tehát különösen fontos az óvatosság, hiszen bármikor betoppanhat egy hívatlan kanadai vagy mingó. De Huttert nem féltém: úgy megszimatolja a veszélyt, mint a vadászkutya a vadat.

- A kastély annyira feltűnő helyen áll, hogy bizonyára magához vonzaná az idevetődő ellenséget; igaz, ez eléggé valószínűtlen, mivel az erődök és a telepek felé vezető utak messzire vannak innen.

- Én pedig azt hiszem, Vadölő, hogy az ember sokkal könnyebben találkozik ellenséggel, mint jó baráttal. Gondold csak meg, hány oka lehet annak, hogy valaki az ellenséged legyen, s milyen kevés, hogy a barátod. Van, aki azért ássa ki a csatabárdot, mert nem úgy gondolkozol, mint ő; mások azért, mert ugyanabban a gondolatban megelőzted őket; ismertem olyat is, aki azért veszett össze a barátjával, mert ez nem tartotta őt jó külsejűnek. Te például, Vadölő, nem vagy valami nagy szépség, de azért remélem, nem leszel az ellenségem, amiért ezt megmondtam neked.

- Olyan vagyok, amilyen vagyok, s nem akarom, hogy jobbnak vagy rosszabbnak tartsanak. A külsőm talán nem szép, legalábbis nem annyira, mint ahogy egy könnyelmű és hiú ember szeretné; de remélem, hogy a viselkedésem nem egészen csúnya. Nálad, Harry, kevés délcegebb külsejű ember akad, s tudom, hogy senki se nézne rám, amikor rád is nézhet; de azt hiszem, egy vadász értékéből semmit se von le az, ha nem áll meg minden csillogó pataknál, hogy megbámulja benne tulajdon képét.

Hamari Harry szívből felnevetett:

- Nem, nem, Vadölő, nem vagy szépség, magad is el fogod ismerni, ha belenézel a tóba. Judith Hutter is a szemedbe mondaná ezt, ha felbosszantanád. Azt tanácsolom, Vadölő, sose mondj ellent Judithnak; Hettynek mondhatsz, amit akarsz, olyan szelíden fogja tűrni, mint egy bárány. De Judith bizony nem titkolná véleményét a külsődről.

- Nem baj, Harry, csak ugyanazt mondaná, amit tőled már hallottam.

- Nem akartalak megbántani, Vadölő - mondta Harry. - Felejtsd el a szavaimat. Ha az arcod nem is csinos, első pillantásra látszik rajtad, hogy bensődben minden rendben van. S ha Judithnak valószínűleg nem is fogsz tetszeni, Hetty egész biztosan meg lesz veled elégedve.

Közben érkeztek a Patkánylyuknak nevezett öbölhöz. Szorosan a part mellett haladtak, és Harry meg volt győződve róla, hogy hamarosan ráakadnak a bárkára, de csalódott. A víz mindenütt csendes volt, s a fák is némán nyújtogatták följe ágaikat. Bármely költőt vagy művészt elgyönyörködtetett volna ez a nyugodt kép, de Harry semmi szépséget nem talált benne, annyira türelmetlenül várta, hogy végre megláthassa Judith Huttert.

A csónak alig ütött valami zajt, mert a két férfi jól tudta, hogy ilyen körülmények között óvatosnak kell lenni, s amennyire csak lehetett, vigyázott az evezőkkel. A nagy csendben egyszerre csak meghallották, hogy az öböl a tótól elválasztó keskeny földnyelven megreccsen egy száraz faág. Mindketten azonnal elengedték az evezőt, és villámgyorsan a puskájukhoz kaptak.

- Nagyobb reccsenés volt, semhogy valami apró állat okozhatta volna - suttogta Harry. - Azt hiszem, ember jár a parton!

- Nem, nem - felelte Vadölő -, az ember még nagyobb zajt csap. De húzódkodjunk csak a parthoz; kiszállok, és elvágom a zajcsináló visszavonulásának az útját, akár pézsmapatkány, akár mingó indián az illető.

Harry szót fogadott, s egy pillanat múlva Vadölő már meg is indult a parton hangtalan mokassinjában. Amikor a keskeny földnyelv közepére ért, ismét felhangzott az ágreccsenés, ezúttal közelebb a parthoz. Harry ellökte a csónakot, és puskával a kezében várt. Csakhamar egy szarvas bukkant fel a sűrűből, kijött egészen a víz széléig, és inni kezdett.

Harry egy pillanatig tétovázott, aztán vállához kapta a puskáját, és tüzelt. A váratlan dörrenés iszonyatosat szólt, a szemközi hegyek visszaverték a hangját, s az erdők egyszeriben felébredtek mély álmukból. A szarvas előbb csak megrázta a fejét, nem tudta, mire vélje a dolgot, mert soha még emberfiával nem találkozott; de a visszhang felkeltette a gyanúját, tüstént beleugrott a vízbe, és úszni kezdett az öböl túlsó partja felé.

Harry felordított, és üldözőbe vette; egy-két percig csak úgy habzott a víz az üldöző és az üldözött körül. De a szarvas volt gyorsabb; hamarosan elérte a partot, kiugrott, és eltűnt az erdőben. Ugyanakkor Vadölő is kiért a partra, és intett Harrynak, hogy térjen vissza.

- Nem okos dolog elsütni a puskát, mielőtt meggyőződünk volna róla, nincs-e ellenség a parton - mondta Vadölő, amikor Harry odaért hozzá. - Ennyit legalább megtanultam a delavároktól, habár magam még sohasem jártam hadiösvényen. Különbön sincs most szükségünk a szarvasra, hiszen el vagyunk látva élelemmel. Engem Vadölőnek hívnak, mert ismerem a vadakat, és jól tudok célozni, de sohasem pusztítom az erdők népét, ha nincs szükségem bőrre vagy húsrá. Vadölő vagyok, nem pedig mészáros!

- Nem is értem, hogy hibázhattam el azt a szarvast! - kiáltotta Harry, beletúrva a hajába. - Tizenöt éves korom óta nem követtem el ilyen csúnya hibát.

- Sose sajnáld; semmi hasznunk nem lett volna a szarvas halálából, kárunk viszont annál inkább. Engem a te hibádnál sokkal jobban aggaszt ez a visszhang, Harry: mintha maga a természet fejezné ki tiltakozását egy fölösleges és meggondolatlan cselekedettel szemben. A delavárok arra tanítottak, hogy ha a bátorság a harcok első erénye, hát az óvatosság a második. Talán már egy egész ellenséges törzs be van avatva megérkezésünk titkába.

- Nem baj, legalább az öreg Tom is megtudja, hogy vendég áll a házhoz, és felkészül a fogadtatásunkra. Gyere, öcsém, szállj be, és keressük meg azt a bárkát, mielőtt még besötétednék.

Miközben továbbveztek, Vadölő így szólt:

- Örülhetsz, Harry, hogy a szemed és a kezed nem volt biztosabb, mert abból a lövésből semmi jó sem származhatott volna.

- Ne bosszants, Vadölő! - kiáltotta Harry. - Semmi baj sem volt a szememmel meg a kezemmel; a szarvas hibázott, mert lassabban mozgott, mint ahogy kiszámítottam, s így előtte süvített el a golyó. Te nagyon nagyra vagy a vadásztudományoddal, de szeretnélek látni, mit csinálsz, ha nem egy fegyvertelen jószág, de egy fegyveres és harcra kifestett mingó áll szemben veled!

- Azt hiszem, Harry, nem tudnék olyan könnyű szívvel emberre löni, mint szarvasra.

- Ki beszél itt emberről? Indiánt mondtam, nem embert. A kettő egészen más. A szürke mókust se cserélné össze senki egy fekete mókussal.

- Igaz, Harry - felelte Vadölő mosolyogva -, de azért mégis mókus mind a kettő. Éppen így az indián is meg a fehér is ember, habár a bőrük színe különböző.

- Beszélhetsz, Vadölő; ha te a testvéredet látod is a rézbőrűben, én csak állatot látok benne. Majd elmondom Judithnak meg az öregnek, hogy miféle nézeteket vallasz, hadd tudják meg, kivel állanak szemben.

Vadölő belátta, hogy itt minden vita hiábavaló, s ezért inkább hallgatott, Harryban pedig újult erővel merült fel Judith Hutter képe, s annál türelmetlenebbül fürkészte a partvidéket. Végre meglátta a sziklát, melyet a környékbeli indiánok jól ismertek, s találkozóhelynek szoktak használni. Ott ágazott ki a tóból a folyó, de alig lehetett észrevenni, mert a part menti fák valóságos kupolát emeltek föléje. A tó felől egyáltalán nem is látszott a nyílás, csak a víz áramlása mutatta, hogy nem járhatnak messze tőle. Harry és Vadölő lassanként abba is hagyta az evezést, s a csónak szépen beúszott velük a lombok zöld alagútjába.

A folyó vize egyre beljebb sodorta a két férfit. Mozdulatlanul ültek a csónakban, s éberem füleltek minden gyanús neszre. Harry hirtelen elkapott egy ágat, és a kenu megállt.

- Ott van az öreg! - suttogta Harry. - Térdig gázol a vízben, biztos a csapdait vizsgálja, hogy nem fogtak-e valamit. De az már igazán furcsa, hogy a bárkát sehol sem látom, pedig egész nyári zsákmányomba fogadok, hogy Judith a világ minden kincséért sem járna gyalog ilyen sáros terepen. Inkább a haját igazgatja valami forrás tükrében, s közben gúnyosan elmélkedik a férfinemről.

- Túlzol, Harry; a nők hibáit éppúgy eltúlzod, mint erényeiket. Azt hiszem, a te Judithod nem olyan öntelt, és a férfiakat sem nézi le annyira, mint ahogy te képzeled. Inkább úgy gondolom, hogy az apja mellett van, és segít neki a ház körül meg a vadfogásban.

- Örülök, hogy egyszer életemben férfiszájából is igazat hallok! - kiáltotta egy kellemes, zengő és mégis lágy női hang, olyan közel a kenuhoz, hogy a két férfi megrezzent. - És annak is örülök, Harry úr, hogy ha magad már sohasem tanulsz is tisztességet a nők iránt, legalább társaidat jobban válogatod meg, mint azelőtt.

Alig hangoztak el ezek a szavak, egy csinos, fiatal női arc bukkant elő a lombok közül, és rámosolygott Vadölőre. A következő pillanatban megoldódott a rejtély. A bárka ott horgonyzott mellettük, levágott és ügyesen elrendezett ágak rejtekében, s Judith Hutternek csak félre kellett tolnia néhány levelet a bárka ablaka elől, hogy megszólíthassa őket.

Ez a bárka igen egyszerű alkotmány volt; a fedélzeti házikót éppúgy gerendákból rótták össze, mint a Pézsmapatkány-kastélyt, s két helyiségre osztották: az egyik az apának, a másik a két lánynak szolgált hálószobául. Külön konyha nem volt; a bárka orrában főztek.

Hamari Harry, amint felkapaszkodott a fedélzetre, vidám és kötekedő beszélgetésbe kezdett Judith Hutterrel, s úgy látszik, minden egyébről megfélemedezett a világon. Nem így Vadölő, aki óvatos vadászlépteivel nyomban felfedező körútra indult a bárkán. Megvizsgálta a gerenda-falak erejét, hogy milyen biztonságot nyújtanának esetleges támadás esetén, szemügyre vette a tetőt, majd benyitott a fedélzeti házikóba. Odabent egy lány üldögélt s varrogatott. Vadölő tudta, hogy ez csak Hetty lehet, Judith Hutter együgyű húga.

- Te vagy Hetty Hutter - mondta Vadölő szelíden, mert indián nevelése megtanította arra, hogy a szellemileg gyengékkal különös tapintattal bánják. - Hamari Harrytól tudom, hogy itt élsz a tavon.

- Igen. Hetty vagyok, Judith Hutter húga, és Thomas Hutter kisebbik lánya. És neked mi a neved?

- Ez már nem olyan egyszerű kérdés, mint gondolnád, húgom, mert bármilyen fiatal vagyok is, több nevet viseltem már, mint sok amerikai törzsfőnök.

- De azért valamilyen neved csak van? Remélem, nem szoktad levetni a régi nevedet, mielőtt újat kapnál.

- Nem húgom, olyat nem teszek. De attól tartok, hogy a mostani nevemet se fogom sokáig viselni, mert a delavárok rendszerint csak akkor döntenek el az ember igazi nevét, amikor igazi természete is megmutatkozik, harcban vagy a tanácsban. Márpedig én még nem jártam hadi-ösvényen, s mivel nem születtem rézbőrűnek, jog szerint nem vehetek részt tanácskozásaikon.

- Mondd hát el neveidet - kérte a lány. - Ki fogom találni belőlük, hogy milyen ember vagy.

- Jól van - bólintott Vadölő -, megpróbálhatod. Először is: az apámat Bumpónak hívták, s én a Nathaniel nevet kaptam a keresztségben, de Nathaniel helyett sokan csak Nattyt mondanak.

- Úgy hát Natty vagy, én meg Hetty - szakította félbe a lány mosolyogva. - Natty és Hetty, csakhogy a te neved Bumpo, az enyém meg Hutter. Azt hiszem, a Hutter név szebb, mint a Bumpo, nem igaz?

- Lehet, húgom, Bumpo nem hangzik valami szépen. De nem sokáig viseltem ezt a nevet, mert a delavárok hamarosan rájöttek, hogy nem szívelhetem a hazugságot, s ezért átkereszteltek „Egyenes Nyelv”-nek.

- Jó név - mondta Hetty komolyan.

- Talán jó, s talán meg is érdemeltem, mert irtózom a hazugságtól. Aztán egy idő múlva gyors lábamra figyeltek fel a delavárok, így kaptam a „Galamb” nevet, erről a gyors szárnyú madárról, amely mindig egyenes vonalban szokott repülni.

- Szép név! - kiáltotta Hetty. - A galambok szép madarak!

- Minden állat szép a maga módján, Hetty. Azután az indián vadászok mellé kerültem, s mivel gyorsabban és biztosabban bukkantam rá a vadra, mint a legtöbb korombeli kölyök, elneveztek „Tacsókőfű”-nek.

- Ez már nem olyan szép név - mondta Hetty -, remélem, nem is viselted sokáig.

- Csak addig, amíg elég gazdag nem lettem ahhoz, hogy puskát vásároljak magamnak – felelte Vadölő, s egyébként csöndes és szerény hangja most egy kis büszkeséget árult el. - Puskámmal vívtam ki a „Vadölő” nevet, most is így hívnak, s aki a skalpvadászokat többre tartja a szarvasvadászoknál, meg is vet érte.

- Én nem vagyok olyan, Vadölő - mondta Hetty. - Judith szereti a katonákat, a tarka egyenruhás tiszteteket, de én irtózom tőlük, mert az a foglalkozásuk, hogy embertársaikat gyilkolják. Nekem jobban tetszik a te foglalkozásod, s a neved is nagyon jó: jobb, mint az eredeti Natty Bumpo.

- Sejtettem, Hetty, hogy így gondolkodsz; de a nővéredet is megértem, mert azt mondják, ritka szép lány, s a szépség szereti azokat, akik csodálják.

- Még sohasem láttad Judithot? - kérdezte Hetty. - Ha nem, azonnal eredj és nézd meg. Még Hamari Harry sem szebb nála, pedig Judith csak lány, és Harry férfi.

Vadölő észrevette, hogy a lány sápadt, szelíd arca elpirul egy pillanatra; világosan látszott, hogy Harry, aki mindaddig sikertelenül udvarolt Judithnak, a húga szívét teljesen meghódította.

Közben Harry és Judith beszélgetésének hirtelen véget vetett az apa megjelenése. Thomas Hutter vagy Úszó Tom, ahogyan errefelé nevezték, bizonyára felismerte a bárka mellett Harry kenuját, mert most a csodálkozás minden jele nélkül fogott kezét a fiatalemberrel.

- Egy héttel korábban vártalak - mondta -, és nagyon bosszantott, hogy nem jöttél. Egy futár járt erre, és figyelmeztette a telepeseket és vadászokat, hogy a gyarmat és Kanada megint hadilábon áll egymással; nyugtalan voltam, mert itt három skalpot fenyeget veszély, s csak egymagam vagyok a védelemre.

- Ha két ilyen lányom volna, mint Judith és Hetty, én is így gondolkoznám - felelte Harry. - Egyébként jobb szeretem, ha a legközelebbi szomszédom is legalább ötven mérföldre van tőlem.

- Úgy látom, a kanadai vadak mozgolódása azért téged is nyugtalanít; különben nem vettél volna társat magad mellé az útra - mondta Úszó Tom, Vadölőre mutatva, aki éppen kilépett a fedélzeti házból.

- Kettesben jobban telik az idő, ennyi az egész - nevetett Harry. - Öreg Tom, hadd mutassam be Vadölőt: híres vadász a delavárok között. Talán nem egészen hibátlan fickó, de rosszabbak is akadnak nála. Ha esetleg úgy adódnék, valamennyiünket el tudna látni hússal, mert a vadászatban párját ritkítja, azt meg kell adni.

- Üdvöz légy, fiatalember! - morogta az öreg Tom, kinyújtva csontos, kemény kezét Vadölő felé. - Ilyen időkben minden fehér arc baráti arc, s én támaszt és segítséget látok benned. Nem hiszem, hogy különösen félős lennék, de itt van ez a két gyerek: több gondot okoznak nekem, mint minden vagyonom.

- Természetes érzés! - kiáltotta Harry. - Vadölő meg én még nem ismerjük ugyan tapasztalattól, de azért megértjük. Én máris jelentkezem Judith testőrének, Hettyt pedig nyugodtan rábízhatod Vadölőre.

- Köszönöm - vágott vissza Judith gúnyos hangon -, köszönöm szépen, Harry úr, de Judith Hutter van olyan erős és tapasztalt, hogy jobban bízzék önmagában, mint a hozzád hasonló jóképű senkiháziakban. Ha támadásra kerülne sor, inkább csak eredj harcolni apámmal, semhogy megbújj velünk, azzal az ürüggyel, hogy minket védelmezel, és...

- Hallgass már, te éles nyelvű! - szakította félbe az apja. - Tudd meg, hogy a tó partján máris vannak mingók vagy más néven irokézek, s ki tudja, melyik pillanatban kerülünk velük közelebbi ismeretségbe!

- Ha ez igaz, Tom Hutter - mondta Harry hirtelen elkomolyodva -, akkor a bárkád igen kedvezőtlen helyen áll, mert ha Vadölőt meg engem félrevezetett is az álcája, egy igazi indiánt semmi esetre sem téveszthet meg, kivált ha skalpokra vadászik!

- Én is így gondolkozom, Harry, és nagyon is szeretném, ha minél messzebbre volnánk ettől a helytől, amely rejteknek jó ugyan, de csaknem végzetes, ha az embert felfedezik benne. Azonkívül a kanadai vadak közel vannak hozzánk, s amíg kihajózunk a folyóból, könnyen lepuffanthatnak, mint a patak partján vizet szüröcsölő szarvasokat!

- Biztos vagy-e benne, Thomas Hutter, hogy az indiánok, akiktől tartasz, valóban kanadaiak? - kérdezte Vadölő szerény, de komoly hangon. - Találkoztál már velük, és láttad a díszeket?

- Csak a nyomaikkal találkoztam a közelben, de még egyet sem láttam. Lementem a folyó partján vagy egymérföldnyire, s ott egy egészen friss csapásra bukkantam, amely észak felé haladt. Mindjárt felismertem az indián lányomokat, s aztán egy lerongyolódott és félredobott mokasszin minden kétségemet eloszlatta. Néhány lépéssel odább azt a helyet is megtaláltam, ahol az elhasznált mokasszin tulajdonosa leült, hogy új lábbelit készítsen magának.

- Hadiösvényen a rézbőrűek nem szoktak így viselkedni - felelte Vadölő a fejét csóválva. - Egy tapasztalt harcos elégette vagy eltemette volna az ilyen jeleket; úgyhogy az ösvény, amit találtál, minden bizonnyal békés ösvény. De ha elhoztad volna azt a mokasszint, nyugodtabb volnék. Egy fiatal főnökkel van találkozóm ezen a vidéken; könnyen meglehet, hogy ő törte azt a csapást.

- Harry - fordult most Úszó Tom a másik fiatalemberhez -, jól ismered te ezt a vadászt, aki indiánokkal szokott találkozni, s jótállasz érte? Az indiánok mind árulók, s a fehérek, akik sokat érintkeznek velük, hamar eltanulják minden rossz szokásukat.

- Úgy van, öreg Tom, de Vadölőtől nem kell félned: ismerem őt, megbízható ember. Bárki előtt jótállok becsületességéért, ha a bátorságáról nem is mondhatok sokat.

- Szeretném tudni, mi szél fútt erre az idegen vidékre.

- Készséggel megfelelek, Thomas Hutter - mondta Vadölő -, két ilyen leány apjának joga is van erre a kérdésre, különösen a mostani veszélyes időkben, mint ahogy a gyarmatnak is joga volna megkérdezni, miért sorakoztatnak fel a franciák a szokottnál több ezredet. Őszintén elmondom hát, hogy fiatal vagyok, eddig még nem jártam hadiösvényen; de amikor a delavárok tudtul vették, hogy hamarosan hozzájuk is elküldhetik a csatabárdot, engem küldtek a fehérek közé, tudakoljam meg pontosabban a dolgok állását. Ezt meg is tettem, és visszafelé jövet a Schoharie folyó mentén találkoztam egy királyi katonatiszttel, aki bizonyos összegeket akart küldeni a távolabbi nyugaton élő baráti törzseknek. A delavárok úgy vélték, ez jó alkalom arra, hogy Csingacsguk, a fiatal főnök, aki még szintén nem került szembe ellenséggel, velem együtt elinduljon első hadiösvényén; s egy öreg delavár úgy rendezte, hogy itt találkozzunk a tó végében álló sziklánál. Nem tagadom, hogy Csingacsguknak más célja is van ezen az úton, de ez nem tartozik ide, s az ő titka, úgyhogy erről nem mondhatok többet.

- Biztosan valami lányról van szó - kiáltott közbe a heves Judith Hutter -, háborún és vadászaton kívül nem ismerek más okot, csak a szerelmet!

- Elhiszem, hogy a szép és fiatal hölgyeknek többnyire ilyesmi jár az eszükben, Judith; de erről nem szólhatok többet. Úgy beszéltük meg, hogy Csingacsguk meg én holnap este a naplemente pillanatában találkozunk a sziklánál, s azután továbbmegyünk, nem bántva senkit, csak a király ellenségeit, akik törvény szerint nekünk is ellenségeink. Harryt már régóta ismerem: most a Schoharie partján akadtunk össze, s elhatároztuk, hogy együtt tesszük meg ide az utat, nem annyira félelemből a mingók miatt, mint inkább jó barátságból, s hogy gyorsabban teljék az idő.

- És azt hiszed, hogy barátod a megbeszélte időnél korábban érkezett meg a tóhoz, s övé lehet a csapás, amit felfedeztem? - kérdezte Hutter.

- Erre gondoltam; lehet, hogy tévedek, lehet, hogy nem. Ha látnám azt a mokasszint, azonnal meg tudnám mondani, hogy delavár módon készült-e, s biztos volnék a dolgomban.

- Itt a mokasszin, Vadölő - szólt közbe a fürge eszű Judith, aki időközben már fel is hozta apja kenujából a szóban forgó tárgyat -, mondd meg, mit jelent: ellenséget vagy jó barátot? Az arcod becsületes, és én hinni fogok neked, bármit gondol is apám.

- Ilyen vagy te, Judith - morogta az öreg Tom -, mindenütt barátokat találsz, ahol én ellenségre gyanakszom; de beszélj, fiatalember, mondd el, mit gondolsz erről a mokasszinról.

- Nem delavár munka - felelte Vadölő, s visszaadta az elnyűtt lábbelit. - Fiatal vagyok ahhoz, hogy határozott állításokat merjek megkockáztatni, de az az érzésem, hogy ez a mokasszin északról került ide, a Nagy-tavakon túlról.

- Ebben az esetben egy percig sem szabad fölöslegesen itt időznünk - jelentette ki Hutter, s kinézett az ágak között, mintha máris attól tartana, hogy a szűk és kanyargós folyó túlsó partján felbukkanhat az ellenség. - Alig egy óra múlva leszál az éjszaka, s a sötétben nem tudnánk áruló neszek nélkül továbbjutni. Hallottátok egy puskadörrenés visszhangját, mintegy fél órával ezelőtt?

- Nemcsak a visszhangját, de magát a dörrenést is - vallotta be Harry, aki csak most döbrent rá, milyen meggondolatlanul cselekedett -, tudniillik én tüzeltem.

- Attól tartottam, hogy a francia indiánok; de mindegy, ha itt vannak, ők is hallhatták a dörrenést, és most már talán keresnek is bennünket. Ha nem volt rá nyomós okod, rosszul tetted, hogy háborús időben felverted a környék csendjét.

- Kezdem belátni magam is, öreg Tom; de ha már ilyen óriási vadonban se szabad elsütni a puskát, akkor minek viseli az ember?

Hutter most részletesen elmagyarázta a helyzetet két vendégének. Sötétben nem lehet hangtalanul visszahajózni a tóra ezen a sebes és keskeny folyón, világosban pedig könnyen megleshetik őket a part menti sűrű mocsarokból.

- Gyakran eljárók erre a helyre - folytatta Tom Hutter -, mert innen jól meg tudom közelíteni a csapdáimat, s nagyobb biztonságban is vagyok itt, mint a nyílt tavon. De ha behajózom ide, előbb mindig gondoskodom arról, hogy vissza is tudjak menni. Most is kint vettem horgonyt a tavon, s kötélén eresztettem idáig a bárkát. Igaz, segítség nélkül alaposan kifárad az ember, amíg a kötélén visszahúzódkodik a tóra. De Judith éppúgy tudja kezelni a hátsó kormánylapátot, mint jómagam, s ha nem kellene az ellenségtől tartanunk, ügyel-bajjal mégiscsak kievickélnénk valahogy.

- Miért kellene elmennünk innét? - kérdezte Vadölő. - Ez a fedezék biztosnak látszik, s azt hiszem, a bárkában védekezve húsz mingót is távol tarthatnánk. Én ugyan még sohasem harcoltam, de ilyen helyzetben egy csöppet sem félnék az ellenségtől.

- Azt elhiszem, fiatalember, hogy még sohasem harcoltál, különben nem beszélnél így. Láttál-e már ekkora vizet, mielőtt Harryval idejöttél volna?

- Egy szóval sem állítom, hogy láttam - felelte szerényen Vadölő. - Fiatal vagyok, s inkább tanulni szeretnék, semmint beleszólni a tapasztaltabbak tanácskozásába.

- Hát akkor figyelj rám: megtanítalak rá, miért előnytelen ez a helyzet, s miért jobb odakint a nyílt tavon. Itt biztos célpontot nyújtanánk a vadaknak, s legfeljebb azt remélhetnénk, hogy nem minden golyójuk találja meg az utat a bárka gerendái között. Ugyanakkor mi csak vaktában lövöldözhetnénk az erdő felé. A fedélzeti házikó egyáltalán nem erős, gyerekjáték lenne elpusztítani. Közben az ellenség megszállhatná a cölöpkastélyomat, s elvihetne mindent, amit ott talál. De ha kint vagyunk a tavon, csak tutajon vagy csónakon jöhetnek ellenünk, egyenlő esélyek mellett, s akkor megvédhetjük a bárkát is meg a kastélyt is. Megértetted, amit mondtam, fiatalember?

- Meg; belátom, ez az igazság, s egy szavam sincs ellene.

- No, hát, öreg Tom - kiáltotta Harry -, ha már el kell mennünk innét, minél előbb indulunk, annál hamarabb megtudjuk, hogy éjszakára a fejünkön maradnak-e a skalpjaink hálósapkának vagy sem.

A három férfi munkához látott. Kioldották a bárka kisebb rögzítőköteleit, s a nagy kötelet, amelynek a túlsó vége a horgonyhoz volt erősítve, egy nagy csigára kezdték felcsavarni. A bárka megmozdult, kilendült a folyó közepére, sőt az ár egy kissé közelebb sodorta az északi

parthoz. A bárka utasai feszülten lesték a part menti ágakat; félelemérzetüket csak növelte a homály, mert a nap ugyan nem nyugodott még le, de a sűrű lombozaton át csak igen kevés sugár jutott el hozzájuk. De nem történt semmi, a bárka biztosan haladt előre; a kötél még a kanyaroknál is simán tekerődött a csigára, mert a tapasztalt Hutter még idefelé jövet jókora kődarabokat erősített rá, afféle „segédhorgonyokat”, s ezek apró szakaszonként kifeszítve tartották. Most sorra felszedték a köveket, s akadálytalanul siklottak a tó felé. Az utolsó kő után a bárka már nem fordult többet, és csak egy rövid, egyenes útszakasz választotta el a horgonytól.

- Végre! - kiáltotta Harry. - Odakint világos van, s legalább láthatjuk is ellenségeinket, ha már éreznünk kell őket!

- Nem biztos - morogta Hutter -, éppen a parti fák nyújtják a legjobb rejtékhelyet annak, aki lesben áll. Judith, Hetty, menjetek be a házba, s ne nagyon mutogassátok magatokat az ablakban, mert ha lesz, aki odanézzon, az nem a szépségeket fogja dicsérni. Mi is bemegyünk a külső szobába, Harry, s az ajtón keresztül húzzuk a kötelet: így legalább nem kell meglepetéstől tartanunk. Vadölő barátom, te meg sorra kukucskálj ki az ablakokon, de ha kedves az életed, a fejedet ne mutogasd. Nem tudhatjuk, hol és mikor botlunk bele hívatlan vendégeinkbe.

Vadölő bólintott, s amikor elfoglalta őrhelyét az egyik ablaknál, nem félelmet érzett, csak az új, rendkívüli helyzet izgalmát. Életében először volt ellenségek közelében, vagy legalábbis jó oka volt rá, hogy ellenség közelében higgye magát. Mikor a bárka a folyó legszűkebb részébe ért, ahol már sűrűlték a faágak, Vadölő átment a szoba túlsó oldalára, hogy megvizsgálja a másik partot is. Éppen jókor érkezett oda: a szeme elé táruló látványtól joggal megrémülhetett volna egy ilyen fiatal és tapasztalatlan őrszem. Egy fa mellett, amely a folyó fölé hajlott a partról, legalább hat indián gyülekezett, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy előrekúsznak a kinyúló fatörzsön, s amikor a bárka alájuk ér, rávetik magukat. Vadölő látta, hogy az indiánok harci színeket viselnek, s egy ellenséges törzshöz tartoznak.

- Húzd meg, Harry! - kiáltotta a fiatalember. - Húzd meg, ha kedves az életed, s ha szereted Judith Huttert! Húzd meg, teljes erődből!

Vadölő tudta, hogy Harry olyan erős, mint egy óriás; Hutter és Harry pedig kiérezték a hangjából, hogy komoly a helyzet, s egyszerre rántották meg a kötelet. A bárka sebessége nyomban megkétszereződött. Látva, hogy felfedezték őket, az indiánok elüvöltötték félelmes csatakiáltásukat, s végigfutva a csaknem vízszintes fatörzsön, kétségbeesetten rávetették magukat a remélt zsákmányra. Hatan voltak a fán, de egy kivételével valamennyien a vízbe pottyantak. Csak a főnökük érte el a bárkát, mivel elsőnek kapaszkodott fel a veszélyes leshelyre. Ő a fedélzet hátsó részére esett, de nagyobb, mint gondolta volna, úgyhogy nem tudott azonnal feltápázkodni. E pillanatban Judith kirohant a fedélzeti házikóból; arca lángolt az izgalomtól, s szebb volt, mint valaha. Minden erejét megfeszítve mellbe lökte az eséstől még szédült betolakodót, s ez át is zuhant a korláton a folyóba. Judith még utána nézett egy pillanatra, amikor Vadölő elkapta a derekát, és berántotta a szobába. Éppen idejében, mert alig csapódott be mögöttük az ajtó, vad csatakiáltások verték fel az erdő csendjét, s a golyók máris kopogni kezdtek a bárka gerendáin.

A bárka közben sebesen haladt, s mire elérte a horgonyt, az indiánok belátták, hogy csak fölöslegesen pazarolják töltényeiket, s abbahagyták a tüzelést. A horgonyt felhúzták, és kiúsztak a nyílt tóra, elég messzire, bár az ellenséges golyók még itt is elérhették őket. Hutter és Harry most evezőt ragadott, s hamarosan sikerült elérniük, hogy lőtávolon kívül kerüljenek.

A férfiak ezután a bárka orrába gyűltek Judithtal és Hettyvel együtt, hogy megtanácskozzák a további tennivalókat. Minthogy észrevétlenül most már nem lehetett megközelíteni őket, az előbbi izgalom elmúlt, de megmaradt a tudat, hogy az ellenség ott tanyázik a parton, s bizonyára újabb támadásra készül. A lányok tökéletesen megbíztak apjukban, s nem érezték át a veszély teljes nagyságát; de Hutter komolyan aggódott, mert nem tudta, hogy két férfitendége melyik pillanatban vesz búcsút tőle. Nyugalanságát csak nehezen tudta palástolni.

- Megvan az a nagy előnyünk az irokézekkel szemben, hogy vízen vagyunk. Tudtommal csak három kenu volt elrejtve a tó körül: az egyik a tied, Harry; marad még kettő, de nem hiszem, hogy az indiánok megtalálják, bármilyen alaposan kutatnak is.

- Nem vagyok olyan biztos benne - szólt közbe Vadölő -, a vadászkutyának nincs olyan szimatja, mint a rézbőrűnek, ha valami kecségető célt lát maga előtt. Minden fatörzset meg fognak vizsgálni, s előbb-utóbb bizonyosan rábukkannak a kenukra.

- Igazad van, Vadölő! - kiáltotta Harry. - Huszonnégy órán belül az övök lesz az a két kenu, ha valóban ki akarják füstölni az öreg Tomot.

Hutter nem szólt semmit. Körülnézett, mintha a tótól, az égbolttól, a környező sűrű erdőktől várna tanácsot. Minden csendes volt, s Hutter kissé megnyugodott.

- Judith - szólt rá a lányára -, leszáll az este; keress valami harapnivalót vendégeinknek, bizonyára megéheztek a hosszú úton.

- Nem vagyunk éhesek, öreg Tom - mondta Harry -, nem sokkal azelőtt, hogy a tóhoz értünk volna, megtömtük a hasunkat, s én a magam részéről többre becsülöm Judith társaságát a vacsorájánál. Ez a csendes este különösen alkalmas arra, hogy elüldögéljek mellette.

- A természet jogait nem lehet megtagadni - felelte Hutter -, ennünk kell. Judith, készítsd el a vacsorát, a húgod majd segít. Beszélni akarok veletek, barátaim - mondta aztán, amikor a lányok már bent voltak a házban. - Ismeritek helyzetemet, s tudni szeretném, mi a véleményetek a teendőkről. Már háromszor kifüstöltek az otthonomból, de akkor a szárazföldön éltem, s amióta megépítettem a kastélyt meg ezt a bárkát, biztonságban éreztem magamat. Most azonban fordult a helyzet.

- Nekem az a véleményem, öreg Tom - mondta Harry őszintén -, hogy a házad, a vagyoned és egész családod igen nagy veszélyben forog.

- Azért mondd ezt, mert el akarsz hagyni? - kérdezte Hutter. - Úgy látom, Harry, terád is csak jó időben lehet számítani, s a barátod bizonyosan éppen olyan, mint te!

- Tévedsz, öreg Tom - mondta Vadölő. - Azt hiszem, Harry nem akar elhagyni, én pedig biztosan veled maradok, mert ilyen szorult helyzetben nem hagyhatok magára egy védtelen családot. Azért jöttem ide, hogy találkozzam egy barátommal; holnap naplementekor bizonyára ott is lesz a megbeszélthelyen, s akkor bízást számíthatsz rá, hogy még egy fegyverrel szaporodik védőid száma. Igaz, harcban ő is éppoly tapasztalatlan, mint én, de az erdő vadjain már annyiszor bebizonyította tudományát, hogy kezeskedem érte: emberekkel szemben is megállja a helyét.

- Akkor hát számíthatok rád, Vadölő? - kérdezte az aggódó apa.

- Számíthatsz, Úszó Tom, vagy akárhogyan hívnak is, és azt hiszem, Harryban sem kell csalódnod.

- Vadölő igazat beszélt - kiáltotta Harry -, veled maradok, Thomas Hutter; veled és a lányaidal!

Huttert nagyon megnyugtatta ez a kijelentés, hiszen Harry messze földön híres volt az erejéről, amely most evezés közben is hasznukra vált. Az öreg Tomot annyira elfogta az öröm, hogy bár eddig csak védekezésre gondolt, és boldog lett volna, ha biztonságban tudja családját, most hirtelen támadó terveket kezdett szőni.

- Mindkét harcoló fél magas jutalmat kínál a skalpokért - dűnnyögte kissé szégyenkezve, amiért ilyen aljas pénzszerzési módokon töri a fejét. - Talán nem szép dolog, ha aranyat fogadunk el emberi vérért; de ha az emberek olyan vadul gyilkolják egymást, miért ne részesednénk mi is a haszonból? Mi a véleményed erről, Harry?

- Az a véleményem, öreg Tom, hogy súlyosan tévedtél, amikor az indián vért emberi vérnek nevezted. Nekem egy rézbőrű skalpja annyi, mint egy farkas füle, s éppoly nyugodtan felvenném a pénzt az egyikért, mint a másikért.

- Jól van, Harry, mindjárt tudtam, hogy meg fogjuk mi érteni egymást! - kiáltotta Tom Hutter, most már teljesen megfeledezve előbbi szégyenéről. - Remélem, Vadölő, te is úgy gondolkodsz, mint Harry, s nem látsz különbséget a skalpokért meg a vadbőrökért kapott pénz között.

- Tévedsz, öreg Tom; ilyen gondolatok sohasem fordultak meg a fejemben - felelte Vadölő. - Az indiánokat nem ítélem el a skalpolásért, nekik ősi szokásuk, de éntőlem embertelenség lenne. Veled maradok, Tom Hutter, a kastély meg a bárka védelmében, de skalpvadászatra nem megyek. Ha téged meg Harryt annyira csábít a gyarmat aranya, azt tesztek, amit akartok; menjetek, s bízzátok rám a lányokat. A skalpolásról talán különbözőképpen vélekedünk, de abban egyetértünk, hogy az erősebbnek kötelessége megvédenie a gyengébbeket.

- Ezt a leckét az eszedbe véshetnéd, Hamari Harry! - kiáltotta a fedélzeti házikó ajtajából Judith Hutter; nyilván végighallgatta az egész beszélgetést.

- Eredj vissza, Judith - mordult rá az apja -, nem nőknek való, amiről most beszélünk! - Majd Harryhoz fordult: - Tisztelnünk kell Vadölő felfogását. Hadd maradjon ő a gyerekekkel. Mármost, Harry, ide hallgass: a parton meglehetősen nagy csapat indián tanyázik, s a lányok előtt nem akartam mondani, de biztos, hogy asszonyok is vannak közöttük. Láttam a mokasszinjaik nyomát; valószínű tehát, hogy a csapat vadászni jött erre, s eddig még hírét sem hallotta a háborúnak.

- Akkor miért támadtak meg bennünket, öreg Tom?

- A támadást bizonyára csak az alkalom szülte. Hogyha hadiösvényen járnának, nem hozták volna magukkal asszonyaikat.

- Békés úton járó indiánok viszont nem viselik a harci színeiket - szólt közbe Vadölő. - Láttam őket, s tudom, hogy emberre indultak, nem pedig vadra.

- Lehet, hogy egy vadászcsapat meg egy harcoscsapat találkozott ezen a tájon - folytatta Hutter -, mindenesetre nők is vannak köztük, ahol pedig nők vannak, ott gyerekek is vannak, s a gyarmatnak mindegy: egyformán megfizet a skalpjukért.

- Elég szégyen - dörmögte Vadölő.

- Ugyan, öcsém, nem értesz te ehhez! - kiáltotta Harry. - Nem lehetünk lágyszívűbbek az ellenségnél. A franciák is fizetnek a skalpokért.

- S ha ők aljasok, már nekünk is aljasoknak kell lennünk, Harry úr? - szólt közbe Judith hangja; a lány ugyanis nem fogadott szót az előbb az apjának, s tovább hallgatta őket. - Apám, Vadölőre hallgass: neki van lelkiismerete, míg Hamari Harryról nem mondhatnám el ugyanezt!

Hutter most mérgesen felállt, és betuszkolta lányát a fedélzeti házba; nem szívesen hallgatta az ilyen megjegyzéseket. Sem ő, sem Harry nem sokat törődött a lelkiismerettel vagy a bennszülött indiánok jogaival; különben is minden eszközt elfogadtak vagyonuk gyarapítására, most pedig a gyarmat háborús törvénye még igazolta is szándékukat.

Végül Judith ismét megjelent az egyszerű, de ízletes vacsorával, és Harry nagy meglepetésére Vadölő elé tette a legjobb falatokat. Egyáltalán, más apró jelekkel, figyelmességekkel is kimutatta, hogy Vadölőt tartja a kedvesebb és tiszteltebb vendégnek. De Harry tudta, milyen szeszélyes és kacér a lány, hát nem akadt fenn ezen a megkülönböztetésen, s éppolyan jó étvággal falatozott, mint a többiek.

Körülöttük egy órán belül teljesen megváltozott a táj. Lassan leszállt a szelid nyári este, a tó némán csillogott a sötét dombok és erdők keretében. Sehol egy hang vagy akár csak halk nesz; csupán a vízbe merülő evezők csobbanása hallatszott.

Harry és Vadölő szorgalmas csapásai egyre közelebb vitték a bárkát a kastélyhoz; az öreg Hutter hátul állt a kormánylapát mellett, s pipázott. Ekkor Hetty hirtelen kisurrant a szobából, leült apja lába előtt, s halkán, szomorúan énekelni kezdett.

- Miért vagy oly szomorú, lányom? - kérdezte Hutter. - Inkább örülnöd kéne, hiszen megszabadultunk ellenségeinktől.

- Arra gondolok, apám, amit Harryval beszéltek az imént; miért akartok embert ölni, sőt asszonyokat és gyerekeket?

- Ej, hát hallgatóztál? Ne szólj bele, gyermek, nem értesz hozzá. Háború van, s úgy kell bánnunk az ellenséggel, ahogy ő bánnék velünk.

- Judith is, Vadölő is azt mondja, nincs igazatok. Vadásszatok, ha úgy tetszik, kereskedjétek állatbőrökkel, nem pedig emberi vérrrel.

- Mondom, lányom, nem értesz te ehhez. Beszéljünk inkább másról. Örülsz, hogy viszontlátod Harryt, régi barátunkat? Tudod-e, ha feleségül veszi Judithot, ő is a testvéred lesz?

- Judith nem szereti őt, s nem fog hozzá menni - felelte Hetty hevesen. Az apa felfigyelt a hangjára, látta, hogy a kisebbik lánya erősen vonzódik Harryhoz, s ez nem tetszett neki; nyomban el is határozta, hogy beszél erről a fiatalemberrel. Odament az evezősökhöz, ajánlkozott, hogy felváltja Vadölőt: menjen hátra, pihenjen egy kicsit a kormánylapátnál.

Mikor Vadölő a bárka túlsó végébe ért, Hetty már nem volt ott. Csakhamar megjelent azonban Judith; még a csillagok fényében is látszott nem mindennapi szépsége. Egyenesen Vadölőhöz ment és megszólította.

- Majd megszakadtam nevetemben, Vadölő, amikor az indián belebukfencezett a vízbe! Kíváncsi vagyok, nem ázott-e le róla a harci festék.

- Nagy veszélyben voltál, Judith: könnyen eltalálhattak volna. Gondold csak meg: egy tucat mingó célzott rád a partról!

- Ezért szaladtál ki a fedélzeti házból te is, az életedet kockáztatva? - kérdezte Judith.

- A férfiak általában nem bírják nézni, ha a nők veszélyben vannak. Ezt még a mingók is tudják - felelte Vadölő egyszerűen.

- Úgy látom, te a tettek embere vagy, Vadölő, nem a szavaké - mondta Judith. - Azt hiszem, jó barátok leszünk. Hamari Harrynak csak a szája jár, de sokkal kevesebbet cselekszik, hiába olyan óriás termetű.

- Harry a barátod, Judith, és barátokról nem így szoktak beszélni.

- Tudjuk, mit ér Hamari Harry barátsága! Ha mindent ráhagy az ember, nincs vele semmi baj; de ha nem úgy történnek a dolgok, ahogy ő szeretné, teljesen elveszti a fejét. Én nem nagyon kedvelem Harryt, Vadölő, és azt hiszem, neki sincs jobb véleménye rólam, mint nekem órála. Bizonyára beszélt már veled erről.

Vadölőnek eszébe jutottak Harry csípős szavai, de nem akarta megbántani a lányt.

- Harry olyan ember - felelte -, hogy ami a szívéen, az a száján, s nem nagyon ügyel a nyelvére. Bezzeg a delavárok, Judith, alaposan megráglják mondanivalójukat! Az ő tábortüzeik körül nincs sok becsülete annak, aki fölöslegesen fecseg.

- Azt hiszem, Harry nem tesz lakatot a szájára, amikor Judith Hutterről meg a hűgárol van szó!
- kiáltotta Judith. - De csak beszéljen; előbb-utóbb meg fogja bánni.

- Nem egész úgy van, Judith. Először is: Harry soha egy rossz szót nem mondott Hettyre...

- Tudom, tudom - szakította félbe Judith hevesen -, szegény Hetty! Persze hogy ő fölötte áll a rossz nyelveknek. Hidd el, Vadölő, soha még olyan tiszta lelkű teremtés nem élt a földön, mint Hetty Hutter.

- Elhiszem, Judith, és remélem, szép nővéréről is el lehet mondani ugyanezt.

Vadölő egyszerű és őszinte beszéde a lány szívéig hatolt, s felébresztette lelkiismeretét. Nem is tudott azonnal válaszolni, csak egy kis gondolkozás után.

- Harry bizonyára tett néhány rosszmájú célzást az erődbeli katonatisztekre - mondta végül. - Irigylük őket, mert ő sohasem lehet olyan.

- Kétségtelen, Judith, de azt hiszem, Harry nem is vágyik arra, hogy katonatiszt s nemesúr legyen; egyébként igaza van, mert egy hódvadász is lehet éppoly tiszteletreméltó ember, mint akár egy kormányzó! De ha már szóba hoztad, nem tagadhatom: Harry beszélt arról, hogy a vörös kabátos katonatisztek elkapattak téged. Nem szabad rossz néven vened: a féltékenység beszélt belőle, s neki fáj a legjobban, hogy ilyeneket kell mondanía.

Vadölő nem láthatta a sötétben, hogy Judith mélységesen elpirult. Néhány percig mindketten hallgattak, aztán Judith odalépett a vadászhoz, és hevesen megszorította a kezét:

- Örülök, Vadölő, hogy a jég megtört közöttünk. Te vagy az első ember, aki nem akar hízelegni nekem, s bízom benne, hogy barátságunk tartós lesz. Harrynak ne szólj semmit; később majd beszélünk még egymással.

A leány elengedte Vadölő kezét, és besietett a házba. Vadölő úgy megzavarodott Judith utolsó szavaitól, hogy dermedten állt a kormánylapát mellett; végül is Harrynak rá kellett kiáltania a bárka túlsó végéből, hogy vigyázzon, mert nem a helyes irányban haladnak.

III. SÓLYOMSZEM

Nem sokkal Judith távozása után könnyű déli szél kerekedett, és Hutter kifeszítette a bárka négyszögletes vitorláját. Most már nem kellett evezni; két órán belül elérték a kastélyt, és kikötöttek.

Meggyőződtek róla, hogy időközben senki sem járt a kastélyban. Az óvatos Hutter figyelmeztette a lányokat, hogy ne gyújtsanak világot, mert az ellenség könnyen észrevehető.

- Világos nappal egyáltalán nem félnék tőlük, bármilyen sokan lennének is - mondta Hutter. - A kastély falai golyóbiztosak, s nekik nem lenne fedezékük, ha csónakon ide merészkednének. Négy jó puskát tartok a házban, állandóan megtöltve, s különösen az egyik, amelyet Szarvasölőnek hívnak, sohasem téveszti el a célt. Éjszaka azonban egészen más a helyzet. Az ellenség kenui ilyenkor észrevétlenül is megközelíthetik a kastélyt, és csellel rajtuk üthetnek.

A lányok közben aludni tértek, s a három férfi haditanácsot ült.

- A mi helyzetünkben az a legfontosabb - kezdte az öreg Tom -, hogy urai legyünk a tónak. Úszva nemigen lehet bevenni a kastélyt, és minden csónak valóságos hadihajónak számít. Harry kenuja meg az enyém itt van velünk, de kettő még ott maradt a parton, kivájt fatörzsekbe rejtve, s ha a mingók valóban zsákmányra törekszenek, minden talpalatnyi helyet át fognak kutatni, és előbb-utóbb megtalálják.

- Mintha olyasmit hallottam volna, hogy valamikor tengerész voltál, öreg Tom - szólt közbe a maga megszokott, tapintatlan modorában, mert a fülét megütötte a „hadihajó” szó. - És azt is mondják, hogy furcsa történeteket mesélhetnél holmi tengeri harcokról meg hajótörésekről, ha egyszer abba hagynád ezt a feltűnő hallgatást, és megoldódnék a nyelved.

- Vannak emberek ezen a világon, Harry - felelte Hutter kitérően -, akik semmi mással nem törődnek, mint felebarátaik esetleges titkaival; s ezek a kíváncsiak néha még ide is eljutnak, a rengetegbe. Azt hiszem, most nem az a fontos, hogy én mi voltam, vagy miket láttam fiatalkoromban. Ne arról beszéljünk hát, hogy mi történt huszonnégy esztendővel ezelőtt: inkább azon törjük a fejünket, hogy mi fog történni a következő huszonnégy órában, ha az irokézek támadást intéznek ellenünk.

- Ez igaz, meg kell védenünk Judithot és Hettyt.

- Nos, véleményem szerint nagy veszélyben vagyunk - folytatta Thomas Hutter. - Az irokézek bármikor vízre szállhatnak.

- Én nem látom ilyen sötéten a helyzetet - mondotta Harry. - A kenuk jól el vannak rejtve, s az indiánok sohasem bukkannak a nyomukra. Vadölő tanúsíthatja, milyen jól eldugtam az enyémet: magam is alig bírtam megtalálni.

- Igaz, Harry - felelte Vadölő -, de ne felejtsd el, hogy én megtaláltam. Azt hiszem, öreg Tomnak igaza van, s nem szabad a rézbőrűek ügyetlenségére számítanunk. Minél hamarabb ide tudjuk húzni a kastélyba azt a két kenu, annál jobb.

- Vállalkoznál rá, hogy velünk együtt megkeresd s idehozod őket? - kérdezte Hutter.

- Természetesen. Ez nem ellenkezik a fehér ember természetével. Minden módon meg kell védenünk az életünket s a többiekét, akik ránk vannak bízva. Szívesen veled megyek a mingó táborba, Úszó Tom, ha a csónokok után indulsz, s meg fogom tenni a magamét, ha találkozunk

az ellenséggel, noha eddig még nem voltam csatában. Mindenesetre igyekezni fogok; többet nem ígérhetek.

- Szeretem az ilyen szerény beszédet, öcsém! - kiáltotta Harry. - Te még sohasem hallottál ellenséges puskaropogást, márpedig az legalább annyira különbözik a vadászpuskák hangjától, mint Judith Hutter nevetése egy öreg hollandi háziasszony zsörtölődésétől. Nem hiszem, hogy valami nagy harcos lesz belőled, Vadölő, habár a vadászok között nemigen akad párod ezen a vidéken.

- Majd meglátjuk, Harry - mondta Vadölő nyugodtan. - Még nem tudhatom, mire vagyok képes, tehát sem rosszat, sem jót nem mondhatok magamról.

- Az evezővel mindenesetre tudsz bánni - mondta Hutter -, s ma éjszaka nem kívánunk tőled egyebet. De ne vesztegessük az időt, szálljunk be a kenuba, és lássunk munkához.

Mielőtt elindultak volna, Hutter felköltötte Judithot, s elmagyarázta neki, hogy hová mennek. Azután beszállt a két fiatalember mellé; megragadták az evezőket, és a kenu gyors ütemben eltávolodott a kastélytól. Sötét éjszaka volt, de a három férfi a csillagok fényével is megelégedett. Óvatosan emelgették az evezőket, nehogy zajt csapjanak, s közben feszülten figyelték a partot, nem látszik-e valahol az ellenség tábortüze. De nem észleltek semmi nyugtalanító jelet, s amikor a kenu partot ért azon a helyen, ahová Hutter irányította, az öreg és Harry azonnal kiugrott. Vadölőt a kenuban hagyták, s hangtalan léptekkel egy óriási, a part közelében fekvő, kidőlt hársfa felé indultak.

- Ebben van elrejtve az egyik kenu - suttogta Hutter. - Óvatosan húzd ki, Harry, én addig őrt állok, mert a mingók talán már felfedezték ezt a helyet, s most itt lesnek ránk valahol a közelben. - De nem történt semmi; a kenut baj nélkül levitték a partra, s ott Vadölő segítségével vízre tették. Két csónakjukkal továbbveztek a második rejtekhely felé, majd ott is partra szálltak, éppoly óvatosan, mint az előbb. Az elrejtett kenu itt egy kissé messzebb volt attól a helytől, ahol kikötöttek, úgyhogy nem is cipelték egészen odáig, hanem a legközelebbi ponton becsúszatták a vízbe, s a szerencsésen megkaparintott kenuban eveztek vissza Vadölőhöz. Most, hogy valamennyi csónak az övék volt, biztonságérzetük megnőtt, s feszült figyelmük kissé alábbhagyott. Hutter nem is akart mindjárt visszamenni a kastélyba.

- Evezzünk csak egy kicsit a part mellett - mondta -, hátha a tábor nyomára bukkanunk.

Egy öbölnél Hutter gyanút fogott; mind a hárman kiszálltak, s megindultak a szárazföld belseje felé. De alig tettek néhány lépést, összerezzenek; egy nemrég még lobogó tábortűz parazsa feküdt előttük a földön.

- Az indián harcosok nem szoktak ilyen rejtett helyeken táborozni – súgta Hutter Harrynak. - Ők a nyíltabb terepet kedvelik, hogy szabadon mozoghassanak, ha küzdelemre kerül a sor. Itt valószínűleg az a vadászcsapat tanyázik, amelynek nyomaival már találkoztam. S ha ez igaz, itt vannak az asszonyok és gyerekek is, akiknek a skalpjára számítunk. Küldd vissza Vadölőt a csónakokhoz, neki úgysem vehetnék hasznát, mi ketten pedig lássunk munkához, férfi módra.

- Jól beszélsz, öreg Tom, meg vagyok elégedve a terveddel. Vadölő, szállj be a kenuba, vidd magaddal a másik kettőt is, és ereszd el őket a tavon. A víz áramlása majd a tó közepe felé sodorja őket; legalább nem kell kínlódnunk velük. Aztán gyere vissza, s evez itt a part mentén, hogy meghalld, ha kiáltunk; ha pedig nem kiálthatunk, a búvármadár hangja legyen a jel közöttünk. Lehet, hogy puskaropogást is hallasz majd; akkor partra szállhatsz, ha akarsz, és kipróbálhatod, vajon az indiánokkal is éppúgy el tudsz-e bánni, mint a szarvassal.

- Ha rám hallgatnátok, Harry, nem kísérelnék meg ezt a vállalkozást...

- Igen, öcsém, csakhogy nem hallgathatunk rád, és kész. Indulj hát meg a kenekkel a tó közepe felé, s mire visszatérsz, fogadok, hogy lesz egy kis mozgás abban a táborban!

Vadölő kelleetlenül és nehéz szívvel engedelmeskedett; tudta, hogy hiába is tiltakoznék. Kievezett hát a nyílt tóra, s a megtalált kenukat az áramlásra bízta, hadd vigye a kastély felé. A könnyű déli szél is arra fújt; de Vadölő tudta, hogy ha a kenek nem is jutnának éppen haza maguktól, másnap könnyű lesz összeszedni őket. Az evezőket mindenesetre magánál tartotta, hogy ha az indiánok esetleg beúsznának a tóra, és elfognának egy kenut - ami nem valószínű -, akkor se tudják azonnal felhasználni. Ezek után Vadölő ismét a part felé fordult, s tíz percen belül elérte az előbbi helyet. Itt megragadott egy tó fölé hajló ágot, s feszült figyelemmel várta a fejleményeket.

Annak, aki sohasem járt ezen a vidéken, nehezen tudnánk szavakkal megmagyarázni, milyen fenséges csend honolt e pillanatban a Kristálytükör fölött. Ez a csend mély volt és sűrű, mintha a fantasztikus körvonalú dombok összepréselték volna. Vadölő átérezte a természet nagyszerűségét s ugyanakkor a kaland izgalmát is, hiszen most először került olyan vállalkozásba, melyben emberek élete forgott kockán. A kenuból nem lehetett látni a tábor tűz maradványait, s így Vadölő csak a hangokra figyelhetett. Nem volt türelmetlen, mert a delavárok között megtanulta az önuralom fontosságát; mozdulatlanul várt a kenuban, csaknem egy óra hosszat. Társai bizonyára rendkívül óvatosan, hason kúszva közeledtek az indián táborhoz.

Ekkor váratlanul felhangzott egy búvármadár vijjogása, eléggé messzire attól a helytől, ahol Vadölő várakozott. Ez a madár igen gyakori az amerikai tavak vidékén, ezért választotta Harry jelnek a hangját. De vajon valóban Harry vijjogott-e, s nem egy igazi búvármadár? Vadölő nem tudta eldönteni, mert valószínűtlen volt, hogy társai olyan messzire távolodtak volna. Ha a táborhelyet üresen találták, már rég itt volnának a kenunál; ha pedig nem, miért kerülték meg olyan nagy ívben? Vadölőt aggodalom fogta el, mert tudta, ha a hang Harrytől származik, s ő itt marad, társainak könnyen valami bajuk eshetik; ugyanolyan hiba volna azonban, ha egy bizonytalan jel miatt elhagyná a helyét. Míg ezen tépelődött, a madár ismét megszólalt, ugyanazon a helyen, mint az előbb. Vadölő most már megnyugodott: ez nem lehet Harry, ő nem tudja ilyen tökéletesen utánozni ezt a hangot. Elhatározta tehát, hogy nem mozdul a helyéről, s biztosabb jeladásra vár.

E pillanatban újabb hang verte fel az éjszaka mélységes csendjét, egészen másféle, mint az imént a búvármadaré: egy asszony vagy egy fiatal fiú rémült sikoltása. Vadölő elengedte az ágot, amelybe kapaszkodott, s néhány evezőcsapással a tó közepe felé lendült, nem tudva, hogy merre tartson. Határozatlansága azonban csak egy pillanatig tartott, mert nem sokkal északabbra attól a helytől, ahol a megbeszélés szerint várnia kellett, vadul recsegni-ropogni kezdtek az ágak. Nyilvánvalóan több ember törtetett a sűrűben a part felé; Vadölő azonnal arra fordította a kenuját. E pillanatban öt-hat puska is eldőrdült, majd nyomban Harry érces hangja hallatszott:

- Te ördög! Hát be van kenve a bőröd, hogy kisiklasz a markomból? Nem baj, nesze!

Ezután egy nagy puffanás jelezte, hogy Harry valószínűleg lerázta magáról egyik ellenségét. A hajsza tovább folyt a sűrűben, végül a part menti fák közül kirohant valaki, és belegázolt a vízbe. Vadölő megragadta az evezőt, hogy a segítségére siessen. Ekkor bukkant fel Harry is, de már későn: üldözői utolérték és leteperték. A vízben álló alak - Hutter volt az - megrettent, és visszalépett a partra; az indiánok tömege egykettőre körülvette őt is. Vadölő látta, hogy társai foglyul estek, s már nem segíthet rajtuk, erre irányt változtatott, és távolodni kezdett a partról. Szerencséjére az indiánok üldözés közben eldobálták a puskáikat, különben neki sem sikerült volna megmenekülnie.

- Ne gyere közelebb, Vadölő! - kiáltotta Hutter. - A lányoknak most már te vagy az egyedüli támasza, s minden tudásodra szükség lesz, hogy megmentesd őket ezektől a vadaktól! Eredj, és úgy segéljen az isten, ahogyan te segísz gyermekeimen!

Hutter az eddigiek folyamán nemigen nyerte meg Vadölő rokonszenvét, de a fiatalember most csak az apa rettegésére és szenvedésére gondolt.

- Légy nyugodt, öreg Tom - kiáltotta vissza -, gondoskodni fogok a lányokról és a kastélyról is! Az ellenség meghódította a partot, de a tó még nem az övé. Nem vagyok ugyan tapasztalt harcos, de a jóakaratomban megbízhatok.

- Nem kételkedünk a jóakarotodban, Vadölő - kiáltotta most a fogságba esett Harry -, de mit tehetnél ennyi ellenséggel szemben? Egyenlő esélyek mellett sem bizonyítottad még be, hogy legény vagy a talpadon, ilyen körülmények között pedig éppen nem várhatunk tőled csodákat. Azt hiszem, legjobban teszed, ha most egyenesen a kastélyhoz evezel, kenuba ülteted a lányokat, elviszed őket arra a helyre, ahol mi megérkeztünk, s a legrövidebb úton megpróbálsz eljutni velük a Mohawk-parti erődbe. Ezek az indián ördögök néhány óráig nem fognak rájönni, hogy merre menekültél, s így egérutat nyerhetsz. Ez a véleményem, és azt hiszem, öreg Tom is ugyanezt mondja, ha a lányai érdekében akar végrendelkezni.

- Nem jó a terved, Harry - mondta az öreg -, az ellenség bizonyára őrszemeket állított fel mindenütt, s azonnal észrevennék a kenut, mihelyt partot érne. Nem, Vadölő: bízd magad inkább a kastélyra, s ami a legfontosabb, ne közelíts a szárazföldhöz. Tarts ki egy hétig, addig az erődbeli katonák el fogják kergetni a mingókat.

- Igen, öreg, de ezek a rókák huszonnégy órán belül tutajokat építenek, és megostromolják a kastélyt, az biztos - vetette ellene Harry. - A te tanácsod szépen hangzik, de könnyen végzetesnek bizonyulhat. Ha mi ketten volnánk a kastélyban, kitarthatnánk egy-két napig, de megfeledkezel arról, hogy ez a fiatalember mindmáig sohasem látott még ellenséget. Vadölő, a mingók kézzel-lábbal magyaráznak nekem valamit; nyilván arra akarnak rávenni, hogy hívjalak ide a partra; de hát van annyi eszem, hogy ne hallgassak rájuk. Az öreg Tomot meg engem talán még az éjszaka megskalpognak, megkínóznak vagy elcipelnek Kanada felé; ezen már nem segíthetsz, igyekezz hát minél messzebbre kerülni a parttól, s jól vigyázz, hogy célba ne vehessenek...

Harry nem fejezhette be a mondatot, mert egy indián, aki úgy látszik, tudott angolul, durván a szájára nyomta a kezét. A mingók csakhamar fel is kerekedtek, s foglyaikkal együtt eltűntek az erdőben.

Vadölő egy ideig még várt, majd lassan evezni kezdett a tó közepe felé. Később végignyúlt a kenuban, aludni akart egy-két órát. Hajnalban majd meglátja, mihez is foghat. Lefeküdt hát a kenu alján, s a nap izgalmi után mély álomba merült.

Napfelkelte előtt ébredt; már világosodott, s a levegőt betöltötte a tó körül tanyázó madarak hangja. Éjszaka, úgy látszik, megerősödött a szél, s közelebb sodorta kenuját a parthoz, de ami a legveszélyesebb volt, az egyik szabadon eresztett kenu már csaknem partot ért: a víz áramlása nem a kastély felé vitte, mint ahogy számították. Vadölő mindenekelőtt ezt a kenut akarta visszaszerezni. Néhány evezőcsapás meggyőzte arról, hogy nem érheti utol. Valóban, az üres kenu csakhamar beleütközött egy part menti kis sziklába, és megállt; Vadölő egyenletesen, nyugodtan evezett utána. Tudta, hogy ha a parton nem áll lesben senki, főleg a sietség, ellenkező esetben viszont óvatosságnak kell lennie. Mivel az üres kenu most éppen a tegnap este felfedezett indián táborral szemközi parton állt, Vadölő némi joggal remélhette, hogy a partnak azon a részén nem tartózkodik senki. Mégis ahogy a csónakhoz közeledett, egyre lassabban és óvatosabban evezett, s ha lehet, még éberegben figyelte a környéket. A part

közvetlen közelében letette az evezőt, s a puskája után nyúlt. Abban a pillanatban egy golyó süvített el mellette, olyan közel, hogy Vadölő önkéntelenül is összerezett. Azonnal hasra vágódott a kenu fenekén, s ekkor a part menti cserjék közül nagyot rikkantva egy indián ugrott elő: nyilván azt hitte, hogy sikerült eltalálnia Vadölőt. Olyan könnyű célpontot nyújtott Vadölő puskájának, hogy a fiatalember tétovázott egy pillanatilag, miután ismét felemelte fegyverét. Az indián észrevette, és visszaugrott a sűrűbe. Közben Vadölő kenuja az utolsó evezőcsapások lendületétől az indián eltűnésével egyidejűleg elérte a partot. Minthogy Vadölő az utolsó pillanatokban nem tudta kormányozni a csónakját, az üres kenuból néhány méternyire futott a partra; az ellenség miatt gondolni sem lehetett arra, hogy a kenu most próbálja visszaszerezni. Ilyen körülmények között Vadölő egy pillanatilag tétovázás után kiugrott kenujából, s ő is belevetette magát az erdőbe. Fedezéket keresett.

Ezen a helyen csak a partot nőtte be a cserje, a fák között üres volt a terep. Vadölő tudta, hogy ellenfele vagy elmenekült, vagy éppen újratölti a puskáját. Ez az utóbbi feltevés bizonyult igaznak, mert alig húzódott be a fiatalember egy széles fű mögé, észrevette az indián könyökét: az indián egy tölgyfa mögött állt, s nyilván felemelte a karját, hogy újabb golyót nyomjon a puskájába. Mi sem lett volna könnyebb, mint odarohanni, s egy gyors támadással levenni lábáról a készületlen ellenséget, de Vadölő becsületes természete viszolygott az ilyesmitől, noha az előbb az ő életét veszélyeztette a lesben álló ellenség. Vadölő még nem ismerte tapasztalatból a harcok fortélyait, s úgy érezte, nem lenne becsületes dolog, ha így végezne az indiánnal. Leeresztette hát a puskáját s azt dűnyögte maga elé: „Nem, nem; hadd lőjön ő először, s akkor összemérhetjük az erőnket, férfi módra, mert a kenu nem szabad és nem is fogja megkaparintani. Nem, hadd töltsen meg a puskáját, s aztán döntsön az igazság!”

Az indiánt közben annyira elfoglalta a fegyvere, hogy még Vadölő partraszállását sem vette észre. Csak a kenua gondolt; attól tartott, hogy elvihetik, mielőtt újra megtöltené a puskáját. Mikor ezzel elkészült, óvatosan körülnézett, de mivel más irányban sejtette ellenfelét, teljesen kiszolgáltatta magát Vadölő puskájának. Vadölő ekkor kilépett fedezékéből, és rákiáltott:

- Erre, barátom, erre, ha engem keresel! Tapasztalatlan harcos vagyok ugyan, de nem annyira tapasztalatlan, hogy a nyílt parton hagyjam magam lelőni fényes nappal. Csak rajtad áll, jóban leszünk-e vagy rosszban, mert az én természetemmel ellenkezik, hogy lesből agyonlőjek valakit az erdőben.

Az indián odafordult, s egyszeriben rádöbbsent, hogy milyen veszélyben forgott az élete. Tudott egy kicsit angolul, s megértette Vadölő szavainak lényegét. Ugyanakkor eléggé fegyelmezett volt ahhoz, hogy ne árulja el ijedtségét, s puskáját leeresztve, üdvözlő mozdulatot tett Vadölő felé. Villámló szeme, kitágult orrlüka azonban elárulta micsoda tűzhányó háboroghat a belsejében. Azután erőt vett magán, és szemlátomást megnyugodott.

- Két kenu - mondta az indián, feltartva két ujját, hogy tévedés ne essék -, egyik tiéd, másik enyém.

- Nem, mingó, nem ez az igazság. Egyik sem a tiéd, és nem is lesz, amíg én itt vagyok. Tudom, hogy a te törzsed s az enyém között háború van, de azért még nem kell meggyilkolnunk egymást, mint két erdei vadnak, ha találkoznak a sűrűben. Eredj tovább a magad útján, s én is megyek a magamén. Elég nagy a világ, mind a ketten megférünk benne, s ha nyílt csatában találkoznánk egyszer, döntsön a sors közöttünk.

- Jó! - kiáltotta az indián. - Sápadtarcú testvérem okosan szól, tudós ember.

- Nem, mingó, én csak vadász vagyok, bár könnyen meglehet, hogy mielőtt véget érne a háború, csatában is szembekerülök a törzseddel. De ha úgy lesz, szeretném, ha becsületes küzdelem lenne, nem pedig ilyen hitvány kis verekedés egy kenuért.

- Jó! Testvérem nagyon fiatal, mégis nagyon bölcs. Kis harcos, nagy szónok.

- Nem tudom, mingó - felelte Vadölő, eleresztve füle mellett az indián hangjában rejlő gúnyt -, azt hiszem, ezután is csak az erdőben fogok élni, s remélem, békés életem lesz. Alkalmadtán minden fiatalembernek rá kell lépnie a hadiösvényre, de a háború nem feltétlenül vérengzés. Ezért mondom, menj utadra, én is megyek a magaméra, s váljunk el mint jó barátok.

- Jó! Testvéremnek két skalpja van, az igazi haja alatt ősz haj. Öreg bölcsesség, fiatal nyelv.

Az indián most előrelépett, mosolyogva, s barátságosan és tisztelettel kezét nyújtott Vadölőnek. A fiatalember kezét fogott vele; e kézszorítással mindketten az őszinteségüket és békés szándékukat akarták kifejezni.

- Mindenkinek az övé - mondta az indián -, enyém kenu enyém, tiéd kenu tiéd. Menj, nézd meg; hogyha tiéd, tiéd; hogyha enyém, enyém.

- Jól beszéltél, mingó; habár bizonyára tévedsz, ha azt hiszed, hogy a kenu a te tulajdonod. De azért győződjünk meg róla, a saját szemünkkel, s menjünk le együtt a partra, mert ha csak én mondanám, hogy az enyém, talán nem hinnéd el.

- Jó! - mondta megint az indián, és megindultak a part felé. Egyikük sem árult el bizalmatlanságot a másik iránt, s az indián előrement, mutatva, hogy nem fél hátat fordítani Vadölőnek. Mikor a víz szélére értek, kinyújtotta a kezét Vadölő csónakja felé, s nyomatékosan így szólt:

- Nem enyém: sápadtarcú kenuja. Ez itten indiáné. Nem akarom másik ember kenuja: akarom enyém.

- Tévedsz, indián, határozottan tévedsz. Ez a kenu az öreg Hutteré, s amíg ő nem jelentkezik érte, senki sem mondhatja a magáénak. Nézd csak meg az üléseket s a csónak formáját: soha indián nem készített ilyet.

- Jó! Testvérem nem öreg: nagy bölcsesség. Nem indián munka. Fehér ember csinálta.

- Örülök, hogy belátod, különben összeütközésre kerülhetett volna sor közöttünk. Most pedig belököm a kenut a tóba, hogy ne is lehessen többé vitatkozni róla.

Vadölő ezzel rátette a lábát a kenura, s nagyot rúgott rajta. A könnyű alkotmány jókora darabot korcsolyázott a vízen, elérte a tó áramlatát, s az továbbsodorta, nem kellett félni attól, hogy visszatér. Az indiánt megdöbbenetette ez a gyors és határozott eljárás, és vadul a másik kenura pillantott. Ez azonban csak egy másodpercig tartott, s az indián arca nyomban visszanyerte előbbi mosolygó és barátságos kifejezését.

- Jó! - mondta még határozottabban, mint eddig. - Fiatal fej, öreg ész. Tudja, hogy kell vitát befejezni. Isten veled, testvér! Te mégysz vissza vízi házba, pézsmapatkányházba; indián megy táborba; megmondja főnöknek, nem találta kenut.

Vadölő örömmel fogadta ezt a javaslatot, mert csakugyan szeretett volna már visszatérni a lányokhoz, s megkönnyebbülve szorította meg az indián kezét. Barátságosan elbúcsúztak egymástól, és az indián lassan megindult az erdő felé, hóna alatt tartva puskáját, és még csak vissza sem pillantott. Vadölő, miközben csónakja felé ment, szemmel tartotta a távolodó indiánt, de aztán elszégyellte magát bizalmatlanságáért, és hátat fordított neki. Odaért kenujához, megfogta a végét, és be akarta tolni a vízbe, de ekkor valami azt súgta neki, hogy nézzen vissza. Az indián ott állt az erdő szélén, lövésre emelt puskával.

Vadölő most vette csak igazán hasznát vadásztudományának. Egy szempillantás alatt felhúzta puskája kakasát, s szinte célzás nélkül az indiánra lőtt. Olyan gyorsak voltak a mozdulatai, hogy a két ellenség fegyvere csaknem egyszerre dördült el, s a hegyek egyetlen visszhanggal

válaszoltak. Vadölő sértetlen maradt, leengedte puskáját, s egyenesen állva, mint az erdei fenyők, várta, hogy mi történik; az indián előreugrott, s meglóbálta tomahawkját. Vadölő még mindig nem mozdult el a helyéről, csak a keze nyúlt ösztönös mozdulattal lóporos szaruja felé. Az indián körülbelül negyven lépésre lehetett tőle, s feléje dobta az éles tomahawkot, de már olyan bizonytalanul, hogy a fiatalember könnyen el tudta kapni a repülő szekerce nyelét. Abban a pillanatban az indián megingott, és teljes hosszában elvágódott a parton.

- Tudtam! Tudtam! - kiáltotta Vadölő, aki éppen meg akarta tölteni a puskáját. - Mikor megláttam a szemét, rögtön tudtam, hogy ez lesz belőle. Az ember gyorsan céloz és tüzel, ha az élete forog kockán; igen, tudtam, hogy ez lesz a vége. Egy másodperc századrészével gyorsabb voltam nála, különben most én hevernék itt a földön.

Vadölő megtöltötte puskáját, a csónakba dobta a tomahawkot, majd odament áldozatához, és puskájára támaszkodva föléje hajolt. Ez volt az első embertársa, akire kezét emelt, ez volt életének első csatája, s Vadölő a megdöbbenéssel és szomorúsággal együtt némi büszkeséget is érzett. Az indián még élt, habár a golyó a mellét fúrta át. Mozdulatlanul feküdt Vadölő lábánál, de a szeme riadtan leste a győztes minden mozdulatát. Az indián talán arra számított, hogy kegyelemdőfést kap, mielőtt elveszítené a skalpját, talán arra, hogy Vadölő még elevenen megskalpolja. A fiatalember azonban kiolvasta szeméből gondolatait, s szomorú hangon megnyugtatta:

- Nem, mingó, most már nem kell félned tőlem. Fehér ember vagyok, és a skalpolás nem fér össze a természetemmel. Csak felveszem a puskádat, s aztán visszajövök hozzád, hogy segítségedre legyek. Igaz, sokáig nem maradhatok itt, mert a dörrenésekre bizonyára idefutnak a társaid.

Vadölő megkereste a puskát, sajátjával együtt betette a kenuba, majd visszatért az indiánhoz.

- Most már vége közöttünk minden ellenségeskedésnek - mondta. - Nyugodt lehetsz, sem a skalpodat nem akarom, sem másféle rossz szándékom nincs veled.

Az indián megpróbált felemelkedni.

- Vízet! - nyögte. - Vízet a szegény indiánnak!

- Megkapod; leviszlek a tóhoz, s ott annyit ihatsz, amennyi beléd fér.

Vadölő ölbe vette az indiánt, levitte a tóhoz, s úgy helyezte el a víz partján, hogy ihasson belőle. Azután leült mellé, ölbe vette a sebesült ellenség fejét, és megpróbálta vigasztalni.

- Bűnös dolog lenne - kezdte -, ha azt mondanám neked, harcos, hogy nem ütött az utolsó órád, s ezért nem mondok ilyet. De ha igaz ember voltál, hited szerint bizonyára eljutsz a boldog vadászmezőkre; én mindenesetre megbocsátom neked, hogy az életemre törtél, először is azért, mert nem lett baj belőle, másodszor pedig azért, mert nincs bennem rosszakarat egy haldokló emberrel szemben, akár fehér, akár rézbőrű az illető.

- Jó! - suttogta az indián. - Fiatal fej, öreg ész. És fiatal szív: öreg szív kemény, nem sajnál. Hallgasd meg indiánt halála előtt, nem akar hazudni. Hogy hívnak?

- Most a Vadölő nevet viselem, bár a delavárok azt mondták, hogy majd ha visszatérek a hadiösvényről, férfiasabb nevet kapok, persze csak ha megérdemeltem.

- Vadölő..., fiúnak jó név, harcosnak nem jó. Nemsokára kapsz jobbat. Itt nincs félsz - az indián összeszedte maradék erejét, feltámaszkodott, és Vadölő mellére mutatott -, biztos szem, gyors ujj, nemsokára nagy harcos. Nem Vadölő: Sólyomszem..., Sólyomszem..., Sólyomszem. Adj kezet!

Vadölő - vagy Sólyomszem, hogy új nevét használjuk, melyet aztán éveken át ismert az egész vidék - megfogta az indián kezét. A mingó harcos hátrahanyatlott s meghalt. „Vége! - mondta Vadölő szomorú hangon. - S milyen a sors! Az öreg Tom és Harry az életét kockáztatta egy olyan zsákmányért, amely most itt fekszik előttem, s nem kell! Nem, indián, nyugodj békében: nem kell a skalpod. Más talán levágná, és eldicsekednék vele a törzs előtt, de én azt sem tudom, hogyan számoljak be erről az esetről Csingacsguknak, hogy szavaim dicsekvésképpen ne hangozzanak. Mivel is dicsekedném? Önvédelemből tettem, de mégis embert öltem! Pedig szeretném, ha Csingacsguk megtudná, hogy nem hoztam szégyent a delavárookra és neveléssemre!”

Vadölő talán még folytatta volna ezt a beszédet, ha a tó partján meg nem jelenik egy másik indián, néhány száz lépésnyire tőle. Valószínűleg felderítő volt, akit azért küldtek oda, hogy állapítsa meg a dörrenések okát. Olyan óvatlanul lépett ki az erdőből, hogy Vadölő előbb látta meg őt, mint ő a fiatalembert, de amikor meglátta, vadul elordította magát, s kiáltására tucatnyi hang válaszolt többfelől. Nem lehetett tovább vesztegelni, Vadölő azonnal beugrott kenujába, s erőteljes evezőcsapásokkal megindult a tó közepe felé.

Mikor már úgy érezte, hogy lőtávolon kívül van, megpihent, és átgondolta a helyzetet. Az üres kenu, amelyet az indián elől belökött a tóba, hamarosan megkaparintotta, de a harmadik körülbelül negyed mérfölddel előtte úszott, valamivel közelebb a parthoz, mint ahogy szerette volna. Még látta a halott indiánt ott, ahol hagyta, a másik harcos eltűnt az erdőben, s egy pillanatig mélységes csend borított el mindent. De csak egy pillanatig: az ellenséges indiánok csakhamar megjelentek a parton, felfedezték halott társukat, s dühös ordításban törtek ki. A dühkitörést azután ujjongás váltotta fel, Vadölő jól tudta, hogy miért: annak örültek, hogy társuk nem vesztette el a skalpját, márpedig anélkül az indiánok nem tekintik teljesnek a győzelmet.

Vadölőnek semmi oka nem volt rá, hogy tovább időzzék azon a helyen; megindult tehát a harmadik kenu felé. Azonban észrevette, hogy pusztán a gyenge szél nem sodorhatta volna annyival közelebb a parthoz, itt tehát valami más erőnek is közre kellett működnie. Vadölő előbb a víz láthatatlan áramlására gyanakodott, de amikor néhány erőteljes evezőcsapással a csónak közelébe került, nyomban rájött a dolog nyitjára. A kenuban egy indián feküdt, s a karjával evezve, lassan, de biztosan hajtotta a part felé. Nyilván akkor úszott oda, amikor a fiatalember első harcát vívta a parton; megkaparintotta a csónakot, s most biztos helyre akarta juttatni.

Vadölő mindezt egy pillanat alatt átlátta, s mivel biztos volt benne, hogy az indián nem hozhatta magával úszva a fegyverét, habozás nélkül odavezett hozzá, s maga sem nyúlt a puskájához. A csónakban fekvő indián felült, és meglepetésében elkiáltotta magát.

- Ha már eleget szórakoztál abban a kenuban, rézbőrű - mondta Vadölő nyugodtan, vigyázva, hogy a két csónak össze ne ütközzék -, akkor jobban teszed, ha visszaugrasz a tóba. Nem kívánom a véreDET, de ha azonnal ki nem ugrasz a csónakból, baj lesz!

Ez az indián ugyan egy szót sem értett angolul, de Vadölő arckifejezése és tartása mindennél világosabban beszélt, s talán a puskája is hozzájárult ahhoz, hogy a rézbőrű ne sokat tétovázzék. Hatalmasat ordítva beleugrott a tóba, néhány méterrel távolabb felmerült, s riadtan pillantott vissza. De Vadölő nem mutatott semmilyen ellenséges szándékot. Az üres kenu odakötötte a másik kettőhöz, s továbbvezett a kastély felé, miközben az indián partot ért, kimászott, s lerázta magáról a vizet.

„Bizony, bizony - tünődött magában Vadölő, szokása szerint -, bűnös dolog lett volna, ha minden ok nélkül megölök egy emberi lényt. A skalpok nem érdekelnek, s az élet szép, és nem szabad kíméletlenül kioltani. Igaz, a fickó huron indián volt, vagy más néven mingó, s valószínűleg álnok gazember, de azért még nem szabad megfélelkezni a természetemről. Nem, nem; hadd menjen csak, s ha még találkozunk egyszer, szemtől szemben és fegyveresen, majd elvállik, hogy melyikünk a bátrabb, s kinek gyorsabb a szeme. Súlyos szem! Nem rossz név egy harcosnak, sokkal szebben és férfiasabban hangzik, mint Vadölő! Nem lenne rossz első névnek, és én becsülettel megszolgtam. Csingacsuk az én helyemben eldicsekednék a tetteivel, s a törzs vénei nyomban átkeresztelnék Súlyos szemnek, de énhozzám nem illik a hencegés, pedig nem tudom, hogyan szerezhethéne tudomást a többiek erről az esetről, ha én hallgatok. Mindegy, bízzuk a sorsra.”

Miután Vadölő ily módon elárulta, hogy neki is van gyengéje, szorgalmasan továbbvezetett a kastély felé. A nap időközben nemcsak hogy felkelt már, de már fel is tűnt a keleti hegyek fölött, s csodálatos fénnel árasztotta el az egyelőre még névtelen tavat. Olyan gyönyörű volt az egész táj, hogy az ember alig hitte volna, milyen véres események játszódtak le nemrég a közelben.

Vadölő egyre közelebb ért a kastélyhoz, amelynek kiugró részén, az ajtó előtt Judith és Hetty állt, szemlátomást igen nyugtalanul. Vadölő odaerősítette kenuit a cölöpökhöz, és felkapaszkodott a lányok mellé a kiugróra.

IV. CSINGACSGUK

Mindkét lány hallgatott, amikor Vadölő megállt előttük, testtartásával elárulva bánkódását a társaság két tagjának távolléte miatt.

- Apám! - kiáltott fel Judith, rémülten préselve ki magából a szót.

- Balszerencse érte őt, nincs értelme, hogy tagadjuk - felelte Vadölő a maga egyszerű és őszinte módján. - Harryval együtt a mingók kezébe került, s csak a jó ég tudja, mi vár rájuk. Legfeljebb az lehet a vigaszunk, hogy a kenukat megszereztem, s a gazemberek most már csak úszva vagy tutajon közelíthetik meg a kastélyt. Napnyugtakor megerősítést kapunk: Csingacs-gukot, persze csak ha sikerül idehoznom őt; s akkor, azt hiszem, ketten meg tudjuk védeni a kastélyt, amíg az erődbeli tisztek hírére nem vesznek ennek a hadiösvénynek.

- A tisztek! - kiáltotta Judith elpirulva. - Ki gondol most azokra a szívtelen piperkőcökre? Magunk is elegen vagyunk, hogy megvédjük a kastélyt. De mi történt apámmal és szegény Hamari Harryval?

Vadölő most röviden, de világosan elmesélte az éjszaka történeteket, nem titkolva társainak sorsát, sem a maga véleményét az esetleges következményekről. A lányok feszült figyelemmel hallgatták, de egyikük sem mutatott olyan felindulást és kétségbeesést, ami a civilizáltabb vidékeken élő nőknél természetes lett volna.

Vadölő meglepetésére Judith volt kettejük közül a nyugtalanabbik; Hetty szomorúan hallgatva vette tudomásul a történeteket, s érzései egyáltalán nem látszottak meg rajta. A hallottakhoz azonban egyikük sem tudott megjegyzéseket fűzni, s a két lány csakhamar hozzálátott a reggeli elkészítéséhez. Mindhárman néma csendben fogyasztották el az ételt. Vadölő bebizonyította, hogy a jó katonának legalábbis egyik fontos tulajdonsága megvan benne: a legriasztóbb és legnyugtalanítóbb körülmények között sem veszíti el az étvágyát. Már csaknem végére értek a reggelinek, amikor Judith nem bírta tovább türtőztetni magát, s fájdalmasan felkiáltott:

- Apának nagyon ízlett volna ez a hal! Mindig azt mondja, hogy a tavi lazac majdnem olyan jó, mint a tengeri.

- Úgy hallottam, Judith, apád valamikor sokat járt a tengeren - mondta Vadölő. - Hamari Harry azt mondja, hogy régebben tengerész volt.

- Bárcsak elmondta volna nekem, amit apámról tud! - kiáltotta felindultan Judith. - Néha magam is azt hiszem, hogy tengerész volt, máskor pedig kételkedem benne. Ha ez a láda nyitva volna, vagy ha beszélni tudna, talán elmesélné nekünk apám egész történetét. De sokkal szilárdabb annál, semhogy egykönnyen fel lehetne törni.

Vadölő a szóban forgó láda felé fordult, s most először vizsgálta meg alaposabban. Anyaga és kidolgozása sokkal nemesebb volt bármely más ládáénál, melyet Vadölő addig látott. Igaz, megfakult már, fényét elvesztette, s számos ütődés és karcolás látszott rajta. A sarkai acéllal voltak megvasalva, s három lakatja felkelthette volna bármely régiségkereskedő érdeklődését. A láda nagy volt, s amikor Vadölő odalépett, és megfogta nehéz fogantyúját, tapasztalhatta, hogy súlya teljesen megfelel a külsejének.

- Még sohasem láttad nyitva ezt a ládát, Judith? - kérdezte a fiatalember közvetlenül.

- Soha! Apám még sohasem nyitotta ki az én jelenlétemben, s nem tudom, egyáltalán ki szokta-e nyitni. A láda fedelét még senki sem látta felemelve, talán apám sem.

- Tévedsz, Judith - szólt közbe nyugodtan Hetty -, apa igenis felemelte már a láda fedelét: én láttam.

A becsületes Vadölő most nem szólt semmit: Judithtól ugyan minden aggály nélkül érdeklődött a dolgok felől, de úgy érezte, az együgyű Hetty szellemi állapotát nem szabad kihasználnia. Judith azonban gyorsan a hűgához fordult:

- Hol és mikor láttad kinyitva a ládát, Hetty?

- Itt, és nem is egyszer. Apa gyakran kinyitja, ha te nem látod; azzal nem törődik, hogy én itt vagyok, s látom, amit csinál, és hallom, miket beszél közben.

- S mit szokott csinálni és beszélni?

- Azt nem mondhatom meg neked, Judith! - felelte Hetty halk, de határozott hangon. - Apa titkait nem árulhatom el.

- Hát titkai vannak? Különös, Vadölő, hogy apa Hettynek elmondja a titkait, és nekem nem!

- Megvan az oka ennek, Judith, de én nem szólhatok róla – mondta Hetty.

Vadölő és Judith meglepetten nézett össze. Aztán a lány felvette az előbbi beszélgetés fonalát:

- Még nem mondtál el mindent, Vadölő. A keleti hegy aljából puskalövéseket hallottunk.

- Úgy van, Judith, nem tagadom, hogy ma reggel puskák szóltak a közelben, habár nem annyiszor, mint ahányszor szólhattak volna. Egy harcos eltávozott a boldog vadászmezőkre.

- Te harcoltál az indiánokkal, Vadölő, egyes-egyedül felvetted velük a harcot! - mondta a lány.

- Ami eddig történt, még nem sokat számít, de ha Csingacsjuk ma este ott lesz a sziklánál, ahogy megbeszéltük, s ha sikerül a mingók tudtán kívül - vagy a tudtukkal, de akaratuk ellenére - idehoznom, akkor azt hiszem, komolyabb háborúra is sor kerülhet, mielőtt a mingók elfoglalnák a kastélyt, a bárkát, vagy mielőtt elfognának titeket.

- Ki ez a Csingacsjuk, honnét jön, és mért jön ide?

- Jogos a kérdés, Judith, mert Csingacsjuk itt még ismeretlen, jöllehet a maga földjén máris nagy neve van. Mohikán vérből származik, de többnyire csak delavárnak hívják, minthogy a két törzs már régen összekeveredett. Csingacsjuk nagy főnökök családjának a sarja; apja, Unkasz volt népének leghíresebb harcosa és bölcse. Még az öreg Tamenund is nagyra tartja Csingacsjukot, noha barátom még fiatal ahhoz, hogy vezérséget kapjon a csatában, s a törzs úgy megfogyatkozott és szétszóródott a fehérek térhódítása óta, hogy a főnöki rang alig több közöttük pusztá címnél. Nos, miután ez a mostani háború kitört, az ifjú delavár főnök meg én megállapodtunk abban, hogy ma este naplementekor találkozni fogunk ennek a tónak a végében, a sziklánál, s együtt indulunk első harci vállalkozásunkra a mingók ellen.

- Egy delavárnak nem lehet rossz szándéka velünk szemben - mondta Judith -, a te baráti szándékaid felől pedig biztosak vagyunk.

- Engem még sohasem vádoltak álnoksággal - felelte Vadölő.

- Senki sem gyanakszik rád! - kiáltotta hevesen a lány. - Becsületes arcod többet ér minden bizonyítéknál! Minden szavadat elhiszem, s megbízom a barátodban is, aki bizonyára nagy segítséget jelent majd, ha sikerül csatlakoznia hozzánk.

Remélem, ha a mingók rájönnek, hogy a kastélyt nem tudják bevenni, állatbőrökért vagy egy kis hordó puskaaporért lemondanak a foglyaikról.

A fiatalembernek már a nyelvén volt az ellenvetés, hogy az indiánok skalpokat akarnak és jutalmat a skalpokért, de nem akarta szavaival megrettenteni a lányokat. Arca azonban teljességgel alkalmatlan volt a színlelésre, és Judith mindent leolvasott róla.

- Tudom, mire gondolsz - mondta a lány -, s hogy csak tapintatból hallgatsz. De én is ismerem az indiánokat. Sértetlen foglyot sohasem szoktak megskalpolni, inkább élve viszik magukkal. Ezért nem is aggódom apám skalpjáért és életéért.

- Igaz, Judith, de tudod-e, hogy apád és Harry milyen céllal indult a mingók ellen?

- Tudom, Vadölő: kegyetlen céllal, ártatlan vért akartak ontani. De az indiánok nem tartják olyan szörnyűnek a vérontást, s a merész tettekre vállalkozó embereket annyira megbecsülik, hogy apám és Harry inkább tiszteletre számíthat náluk, semmint bántalmazásra.

- Úgy van, Judith, de csak egy ideig. Ez az érzés hamar elmúlik, s akkor felváltja a bosszúvágy. Csingacsguknak meg nekem arra kell majd törekednünk, hogy minél hamarabb kiszabadítsuk apádat és Harryt. Erre, azt hiszem, lesz is alkalmunk, mert a mingók minden bizonnyal itt maradnak még néhány napig, hiszen újabb sikerekre számítanak.

- Valóban úgy gondolod, hogy a delavárban meg lehet bízni? - kérdezte a lány elgondolkozva.

- Akárcsak énbennem. Azt mondtad, ugye, énrám nem gyanakszol?

- Terád! - Judith megint megfogta a vadász kezét, s olyan hévvel szorította meg, hogy egy kevésbé egyszerű gondolkodású embernek fellobbant volna a hiúsága. - Előbb gyanakodnám a bátyámról, ha volna, mint terád! Csak egy napja ismerlek, Vadölő, de a bizalmat mintha évek hosszú sora erősítette volna meg. Igaz, a nevedet már azelőtt is hallottam, mert az erődbeli tiszték gyakran emlegetik, milyen vadászleckékben részesítetted őket, és valamennyien elismerik becsületességedet.

- Valóban beszélnek róla? - kérdezte Vadölő nevetve. - Beszélnek céllövésainkről? Nem a magam lövésztudományára gondolok, mert az vagy bebizonyosodott eddig, vagy nem; de a magukéről, igen, mit mondanak a magukéről? Nekik mesterségük a fegyverrel való bánás, és mégis van közöttük jó néhány, aki nemigen ért hozzá!

- Remélem, a barátod, Csingacsguk nem olyan, mint ők. Mit jelent a neve angolul?

- Csingacsguk annyi, mint Nagy Kígyó; eszéért és ravaszságáért nevezték el így, igazi neve Unkasz, mint családja minden tagjának, amíg tetteikkel méltó névre nem tesznek szert.

- Most csakugyan nagy hasznunkra lehetne egy eszes és ravasz harcos, de vajon velünk marad-e? Hiszen valami más célból jön erre a vidékre.

- Azt hiszem most már ezt is elárulhatom nektek, Judith, abban a reményben, hogy tudtok titkot tartani. Csingacsguk szép szál, csinos arcú ifjú, s törzsének lányai rajonganak érte, egyrészt családja miatt, másrészt önmagáért. Mármost az egyik delavár főnöknek van egy Wah-ta-Wah nevű lánya, a legszebb delavár lány, akit a törzs valamennyi fiatal harcosa szeretett volna feleségül megkapni. Többek között Csingacsguknak is megtetszett Wah-ta-Wah, és Wah-ta-Wahnak megtetszett Csingacsguk. - Vadölő egy pillanatra elhallgatott, mert Hetty Hutter felállt, odament hozzá, leült melléje, s olyan figyelmesen nézett rá, mint a gyermek, aki anyja meséit hallgatja. - Igen megszerették egymást - folytatta Vadölő -, s ilyen esetben, ha a szülők sem ellenzik, a két fiatal hamarosan egybe szokott kelni. Csingacsguknak azonban sok irigye támadt, akik éppúgy vágytak a lányra, mint ő. Különösen egy Jokommon

nevű indián, vagy más nevén Tüske, vette szívére a dolgot, s arra gyanakszunk, hogy a későbbi eseményekben ő játszotta a főszerepet. Wah-ta-Wah két hónappal ezelőtt elkísérte szüleit a nyugati folyókhoz, ahol a család nagy halászsákmányt remélt, mert mindenki úgy tudja, hogy arrafelé csak úgy hemzseg a lazac. Míg azonban a szülők halásztak, a lány eltűnt, s néhány hétig semmi hírünk sem volt róla; de tíz nappal ezelőtt egy futár érkezett a delavárokhoz, s tőle megtudtuk, hogy Wah-ta-Wahot elrabolták a szüleitől, valószínűleg Tüske segítségével, bár ezt csak sejtjük. Most a mingók táborában van, akik azt akarják, hogy egy fiatal harcosukhoz menjen feleségül. A futár szerint ez a mingó csapat egy-két hónapig itt akar még vadászgatni, mielőtt visszatérne Kanadába; s mi úgy gondoltuk, talán sikerül az ellenség nyomára bukkannunk, és kiszabadítanunk a lányt.

- És miért tartozik ez rád is, Vadölő? - kérdezte Judith egy kissé aggódva.

- Minden, ami a barátomra tartozik, énrám is tartozik - felelte Vadölő. - Azért jöttem ide, hogy segítsek Csingacsguknak, s ha sikerül kiszabadítanunk a lányt, akit a barátom szeret, csaknem olyan boldog leszek, mintha a magam kedvesét kaptam volna vissza.

- És hol van a te kedvesed, Vadölő?

- Az erdőben van, Judith, az esőtől nedves lombok között, a füvek harmatában, a kék égbolton úszó felhőkben, az erdei madarak dalában, a szomjamat csillapító édes forrásokban!

- Úgy érted ezt, hogy ember lányát még sohasem szeretted eddig, s csak az erdőhöz és magányos kőborlásaidhoz ragaszkodsz?

- Pontosan úgy, Judith. Én már ilyen vagyok, s azt hiszem, ilyen is maradok, legalábbis addig, amíg el nem múlik ez a háború. Csingacsguk ügye éppen eléggé elfoglal, s amíg a végére nem járunk, nem kívánom, hogy magamnak is hasonló gondjaim legyenek.

- Az a lány, aki egyszer majd megnyeri a szívedet, Vadölő, becsületes szívet fog kapni, amelyben nincs álnokság és gonoszság, márpedig kevés lánynak van ilyen szerencséje.

Judith keserűen elmosolyodott; Vadölő nem tudta, mire gondolhat, de volt benne annyi természetes tapintat, hogy ne faggassa.

Ezek után közösen átvizsgálták a kastélyt, és megtették a szükséges védelmi előkészületeket. A tapasztalt és előrelátó Hutter ugyan nem sok munkát hagyott nekik, de Vadölő mégis talált egy-két tennivalót, mert ha tapasztalatból nem is, de a delavárok elbeszéléseiből jól ismerte az indián hadviselés módjait. A partnak még a legközelebbi pontja is oly messze volt tőlük, hogy puszkagolyóktól nem kellett tartaniuk. Igaz, a golyók az egyik irányból elérhették volna a kastélyt, de mivel célzásról szó sem lehetett, Judith kijelentette, hogy ebben a tekintetben semmilyen veszély nem fenyeget, így tehát biztonságban érezhetik magukat, amíg a kastélyban vannak, bár megvolt a lehetősége annak, hogy az indiánok valamilyen csellel odaférkőzzenek, s felgyújtják vagy megrohamozzák ezt az erődöt. Hutter azonban erre is számított, és kastélyát bőven ellátta tűzoltásra szánt vödörrel, a padlóba pedig több helyütt csapóajtókat vágott, és így zárt ajtók mögött is elegendő vizet lehetett felhúzni a tóból.

Napközben nem észleltek gyanús jeleket, s tudták, hogy a bárkán és a keneken kívül semmi más vízi alkalmatlanság nem található a tavon vagy a tó körül. Vadölő azonban nem kételkedett abban, hogy a mingók hamarosan tutajt ácsolnak, s ha az időt megfelelőnek vélik, előbb-utóbb támadást intéznek a kastély ellen. Éppen ezért növekvő nyugtalansággal várta mohikán barátjának megérkezését és csatlakozását a kastély védőiehez. Végül a nap hanyatlani kezdett az égen a fenyőfák csúcsai felé, s Vadölő úgy gondolta, itt az ideje, hogy elinduljanak a sziklához, ahol Csingacsguknak pontosan naplementére meg kellett jelennie. A két lány is segített az indulás előkészületeiben. A kenekat az épület mögé vontatták; itt a sűrűn egymás mellé leverte

cölöpök afféle palánkot alkottak, melynek kapuját belülről karvastagságú dorongokkal lehetett elreteszelni. Ez meg is történt; azután kívülről zárták le a házat, olyan körütekintően, hogy még ellenállás nélkül is csak több óra munkájával lehetett volna behatolni. Végül mindhárman beszálltak a bárkába, de a ház oldalához erősítve, mindenesetre ott hagytak egy kenut. Vadölő Hutter távcsövén keresztül szemügyre vette a partot, és azt látta, hogy mindenütt a lehető legnagyobb nyugalom van.

- Senkit sem látok - mondta Vadölő -, de azért a mingók ott rejtőzhetnek a part menti fák között, és megfigyelhetik minden mozdulatunkat. Ha egyenesen megindulnánk a szikla felé, rögtön kitalálnák célunkat, s a parton odafutva, megelőzhetnének. Éppen ezért egy ideig ide-oda fogok vitorlázni, hogy megtéveszsem őket.

Vadölő fel is vonta a vitorlát s kihasználva a könnyű északi szelet, a part felé irányította a bárkát. Ismerve az indiánok végtelen pontoságát, a megtévesztő vitorlázásra annyi időt szánt, hogy éppen naplementekor érkezzék a sziklához.

- Pontosan a naplemente pillanatában kell a sziklához érnünk? - kérdezte Judith. - Veszélyes lesz sokáig tartózkodni a part közelében.

- Úgy van, Judith, éppen ezért olyan nehéz a dolog. De látod, nem is a szikla felé tartunk, hanem a partnak egy jóval keletibb pontja felé, hogy az ellenség fusson oda és fáradjon ki; a megfelelő időben azután majd irányt változtatunk.

- Gondolod, hogy figyelnek bennünket? Én már azt reméltem, hogy visszahúzódtak az erdőbe, s néhány óráig nyugtunk lesz tőlük.

- Tévedsz, Judith. Az indiánok figyelme egy pillanatra sem lankad, amikor hadiösvényen vannak. De azért remélem, sikerül félrevezetnem őket.

Judith tovább beszélgetett Vadölővel, míg Hetty szótlanul állt mellettük a bárka fedélzetén. A lányok aggódtak ugyan az apjuk miatt, de azt remélték, hogy a mingók váltságdíj ellenében mégiscsak szabadon engedik. Huttert egyszer régebben már elfogták az irokézek, s akkor mindössze néhány állatbőrt kértek cserébe foglyukért. A lányok azonban nem vetettek számot azzal, hogy ez már régen történt, amikor Anglia és Franciaország között nem volt háború, s a két állam gyarmati kormányzata nem biztatta kegyetlenkedésre a területén élő indiánokat.

Amikor a lenyugvó nap elérte a fenyőfák csúcsát, körülbelül azon a helyen lehettek, ahol Harry és Hutter fogságba estek. A mingók valószínűnek tarthatták, hogy Vadölő éppen oda igyekszik, és tárgyalni akar velük; így hát számítani lehetett rá, hogy ezen a helyen gyülekeznek a fák mögött. Vadölő ekkor beküldte a lányokat a fedélzeti házba, s hirtelen irányt változtatva, a szikla felé fordította a bárkát. Ez a szikla ott állt a Susquehanna folyó kiágazásánál - jobban mondva most is ott áll, hiszen történetünk valóságos színhelyen játszódik. Körülbelül három méter magas, kaptárforma, gömbölyűre kopott kődarab volt, s a parti fák fölébe nyújtották ágaikat. Amikor a bárka már egészen közel került hozzá, Vadölő horgonyt vetett, s kötélén eresztette a bárkát a part felé. Ezt a műveletet biztonság okából a fedélzeti házban végezte, háttal a partnak, s Judithot az egyik ablakhoz állította, hogy jelentse, ha lát valamit.

A nap már eltűnt a fák mögött, de egy-két perc még hiányzott az igazi naplementéig, s Vadölő tudta, hogy Csingacsguktól nem lehet férfiatlan sietséget várni. Csak az volt a kérdés, vajon a fiatal főnöknek, aki szintén az első hadiösvényét járta, sikerült-e az ellenséges területen keresztül eljutnia a megbeszél helyre.

- Látsz valamit a parton, Judith? - kérdezte Vadölő. - Felbukkant-e már a delavár főnök?

- Senkit sem látok a sziklán, s körös-körül is teljesen kihalt a vidék.

- Vigyázzatok, lányok, ne mutatkozzatok az ablakban, mert az ellenség puskái nem sokat tétováznak, és...

Ebben a pillanatban Judith felkiáltott:

- Egy ember áll a sziklán! Egy indián harcos, puskával és harci színekben!

- Hol viseli a sólyomtollát? - kérdezte Vadölő izgatottan, a kötelet eregetve. - A varkocsában vagy a bal füle mellett?

- A bal füle mellett; mosolyog, s ha jól hallom, ezt a szót mondja: mohikán!

- Ó az, a Kígyó! - kiáltotta a fiatalember, s tovább engedte a kötelet, amíg a bárka végében nagy dobbanást nem hallott: Csingacsguk átugrott hozzájuk. Abban a pillanatban erőteljesen húzni kezdte a kötelet.

A fedélzeti ház ajtaja kinyílt, egy indián harcos berontott a kis helyiségbe, s megállva Vadölő mellett, felkiáltott:

- Uff!

A következő pillanatban Judith és Hetty felsikoltott, mert a parton vagy húsz indián tűnt fel, amint rohanva közeledtek a bárka felé, s néhányan már bele is vetették magukat a vízbe.

- Húzd, Vadölő! - kiáltotta Judith. - A tó tele van mingókkal, és kis híján elérik a bárkát!

A két fiatalember - mert Csingacsguk azonnal Vadölő segítségére sietett - teljes erejéből húzta a kötelet; csak az első pillanatok voltak nehezek, amíg a tehetetlenségi erőt le nem küzdötték, aztán a bárka mozgásba lendült, s oly sebesen siklott tova, hogy az üldözők nem érhatték utol.

- Elmaradtak! - kiáltotta Judith. - Futnak vissza a partra! Most tűnik el az utolsó a fák árnyékában! Nincs semmi baj, Vadölő, itt a barátod, és meg vagyunk mentve!

A két fiatalember azonban nem lankadt, amíg a horgonyig nem értek; felhúzták, s csak akkor pihentek meg, amikor a bárka már néhány száz méterre volt a parttól. Csingacsguk mindenképp megvizsgálta a puskáját, vajon nem nedvesedett-e át a lőpor, majd figyelmesen körülnézett a kis helyiségben.

- Judith és Hetty - mondta Vadölő természetes, tanulatlan udvariassággal -, ez itt a mohikán főnök, akiről már beszéltem nektek: Csingacsguk, vagyis Nagy Kígyó, ahogyan eszéért és ravaszágáért elnevezték, első és legjobb barátom. Tudtam, hogy ő lesz az, a bal füle mellé tűzött sólyomtollról, mert a legtöbb harcos a hajában szokta viselni a tollat.

Csingacsguk tudott ugyan angolul, de mint a legtöbb indián, nem szívesen beszélt ezen a nyelven, s miután kezét fogott Judithtal és Hettyvel, elfordult a lányoktól, várva, hogy megbeszélhesse Vadölővel a további teendőket. Erre csakhamar sort keríthettek, mert a lányok kimentek vacsorát készíteni.

Vadölő szavait fölösleges lenne elismételni, mivel ő csupán az elmúlt két nap eseményeiről számolt be, és ezeket már ismerjük. Legfeljebb annyit jegyezhetünk meg, hogy Vadölő igen tömören beszélt, s nem tett említést az irokézzel vívott harcáról. Azután az ifjú delavár főnök mondta el ideérkezésének történetét. A tótól félmérföldnyire, a Susquehanna völgyében felfedezte az ellenség nyomait, majd órák hosszat leselkedett az irokéz tábor körül, abban a reményben, hogy talán sikerül találkoznia kedvesével, vagy skalpot szereznie. Azután kiment a partra, meglátta a bárkát, s ennek változó mozgásából tüstént sejtette, hogy barátja kormányozza megtévesztő szándékkal. Naplementekor a megbeszélte helyre lopakodott, s a többit már tudjuk.

Csingacsguk órákon keresztül figyelte ellenségeit, és csaknem biztos volt a dolgában, éppen ezért igen meglepődött az üldözők váratlan felbukkanásán. Erre csak az lehetett a magyarázat, hogy az irokézek több csapatban tanyáztak a parton, és számosabbak voltak, semmint gondolta volna. Táborukat, amelyet Csingacsguk megfigyelt, egy forrás mellett ütötték fel, s minden jel arra vallott, hogy néhány hétig akarnak a tó körül tartózkodni.

- Nos, Kígyó - mondta Vadölő delavár nyelven, miután az ifjú főnök befejezte rövid elbeszélését -, ha ott voltál a táboruk közelében, nem láttad-e a foglyaikat? Ketten vannak, ezeknek a lányoknak az apja és még egy férfi.

- Csingacsguk látta őket. Egy öreg ember és egy fiatal harcos: hervadó bürök és magas fenyő.

- Jól beszélsz, delavár, az öreg Hutter valóban hervad már, és Hamari Harryt méltán nevezhetjük az embererdő büszkeségének. Meg voltak kötözve, s kínozták őket?

- Nem! A mingók sokan vannak, s nem kell félniük, hogy a foglyaik megszöknek. Ma még jól bánnak velük, holnap talán megskalpolják őket.

- Addig még sok minden történhetik! - kiáltotta Vadölő, és kinyitotta az ajtót. - Judith, Csingacsguk látta apádat és Hamari Harryt, egyiküknek sem esett bántódása.

- Nagyon örülök, Vadölő - felelte Judith a fedélzetről -, s most, hogy a barátod is itt van, bizonyára lesz alkalmunk kiváltani mind a kettőjüket. Vannak szép ruháim, ezek felkelthetik az indián asszonyok érdeklődését, legrosszabb esetben pedig kinyithatjuk a régi ládát; bizonyosan találunk benne egyet s mást, ami megtetszik az irokéz főnöknek.

- Könnyű szívvel le tudnál mondani pompás ruháidról, Judith? - kérdezte Vadölő mosolyogva.

- Vadölő - mondta Judith komoly arccal -, őszinte leszek hozzád. Volt idő, amikor semmit sem becsültem többre a pompánál, de most már másképpen érzek. Hamari Harry semmit se jelent nekem, mégis odaadnám mindenemet, hogy kiszabadítsam. Ha pedig ilyen áldozatokra vagyok hajlandó a nagyhangú, kérkedő Harryért, gondolhatod, hogy apámért még sokkal többet is megtennék.

- Elengednék az indiánok apát, ha Judith meg én odaadnánk, amink van? - kérdezte Hetty a maga ártatlan, szelíd módján.

- Meglehet, Hetty, ha az asszonyaik is beleszólnának a dologba. De mondd csak, Kígyó, van-e asszony közöttük, s ha igen, akkor hány?

- Hat - felelte a fiatal főnök, felemelve az egyik kezét s a másiknak a hüvelykujját -, és rajtuk kívül még ez. - Csingacsguk most a szívére tette a kezét, így fejezte ki, hogy a kedvese is ott van az irokézek táborában.

- Láttad őt, főnök?

- Nem, Vadölő, sok volt a fa, s a lombok eltakarták ágaikkal, mint felhők a viharos eget. - Az ifjú főnök szeme most felcsillant. - De Csingacsguk hallotta Wah-ta-Wah nevetését, s felismerte az irokéz asszonyok nevetése között. Olyan volt, mint a pacsirtaszó.

- Elhiszem, barátom, hogy éles volt a füled, kétszeresen is elhiszem: először, mert delavár vagy, másodszor, mert szerelmes vagy. Nem tudom, Judith, miért van így, de ha a fiatalok megszeretik egymást, nem ismernek gyönyörűbb hangot egymás nevetésénél vagy szavainál.

- És te, Vadölő - kérdezte gyorsan Judith -, te még sohasem tapasztaltad, milyen édesen szól annak a lánynak a hangja, akit szeretsz?

- Nem, Judith, én még nem találkoztam ezzel a bizonyára természetes és jogos érzéssel; de én nem ismerek kedvesebb hangot, mint a szél sóhajtását a fák csúcsai között vagy egy tiszta vizű forrás csörgedezését vagy még inkább egy jó vadászkutya csaholását, amikor szarvast űzők. Csak a megbízható, jó kutyákra gondolok, mert a rosszak akkor is csaholnak, ha nem látják a vadat.

Judith könnyedén felsóhajtott, s Hettyvel együtt megindult a bárka orra felé. A két jó barát ismét magára maradt a fedélzeti házban.

- Ifjú sápadtarcú barátom régóta itt van a tavon? - kérdezte a delavár.

- Csak tegnap délután óta, Kígyó, de ez is elég idő volt arra, hogy sok minden történjék.

Az indián most oly merően nézett társára, hogy a szeme csaknem világított. Vadölő megértette a barátja párdüctekintetében felvillanó kérdést, s szerényen így válaszolt:

- Jól sejtet, Kígyó: találkoztam az ellenséggel, s harcoltam is vele.

Az indián felkiáltott örömeiben, majd megragadta barátja karját, s azt kérdezte, szerzett-e skalpokat.

- Fehér ember természetéhez nem illik a skalpolás, Kígyó, ezt hajlandó vagyok kijelenteni az egész delavár törzs színe előtt, az öreg Tamenund és a nagy Unkasz füle hallatára!

- Egyetlen harcos sem esett el? Vadölőnek nem rossz a szeme, és nem bánik ügyetlenül a puskával!

- Most már közelebb jársz az igazsághoz, főnök. Igen, egy mingó elesett.

- Egy főnök? - kérdezte hevesen Csingacsuk.

- Nem, azt már nem mondom. Ügyes harcos lehetett, de nem volt olyan gyors a keze, mint az enyém, aki veled együtt tanultam a fegyverforgatást. Legyőztem, de a skalpját nem vettem el.

- Jó! Vadölő sápadtarcú, és keze is sápadtarcú ember keze. A delavár nem hagyja ott a skalpot, kitűzi egy póznára, és győzelmi dalt énekel, mikor visszamegy a törzséhez. A dicsőség a törzsé, nem szabad, hogy veszendőbe menjen.

- Most már hiába keresnéd, delavár, mert a mingók megtalálták a holttestet, és bizonyára el is rejtették.

Vadölő ezután röviden elmondta a reggeli eseményeket, majd mindketten kimentek a fedélzetre, és a lányokkal együtt megvacsoráztak. Közben teljesen besötétedett, s a szél jóval közelebb vitte őket a kastélyhoz. A tó két partján emelkedő hegyek árnyéka csak egy keskeny sávot hagyott szabadon a víz közepén, amely visszatükrözte a csillagok gyenge fényét, és utat mutatott a bárkának.

- Remélem, visszatalálunk a kastélyhoz - mondta Judith.

- Nem kell félni - felelte Vadölő. - Ez a fényes csík a tó közepén éppen oda vezet.

- Figyelj csak, Vadölő! Mintha a víz megcsobbant volna mellettünk.

- Úgy van! Talán egy hal ugrott fel belőle. De nem: ez egy evező hangja!

A delavár most a bárka korlátjához lépett, s némán előremutatott a sötétbe. Vadölő és Judith tekintetével követte ujjá irányát, s egy kenu körvonalait pillantották meg nem messze a bárkától. Az is látszott, hogy a kenuban egyenesen áll valaki, de nem tudhatták, hányan fekszenek még a csónak alján. Arra gondolni sem lehetett, hogy a nehezkesebb bárka megszökjék a könnyű kenu elől, a két férfi azonnal puskájához nyúlt.

- Azt az álló alakot könnyen eltalálnám - suttogta Vadölő -, de előbb kérdezzük meg tőle, hogy mi járatban van errefelé. - Hangosan felkiáltott: - Állj! Ha közelebb jössz, tüzelnem kell, s akkor nem kerülheted el halálodat!

- Tüzelj csak, lőj agyon egy szegény védtelen lányt! - felelte egy remegő női hang. - Miért akarsz bántani, Vadölő? Eredj utadra, és én is megyek a magaméra.

- Hetty! - kiáltotta egyszerre Vadölő és Judith. Észre sem vették, hogy vacsora után a kisebbik lány eltűnt mellőlük. Judith most a bárka végébe futott, ahová kenujukat kötözték, s azonnal megértett mindent. A kenu nem volt ott. A férfiak sietve bevonták a vitorlát, de mire ez megtörtént, a bárka már olyan messzire volt Hettytől, hogy nem láthatták többé.

- Mit jelenthet ez, Judith? - kérdezte Vadölő. - Miért szökött meg tőlünk a húgod?

- Tudod, hogy meg van zavarodva az elméje szegénynek! Bizonyára elhatározta, hogy segítségére siet az apjának és Harrynak, akit szeret. Igen, meg kell mondanom, Hetty szerelmes Harryba. Néha beszél is róla álmában.

- A partra igyekszik, a mingók közé? Szegény leány, a foglyokon úgysem tud segíteni, de életveszélynek teszi ki magát, s azonkívül az ellenség kezébe juttatja nehezen visszaszerzett kenukat!

Csingacsguk és Vadölő most letette puskáját, minthogy nyilván nem volt rá szükség, s evezni kezdtek a sötétben Hetty után. Sehol sem találták, s Judith végül kijelentette, hogy a kenuk nyoma sincs, abba kell hagyni a hiábavaló keresést.

Ezeket a szavakat Hetty nagyon is jól hallotta, mert egészen közel volt a bárkához, s meg sem moccant, nehogy elárulja magát. A bárka elhaladt mellette, a part felé, mert Vadölő és Csingacsguk úgy határoztak, hogy megpróbálják elérni azt a helyet, ahol Hetty valószínűleg partra akar szállni, s még idejében visszatartják a lányt. Valóban, nemsokára el is értek a part közelébe, s ott hangtalanul vártak több mint egy óra hosszat, de hiába. Hetty is tudta, hogy ha megtalálják, nem engedik végrehajtani kétségbeesett vállalkozását. Türelmesen kuporgott hát a csónakjában, s csak jó idő múlva mert továbbvezni, amikor úgy gondolta, hogy a bárka már visszatért a kastélyba. Ebben ugyan tévedett, mert Vadölő és Csingacsguk a hiábavaló várakozás után továbbhaladt a part mentén, abban a reményben, hogy mégiscsak elérik valahol Hettyt, de nem találkoztak vele. Úgy határoztak, hogy amikor egy vonalba érnek a kastéllyal, abbahagyják a keresést, és lemondanak a kenujáról, bár az rendkívül veszélyessé válhatik, ha az ellenség kezébe kerül.

V. HETTY

Nehéz lenne megmagyarázni, hogy mi ment végbe az együgyű Hetty tudatában és lelkében. Mindenáron el akart jutni az irokézek táborába, nem törődve a veszéllyel, amely ott fenyegeti, de ugyanakkor tudta, mi várna Judithra és a két férfira, ha az ellenség megkaparintaná a kenut. Hetty már többször tapasztalta, hogy a víz áramlása fatököket sodor a kastély felé, s együgyű fejében egyszerre csak derengeni kezdett egy gondolat: az lesz a leghelyesebb, ha partot érve betaszítja kenuját a tóba, és rábízta a vízre. Miután elérte a partot, éppen hozzá akart fogni terve végrehajtásához, amikor a víz felől hangokat hallott. Megrémült, vissza akart ugrani a kenuba, de ekkor felismerte Judith dallamos hangját. A bárka úszott arra, mielőtt visszafordult volna a kastély felé. Hetty eltaszította kenuját a parttól, és berohant az erdőbe. A fedélzeten állók azonnal észrevették a kenut, egy csáklával megkaparintották.

- Hetty! - kiáltotta Judith. - Hol vagy, húgom, az isten szerelméért, hallod-e a hangom?

- Itt vagyok, Judith, a parton, hiába is jönnétek utánam, mert elbújok a fák között.

- Ó, Hetty, mit forgatsz a fejedben? Éjféltre jár az idő, s az erdő tele van ellenséges indiánokkal és vadállatokkal!

- Senki se fog bántani egy szegény együgyű lányt, Judith. Elmegyek az irokéz táborba, mert segíteni akarok apán és Harryn; ha senki sem gondol rájuk, megkínozzhatják és megölhetik őket.

- Mi is gondolunk rájuk, s holnap váltságdíjat kínálunk értük. Gyere vissza, húgom! Eltévedsz az erdőben, és éhen halsz!

- Nem, Judith. Meg kell keresnem az indiánokat.

- Jól van, keresd meg őket, de holnap, világosban; csak éjszakára gyere vissza, reggel majd utadra engedünk!

- Nem hiszem, Judith, reggel majd eszedbe jutnak a tomahawkok és az éles kések, és nem engednél el. Meg aztán mondani akarok valamit az indiánok főnökének, és félek, hogy elfelejteném, ha nem mondanám meg azonnal. Márpedig, ha meghallja a szavaimat, nyomban elengedi apát és Harryt! - kiáltotta Hetty a partról.

- Mit akarsz mondani neki, Hetty? - kérdezte Vadölő. - Én ismerem az indiánokat, és meg tudom ítélni, hogy hatnának-e rájuk a szavaid vagy sem.

- Tudd meg hát, Vadölő - mondta Hetty halk, de magabiztos hangon, a közeli bárkából így is jól hallhatták -, tudd meg, hogy bármennyire faggatnak is az irokézek, egy szót sem szólok hozzájuk, amíg a főnökük elé nem vezetnek. A főnöknek aztán megmondom, Vadölő, hogy isten sohasem bocsátaná meg a gyilkosságot és a rablást; s hiába ment apa és Harry skalpokért az irokézek közé, a rossz szándékért is jótétten kell fizetni, mert így kívánja a biblia. Ha a főnök meghallja ezt, és belátja szavaim igazát, mert feltétlenül be kell látnia, nyomban szabadon bocsátja apát és Harryt, s mindhárman visszatérünk a kastélyba!

Hetty diadalmasan felnevetett, abban a hiszemben, hogy végképp meggyőzte a bárkán állókat. Vadölő nem tudott mit válaszolni ezekre a szavakra, melyek oly szomorúan tanúskodtak a szegény lány együgyűségéről; Judith még egyszer kérte, hogy halassa el a tervét, és térjen vissza hozzájuk a bárkára. De Hetty nem felelt, csak az ágak és levelek zizegése jelezte, hogy már el is tűnt az erdőben.

Nem követték, hiszen a vaksötét erdőben úgysem akadhattak a nyomára, s könnyen megeshetett volna, hogy őket is foglyul ejti az ellenség, így hát rövid tanácskozás után ismét felhúzták a vitorlát, s a bárka továbbindult a kastély felé miközben Vadölő a holnapi teendőket latolgatta magában. A szél megerősödött úgyhogy egy órán belül elérték a kastélyt. Mindent úgy találtak, ahogy hagyták; kilakatolták az ajtót, és nyugovóra tértek. Judith aznap éjjel egymaga feküdt a kétszemélyes ágyban, könnyekkel öntözve párnáját s keserű szemrehányásokat téve magának, hogy miért nem vigyázott jobban hűgára. Vadölő és a delavár a bárkában feküdt le; ne is zavarjuk álmukat, hanem térjünk vissza Hettyhez.

Hetty sietve megindult a sűrűben, attól tartva, hogy Judithék esetleg üldözőbe veszik. Két óra hosszat haladt, körülbelül párhuzamosan a part vonalával, meg-megcsúszva a dombos terepen s beleakadva a bokrok ágaiba. Végül nem bírta tovább, pihennie kellett, s hozzálátott fekhelye elkészítéséhez. Tudta, hogy az erdő tele van vadállattal, de azt is, hogy az embert ritkán szokták megtámadni, mérges kígyók pedig egyáltalán nem tanyáznak erre. A mérhetetlen csend és magány inkább megnyugtatta, semmint aggasztotta Hettyt, s így félelem nélkül rakott ágyat a száraz levelekből, hogy ne kelljen közvetlenül a nyirkos földre feküdni. Azután elmondta a miatyánkot, és végignyúlt hevenyészett ágyán. Az éjszaka hűvös volt, de Hetty számított erre, s magával hozott egy vastag, durva kabátot takarónak. Néhány pillanat múlva már aludt is. Mosolygott álmában, s néha megmozdította karját, ha valami nesz támadt az erdőben, de nem riadt fel. Nyugodtabb és pihentetőbb éjszakája volt odakint a vadonban, a durva fekhelyen, mint nővérének a Pézsmapatkány-kastély biztonságos gerendafalai mögött, a tó közepén.

Hetty rendszerint a nappal együtt szokott felkelni, de kimerültsége miatt most tovább aludt a szokottnál. Arra ébredt, hogy valami bökdösi az oldalát. Odanézett, s egy kis barnamedve-bocsot pillantott meg. Hetty szerette volna megfogni, de kissé távolabbról mély morgás hangzott, s ez visszariasztotta. Az anyamedve állt ott, két másik boccsal; éppen mézet szedtek egy nagy fa odvából.

Ki tudna számot adni róla, hogy miféle meggondolások irányítják az állatok cselekedeteit? Bár az anyamedvéről köztudomású, hogy rendkívül vad, ha veszélyben hiszi a kicsinyeit, ezen a medvén nem látszott semmilyen fenyegető szándék. Abbahagyta ugyan a mézszedést, és húszlépésnyi távolságra megközelítette Hettyt, majd bosszúsán morogva a hátsó lábaira állt, s úgy ingatta hatalmas testét, de nem jött közelebb. Szerencsére Hetty nem próbált menekülni előle, hanem éppen ellenkezőleg, ismét kinyújtotta karját a bocs felé. Az anyamedve most maga köré gyűjtötte gyermekeit, és féltve vigyázott rájuk, miközben a kicsik újra nekiláttak a mézevésnek. Hetty már azt hitte, hogy szent a béke, s amikor az egyik bocs eltávolodott egy kissé a többiektől, újra magához hívta. Az anyamedve azonban megint csak morgással válaszolt, és nem engedte oda a kicsit. Hetty végül letett arról, hogy jobban összebarátkozzék a medvecsaláddal, s továbbindult a dombos terepen. A tó csillogó tükre csakhamar előbukkant a fák között, és Hetty ezután párhuzamosan haladt a parttal. Egyszer visszafordult, és meglepődve, de egy csöppet sem ijedten tapasztalta, hogy a medvecsalád is felkerekedett, s nem nagy távolságról követi. A medvék érdeklődve, kíváncsian figyelték minden mozdulatát, mintha vigyáznának rá.

Hetty körülbelül egy mérföldet haladt így, nyomában az anyamedvével és a bocokkal, mindig egészen közel a tóhoz. Az éjszaka folyamán is éppen ekkora távolságot tett meg, csakhogy legalább háromszor annyi idő alatt. Egy tiszta patak került az útjába: magas, meredek partok között csörgedezett, s szinte eltűnt a fölébe hajoló fák árnyékában. Hetty itt megmosta arcát, és ivott a jó vízből, majd továbbment. Végül egy völgybe ért; sejtette, hogy már közel lehet az irokéz táborhoz, s ha nem sejtette volna, a medvék morgása figyelmeztette rá. Az anyamedve

megállt, a levegőbe szimatolt, s nem akart továbbmenni, hiába hívta Hetty gyerekes mozdulatokkal, így hát egymagában haladt tovább. Egyszerre csak valaki a vállára tette a kezét.

- Hová? - kérdezte egy lány női hang aggódó hangsúllyal. - Indiánok... arra..., gonosz harcosok...

Ez a váratlan üdvözlés éppoly kevésbé ijesztette meg az együgyű lányt, mint az erdő vad lakói. Egy kissé meglepődött, az igaz, de számított is rá, hogy előbb-utóbb találkoznia kell valakivel, s aki megszólította, éppen nem volt félelmetes külsejű. Indián lány volt, éppoly gyönyörű mosolyú, mint Judith, s hangja a legédesebb muzsika. Vászonkabátot, aranydíszel szegélyezett kék szoknyát és mokasszint viselt. Középen kettéválasztott hollófekete haja a vállára hullott. Arca ovális volt, fogai szabályosak és fehérek, szájának íve lágy és bánatos. E lány Csingacs-guk jegyese volt. Sikerült elaltatnia őrzői gyanúját, úgyhogy szabadon kószálhatott a tábor körül. Az irokézek - vagy más néven: a huronok - nem tudták, hogy Vadölő Csingacs-gukot vette fel a bárkára.

Az indián lány családja valamikor az egyik erőd közelében élt, s így Wah-ta-Wahnak alkalma volt megtanulnia angolul; leegyszerűsítve beszélte ezt a nyelvet, mint általában az indiánok, de nem vonakodott a használatától, mint népének legtöbb tagja.

- Hová? - kérdezte megint az indián lány, kedvesen viszonzva Hetty mosolyát. - Erre gonosz harcos; jó harcos messze.

- Hogy hívnak? - kérdezte Hetty gyermeki egyszerűséggel.

- Wah-ta-Wah. Én nem mingó: én delavár. Mingó kegyetlen, vér miatt szereti a skalpot, delavár dicsőség miatt szereti. Gyere velem, ahol nem lát szem.

Wah-ta-Wah a tó felé vezette társnőjét, majd egy rejtett kis tisztáson leült vele egy kidőlt fátörzsre.

- Miért jöttél? - kérdezte aggódva az indián lány. - Honnan jöttél?

Hetty a maga egyszerű módján elmondott mindent, hogy apja az irokézek fogságába esett, s ő most azért jött, hogy a segítségére legyen, és ha lehet, valami módon elérje a kiszabadítását.

- Miért jött apád éjszaka mingó táborba? - kérdezte az indián lány kertelés nélkül. - Tudta, háború van; apád nem fiatal; öreg szakáll; tudja, irokézeknél tomahawk, kés, puska. Miért jött éjszaka, miért fogta meg nekem hajamat, miért akarta megskalpolni delavár lányt?

- Téged?! - kiáltotta Hetty iszonyodva. - A te hajadat fogta meg, téged akart megskalpolni?

- Miért is ne? Delavár skalp ugyanannyi pénz, mint mingó skalp. Kormányzónak mindegy. Sápadtarcútól gonosz dolog skalpolni; nem való természetéhez, Vadölő mindig mondta nekem.

- Te ismered Vadölőt? - kiáltotta Hetty, elpirulva örömeiben és meglepetésében. - Én is ismerem. Most a bárkában van Judithtal meg egy delavárral, akit Nagy Kígyónak hívnak. Bátor és szép szál harcos ez a Kígyó!

Az indián lány figyelmeztetően felemelte ujját, s azt suttogta:

- Csingacs-guk! Apja Unkasz, a legnagyobb mohikán főnök Tamenund után! Te láttad Kígyót?

- Tegnap este érkezett meg hozzánk, s néhány óráig együtt voltam vele a bárkán, amíg el nem jöttem. Attól tartok, Wah-ta-Wah, hogy ő is skalpokért jött, mint szegény apám és Hamari Harry!

- Miért ne? Csingacsguk rézbőrű harcos, neki nagy dicsőség skalpolás. Manitu, a Nagy Szellem örül, mikor látja fiatal harcost győztesen visszajönni hadiösvényről tíz, húsz, száz skalppal! Csingacsguk apja skalpolt, nagyapja skalpolt, minden öreg főnök skalpolt, Csingacsguk is fogja vinni annyi skalpot, amennyit csak elbír!

- Valóban azért jött ide? Azért kelt át annyi hegyen és völgyön, folyón és tavon, hogy ilyen gonoszságot műveljen? - kérdezte Hetty.

Az indián lány válasz helyett óvatosan körülnézett, majd gyanakodva megvizsgálta Hetty arcát.

- Te jó - súgta végül Csingacsguk jegyese -, én tudom, hogy te jó; Wah-ta-Wahnak rég nem volt barátja, testvére, akinek mindent elmondjon. Te Wah-ta-Wah barátja, igaz?

- Nekem még sohasem volt barátom - felelte Hetty, megölelve az indián lányt -, Judith a nővérem, és szeretem őt, de szeretném, ha barátom is lenne. Igen, a barátod vagyok, mert tetszik a hangod, az arcod, minden tetszik rajtad, csak az nem, ahogyan a skalpokról gondolkozol.

- Ne beszéljünk többet skalpokról - szakította félbe Wah-ta-Wah. - Te sápadtarcú, én rézbőrű: másféle nevelés. Vadölő és Csingacsguk is jó barátok; legyen jó barát Wah-ta-Wah és... mi a neved, sápadtarcú húgom?

- Hetty a nevem, vagyis Eszter, ahogy a bibliában írják.

Ezek után a lányok részletesen elmondták egymásnak reményeiket és terveiket. Wah-ta-Wah átkarolta Hetty derekát, és megkérdezte tőle:

- Hettynek van nemcsak apja, van bátyja is? Miért beszél csak apjáról, és nem bátyjáról?

- Nincs bátyám, Wah-ta-Wah. Azt mondják, volt egy, de már régen meghalt, és tóban fekszik eltemetve anyámmal együtt.

- Nincs bátyja, de van egy fiatal harcos, ugye? Majdnem úgy szereti, mint apját, igaz?

- Azt hiszem, senkit se szabad úgy szeretnem, mint az apámat - felelte Hetty szégyenkezve -, mégis amikor Harry eljön hozzánk, ilyesmit érzek. De inkább meghalnék, semhogy ő megtudja ezt.

- Miért nem kérdezi ő tőled? Úgy látszik, bátor harcos; miért nem bátor nyelve is? Fiatal harcosnak kell kérdezni lányt, nem lánynak kell először beszélni. Azt még a mingó lányok is szégyellik.

- Mit kérdezne tőlem?! - kiáltotta pironkodva Hetty. - Hogy éppen úgy szeretem-e, mint apámat? Ó, remélem, ilyesmit sohasem fog kérdezni, mert akkor válaszolnom kellene, és abba belehalnék!

- Nem, nem belehalni - felelte nevetve Wah-ta-Wah -, csak pirulni, szégyenkezni, de nem sokáig, aztán nagy boldogság. Fiatal harcos meg kell mondja fiatal lánynak, hogy akarja feleségül, különben nem viheti magával a wigwamjába, a kunyhóba.

- Harry nem akar feleségül venni engem..., sohase lesz senki, aki engem feleségül vegyen.

- Honnan tudsz ezt? Talán mindenki akar feleségül, és a nyelv lassacskán megmondja, mit érez szíved. Miért senki nem akar téged feleségül?

- Azt mondják, hogy meg van zavarodva az elmém, és együgyű vagyok. Apa gyakran mondja, és néha Judith is mondja, amikor haragszik rám. De tőlük nem fáj olyan nagyon; hanem egyszer anyám is mondta, és keservesen sírt utána; azért tudom, hogy együgyű vagyok.

Wah-ta-Wah egy percig szótlánul nézte a kedves, egyszerű lányt, aztán hirtelen megértett mindent. Szánalmat, gyöngédséget érzett s azt a tiszteletet, amely mindig elfogja az indiánokat a szellemileg gyengék iránt. Felállt, s kérte társnőjét, hogy kövesse az irokéz táborba.

Wah-ta-Wah most már azért merete rászáni magát erre, mert tudta, hogy egyetlen indián sem bántana egy olyan lényt, akit a Nagy Szellem megfosztott legfőbb fegyverétől, az értelmétől. Ebből a szempontból különben valamennyi primitív nép hasonlít egymáshoz, s szinte vallásos tisztelettel veszik körül az örülteket és gyengeelméjűeket.

Hetty félelem nélkül követte az indián lányt a part menti bokrok között, s így szólt hozzá:

- De te nem vagy együgyű, Wah-ta-Wah, téged biztosan feleségül fog venni a Kígyó.
- Wah-ta-Wah fogoly, és mingóknak van nagy füle. Nem szabad beszélni Csingacsugukról, amikor ők hallják, ígérd meg, Hetty.
- Tudom, tudom - suttogta Hetty -, Vadölő és Kígyó ki akar szabadítani téged az irokézek fogságából, s te szeretnéd, ha nem árulnám el ezt a titkot.
- Csitt! - mondta ijedten Wah-ta-Wah. - Te csak apádról és Harryről beszélj; a mingók megértik ezt, másikat nem értik, ígérd, hogy nem beszélsz olyat, ami nem értesz.
- De igenis értem, Wah-ta-Wah; és amit értek, arról beszélnem kell. Hallottam, amikor Vadölő meg Csingacsuguk megbeszélte a terveiket, mint ahogy apát és Harryt is hallottam, amikor a skalpokról beszéltek.
- Sápadtarcúnak nem szabad skalpról beszélni, fiatal lánynak nem szabad hallgatózni! Én tudom, Hetty, te szereted Wah-ta-Wahot, és indiánok, amikor legjobban szeretnek, legkevesebbet beszélnek.
- A fehéreknél nem így van, ők éppen arról beszélnek a legtöbbet, akit a legjobban szeretnek.
- Mingók között neked sem szabad beszélned! Ha Kígyó akarja látni Wah-ta-Wahot, Hetty akarja látni Harryt. Te nem mondod, én se mondom. Jó lány nem árulja el jó barát titkát.

Hetty megértette ezt, s megígérte a delavár lánynak, hogy egy szót sem fog szólni Csingacsuguk jelenlétéről vagy szándékáról.

- Lehet, Csingacsuguk kiszabadítja apát is meg Harryt is, hogyha Hetty nem beszél - súgta Wah-ta-Wah. - Gondoljad ezt, és tedd kezed a szájadra. Ha Csingacsuguk nem segít, apa és Harry nem lesz szabad!

Ez végképp meggyőzte Hettyt. Mosolyogva bölintott, s az indián lány most már habozás nélkül az irokéz tábor felé vezette.

Az az irokéz csapat, amelyhez Wah-ta-Wah akarata ellenére tartozott, nem hadiösvényen indult el hazulról, hiszen akkor nem hozott volna magával asszonyokat. Csupán vadászni és halászni jöttek át az angolok területére, itt érte őket a háború híre, s ekkor úgy határoztak, hogy mielőtt hazatérnek, még lecsapnak az ellenségre. Mikor egy futártól megtudták, hogy az angolok és franciák között kitört a háború, éppen az Oneida-tó partján táboroztak, amely ötven mérfölddel közelebb volt hazájukhoz, mint a Kristálytükör. Attól tartottak, hogy az angolok, illetve az angolokkal szövetséges törzsek azonnal üzöbe veszik őket, s ezért nem indultak vissza egyenes vonalban; főnökeik úgy döntöttek, hogy éppen fordítva, még mélyebben behatolnak az ellenség területére, s aztán az üldözők hátában maguk válnak üldözőkké. Ha meggondoljuk, milyen óriási volt abban az időben az amerikai ősrengeteg, nem csodálkozhattunk rajta, hogy hónapokig is sikerült megbújniuk az ellenség szeme elől, természetesen a szükséges elővigyázatossággal betartásával.

Táboruk ideiglenes volt, az enyhe időjárás következtében nem kellett tüzeket gyújtaniuk, egyetlen tábortüzet raktak csak egy nagy tölgyfa tövében, s ott főztek. E tűz körül szétszórtan tizenöt-husz kunyhó állt; ezeket az ólforma, alacsony kis kalyibákat ágakból készítették az irokézek, s fakéreggel fedték be. Itt húzódtak meg éjszaka, de nappal is, ha esett az eső. Bútoruk úgyszólván nem volt. A tűz körül a lehető legegyszerűbb főzőszerszámok heverték; a kunyhókban vagy mellettük, az ágakon néhány ruhadarab lógott: a puskákat a fának támasztották; végül egy-két szarvas csontváza egészítette ki a látványt.

Mínthogy a tábor a sűrű erdő közepén állt, nem lehetett egyszerre belátni az egészet; a szemlélő előtt csak fokozatosan bontakoztak ki a lombok homályában meghúzódó kunyhók. Közöttük néhány indián gyerek futkározott, s néha fojtott asszonyi nevetés verte fel a komor erdő csendjét. A férfiak vagy ettek vagy aludtak, vagy a fegyvereiket vizsgálgatták. Nem sokat beszéltek, s akkor is csak az asszonyoktól félrehúzódva; egyébként mindenkin látszott az állandó éberség és készenlét.

Amikor a két lány a tábor szélére ért, Hetty halkán felkiáltott: meglátta apját, aki a földön ült, háttal egy fának támaszkodva. Harry mellette állt, és közömbösen nézegetett egy ágat. Látszólag éppoly szabadok voltak, mint bárki más a táborban, s az avatatlan szem inkább vendégeknek, semmint foglyoknak vélhette volna őket.

Wah-ta-Wah egészen hozzájuk vezette új barátnőjét, majd szerényen félrevonult, hogy jelenlétével ne feszélyezze Hettyt. Hetty azonban nem volt hozzászokva az érzelmi kitörésekhez, s csendesen megállt apja mellett, mint a gyermeki szeretet élő szobra. Az öreg, amikor megpillantotta Hettyt, nem látszott sem ijedtség, sem meglepetés. Tom Hutter eltanulta az indiánok önuralmát, jól tudva, hogy semmi mással nem vívhatja ki jobban a megbecsülésüket. Az indiánok sem árultak el meglepetést, amikor az idegen lány betoppant közéjük. Egyszóval Hetty megjelenése, bármily rendkívüli volt is, korántsem keltett olyan feltűnést, mint amelyet egy civilizáltabb faluban keltett volna. Mégis néhány harcos csoportba verődött, s odavetett pillantásaikból sejteni lehetett, hogy Hettyről beszélnek. Ez a flegma igen jellemző az észak-amerikai indiánra - egyesek szerint fehér utódjára is -, de ebben az esetben az irokézek egyébként is nyugodtak lehettek: mindenütt őrszemek álltak a parton, s azonnal jelentették volna, ha az ellenség bárkája elhagyja a kastélyt.

Huttert, ha nemigen mutatta is, nagyon meghatotta Hetty megjelenése. Az öregnek eszébe jutottak a lány szelíd, feddő szavai, melyek óvták ettől a gonosz szándékú vállalkozástól, s most már őszintén bánta, hogy nem hallgatott Hettyre. Azonkívül ismerte lánya hűségét, s nyomban megértette, hogy miért jött ide.

- Nem jól tetted, Hetty - mondta csendesen. - Ezek itt vad irokézek, akik nem szoktak megbocsátani az ellenségüknek.

- Mondd, apám - kérdezte a lány -, végrehajtottad-e kegyetlen szándékodat, amely ide vezérelt? Tudnom kell, hogy őszintén beszélhessek az indiánokkal.

- Nem kellett volna idejőnnöd, Hetty. Az irokézek valószínűleg nem fogják megérteni sem a természetedet, sem a szándékodat.

- Felelj a kérdésekre, apám! Szereztek-e skalpokat, te vagy Harry?

- Ha ez megnyugtat, lányom, nemmel felelhetek. Megragadtam ugyan ennek a lánynak a haját, de ő sikoltozni kezdett, s az indiánok nyomban rám törtek, és megakadályozták tervem végrehajtásában.

- Hála istennek, apám! Most már bátran és tiszta lelkiismerettel fordulhatok az irokézekhez. Remélem, Harry sem követett el bűnt ellenük.

- Nem, Hetty - szólt közbe most az óriás fiatalember -, nem követtem el, de miért nevezed bűnösnek a szándékunkat? Apáddal együtt törvényes vállalkozásra indultunk, hiszen a gyarmat kormányzata kihirdette, hogy az irokézeket közönséges vadállatoknak kell tekinteni. Igenis, megszereztem volna egy-két bitang irokéz skalpját, ha olyan rövid idő alatt foglyul nem ejtenek.

- De hiszen most szabad vagy, Harry - felelte a lány -, sem a kezed, sem a lábad nincs megkötözve.

- Igen, Hetty, de mégsem vagyok szabad, mert nem használhatom a kezem meg a lábam úgy, ahogy szeretném. Itt még a fáknak is szemük van, s ha apáddal együtt szökést kísérelnénk meg, azonnal négy-öt puskagolyó röpülne utánunk. Nincs az egész gyarmaton olyan erős börtön, mint ez; tapasztalatból beszélek, mert egyet-kettőt már kipróbáltam.

- Ne is próbálkozzatok meg ilyesmivel - mondta Hetty -, maradjatok nyugodtan, amíg el nem mondom az irokéz főnöknek, amit akarok, s azután meglátjátok, hogy minden jóra fordul. És ne is gyertek velem, egymagam akarok beszélni. Ha majd megállapodtam velük, s ti szabadok lesztek, visszajövök, és akkor együtt mehetünk haza a kastélyba.

Wah-ta-Wah közben odasettenkedett egy idősebb irokéz harcoshoz, aki a legkedvesebb volt hozzá fogságában, sőt azt is felajánlotta neki, hogy a lányává fogadja, ha beolvad a törzsbe. A delavár lány tudta, hogy asszonyszemélynek nem illik megszólítani a harcosokat, de számított kíváncsiságukra, és nem is csalatkozott. Még mielőtt Hetty a főnökök csoportjához ért volna, ezek maguk közé intették Wah-ta-Wahot, és kikérdezték a jövevény felől. Wah-ta-Wah elmondta, hogyan találkozott a sápadtarcú lánnyal, s hogyan ismerte fel ennek szellemi gyengeségét; ezt az utóbbi körülményt erősen kidomborította, hogy védelmet biztosítson Hettynek. Célját elérte, mert a főnökök máris tisztelettudóan néztek a közeledő Hetty felé; ekkor Wah-ta-Wah félrevonult, hogy valami ennivalót készítsen új barátnőjének, de azért lankadatlan figyelemmel kísérte az eseményeket.

Amikor Hetty odaért, a főnökök szokatlan udvariassággal utat engedtek neki. A legidősebb harcos hellyel kínálta egy kidőlt fatörzsön, majd szinte atyai gyengédséggel maga is melléje ült. A többiek némán és méltóságteljesen körülvették őket, s a lány megértette, hogy magyarázatot várnak tőle, és belefogott a mondókájába. De alig szólalt meg, az öreg főnök szelíden hallgatásra intette, majd az egyik fiatal harcoshoz fordult, és türelmesen várt, amíg ez oda nem vezette Wah-ta-Wahot. Az öreg főnök belátta ugyanis, hogy tolmácsra van szükség, mivel a huronok közül csak kevesen tudtak angolul, s azok is igen tökéletlenül.

Wah-ta-Wah egyáltalán nem bánta, hogy jelen lehet a párbeszédnél, még kevésbé, hogy ő játszhatja a tolmács szerepét. Tudta ugyan, milyen veszélyeknek teszi ki magát, ha megpróbálja becsapni a huronokat, mindazonáltal elhatározta, hogy mindenképpen titkolni igyekszik előttük jegyesének jelenlétét és célját. Aki nem ismeri az indiánokat, nem is képzelte volna, milyen akaraterőt, találmányosságot és elszántságot takar a gyönyörű indián lány mosolya. Az öreg főnökök kedvtelve nézték, mert büszkék voltak rá, hogy törzsük ilyen ritka szép lánnyal szaporodott.

Miután Wah-ta-Wah leült Hetty másik oldalán, az öreg főnök rászólt, kérdezze meg „a fiatal sápadtarcú lánytól”, mi vezérelte az irokézek táborába, s mit tehetnének érte.

- Mondd meg nekik, Wah-ta-Wah, hogy ki vagyok: Thomas Hutter kisebbik lánya; Thomas Hutter a két fogoly közül az idősebbik; övé a kastély és a bárka, s neki van a legtöbb joga hozzá, hogy e dombok s a tó tulajdonosának vallja magát, minthogy oly régóta él, vadászik és halászik ezen a vidéken. Ha mindezt elmondod, tudni fogják, ki is az a Thomas Hutter. Azután pedig mondd meg nekik, miért jöttem ide. Meg akarom győzni őket arról, hogy nem szabad

bántaniuk apát és Harryt; engedjék el mindkettőjüket békében, s inkább testvért lássanak bennük, semmint ellenséget. Mondd meg ezt, Wah-ta-Wah, s ne félj, hogy emiatt valami bajom eshetik.

Wah-ta-Wah mindezt lefordította irokéz nyelvre, amelyet csaknem olyan tökéletesen beszélt, mint a magáét. A főnökök komor méltósággal hallgatták végig ezt a bevezetőt, s az a néhány harcos, aki tudott angolul, bólogatva fejezte ki, hogy meg van elégedve a tolmáccsal.

- Most pedig, Wah-ta-Wah - folytatta Hetty, amikor a főnökök intettek, hogy tovább beszélhet -, kérlek, szó szerint mondd nekik a következőket: apa és Harry azért jött ide, hogy annyi skalpot szerezzon, amennyit csak bír, mert a gyarmat gonosz kormányzója sok pénzt ígér a skalpokért, akár harcosok, akár asszonyok, akár gyermekek skalpját mutatják be; s apa és Harry szíve gyengébb volt, semhogy ellenállhatott volna az arany csábításának. Mondd meg ezt nekik, kedves Wah-ta-Wah, úgy, ahogy tőlem hallottad szóról szóra.

Wah-ta-Wah egy pillanatilag tévovázott, de mivel tartott azoktól, akik értettek angolul, kénytelen volt engedelmessé válni. Szavainak hatására pontosan az ellenkezője történt annak, amit egy civilizált ember várt volna: a foglyok szándékának beismerése egyáltalán nem háborította fel a főnököket, sőt inkább dicséretesnek tartották ezt a szándékot, mert fordított esetben ők is így cselekedtek volna.

- Jól van, Wah-ta-Wah - mondta Hetty, látva, hogy a főnökök tudomásul vették a szavait. - Hadd mondok tovább, amit akarok. Az irokézek tudják, hogy apának és Harrynak nem sikerült végrehajtania a tervét, tehát nem történt olyan sérelem, amit meg kellene torolni. De még ha úgy is lett volna, az sem változtatna a helyzeten. Kérdezd meg tőlük, Wah-ta-Wah, tudják-e, hogy az egész világ fölött isten uralkodik, s hogy neki engedelmességgel tartozik minden ember, akár fehér, akár rézbőrű.

Wah-ta-Wah egy kissé meglepődött ezen a kérdésen, de azért szó szerint lefordította, és a főnököktől igenlő választ kapott.

- Jó - mondta Hetty -, a többi már könnyű lesz. Isten, vagy ahogyan ti nevezitek, a Nagy Szellem egy könyvet íratott, amit mi bibliának nevezünk, és ebben a könyvben le vannak fektetve a Nagy Szellem összes kívánságai és parancsai, amelyeket minden embernek be kell tartania. Én magammal hoztam egy ilyen könyvet, és mondd meg a főnököknek, hogy szeretnék felolvasni belőle egy részt.

Hetty most elővett kabátjából egy kislakú angol bibliát; a komor harcosok tágra meredt szemmel nézték, s néhányan felkiáltottak meglepetésükben. Hetty úgy tartotta feléjük a kis kötetet, mintha azonnal valami szemmel látható csodát várna tőle, majd megint Wah-ta-Wah felé fordult:

- Mondd meg nekik, hogy ez az a szent könyv, s minden, ami benne van, istentől származik.

- Miért nem küldött a Nagy Szellem ilyen könyvet az indiánoknak is? - kérdezte Wah-ta-Wah.

- Hogy miért? - Hetty meghökkent egy pillanatra. - Ó, hát azért, mert az indiánok nem tudnak olvasni!

Wah-ta-Wah ugyan nem volt megelégedve ezzel a magyarázattal, de azért türelmesen várta sápadtarcú barátnőjének további szavait.

- Mondd meg a főnököknek, Wah-ta-Wah, hogy ez a könyv azt parancsolja: bocsássunk meg ellenségeinknek, bánjunk velük úgy, mint a testvéreinkkel, és sohase ártsunk felebarátainknak, különösen nem bosszúvágyból vagy más gonosz indulatból.

Wah-ta-Wah a legjobb tudása szerint lefordította mindezt, s Hetty tovább beszélt:

- Most felolvasok egy sort ebből a könyvből: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.” Mondd meg ezt nekik, kedves Wah-ta-Wah.

- Felebarát indiánnak nem lehet sápadtarcú - mondta a delavár lány. - Felebarát irokéznek irokéz, mohikánnak mohikán, sápadtarcúnak sápadtarcú.

- Ne feledd, Wah-ta-Wah, hogy ezek a Nagy Szellem szavai. És itt van még egy parancsolat: „Aki téged jobb felől arcul üt, fordítsd felé a másik orcát is.” És még egy: „Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék.”

Hetty oly szenvedélyesen ejtette ki ezeket a szavakat, hogy teljesen kimerült, szeme csillogott, arca lángolt. A delavár lány híven lefordított mindent, a méltóságteljesen hallgató főnökök tudomásul vették, végül az egyik lassan, megfontoltan megszólalt:

- Ez volna hát a sápadtarcúak Jó Könyve? Ez az a törvény, amelyet sápadtarcú testvéreim a magukénak vallanak?

Wah-ta-Wah igenlően válaszolt; közölte, hogy a kanadai franciák és az itteni gyarmatokon élő angolok egyaránt elismerik a könyv tekintélyét, és szentnek tartják.

- Mondd meg sápadtarcú hűgomnak - folytatta a huron -, hogy kinyitom a számat, és néhány szót fogok szólni.

- Az irokéz főnök beszélni fog: Hetty hallgassa - mondta Wah-ta-Wah.

- Szívesen hallgatom! - kiáltotta Hetty. - Isten, úgy látszik, megérintette a szívét, s ő szabadon engedti apát és Harryt.

- Ez tehát a sápadtarcú törvény - mondta a főnök. - Az áll benne, hogy tegyünk jót annak, aki nekünk rosszat tesz; ha testvérünk elkéri a puskánkat, adjuk oda a lőporos szarut is. Ez áll a sápadtarcú törvényben?

- Nem, nem - felelte Hetty, miután Wah-ta-Wah lefordította a főnök szavait. - A szent könyvben szó sincsen puskáról, s a lőpor és a puskagolyó sérti a Nagy Szellemet.

- Akkor a sápadtarcúak miért élnek puskával? - kérdezte a főnök. - Ha a könyvben az áll, hogy kétszer adjanak annak, aki csak egyszer kér tőlük, miért vesznek el mindent a szegény indiántól, aki semmit se kér? A sápadtarcú napkeletről jön hozzánk, ezzel a könyvvel a kezében, és arra tanítja a rézbőrűt, amit ez a könyv mond; de ő maga miért feledkezik meg közben ezekről a parancsolatokról? Ha az indián ad valamit, a sápadtarcú soha sincs meglegedve, és most aranyat kínál asszonyaink és gyermekeink skalpjáért, habár ő vadaknak nevez bennünket, ha skalpját vesszük egy becsületes harcban megölt ellenségnek. Ezeket kérdezi sápadtarcú hűgától Hasadt Tölgy.

Miután Wah-ta-Wah nagyon is készségesen lefordította ezt a kérdést, szegény Hetty nem tudta, mit válaszoljon, hiszen nála nagyobb tudósok is sokat rágódtak már ezen - és eredménytelenül.

- Mit feleljek nekik, Wah-ta-Wah? - kérdezte könyörögve. - Én tudom, hogy a könyv igazat ír, de azok, akik a könyvet adták, mintha rácăfolnának a viselkedésükkel. Hogy magyarázzam ezt meg?

- Ahogy a sápadtarcúak szokták - felelte Wah-ta-Wah gúnyosan. - Mondd, hogy az igazság jó az egyiknek, de rossz a másiknak.

- Nem, nem; az igazságnak nem lehet két arca! Biztos vagyok benne, hogy nem lehet!

- Szegény indián lány úgy látja, hogy a sápadtarcúaknak mindent lehet - mondta hűvösen Wah-ta-Wah. - Egyszer mondják, fehér, egyszer mondják, fekete. Náluk minden lehet.

Hetty, szegény, végképp zavarba jött, s abban a hiszemben, hogy a saját ügyetlenségével elrontotta apja és Harry ügyét, keservesen sírva fakadt. Wah-ta-Wah szinte megbánta gúnyos szavait, átölelte szegény barátnőjét, és megpróbálta vigasztalni.

- Ne sírj, ne sírj - mondta, a könnyeket törülgetve Hetty arcáról. - Miért esel kétségbe? Ha a könyv nem igaz, nem te írtad; ha a sápadtarcú gonosz, nem te alkottad a sápadtarcút. Van gonosz rézbőrű, és van gonosz sápadtarcú; egyik szín se mind jó, egyik szín se mind gonosz. A főnökök jól tudják ezt.

Hetty azonban csak akkor nézett fel, amikor a legidősebb főnök megérintette a vállát. Ekkor látta, hogy az egyik harcos közben eltávozott a csoportból, s most Hutterrel és Harryvel tér vissza. Néhány pillanat múlva a foglyok ott álltak a főnökök tanácsa előtt.

- Lányom - fordult most az öreg főnök Wah-ta-Wah felé -, kérdezd meg az ősz szakállútól, hogy miért jött a táborunkba.

Hutter túlságosan makacs volt ahhoz, semhogy meghátráljon tetteinek következménye előtt, azonkívül jól ismerte az indiánokat, s tudta, hogy tagadással vagy férfihoz méltatlan rettegéssel semmit sem érne el. Így hát kertelés nélkül bevallotta idejövételének célját, csupán azt hozva fel magyarázatul, hogy a gyarmat kormányzata magas jutalmat ígért az indián skalpokért. Az irokézek láthatólag elégedetten vették tudomásul ezt az őszinte vallomást, nemcsak azért, mert ez erkölcsileg igazolta őket, hanem még inkább azért, mert örültek annak, hogy olyan embert fogtak el, aki méltó tárgya lehet bosszújuknak. Harry is őszintén válaszolt a hozzá intézett kérdésekre, noha más körülmények között ő bizonyára hajlamosabb lett volna a tagadásra.

Ezek után a főnökök némán elsétáltak a fatörzs mellől, s ott hagyták a két lányt meg a két foglyot; látszólag senki sem vigyázott rájuk, pedig az egész tábor nagyon is figyelte őket, hogy rá ne tehesék kezüket a szanaszét heverő puskákra. Hutter és Harry jól tudta ezt, s bár mindketten állandóan a szökésen törték a fejüket, belátták, hogy most minden kísérlet eredménytelennek bizonyulna. Wah-ta-Wah jelenléte nem fenyegette őket, mert itt-tartózkodásuk alatt rájöttek, hogy tulajdonképpen a delavár lány is éppen olyan fogoly, mint ők, s ezért nyíltan mertek beszélni előtte.

- Nem vetem a szemedre, Hetty, hogy idejöttél - kezdte az apa -, mert jót akartál, habár nem elég okosan. De mondd, nem üzent-e valamit Vadölő? Nincs-e valamilyen terve a kiszabadításunkra?

- Apám - felelte Hetty szomorúan -, Vadölő is, Judith is csak akkor vették észre a távozásomat, amikor már elhagytam a bárkát. Attól félnek, hogy az irokézek tutajt ácsolnak, és megostromolják a kastélyt; azt hiszem, inkább azon törik a fejüket, hogy védhessék meg magukat; s nem nagyon gondolhatnak arra, hogy a segítségetekre siessenek.

- Nem, nem - mondta gyorsan Wah-ta-Wah, a földre nézve, hogy az éberem figyelő irokézek még a szája mozgását se lássák -, nem, Vadölő nem olyan ember. Ő nem gondol védekezésre, amikor a barátja veszélyben. Segíteni fog, és mindenki megy kastélyba.

- Ez igen! - kiáltotta Harry nevetve. - Jól beszélsz, húgom!

- Ne olyan hangosan - mondta Wah-ta-Wah -, néhány irokéznek van angol nyelve, és mindegyiknek van angol füle.

- Megbízhatunk benned, Wah-ta-Wah? - kérdezte Hutter. - Ha segítesz rajtunk, nagy jutalomra számíthatsz, és mi sem lesz könnyebb, mint visszaküldeni téged a törzsedhez, ha sikerül együtt kiszabadulnunk innét, és eljutnunk a kastélyba.

Ha a bárka meg a kenek a mieink, ahány kanadai indián csak van, mind együtt sem veszi el tőlünk a tavat. Ha visszajutunk a kastélyba, csak ágyúkkal verhetnek ki belőle.

- És ha megint a partra jöttök skalpokért? - kérdezte gúnyosan Wah-ta-Wah.

- Bizony, az hiba volt; de most már hiába siránkoznánk rajta, és hiába is gúnyolódsz.

- Apám - mondta Hetty -, Judith azt tervezi, hogy feltöri a nagy ládát, talán akad benne valami, amit az irokézek elfogadnak váltságdíjul.

Hutter arca hirtelen elkomorult, s valami érthetetlen tiltakozásfélét dörmögött maga elé.

- Miért nem kinyitni ládát? - kérdezte Wah-ta-Wah. - Élet drágább, mint láda, skalp drágább, mint láda. Ha nem mondd lánynak, hogy kinyitni, Wah-ta-Wah nem segít megszökni.

- Nem tudjátok, miket beszéltek, ostoba lányok vagytok. Hanem ide hallgass, Harry: a mingók nagy csendben vannak; azt hiszem, terveznek valamit, úgyhogy minél gyorsabban kell cselekednünk. Mit gondolsz, megbízhatunk ebben a lányban?

- Figyelj - mondta gyorsan a delavár lány -, Wah-ta-Wah nem irokéz..., Wah-ta-Wah delavár..., a teste delavár..., a szíve delavár. Wah-ta-Wah is fogoly. Egyik fogoly segíti másikat. Most nem jó többet beszélni. Sápadtarcú húgom maradjon apjával, Wah-ta-Wah mindent megnéz, azután visszajön, és megmondja, mit kell tenni.

Wah-ta-Wah mindezt halkán mondta, de teljesen érthetően. Aztán felállt, és ott hagyva a sápadtarcúakat, nyugodt léptekkel megindult a kunyhója felé, mintha egyáltalán nem érdekelné, hogy mi fog történni Hettyvel és a két férfival. A sápadtarcú leány pedig lefeküdt egy fa mellett, magához szorította könyvét, s elaludt. Nem messzire tőle egy irokéz őrszem vigyázott a táborra és a foglyokra.

VI. A REJTÉLYES LÁDA

Judithot, Vadölöt és Csingacsugkot éjszaka láttuk utoljára, a kastélyban, illetve a bárkán. A két férfi közül hol az egyik, hol a másik riadt fel, s egy darabig figyelmesen fürkészte a csendes tavat; de miután semmi gyanúsat nem tapasztaltak, visszatértek fekhelyükre, és tovább aludtak. Vadölő azonban a hajnal első sugarára végképp felkelt, és rendbe szedte a felszerelését; a delavár, aki az utóbbi napokban nem sokat pihent, csak jóval napfelkelte után kezdte meg a napot. Judith is később ébredt ezen a reggelen, mint máskor, mert hiszen éjszaka sokáig sírt, a húga miatt aggódva nem tudott elaludni. Végül mind a hárman talpon voltak, s Csingacsug éppen elrendezte magán az indián díszeket, amikor Vadölő beállított hozzá a bárka fedélzeti házikójába. Odadobott az ifjú főnöknek néhány durva szövésű, de könnyű nyári ruhadarabot, amelyet Hutter holmija között találtak.

- Judith küldi ezeket, főnök - mondta Vadölő, az indián lába elé dobva egy zekét meg egy nadrágot -, nem lenne helyes, ha Wah-ta-Wah örei meglátnának hadiöltözékedben és -színeidben. Igaz, hogy a mingók egyik csapata látta, amikor a bárkára ugrottál, de magad mondtad, hogy ezek a mingók nem a táborból jöttek, s különben sem figyelhetek meg annyira, hogy rájöjjenek, ki vagy. Vedd hát fel ezeket a ruhadarabokat, meg ezt a kalapot, bármennyire idegenkedsz is tőlük; gondolj arra, hogy Wah-ta-Wahért teszed.

Csingacsug vagy Nagy Kígyó meglehetősen utálkozó pillantást vetett az öreg Tom ruhájára, de belátta, hogy ha az átöltözés nem is feltétlenül szükséges, mindenesetre csak haszon származhatik belőle. Ha az irokézek meglátják, hogy egy harci színeket viselő indián tartózkodik a kastélyban, minden bizonnyal jobban fognak vigyázni Wah-ta-Wahra. Nagy Kígyó felemelte hát a ruhadarabokat, mélységes megvetéssel szemügyre vette őket, majd leküzdve ellenérzését, felöltözött, s ekkor már csak arcszíne árulhatta el indián mivoltát. Ez azonban nem jelentett veszélyt, mivel távcső híján a parton tartózkodók nem vizsgálhatták meg alaposabban; egyébként Vadölő napbarnította arca sem volt sokkal világosabb, mint mohikán barátjáé. Nagy Kígyó rendkívül feszélyezetten mozgott új ruhájában, ami a nap folyamán többször is mosolyt csalt Vadölő ajkára; de a fiatal vadász óvakodott attól, hogy csipkelődő megjegyzéseket tegyen, holott más fehér ember nemigen mondott volna le erről hasonló körülmények között.

A három szigetlakó, ha szabad így neveznünk őket, komoly és szomorú csendben költötte el reggelijét. Judith arcán látszott, hogy nem sokat aludhatott az éjszaka, a két férfi pedig a bizonytalan jövőre s az előttük álló tennivalókra gondolt. Tapintatból egyikük sem akarta szóba hozni a szomorú helyzetet; végül is Judith nem bírta tovább uralkodni magán, s izgatott szavaival elárulta, hogy milyen gondolatok foglalkoztatták késő éjszakáig.

- Borzasztó lenne, Vadölő - kiáltotta a lány -, ha apámnak és Hettynek valami baja esnék! Nem ülhetünk itt tétlenül, amíg ők az irokézek kezében vannak; gondolkoznunk kell, hogy miképpen szabadíthatnánk ki őket.

- Úgy van, Judith, nem tréfadolog, ha az irokézek elfognak valakit, különösen ha a foglyok olyan szándékkal léptek partra, mint apád és Harry; a legádázabb ellenségemnek sem kívánám ezt a helyzetet, még kevésbé olyan embereknek, akikkel együtt vándoroltam az erdőben, együtt ettem és aludtam. De van-e valamilyen terved, amelyet Kígyó meg én végrehajthatnánk?

- Semmi mást nem tudtam kieszelni a foglyok kiszabadítására, mint azt, hogy megpróbálunk váltságdíjat kínálni az irokézeknek. Talán elfogadnának valamit, s többet is érnének velem, mint szegény foglyaikkal.

- Igaz, Judith, megpróbálhatjuk, csak az a kérdés, hogy mit kínáljunk a foglyokért. Apád kastélya igen megfelelő lakhely, de eddig még nem sok értékes tárgyat láttam benne. Tudom ugyan, hogy itt van az a Szarvasölőnek nevezett híres puska, s egy hordó lőporról is beszéltél, de hát két felnőtt embernek nem csekélység az ára, nem is beszélve arról, hogy...

- Miről? - kérdezte izgatottan Judith, látva, hogy Vadölő tapintatból elharapja a szavát.

- Tudnod kell, Judith, hogy a franciák is jutalmat ígérnek a skalpokért, éppen úgy, mint a mi gyarmatunk kormányzata, s két scalp ára felér egy hordó puskaporral meg egy puskával; ez a Szarvasölő ugyan minden más fegyvernél kiválóbb, de a mingók nem nagyon értenek az ilyesmihez, s attól tartok, hogy a puska nem fogja csábítani őket.

- Ez borzasztó! - kiáltotta a lány. - De megfeledekezel a ruháimról, Vadölő: azt hiszem, nagy hatást tennének az indián asszonyokra.

- Kétségtelen, Judith, nem kételkedem benne - felelte a fiatalember, és élesen a lány szemébe nézett. - De valóban elég erősnek érzed magad erre az áldozatra? Egyszer már azt mondtad, hogy igen, de beszélni könnyű, s az igazi próba csak akkor következik el, amikor tettekre kerül a sor. Sok embert ismertem, aki a mások zsugoriságáról hallva kijelentette, hogy mindenét megosztaná a szegényekkel, s amikor a szegények valóban bekopogtattak az ajtaján, üres kézzel kergette el őket. Meg aztán, Judith, te szép vagy, nem közönségesen szép, s azt mondják, hogy a szépek szeretik minél több díszszel kiemelni szépségüket. Valóban meg tudnál válni díszes ruháidtól?

Judithot igen fájdalmasan érintették Vadölő szavai, de a legutóbbi bók enyhítette bosszúságát, hiszen tudta, hogy az egyszerű szívű és őszinte beszédű vadász nem hízelegni akar, hanem a meggyőződését juttatja kifejezésre. Judith elpirult, s a szeme haragosan fellobbant, de a következő pillanatban már erőt vett magán, s szelíden és barátságosan válaszolt:

- Úgy látszik, Vadölő, te csak a delavár lányokról vagy jó véleménnyel - mondta nevetve. - De tegyél próbát velem is, és meg fogod látni, vajon fáj-e a szívem egy ruháért.

- Örülök, Judith, mert a legritkább dolog a világon az igaz ember. Ezt mondja Tamenund, a delavárok legnagyobb bölcse, s ezt kell mondania mindenkinek, aki az emberek között él. Az igaz embernek a szemét akkor sem borítja fátyol, ha ellenségeire néz, de csupa ragyogás és napfény, ha barátokkal áll szemben. Sokan hiszik magukat igaznak, de kevesen vannak, akik valóban azok.

- Igazat beszélsz, Vadölő - mondta Judith, akiből most már teljesen elpárolgott az előbbi bosszúság -, és remélem, hogy elfogulatlanul fontolsz meg mindent, ami rám vonatkozik. Elsősorban azt remélem, hogy saját tapasztalataid alapján alkotsz ítéletet rólam, s nem fogadod el szentírásnak a fecsegő Harry szavait, hiszen ő nem sokat törődik mások jó hírével.

- Nem, Judith - felelte komolyan Vadölő -, nem tartom szentírásnak Hamari Harry szavait, habár el kell ismernem, hogy nála rosszabb embereknek is van szemük és fülük.

- Ne beszéljünk többet erről! - kiáltotta Judith ismét elpirulva. - Inkább azon törjük a fejünket, hogy mivel válhatnánk ki apámat. Azt mondod, Vadölő, hogy az irokézek nem mondanának le foglyaikról az én ruháimért meg apám puskájáért és lőporáért? De itt van még a láda is.

- Úgy van, Judith, itt a láda, s ha választani kell a között, hogy mit tartsunk meg: egy titkot vagy a skalpunkat, azt hiszem, a legtöbb ember az utóbbit választaná. Apád határozottan eltiltott attól, hogy belenéz a ládába?

- Nem, Vadölő, egy szót sem szólt róla; nyilván megbízott a láda lakatjaiban és vasalásában.

- Annyi biztos, hogy ritka és érdekes láda - mondta Vadölő; felállt, odament, s ráült, hogy közelebről szemügyre vegye. - Csingacsguk, mi ketten sok erdőt bejártunk már, de még sohasem találkoztunk olyan fával, amelyből ez a láda készült! Nem diófa ez, habár éppen olyan szép, sőt talán még szebb.

A delavár odalépett, megtapogatta a láda fáját, megvizsgálta az erezetét, körmével megkaparta egy kissé, majd végighúzta tenyerét a sarkok vasalásán és a nagy, súlyos lakatokon.

- Nem - mondta megint Vadölő -, ilyesmi nem nő ezekben az erdőkben. Láttam már tölgyeket, jávorfát, szilfát, hársat, mindenféle diófát, de ilyet még sohasem láttam! Judith, maga a láda is elég lenne ahhoz, hogy kiválsuk rajta az apádat, hiszen az irokézek is bizonyára éppen úgy érdeklődnek a ritka faanyagok iránt, mint a többi rézbőrű.

- Talán kevesebbel is beérnék, Vadölő. A láda tele van, s inkább a tartalmából adnék oda valamit, mert apám, nem tudom, miért, nagyon ragaszkodik ehhez a ladához.

- A tartalmához bizonyára még jobban ragaszkodik, különben nem zárta volna le ilyen alaposan. Hol vannak a kulcsai, Judith?

- Sohasem láttam őket, pedig itt kell lenniük valahol, mert Hetty azt mondta, hogy sokszor látta, amikor apánk kinyitotta a ládát.

- Akkor bizonyára van valami helyük is.

- Úgy van, és nem is lenne nehéz megtalálni, csak keresnünk kellene.

- Ez már a te dolgod, Judith, csakis a tied. A láda is a tied, illetve Hutteré. Hutter pedig a te apád, nem az enyém. Különb is a kíváncsiság nőkhöz illik, nem pedig férfiakhoz, és most még jogosnak is tekinthető. Ha a ladában van valami, amivel megvásárolhatjuk tulajdonosának életét vagy skalpját, azt hiszem, úgy kell tennünk; de ebben csak te határozatsz. Ha egy vadfogó csapda, egy szarvas vagy egy kenu tulajdonosa nincs jelen, az erdő törvénye szerint legközelebbi hozzátartozója dönt a vagyonáról, így tehát mi rád bízunk a döntést: kinyitod-e a ládát vagy sem.

- Remélem, Vadölő, nem gondolod, hogy egy pillanatig is tétovázhatom, amikor apám élete forog kockán.

- Igazad van, Judith. Mégis, az öreg Tom valószínűleg haragudni fog, ha visszatérte után megtudja, mi történt a ladával; az emberek sokszor elégedetlenek még azzal is, ami az ő érdekükben történik. Ezt is meg kell fontolnunk. Mindennek meg kell vizsgálni a másik oldalát is; azt hiszem, a hold is egészen más képet mutatna, ha egyszer a túlsó oldaláról is szemügyre vehetnők.

- Ha sikerül megtalálnunk a kulcsot, Vadölő, felhatalmazlak, hogy nyisd ki a ládát, és vegyél ki belőle bármit, amiről úgy gondolod, hogy megfelel váltságdíjnak.

- Először is találjuk meg a kulcsot, Judith, aztán majd beszélhetünk a többiről. Kígyó, neked éles a szemed, és csalhatatlan a szimatod; mit gondolsz, hová rejthette el az öreg Tom a féltve őrzött láda kulcsait?

A delavár, aki mindedig nem vett részt a beszélgetésben, most ellépett a láda mellől, és körülnézett a helyiségben. Judith és Vadölő sem maradt tétlen, s így mindhárman buzgón nekiláttak a keresésnek. Tudták, hogy a mindennapi használatra szánt fiókokban és szekrényekben hiába keresnék a kulcsot, úgyhogy ezeket ki sem nyitották, s inkább az olyan helyeket vizsgálták meg tüzetesen, amelyeket ügyes rejtekhelynek vélték. Ily módon átvizsgálták a külső szobát, s miután nem találtak semmit, bementek Hutter hálószobájába. Itt finomabb bútorok is

álltak, mint az épület többi részében; nyilván Hutter elhunyt feleségéé voltak; Judith kulcsaival valamennyit kinyitották, majd átvizsgálták, de eredménytelenül.

Ezután a lányok hálószobája került sorra. Csingacsguknak azonnal feltűnt a Judith s a Hetty szobarésze közötti különbség; félrevonta Vadölőt, és halkan beszámolt neki tapasztalatairól.

- Igazad van, Nagy Kígyó - felelte Vadölő delavár nyelven. - Az egyik lány fölöttébb kedveli a pompát, a másik szelíd és egyszerű. Az emberek természete különböző. De azt hiszem, Judithnak is megvannak az erényei, és Hettynek is megvannak a hibái.

- S Gyöngye Liliom sokszor látta nyitva a ládát? - kérdezte Csingacsguk ravaszul felcsillanó szemmel.

- Úgy van, ő maga mondta, s te is hallottad. Az öreg Tom, úgy látszik, valahogy jobban megbízott benne, mint a nővérében.

- Akkor a kulcsot csak a Vadrózsa elől rejtette el? - kérdezte Csingacsguk; mint látjuk, a maga módján már el is keresztelte mind a két lányt.

- Igen, Kígyó, az apa is tudta, hogy mi a különbség a két lány között.

- S hová rejthette volna el jobban a kulcsot a Vadrózsa elől, mint a Gyöngye Liliom durva szövésű ruhái közé?

Vadölő bámulattal nézett barátjára, majd a maga szívből jövő, de halk módján felnevetett:

- Rászolgáltál a nevedre, Kígyó, nagyon is rászolgáltál! Aki annyira szereti a pompát, mint Judith, bizonyára sohasem nyúl a szegény Hetty egyszerű ruháihoz. Vedd csak le azt a ruhát a fogasról, delavár, nézzünk bele a zsebébe, hadd lássuk, valóban próféta vagy-e.

Csingacsguk levette a ruhát, de semmit sem talált a zsebében. Hetty másik fogasán egy kopott szatyor lógott, szemlátomást üresen. Mikor a delavár főnök ezt is leemelte, Judith odafordult, s olyan hangon, mintha meg akarná kímélni társait a fölösleges fáradságtól, azt mondta:

- Ezek csak a szegény Hetty ruhái; úgysem találtok benne semmit.

Alig mondta ki e szavakat, Csingacsguk kihúzta a szatyorból a keresett kulcsot. Az éles eszű Judith azonnal megértette, hogy miért választotta apja ezt az egyszerű és könnyen felfedezhető rejtékhelyet. Szégyenében - s talán haragjában is - minden csepp vére az arcába szökött, de nem szólt semmit, csak az ajkát harapdálta. Most mutatkozott meg csak igazán Vadölő és Csingacsguk természetes tapintata: egyikük sem mosolygott, s egy pillantással sem árulták el, hogy ők is nagyon jól tudják, miért rejtette az öreg Tom éppen ide a kulcsot. Szótlanul kimentek a másik szobába, ahol a láda állt; a kulcs mind a három lakatot nyitotta. Vadölő ezután az ajtó felé indult, s intett a delavárnak, hogy kövesse.

- Ez a láda a családé, Judith - mondta Vadölő -, s lehet, hogy családi titkokat tartalmaz. Kígyó meg én most kimegyünk a bárkába, s a kenek, az evezők meg a vitorla után nézünk; addig átvizsgálhatod a ládát, s meggyőződhetsz róla, van-e benne valami, amit az irokézek elfogadnának váltságdíjúl. Ha végeztél, kiálts nekünk, s majd együtt ülünk tanácsot, hogy felbecsüljük a talált dolgokat.

- Maradj, Vadölő! - kiáltotta a lány. - Semmihez se nyúlok hozzá, még a láda fedelét sem emelem fel, ha te nem vagy itt. Apám és Hetty titokban tartották előttem a láda tartalmát, s én büszkébb vagyok annál, semhogy beletúrjak titkolt kincseikbe, ha nem az ő érdekeik kívánják ezt. De egymagamban semmi esetre sem nyitom ki a ládát. Maradjatok itt; tanúk előtt akarok cselekedni.

- Azt hiszem, Kígyó, a lánynak igaza van! Judith jogosan kéri, hogy maradjunk vele, s ha az öreg Tom ládája valóban titkokat tartalmazna, senki sem őrizné meg jobban a titkait, mint éppen mi ketten. Itt maradunk, Judith, de előbb hadd vegyük szemügyre a tavat meg a partot, mert a láda kiürítése elég sokáig fog tartani.

A két fiatalember most kiment a kiugróra, s míg Vadölő távcsövével kémlelte a partokat, Csingacsguk a tó felszínét fürkészte, hogy nincs-e rajta csónak. Mivel azonban semmi gyanúsat nem tapasztaltak, csakhamar visszatértek a ládához.

Judith, amióta csak az eszét tudta, valamiféle különös tiszteletet érzett a láda iránt, amely kisgyermek korától egészen a mostani pillanatig afféle szent ereklye volt a szemében. A két férfi néma csendben figyelte, s Judith, bármennyire vonakodott is tőle, végül mégiscsak megfogta a láda fedelét. De ez súlyosabb volt, semmint képzelte volna. Judithnak az villant át az agyán, hogy valami természetfölötti erő akadályozza a láda kinyitását.

- Nem bírom felemelni, Vadölő - mondta Judith -, nem lenne jobb, ha abbahagynánk az egészet, s valami más módon próbálnánk kiszabadítani a foglyokat?

- Nem, Judith, a váltságdíjnál jobb módszert nem tudok elképzelni ebben a pillanatban. De a láda fedelét csak a saját súlya tartja, ki kell nyílnia.

Vadölő most odalépett, megfogta a fedelet, és sikerült is felemelnie, majd az épület gerendafalához támasztotta. Judith minden ízében remegett, amikor belepillantott a ládába, s némi megkönnyebbülést érzett, látva, hogy a láda tartalmát egy vászondarab takarja, melyet mind a négy oldalon és a sarkokon gondosan lenyomkodtak. Egyébként a láda színültig meg volt rakva.

- Ez bizony szép kis rakomány - mondta Vadölő -, lássunk hát munkához, hogy időben végezhessünk vele. Kígyó, hozz ide egy-két széket, én addig a padlóra terítem ezt a vásznat, s akkor rendszeresen, módszeresen és nyugodtan dolgozhatunk.

A delavár már hozta is a székeket, Vadölő udvariasan odatolta az egyiket Judithnak, s a vászon eltávolítása után elkezdte kirakni a láda tartalmát. Először is férfiruhadarabok kerültek elő, igen finom anyagból s a kor divatja szerint tarka díszítésekkel ellátva. Különösen egy skarlátvörös kabát tűnt fel, amelynek gomblyukait arannyal hímezték ki. Azt a kort képviselte ez a ruhadarab, amelyben a társadalmi különbségeket az öltözéssel is szigorúan kifejezésre juttatták. Maga Csingacsguk sem tudott elfojtani egy csodálkozó kiáltást, amikor Vadölő felemelte a kabátot, mert bármilyen erős volt is az önuralma, ez a pompás ruhadarab nagy hatást tett rá.

- Nem mindennapi ruhadarab - tűnődött Vadölő, akit egy kissé kellemetlenül érintett barátjának ámulata -, tehát nem szabad csodálkoznunk, ha nem mindennapi érzéseket vált ki. Ha ez a kabát az öreg Tom számára készült, Judith, akkor már tudom, hogy kitől örökölted a pompakedvelést.

- Ezt a kabátot apám soha nem is viselhette - felelte gyorsan a lány -, túl hosszú volna neki; apám alacsony, zömök ember.

- Úgy van - mondta Vadölő, halkán nevetve. - Kígyó, ez a kabát mintha a te nagyságodra készült volna; szeretném látni, hogy áll rajtad.

Csingacsguk nagyon szívesen vállalkozott a próbára, s ledobva Hutter kopott és durva zekéjét, belebújt a pompás kabátba, amely eredetileg kétségkívül valami nagy úrnak készült. Megdöbbenő volt az indián átalakulása, és Csingacsguk ragyogó szemmel nézegette magát Hutter

borotválkozótükrében. Az igazat megvallva, arra gondolt, milyen jó lenne, ha Wah-ta-Wah látná ebben a pillanatban.

- Le vele, Kígyó, le vele! - mondta a hajthatatlan Vadölő. - Az ilyen ruha éppoly kevésbé illik hozzád, mint hozzám. A te természetedhez a festett dísz meg a sólyomtoll való, az enyémhez pedig a bőrruha meg a mokasszin. Mokasszint mondok, Judith, mert ha fehér ember vagyok is, az erdőben élek, s a kényelem meg az olcsóság miatt alkalmazkodnom kell az erdő egyes szokásaihoz.

- Nem látom be, Vadölő - felelte Judith -, miért ne viselhetne skarlátkabátot az egyik ember éppen úgy, mint a másik. Szeretnék téged is látni ebben a ruhadarabban!

- Engem, nagyúri kabátban! Nem, Judith, akkor várhatsz, akár ítéletnapjáig! Mi jutott eszedbe, hogy ilyen pompázatos kabátot akarsz rám aggatni, Judith?

- Az jutott eszembe, Vadölő, hogy az erődbeli hamis nyelvű és hamis szívű piperkőcök ékeskednek ilyen tollakkal, amelyek a becsületes és igaz embert sokkal inkább megilletnék.

- Nem, Judith, a becsületnek nincs szüksége ilyen tollakra. Tedd le a kabátot, Kígyó, s lássuk tovább, mit rejt a láda.

Csingacsguk szót fogadott, s Vadölő kezébe most a férfiruhák után női ruhadarabok akadtak. Amikor előkerült egy gyönyörű brokátruha, Judith önkéntelenül is felkiáltott az elragadtatástól. Habár a lány olyan nagyon szerette a szép ruhákat, s látott is belőlük egypárat a katonatisztek feleségein s a települések előkelő hölgyein, ez a mostani minden elképzelését felülmúlta pompás anyagával és gyönyörű színével. Szinte gyerekes módon megörült a leletnek, s kijelentette, hogy nem folytathatják a láda vizsgálatát, amíg fel nem próbálja ezt a köntöst, amely olyan kevésbé illett mostani környezetéhez. Judith be is szaladt a brokátruhával a szobájába, s mivel nagy gyakorlata volt az öltözködésben, egykettőre megszabadult takaros, de egyszerű vászonruhájától, és magára vette a csillogó brokátköntöst. A rendkívüli öltözék úgy állt rajta, mintha ráöntötték volna, és annyi biztos, hogy sohasem lehetett méltóbb viselője, mint a formás, büszke termetű Judith. Vadölő és Csingacsguk közben még egyszer szemügyre vette az előkerült férfiruhákat, s amikor Judith visszatért hozzájuk, önkéntelenül is felkiáltottak bámulatukban. Valóban nem mindennapi látvány tárult a szemük elé. Megérezve őszinte elragadtatásukat, Judithnak még jobban kipirult az arca, s ha lehet, az öröm még jobban megszépítette. Mindazonáltal úgy tett, mintha nem venné észre, mennyire lenyűgözte a két fiatalembert; királynői méltósággal leült, és rájuk szólt, hogy folytassák a vizsgálatot. Vadölő és Csingacsguk azonban még jó ideig nem jutott szóhoz: Judith olyan gyönyörű volt a brokátruhában, hogy a két erdőlakónak szinte káprázott a szeme.

- Ez aztán elkábítaná még a mingókat is! - kiáltotta Vadölő. - Ha így toppannál közénk, Judith, azt hinnék, igazi királynőt látnak, s minden váltságdíj nélkül szabadon engednék apádat és Harryt!

- Azt hittem, Vadölő, te nem szoktál hízelegni - felelte a lány alig leplezett örömmel. - Elsősorban éppen azért tiszteltelek, mert tudtam, hogy mindig ragaszkodsz az igazsághoz.

- Ez az igazság, Judith, ez a színtiszta igazság. Soha életemben nem láttam még ilyen gyönyörűséget, pedig azért én is láttam már szép lányokat, fehéreket és rézbőrűeket is; de most azt mondom, hogy egyik sem hasonlítható hozzád.

Judith e szavak hallatára még jobban megszépült az örömtől, majd a ládához lépett, s Vadölő folytatta a vizsgálatot. Újabb nőruha-kellékek kerültek elő, s Vadölő némán letette őket Judith lába elé. A lány felvett egyet-mást, kesztyűt, csipkét, s kiegészítette velük öltözékét. Végül a láda félig kiürült, s a másik felét ismét egy vászondarab takarta el.

- Azt hiszem, mindenkinek vannak titkai - mondta Vadölő, abbahagyva a kutatást -, ennyi talán elég is lesz váltságdíjnak; fölösleges lenne tovább keresgélni az öreg Tom holmijában.

- Ezeket a ruhákat mind fel akarod ajánlani az irokézeknek? - kérdezte Judith gyorsan.

- Természetesen. Miért túrnánk bele valakinek a ládájába, ha nem azért, hogy segítsünk a gazdáján? A skarlátvörös kabát egymagában is megszedíthetné a mingók főnökét, ez a brokátruha pedig bizonyára nem téveszti el hatását az asszonyaikra. Azt hiszem, elég lesz, ha csak ezt a két ruhadarabot kínáljuk fel nekik.

- Biztos vagy benne, Vadölő? - kérdezte Judith csalódottan. - Mi hasznát vehetné egy indián asszony ennek a ruhának? Az erdő ágai széttépnék, a wigwam füstje bemocskolná.

- Igazad van, Judith, s nemcsak az erdőben, az indiánok között, de egyáltalában ezen az egész vidéken fölöslegesek az ilyen ruhadarabok.

- Úgy gondolod, Vadölő, hogy senki sincs Thomas Hutter családjában, aki méltán viselhetné ezt a köntöst, s akit legalább időnként látni szeretnél benne?

- Értelek, Judith; igen, most már értem, hogy mit akarsz mondani. Nem tagadom, hogy olyan gyönyörű vagy ebben a köntösben, mint a felkelő nap egy lány októberi reggelen, de ne feledd, hogy Thomas Hutter lánya vagy, s ez a köntös valami főrangú hölgy számára készült, aki előkelő társaságban s fényűzően berendezett termekben éli az életét. Úgy gondolom, Judith, hogy egy szerény lány akkor a legszebb, mikor helyzetének megfelelően öltözködik. S ha van valaki ezen a gyarmaton, akinek nincs szüksége külső díszekre, hogy szépnek mondják, akkor te vagy az, Judith.

- Máris leveszem ezeket a rongyokat - kiáltotta Judith, és felugrott -, s ne is lássam őket soha többé!

- Látod, Kígyó, ilyenek a lányok - mondta nevetve Vadölő, miután Judith kiszaladt a szobából.

- Szeretik a pompát, de még jobban szeretik, ha a természetes szépségükre hivatkozik az ember. Örülök, hogy Judith végül is hajlandó megválni attól a köntöstől, meg aztán őszintén az a véleményem, hogy elég szép ő a nélkül is. Hanem Wah-ta-Wahnak sem állna rosszul ez a ruha, delavár!

- Wah-ta-Wah rézbőrű leány - felelte az indián. - Ha ilyen tollakat öltene magára, nem ismernének rá. Vadrózsa ugyan nagyon szép benne, de a páváskodás őt sem teszi szebbé.

- Én is mindig azt mondom, Kígyó: az ember legyen hű az igazi természetéhez.

A két férfi most arról kezdett beszélni, vajon vizsgálják-e tovább a láda tartalmát, amikor Judith visszajött a szobába, egyszerű vászonruhájában.

- Köszönöm, Judith - mondta Vadölő, nyájasan kézen fogva a lányt -, tudom, hogy nehezedre esett lemondanod a köntösről. De hidd el, szebb vagy így, mintha korona lenne a fejedben, és drágakövek csillognának a hajadban. Most pedig az a kérdés, nézzük-e meg, mit rejt még a láda, hogy a lehető leghelyesebben járjunk el az alkuban, ahogy apád kívánná, ha ő állna itt a helyünkben.

- Azt hiszem, Vadölő - felelte Judith -, jobban tudnánk határozni, ha ismernénk a láda egész tartalmát.

- Ebben van valami, Judith, habár inkább a sápadtarcúak természetéhez illik, semmint a rézbőrűekéhez, hogy más emberek titkaiban kotorásszanak.

- A kíváncsiság természetes dolog, Vadölő, s azt hiszem, egyetlen emberi lény sem lehet mentes az általános emberi hibáktól. Amikor az erődben éltem, azt tapasztaltam, hogy mindenki végtelenül kíváncsi a többiek titkaira.

- Úgy van, s ha nem jönnek rá a felebarátjuk titkaira, hát kitalálnak helyette valami mást, és azt híresztelik! Ebben különbözik az indián a fehér embertől. Nézd csak meg a barátomat, Nagy Kígyót: elfordítaná a fejét, ha a pillantása véletlenül egy másik főnök wigwamjába tévedne.

- De most nem egy másik ember wigwamjáról van szó; mindez az apámé, s az ő érdekében akarjuk felhasználni.

- Ebben igazad van, Judith, s nem is tiltakozom tovább. Hát akkor rakjuk ki, ami még a ládában van.

Vadölő levette a második vászondarabot is, és legelőször két, ezüsttel berakott pisztoly került a kezébe. Értékes tárgyak lehetnek, ha nem is a vadonban, de városban mindenesetre. Vadölő most Csingacsguk felé fordult, és megmutatta neki a pisztolyokat.

- Gyerekpuska - mondta Kígyó mosolyogva, s úgy vette a kezébe az egyik pisztolyt, mint valami játékszert.

- Tévedsz, Kígyó, nem az. Férfiak számára készült, s egy óriásnak is megfelelne, ha tudna bánni vele. De vigyázz: a sápadtarcúak igen gondatlanul szokták elrakni a fegyvereiket mindenféle ládába és fiókokba. Hadd nézzem meg, hogyan bántak ezzel.

Vadölő átvette barátjától a pisztolyt, s felpattintotta a kis lőporos serpenyő fedelét. Tele volt lőporral, amely teljesen összeragadt már a hosszú állástól és a nedvességtől. Mindkét pisztoly meg volt töltve, pedig Judith úgy vélte, hogy már évek óta a ládában heverték. Az indián nagy meglepetéssel vette tudomásul, hiszen ő naponta ki szokta cserélni fegyverében a lőport.

- Látod, ez a sápadtarcúak hanyagsága - mondta Vadölő, a fejét csóválva -, s a telepeken igen gyakran származik belőle szerencsétlenség. Az ilyen fegyverek tulajdonosa rendszerint elhibázza a szarvast vagy az ellenséget, amikor a pisztoly jó állapotban van, s aztán az elhanyagolt fegyverrel valamelyik családtagját vagy jó barátját öli meg, akaratlanul! Azt hiszem, jó szolgálatot teszünk az öreg Tomnak, ha elsütjük a pisztolyait; legalább egy kis célba lövést is rendezhetünk. Cseréld ki a lőport, Kígyó, aztán majd meglátjuk, ki tud jobban bánni a pisztollyal; ami a puskát illeti, azzal már rég eldőlt közöttünk az elsőbbség.

Vadölő nagyot nevetett a saját büszkeségén, aztán kimentek a kastély kapuja elé, s a bárkán választottak célpontot. Judith kíváncsian állt mellettük.

- Húzódj földre, Judith - mondta Vadölő -, ezeket a pisztolyokat régóta nem sütötték el, s még valami baj történhetik.

Judith szót fogadott, és Csingacsguk előrelépett pisztolyával. Többször is felemelte, megpróbálta két kézzel tartani, hogy biztosabban célozzon, megint csak helyet változtatott, s végül minden célzás nélkül, lemondóan meghúzta a ravaszt. A golyó messzire elkerülte a célpontot, s a víz színén ugrált tova, mint egy kézzel hajított kavics.

- Nagyszerű, Kígyó, nagyszerű! - kiáltotta Vadölő, s szokása szerint, hangtalanul nevetett. - A tavat eltaláltad, s már az is valami! Tudtam, hogy így lesz, mert ezek a rövid fegyverek nem illenek az indián természethez. No de mindegy, a tavat eltaláltad, s az is jobb, mintha csak a levegőt találtad volna el! Állj csak földre, hadd lássuk, mire megy a fehér természet a hozzá illő fegyverrel.

Vadölő gyorsan célzott és lőtt, de a lövés ereje szétvetette a régóta nem használt pisztolyt, és szerteszórta darabjait. Judith felsikoltott, s amikor a két férfi odanézett, látták, hogy minden ízében remeg, és olyan sápadt, mint a fal.

- Megsebesült! - kiáltotta Vadölő. - Segíts, Kígyó, vigyük be, és segítsünk rajta, ahogy tudunk!

Judith tűrte, hogy bevigyék a szobába, s leültesék, ivott egy korty vizet a pohárból, amit Vadölő odanyújtott neki, majd izgalomban hirtelen sírva fakadt.

- Bátorság, Judith - mondta Vadölő csitítva -, el kell viselni a fájdalmat. Mit gondolsz, Kígyó, hol sebesült meg? Nincs vérfolt a ruháján.

- Nem sebesültem meg, Vadölő - suttogta a lány. - Az ijedtségen kívül semmi bajom sem történt.

- Hát ez furcsa! - kiáltotta a gyanútlan és egyszerű gondolkodású vadász. - Nem hittem volna, Judith, hogy ilyen gyenge vagy, s megijedsz egy szétrobbanó pisztoly durranásától.

Judith nem felelt, szégyellte magát. Majd letörülte könnyeit, s azt mondta:

- S te, Vadölő? Neked sem történt bajod? Valóságos csoda, hogy a kezekben robbant fel a pisztoly, és mégis sértetlen maradtál.

- Vannak ilyen csodák, Judith. Az első puska, amit a kezembe adtak, ugyanígy megréft, habár akkor nem úsztam meg ilyen könnyen. Nos, Thomas Hutternek eggyel kevesebb pisztolya van, mint ahány ma reggel volt, de mivel neki akartunk szolgálatot tenni, nincs értelme, hogy siránkozzunk. Inkább nézzük csak tovább, hogy mi van aládában.

A következő tárgy, amit Vadölő kiemelt, vászonba volt csomagolva. Kibontották, s egy tájoló bukkant elő, régimódi hajózási műszer, mellyel a tengerészek a hajó irányát szokták meghatározni. Vadölő és Csingacsuk tágra meredt szemmel bámulta az ismeretlen szerkezetet. A tájolót gondosan csomagolta el a gazdája, mert minden réz alkatrésze csillogott.

- A földmérőknél láttam ilyet! - kiáltotta Vadölő. - Gyakran találkoztam velük az erdőben, s tudom, hogy mindig pusztítás jár a nyomukban. Remélem, hogy Thomas Hutter nem csapott fel közéjük, s nem tör az erdő boldogsága ellen.

- Nem, Vadölő, apám nem tartozik a földmérők közé, s azt hiszem, nem is ért ehhez a műszerhez. Hiszen a skarlátkabát sem lehetett az övé.

- Talán örökölte valakitől. Azt mondják, tengerész volt, s talán ez a láda meg ami benne van... Hohó! Mi ez? Szavamra, Kígyó, egyre nagyobb meglepetések érik az embert!

Vadölő közben kinyitott egy kis táskát, s egymás után kivette a benne levő tárgyakat: sakkfigurákat. A figurák elefántcsontból voltak, jóval nagyobbak a szokásosnál, s faragásuk mesterei kézzel vallott. Mindegyik azt a tárgyat vagy lényt ábrázolta, amelyről a nevét kapta: a lovakon egy-egy lovas ült, a bástyákat elefántok tartották a hátukon, s a gyalogoknak mind emberi arcuk volt. Néhány figura hiányzott a készletből, másoknak letört egy-egy darabja, de ami megmaradt, azt igen gondosan csomagolta el a gazdája. Még Judith is elámult az ismeretlen tárgyak láttán, Csingacsuk pedig teljesen megfélemedezett indián méltóságáról. Sorra felvette a figurákat, s elragadtatva hívta fel a lány figyelmét legérdekesebb részleteikre. De a legjobban az elefántok tetszettek neki. Hangos „uff!” kiáltásokkal húzta végig ujját a fülükön, és ormányukon; ugyanakkor a gyalogokat is megcsodálta, amelyeket íjászoknak formált az ismeretlen mester. Mialatt Judith és az indián így gyönyörködött a sakkfigurákban, Vadölő némán, sőt komoran ült mellettük, habár figyelmesen szemmel kísérte minden mozdulatukat. Végül társainak feltűnt Vadölő komor hallgatása, s kérdő arccal fordultak feléje.

- Tudod, mik ezek, Judith? - szólalt meg a vadász komolyan. - Bálványok! Apád ezeket imádja! Különben miért tartaná őket?

Judith szívből felnevetett:

- Ugyan, Vadölő, azt hiszed, hogy apám egy ládában tartaná az isteneit bezárva? Magam sem tudom, hogy ezek a kis szobrok milyen célt szolgálnak, s talán valóban bálványok voltak, de semmi esetre sem az apám bálványai. Tengerész korában juthatott hozzájuk.

- Ennek örülök, Judith, őszintén örülök, mert nem szívesen segítenék egy bálványimádón. De úgy látom, Kígyó, az az állat nagyon megnyerte a tetszésedet.

- Elefántnak hívják - szólt közbe Judith. - Mikor az erődben éltünk, gyakran láttam képeket ilyen állatokról.

- Akár elefánt, akár nem, mégiscsak bálvány - mondta a vadász. - Az én természetemmel nem fér össze!

- Az irokézeknek jó lesz! - jelentette ki Csingacsguk, és sajnálkozva letette a szóban forgó sakkfigurát. - Ilyenekkel meg lehetne vásárolni az egész törzset..., talán még egy delavár indiánt is.

- Tudom, Kígyó - mondta Vadölő -, hogy néhány ilyen bálvánnyal, sőt talán egyetlenegy elefánttal is meg tudnánk venni Thomas Hutter szabadságát, de az olyan lenne, mintha hamis pénzzel fizetnénk.

- Nem kell aggódnod, Vadölő - mondta Judith -, most jut eszembe, hogy már láttam ilyesféle szobrocskákat az erődbeli tisztelnél; talán nem is bálványok ezek. De van itt még valami, egy kemény tárgy, biztosan hozzájuk tartozik.

Judith átnyújtott Vadölőnek egy jókora csomagot: a sakktabla volt benne. Kockái elefántcsontból és ébenfából készültek. Vadölő kissé gyanakodva vizsgálgatta ezt is, de rövid vita után igazat adott Judithnak abban, hogy valószínűleg csak egy általuk ismeretlen játék kellékeit tartják a kezükben.

A rendkívüli szobrocskák felfedezésével végképp eldőlt a váltságdíj kérdése. Ismerve az indiánok ízlését, mindhárman egyetértettek abban, hogy semmi sem csábíthatja annyira az irokézeket, mint ezek a figurák, s különösen az elefántok. Szerencsére a készletből megmaradt mind a négy bástya, s a társaság úgy döntött, hogy ezt a négy bástyahordozó elefántot ajánlják fel váltságdíjul. A többi figurát s egyáltalán a láda többi kincsét egyelőre nem mutatják meg az irokézeknek, s csak végső esetben tetézik meg ajánlatukat. Miután ebben megállapodtak, a négy elefánton kívül mindent gondosan visszaraktak a ládába, amelynek fenekén még vagy fél tucat csomag hevert; ezeket már ki sem bontották. Azután becsukták a ládát, bezárták a lakatokat, s a kulcsot visszatették a helyére.

Mindezzel szinte észrevétlenül elröpült az idő, s először Vadölő kapott észbe, hogy most már azon kellene gondolkozni, miképpen hajtsák végre tervüket, tudniillik a váltságdíj felajánlását. Csingacsguk közben visszavonult Hutter hálószobájába a négy elefánttal, s ott legeltette szemét a különös jószágokon. Vadölő a külső szobában beszélgetett Judithtal, s amikor ráébredt, hogy múlik az idő, így szólt a lányhoz:

- Nagyon jólesik elbeszélgetnem veled, Judith, de lassanként hozzá kell látnunk terveink végrehajtásához. Apád és Harry az irokézek fogságában sínylődik, nem is beszélve Hettyről...

Vadölő nem fejezte be a mondatot, mert e pillanatban könnyed lépések zaja hangzott fel a kastély előtti kiugrón, s az ajtóban megjelent - Hetty. Judith felsikoltott, de a hang még alig hagyta el az ajkát, amikor Hetty mellett egy tizenöt-tizenhét éves indián kamasz bukkant fel. Vadölő e váratlan eseményre sem vesztette el önuralmát; mindenekelőtt delavár nyelven beszólt Csingacsguknak, hogy ne mutatkozzék, majd az ajtóhoz lépett és körülnézett. Szerencsére a két jövevényen kívül senki más nem érkezett a kastélyhoz. Egy fenyőtörzsekből összekötözött kezdetleges tutaj, amely a bárka mellett himbálódzott a vízen, azonnal elárulta jövetelük módját. Vadölő, miután mindezt tudomásul vette, megcsóválta a fejét, s halkán maga elé dünnyögte: „Így jár az, aki a más ládájában kotorászik! Ha éberek vagyunk, és nyitva tartjuk a szemünket, ilyesmi sohasem eshetett volna meg velünk; s ha egy fiatal fiú így meglephetett bennünket, elképzelnék, mi vár ránk, ha majd az öreg főnökök is latba vetik a ravaszságukat. De legalább itt az alkalom, hogy tárgyaljunk a váltságdíjról; hallgassuk hát meg, mit mond Hetty.”

Judith, miután első ámulatából magához tért, boldogan ölelte meg a húgát, majd leültette egy székre, s kérte, hogy mesélje el, mi történt vele, amióta megszökött a bárkáról. Éppen ekkor lépett be Vadölő, s figyelmesen végighallgatta a lány beszámolóját.

Hetty történetét mi már ismerjük, egészen odáig, hogy Wah-ta-Wah magára hagyta apjával és Harryval. A folytatását hadd mondja el ő maga.

- Tudod, Judith - mondta Hetty -, amikor felolvastam a bibliából a főnököknek, úgy látszott, mintha szavaim egyáltalán nem hatottak volna rájuk. De az elvetett mag előbb-utóbb kikel.

- Szegény Hetty, hát ilyesmit tapasztaltál volna az irokézek között?

- Igen, Judith, még hozzá hamarabb, semmint reméltem. Nem maradtam sokáig apával és Harryval, mert Wah-ta-Wah reggelizni hívott. Aztán odajöttek hozzánk a főnökök, és azt mondták, hogy amit a bibliából olvastam nekik, az igaz volt; úgy hatott rájuk, mint egy kedves madár dalolása. Aztán azt mondták, hogy jöjjenek vissza ide, és mondjam meg a nagy harcosnak, aki megölte egyik társukat, és mondjam meg neked is, Judith, hogy ők nagyon szeretnék idejönni a kastélyba; küldjek nekik kenukat, hogy magukkal hozhassák apát meg Harryt meg az asszonyaikat, mert úgy éreznék itt magukat, mint egy templomban, és én tovább olvashatnék nekik a bibliából. Ugye, hogy csodálatos, Judith?

- Ha igaz volna, Hetty, valódi csoda volna. De ez csak indián ravaszság és csel. Mit szólsz hozzá, Vadölő?

- Előbb szeretnék kérdezni valamit Hettytől - felelte a vadász. - Ezt a tutajt a megérkezésed után csinálták az irokézek, vagy már készen volt?

- Készen volt, Vadölő, és a vízen himbálódzott. Hát nem csoda ez?

- Hogyne, indián csoda – felelte Vadölő. - Most már mindent értek, Judith, de előbb hadd tárgyalok ezzel a fiatal kanadaival, aztán majd megbeszéljük a tennivalókat. Hozd ide az elefántokat, aztán pedig vonulj vissza Hettyvel együtt, de ezt a fickót egy pillanatig se hagyjuk magára, különben még megugrik az egyik kenunkkal.

Judith behozta a sakkfigurákat, majd Hettyvel a szobájukba ment. Vadölő értett valamicskét a környék valamennyi indián törzsének nyelvén, és irokézül is tűrhetően beszélt. Mindenekelőtt leültette az indián fiút a ládára, s akkor hirtelen elébe tartott két bástyát. A fiú eddig kitűnően uralkodott arcvonásain, habár amit a kastélyban látott, mind újdonság volt a számára. A sakkfigurák láttán azonban nem bírta türtöztetni magát, s felkiáltott. Néhány pillanatig csak bámulta az elefántokat, majd félénken kézbe vette az egyiket. Vadölő tíz percig hagyta

vizsgálódni, hogy a fiú majd pontosan beszámolhasson a látottakról a főnököknek. Végül ujjával megérintette a fiú meztelen térdét.

- Hallgass rám - mondta Vadölő -, beszélni akarok fiatal kanadai barátommal. Felejtsd el egy percre ezeket a csodákat.

- Hol van másik sápadtarcú testvérem? - kérdezte a fiú felpillantva; nyilván ez a kérdés foglalkoztatta a legjobban, mielőtt a sakkfigurák annyira lekötötték volna a figyelmét.

- Alszik, vagy ha nem is alszik, mindenesetre abban a szobában van, ahol a férfiak aludni szoktak - felelte Vadölő. - Honnan tudja az én fiatal barátom, hogy még egy sápadtarcú van a kastélyban?

- Láttuk a partról. Irokézek szeme hosszú..., látnak túl a felhőkön, látják a nagy forrás kezdetét!

- Váljék egészségetekre! Apáid táborában két sápadtarcú fogoly van, fiú.

Az irokéz kamasz bólintott.

- Meg tudnád mondani, fiú, hogy mit akarnak tenni főnökeitek ezzel a két fogollyal? Vagy még nem határoztak a sorsukról?

Az irokéz fiú kissé meglepetten nézett Vadölőre, majd a fejéhez emelte ujját, a bal füle mellé, s lassan körülhúzta a koponyáján, a skalpolás műveletét jelezve.

- Mikor? - kérdezte Vadölő kiszáradt torokkal. - És miért nem vizitek őket magatokkal a wigwamjaitokba?

- Út hosszú, tele sápadtarcúakkal. Wigwam tele, scalp sok pénz. Kicsi scalp, nagy arany.

- Jól van, fiú, mindent értek. Mármost tudnod kell, hogy az idősebbik fogoly az apja ennek a két lánynak, a fiatalabbik pedig a kérője az egyiknek. A lányok természetesen meg akarják menteni szeretteik scalpját, s két ilyen jószágot kínálnak értük cserébe, mindegyik scalpért egyet. Menj vissza, mondd meg ezt a főnököknek, s hozz tőlük választ napnyugta előtt.

A fiú örömmel vállalta ezt a megbízatást, s egy pillanatra megfedkezett az angolok s az angolokkal szövetséges indiánok elleni gyűlöletéről, annyira szerette volna, ha a törzse megszerzi a váltságdíjra kínált kincseket. Vadölő tökéletesen meg volt elégedve a fiúra tett hatással. Igaz, a kamasz azt ajánlotta, hogy magával viszi az egyik elefántot mutatóba, de sápadtarcú testvére okosabb volt annál, semhogy beleegyezzen ebbe: tudta, hogy az elefánt sohasem jutna el rendeltetési helyére. Miután tisztázták ezt a kérdést, a fiú indulni készült. A kastély előtti kiugrón még megállt egy pillanatra, majd azzal a kéréssel fordult Vadölőhöz, hogy az üzlet gyorsabb lebonyolítása érdekében adjon kölcsön egy kenut. Vadölő azonban nyugodtan visszautasította a kérést, és a fiú lassan evezve megindult tutaján a part felé. Vadölő kihozott egy széket, leült, s még sokáig nézte a távolodó tutajt meg a partot.

Közben Hetty megtudta Judithtól, hogy az ifjú delavár főnök miért és hol rejtőzött el, s erre bement hozzá. Csingacsguk tisztelettel és gyöngéden fogadta a lányt. Hellyel kínálta, maga is leült melléje, s néma csendben várta, hogy megszólaljon.

- Ugye, Csingacsguk, téged hívnak angolul Nagy Kígyónak? - kérdezte Hetty.

- Csingacsguk - felelte a delavár komoly méltósággal - Vadölő nyelvén Nagy Kígyó.

- Vadölő nyelve az én nyelvem is, meg apáé meg Judithé meg szegény Harryé. Ismered Harryt, Nagy Kígyó? De hiszen tudom, hogy nem ismered, különben ő is beszélt volna rólad.

- Beszél valaki más Csingacsugukról, Gyöngé Liliom? - kérdezte a delavár. - Énekelte a nevét egy kis madár az irokéz táborban?

Hetty nem válaszolt; valami megmagyarázhatatlan okból elszégyellte magát, és pirulva nézett a delavárra.

- Húgom, a Gyöngé Liliom hallott ilyen madárkát - folytatta Csingacsuguk. - Húgomnak a füle nyitva volt; nyelvét talán elvesztette? Nem mondaná el nekem, hogy mit énekel a madárka?

- A legtöbbször Csingacsuguk nevét énekelte, és szívből nevetett, amikor elmondtam neki, hogyan futottak utánad az irokézek, amikor a bárkába ugrottál. És azt üzeni, hogy napnyugta után egy órával egy nagy fényes csillag jön fel ott, a domb fölött - Hetty kimutatott az ablakon -, és amikor az a csillag feljön, Wah-ta-Wah azon a helyen lesz, ahol én partra szálltam tegnap éjszaka, és Csingacsuguk menjen oda érte kenuban.

- Jó! Csingacsuguk most már érti Gyöngé Liliomot, de jobban fogja érteni, ha Gyöngé Liliom még egyszer elmondja.

Hetty elismételte szavait, s még hozzátette, amit Wah-ta-Wahtól hallott: hogy az irokézek nem tudnak Csingacsuguk jelenlétéről, habár láttak egy indiánt a bárkába ugorni, és gyanítják, hogy ő lehet az, aki később egy sápadtarcú ember ruhájában mutatkozott a kastély körül. Azután Hetty megfogta Csingacsuguk kezét, és a szemébe nézett az ifjú főnöknek.

- Szeretnék mondani még valamit, Kígyó, de ezt már nem a jegyessed üzeni. Ha majd feleségül veszed Wah-ta-Wahot, légy kedves hozzá, s ne bánj úgy vele, mint egyes indiánok az asszonyukkal. Megígéred ezt?

- Csingacsuguk mindig jó lesz Wah-ta-Wahhoz!

- Igen, és mosolyogj rá; te nem is tudod, hogyan vágyik egy lány arra, hogy rámosolyogjon, akit szeret. Apám talán csak egyszer mosolygott rám, amíg ott voltam, Harry pedig egyszer sem. Harry csak nevetett hangosan, de nem mosolygott. Tudod, mi a különbség nevetés meg mosolygás között?

- Nevetés jobb. Mikor Wah-ta-Wah nevet, mintha madár énekelne.

- Tudom, nagyon kedves a nevetése, de neked mosolyognod kell. És aztán nem szabad úgy megdolgoztatnod őt, Kígyó, mint ahogy olyan sok indián teszi a feleségével. Szeresd Wah-ta-Wahot, s légy jó és kedves hozzá, mert ő is jó és kedves.

Csingacsuguk komolyan bólintott, s azután már nem is esett több szó közöttük.

VII. A HADÜZENET

Miután átvette Hettytól Wah-ta-Wah üzenetét, Csingacsguk egyenesen Vadölöhöz ment, s közölte vele, hogy most már leveti a számára olyannyira idegen öltözéket. Vadölő tiltakozására az ifjú delavár főnök azzal válaszolt, hogy az irokézek tudnak már az ottlétéről, ha kilétéről nem is, ezekben a nem neki való ruhákban pedig csak még inkább gyanút keltene, így hát Vadölő beleegyezett abba, hogy Csingacsguk levesse az öreg Tom ruháját. Meg kell azonban mondanunk, hogy a delavár elhatározásában nem a Vadölővel közölt okok játszották a legfőbb szerepet, hanem a szerelem; Csingacsguk tudta, hogy Wah-ta-Wah esetleg megláthatja a partról, és szeretett volna büszke indián díszeiben mutatkozni a kedvese előtt.

Vadölő, aki szerelmi dolgokban nemigen volt jártas, inkább a tennivalókra gondolt, s afféle kis haditanácsra hívta barátját. Kölcsönösen elmondták egymásnak, amit tudtak; Vadölő beszámolt az irokéz fiúval folytatott beszélgetéséről, Csingacsguk pedig Wah-ta-Wah üzenetéről. Vadölő készséggel kijelentette, hogy mindenben segítségére lesz barátjának, s közreműködik Wah-ta-Wah kiszabadításában.

- Tulajdonképpen azért jöttünk ide, Kígyó; a kastély s a lányok védelme csak véletlenül vált feladatunkká. Igen, mindent meg fogok tenni Wah-ta-Wahért, aki nemcsak egyike a legjobb és legszebb delavár lányoknak, hanem éppenséggel ő a legjobb és legszebb.

- Elmegyek az irokéz táborba - mondta komoly arccal Csingacsguk. - Nagy Kígyót csak Wah-ta-Wah ismeri, s úgy illik, hogy ha emberéletekről és skalpokról van szó, egy főnök tárgyaljon! Add ide nekem azokat a különös jószágokat, s hadd vigyek el egy kenut.

Vadölő lehajtotta a fejét, s egy horgászbottal kavargatni kezdte a vizet. Végül megszólalt, mintha nem is barátjának javaslatára válaszolna, hanem csak magában beszélne, szokása szerint; de hiszen nála tulajdonképpen mindegy volt, hogy máshoz intézi-e a szavait vagy önmagához, mivel így is, úgy is mindig az igazat mondotta.

- Igen, igen - dűnnyögte Vadölő -, azt hiszem, ez az, amit szerelemnek neveznek! Hallottam már, hogy ez az érzés teljesen megzavarja az ember értelmét, íme, Kígyó is megfélekedik ravaszágáról és bölcsességéről! Feltétlenül ki kell szabadítanunk Wah-ta-Wahot, mert Kígyó addig nem nyeri vissza józan eszét, s nem lesz méltó főnöke a törzsének. Hogy is gondolhatsz olyant, Csingacsguk, hogy harc nélkül az ellenség kezébe adod magad?

- Wah-ta-Wah! - kiáltotta a delavár.

- Hát persze, hogy Wah-ta-Wah! Komolyan, Kígyó, aggódom miattad. Főnöktől még sohasem hallottam ilyen esztelen ötletet, a legkevésbé pedig olyan okos és ravasz főnöktől, amilyenek téged ismertelek. Tudd meg, hogy ameddig a barátod és jóakaród vagyok, a kenut nem adom oda.

- Sápadtarcú testvéremnek igaza van: Csingacsguk szemére felhő ereszkedett. Remélem, hogy testvérem, aki minden jótettet észben tart, ezt a rossz gondolatot el fogja felejteni.

- Jól van, főnök, ne is beszéljünk róla többet. De ha megint ilyen felhő közelednék hozzád, igyekezz szabadulni tőle. Az égbolton gyülekező felhők is zavarják a látásunkat, de ha az értelmünkre telepszene, annak a fele sem tréfa. Ülj hát le mellém, és beszéljük meg a dolgokat, mert nem tudhatjuk, mi vár ránk a közeljövőben: fegyverszünet vagy véres háború. Láttuk, hogy az irokézek értenek a tutajkészítéshez, s ha akarják, csapatostul támadhatnak

ránk. Arra gondoltam, talán az lenne a leghelyesebb, ha az öreg Tom minden vagyonát beraknánk a bárkába, lezárnánk a kastélyt, s teljesen a bárkára bízánk magunkat. Akkor legalább állandóan változtathatnánk a helyünket, s jó ideig el tudnánk kerülni ezeket a kanadai farkasokat.

Csingacsguk a terv hallatára helyeslően bólintott. Tudta, hogy ha az irokézek nem fogadják el a váltságdíjat, az éjszaka folyamán minden bizonnyal támadást indítanak, abban a reményben, hogy ily módon a foglyokat is megtarthatják, újabakat is szerezhetnek, s még a felajánlott váltságdíj is az övék lesz. Feltétlenül szükség volt valamilyen védelmi intézkedésre, mert ilyen nagyszámú ellenséggel szemben semmiképp sem tarthatták volna magukat. A tutajon odaévező irokézek könnyen megkaparinthatják a kenukat meg a bárkát, amely éppoly biztos védelmet nyújtana nekik a golyók elől, mint a kastély az ostromlottaknak. Vadölő és Csingacsguk egy pillanatig arra is gondolt, hogy elsüllyeszti a bárkát, a kenukat beviszik a házba, s onnan védekeznek a támadók ellen; de ezt a tervet csakhamar elvetették, mivel mozgási lehetőség nélkül még jobban ki lettek volna szolgáltatva a tutajos ellenségnek. Végül megállapodtak abban, hogy a legjobb lesz átköltözni a bárkába: tervüket közölték Judithtal. A lánynak nem volt kifogása ellene, s így azonnal hozzáláttak a költözködéshez.

A bárkát az épület keleti oldalára vontatták, hogy a partról ne lássák, mit csinálnak, s áthordták Úszó Tom földi javait, amelyek néhány ágyból, ruhából, fegyverekből és munícióból, főzőalkalmatosságból s a félig átkutatott rejtélyes ládából álltak. A nehezebb bútordarabokat a kastélyban hagyták, mivel ezek nem képviseltek nagyobb értéket. A költözködést igen óvatosan és lassan hajtották végre, s amikor végeztek vele, Vadölő távcsővel szemügyre vette a partot. Láta, hogy az ellenség tutajja már elindult a kastély felé, s két harcos van rajta, látszólag fegyvertelenül. Nagy Kígyó behúzódott a kastélyba, és puskáját kézben fogva megállt az ajtó mellett; Judith átvette a távcsövet Vadölőtől, s az ablakból figyelte az eseményeket, Vadölő pedig a kastély előtti kiugrón ülve várta a tutajt; puskáját könnyedén a térde között tartotta.

Mikor a tutaj már egészen közel ért, Vadölő rákiáltott a huronokra, hogy hagyják abba az evezést, s a két irokéz harcos kelleetlenül engedelmeskedett.

- Főnökök vagytok? - kérdezte Vadölő méltósággal. - Vagy talán a mingók névtelen harcosokat küldtek hozzám erre a tárgyalásra? Ha így volna, jobb lesz, ha minél hamarabb visszafordultok, s olyan embert küldtök magatok helyett, akit tárgyalásra méltathatok.

- Uff! - kiáltotta az idősebbik huron, s közben éles szemmel figyelte a kastélyt.

- Testvérem nagyon büszke, de az én nevem Hasadt Tölgy, s ettől bárki elsápadhat.

- Én ugyan nem fogok elsápadni, Hasadt Tölgy, mivel amúgy is sápadtarcúnak születtem. De mi vezérelt ide ezeken a fatörzseken, amelyek még csak ki sincsenek vájva?

- Az irokézek nem kacsák, hogy vízen úszkáljanak! Adjon nekik egy kenut sápadtarcú testvérem, akkor majd kenuban jönnek. Mi a neve fiatal sápadtarcú testvéremnek, hogyan nevezik a főnökök?

Említettük már, hogy Vadölőnek is megvolt a gyengéje. Most elmosolyodott, s büszkén nézve Hasadt Tölgy szemébe, így válaszolt:

- Mingó, több nevet viseltem már, képességeim és érdemeim szerint. Egy harcosotok, akinek a lelke tegnap reggel eltávozott a boldog vadászmezőkre, úgy vélte, hogy megérdemlem a Súlyomszem nevet, mivel a pillantásom fürgébb volt az övénel, amikor életre-halálra szemben álltak egymással.

Csingacsuk az ajtó mögül jól hallotta ezeket a szavakat, és megértette, mi az oka barátja hengegésének. Egy későbbi alkalommal részletesen kifaggatta Vadölöt első küzdelméről, majd mindenről beszámolt a törzsnek, s a delavárok attól fogva Sólyomszemnek hívták a fiatal vadászt. Mivel azonban ez a keresztelő jóval történetünk befejezése után zajlott le, mi továbbra is csak azt a nevet használjuk, amelyen Vadölöt bemutattuk az olvasónak.

Az irokézre igen nagy hatást tett a fehér ember büszke kijelentése. Tudott bajtársa haláláról, s nyomban megértette a célzást; Vadölő és az elesett mingó harcát a törzsnek több tagja végignézte a part távolabbi pontjairól; azért állították oda őket, hogy az üresen úszó kenukat figyeljék, s így, ha nem is tudtak beavatkozni a harcba, szemtanúi lettek a fiatal vadász hősiességének. A két irokéz követ most halkán néhány szót váltott egymással, majd a tutaj kastély felőli végébe lépett.

- Testvérem, Sólyomszem, üzenetet küldött a huronoknak - mondta Hasadt Tölgy -, s üzenetével igen megörvendeztette a szívüket. Hallottunk a különös jószágokról, amelyeknek két farkuk van: egy elől és egy hátul. Megmutatná-e őket Sólyomszem?

- Itt van az egyik - felelte Vadölő. - Odadobom, hogy megvizsgálhassátok. Ha nem kapom vissza, kénytelen leszek a puskához folyamodni.

Az irokéz bólintott, majd ügyesen elkapta az egyik elefántot, amelyet Vadölő odadobott. Mikor a két követ szemügyre vette a felajánlott váltságdíjat, meglepetésük és elragadtatásuk talán még nagyobb volt, mint a fiúé, aki visszahozta Hettyt. Néhány percig teljesen elmerültek a különleges állat s a mesteri faragás vizsgálatában. Ilyen jószágot még sohasem láttak, s úgy képzelték, az elefánt hátán álló bástya azt akarja kifejezni, hogy ez az állat egész erődöket elbír.

- Sápadtarcú testvéremnek több ilyen jószága is van? - kérdezte végül az idősebbik mingó.

- Van még egynéhány - hangzott a válasz -, de egyetlenegy is megér legalább ötven skalpot.

- Egyik foglyom nagy harcos..., magas, mint a fenyő..., erős, mint a jávorszarvas..., fűge, mint az őz..., büszke, mint a párduc. Valamikor nagy főnök lesz belőle, s vezetni fogja György király hadseregét!

- Ugyan, ugyan, mingó, nem hinném, hogy Hamari Harry többre vihetné a káplárságnál. Magas ember, az igaz, de mit ér vele? Csak beleveri a fejét a faágakba, amikor az erdőben jár. Erős ember, de a test ereje nem mindig jár együtt az ész erejével; gyors ember, de a puskagolyó még nála is gyorsabb.

- Öreg foglyom nagyon bölcs..., királya a tónak, okos tanácsadó!

- Ez sem egészen igaz, mingó. Bölcs ember nem hagyta volna magát ilyen egyszerű módon elfogni, mint Thomas Hutter. S az öreg Tom csak úgy királya ennek a vidéknek, mint a fák között portyázó farkas az erdőnek! Egy kétfarkú állat nagyon is megér két ilyen skalpot!

- Testvéremnek van még egy ilyen állata. Mind a kettőt ide fogja adni apjáért - mondta Hasadt Tölgy.

- Úszó Tom nem az apám, mingó. Esztelenség azt kérni, hogy két állatot adjak a skalpjáért, amikor mindegyik állatnak két farka van. Jól gondold meg, mingó, mert a végén semmit se kapsz.

Fölösleges lenne szó szerint idéznünk a párbeszéd további alakulását. Elég, ha megjegyezzük, hogy az indián az alku érdekében latba vetette minden ravaszágát és ékesszólását. Kijelentette, hogy ilyen állat nem is létezik, mivel a legöregebb indián sem hallott róla soha. Igaz,

Vadölő sem tudott sokkal többet az elefántokról, mint a mingó, de azért makacsul kitartott a maga álláspontja mellett, úgy gondolva, hogy csak végszükség esetén hozakodik elő a többi sakkfigurával. Végül is Hasadt Tölgy megharagudott; kijelentette, hogy nem tárgyal tovább, és eltávozik. Vadölő azon törte a fejét, hogy miképpen bírhatná mégis maradásra, amikor az alku sikertelenségén feldühödött indián halkán odaszólt valamit a társának, mire ez a lábával megmozdította a tutajon heverő bürökágakat. Vadölő, mint mondtuk a fejét törte, és nem figyelt oda, szerencsére azonban Judith résen volt, s a kastély ablakában felkiáltott:

- Vigyázz, Vadölő! Puskákat látok a bürökágak alatt, s az irokéz maga felé húzza őket a lábával!

Úgy látszik, az irokézek tudtak angolul, legalábbis annyira, hogy Judith szavainak lényegét megértsék, mert nyomban felhagytak tervükkel, és Hasadt Tölgy haragos arca egyszerűen nyájasra változott.

- Miért válnék el rosszban Hasadt Tölgy és sápadtarcú testvére? - kérdezte az irokéz főnök. - Mindketten bátrak, bölcsék és nagylelkűek; barátokként kellene elbúcsúzniuk egymástól. Egy-egy jószág legyen az ára mindegyik fogolynak.

- Áll az alku, mingó - felelte boldogan Vadölő, aki minden eszközt megragadott volna, a tárgyalások folytatására -, s hogy lásd, kivel állsz szemben, előlegül nálad hagyom azt a jószágot, amelyet elfelejtettél visszaadni, és én is elfelejtettem visszakérni haragomban. Mutasd meg a többi főnöknek. Ha elhozod barátainkat, kapsz még egyet, és - Vadölő tétovázott egy pillanatig - ha napnyugta előtt viszontláthatjuk őket, talán még további ajándékokról is tárgyalhatunk.

Ezzel elvonultak a viharfelhők, s a mingó arcát széles mosoly öntötte el. Ismét megbámulta a mutatóba odaadott sakkfigurát, amelyet társa tartott a kezében; ez a másik irokéz már elhatározta, hogy ha Vadölő visszakérné a különös állatot, ő inkább beledobja a tóba, talán egyszer majd sikerül kihalásznia a fenekéről. Szerencsére most már nem volt szükség erre, s a két irokéz barátságos arccal eltávozott.

- Meg lehet bízni ezekben a gazemberekben? - kérdezte Judith, miután Hettyvel együtt kijött a kastélyból, s megállt Vadölő mellett. - Nem valószínűbb-e, hogy megtartják azt az egy elefántot, s mégis megskalpolják a foglyaikat, azzal hencegve, hogy ravaszabbak voltak nálunk? Hallottam már ilyen esetekről.

- Valóban előfordult már ilyesmi, Judith, de ahogy én ezeket ismerem, az elefánt lázas izgalomba fogja hozni az egész törzset, s mindenre hajlandók lesznek, csak hogy megkapják a többit is.

- Nem kellett volna felolvasnod nekik valamit a bibliából? - kérdezte Hetty.

- Talán szégyellni való dolog, Hetty - felelte Vadölő kissé zavartan -, de én nem tudok olvasni.

- Akarod, hogy megtanítsalak? - kérdezte Hetty. - Azt mondják, együgyű vagyok, de olvasni úgy tudok, mint Judith.

- Köszönöm, Hetty, köszönöm teljes szívemből. Most nemigen érnék rá az ilyesmire, de majd ha béke lesz, megint eljövök hozzátok látogatóba, s akkor megtaníthatsz. Ami pedig az irokézeket illeti, azt hiszem, igenis visszahozzák apádat és Harryt az elefántokért, s azután támadást intéznek majd a kastély ellen, hogy mégse távozzanak skalpok nélkül ebből az országból.

Ebben mindannyian megnyugodtak, de azért türelmetlenül fürkészték a partot. Végül is Vadölő jóslata igaznak bizonyult: a tutaj ismét megindult a kastély felé, s Judith jelentette, hogy a két indiánon kívül Tom Hutter és Harry is rajta van, habár megkötözve.

Mikor a tutaj megint a kastély közelébe került, felmerült az a kérdés, hogy miképpen bonyolítsák le a cserét. Hasadt Tölgy nyilván tudta, hogy a foglyok szabadon bocsátása után ellenségei túlerőben lesznek, s kenuikkal hamar beérhetik a lassabban mozgó tutajt. Szerencsére Vadölő becsületes arca nála sem tévesztette el a hatását.

- Sápadtarcú testvérem tudja, hogy megbízom benne - mondta Hasadt Tölgy, miután levette az öreg Tom lábáról a köteléket. - Egy skalp: még egy állat.

- Megállj, mingó - szakította félbe a vadász -, be kell mennem a házba, hogy kihozzam a váltságdíjat.

Vadölő azonban nem csak azért ment be: miután zsebre vágta a másik megígért sakkfigurát, odaszólt Judithnak, hogy szedje össze valamennyi fegyverüket, és rejtse el a maga szobájában. Azután Csingacsgukkal is váltott néhány szót, majd visszajött a kiugróra.

- Örömmel üdvözlünk régi otthonodban, öreg Tom - mondta Vadölő, felsegítve Huttert a kiugróra, s közben a kezébe nyomott Hasadt Tölgynek még egy bástyát -, lányaid már nagyon aggódtak érted.

Vadölő nem folytathatta tovább, mert kitört belőle a nevetés, olyan mulatságos látvány tárult a szeme elé. Az irokézek éppen kioldották Harry lábát, s az óriás talpra állt. A kötelék azonban olyan szoros volt, hogy Harry tagjai elzsibbadtak tőle, s a hatalmas fiatalember most úgy botladozott, mint egy járnai tanuló kis gyermek.

- Ne vihogj, Vadölő, mint egy ostoba iskolás lány, amikor a tanítója hátat fordít - mondta bosszúsan Harry -, inkább azt mondd meg, lábon járok-e vagy fatuskókon, mert nem érzek semmit.

- Lábon jársz, Harry, épkézláb kerültél vissza, csak egy kicsit elzsibbadtak a tagjaid. Ne félj, mindjárt újra megindul a vérkeringésed.

Vadölő felsegítette Harryt a kiugróra, s átadta Hasadt Tölgynek a másik elefántot, mire az irokézek nyomban megindultak visszafelé a tutajjal. Harry még alig állt a lábán, de a bosszúvágy máris elhatalmasodott rajta; felkapta Vadölő puskáját, és a távolodó tutaj felé akart lőni.

Szerencsére a fiatal vadász gyorsabb volt nála: odaugrott, s a két férfi között heves dulakodás kezdődött. Vadölőnek talán sikerült volna legyűrnie a kötelékektől még mindig zsibbadt óriást, de erre nem került sor, mert közben a felfelé tartott puska elsült, anélkül, hogy bárkiben vagy bármiben is kárt tett volna. Harry elengedte Vadölöt, s betántorgott a kastélyba egy másik fegyverért, ott azonban semmit se talált, hála Vadölő elővigyázatosságának.

Harry most leült az öreg Tom mellé, s a lábát dörzsölgette. Sem ő, sem Hutter nem érzett örömet a kiszabadulása miatt; dühösek voltak, és szerettek volna minél hamarabb bosszút állni. Azután Harry Judithhoz fordult:

- Sokat sírtál utánam, Judith, amíg az irokézek kezében voltam?

- Annyi könnyet hullajtottam, hogy megáradt tőle a tó! - felelte gúnyosan Judith.

- És mondd csak, Vadölő - kérdezte Harry -, hogyan sikerült kiszabadítanod bennünket: hazugsággal vagy hízélgéssel?

- Sem hazugsággal, sem hízélgéssel, Harry. Váltságdíjat fizettem értetek Thomas Hutter vagyonából.

Az öreg Tom erre felállt, intett Vadölőnek, s mindketten bementek a belső szobába. Itt az öreg megkérdezte, hogy mi volt a váltságdíj, s Vadölő válaszára nem mutatott sem haragot, sem meglepetést, csupán azt kívánta tudni, hogy a láda egész tartalmát átvizsgálták-e. Vadölő megmondta, hogy nem, erre az öreg szemlátomást megnyugodott, s visszamentek a többiekhez.

Csingacsguk most lépett be a kastély előtti kiugróról, és szótlánul átadott valamit Vadölőnek. Egy kis köteg pálcika volt, szarvasbőr szíjjal átkötözve s a pálcikák vége vérbe mártva.

- Indián hadüzenet! - kiáltotta Vadölő. - Hogy került ez ide?

- Az a fiatal irokéz, aki már itt volt egyszer, most visszaevezett a tutajon, és feldobta a pálcikákat a kiugróra. Az előbb fordult vissza, azt hiszem, még nem lehet messze a kastélytól.

- Utána megyek és megölöm! - kiáltotta Harry, s már rohant is a kenukhoz. De mivel a ravasz Csingacsguk elrejtette az evezőket, csakhamar visszajött, s morogva levetette magát egy székre.

Hutter teljesen egyetértett Vadölővel abban, hogy a leghelyesebb, ha áttelepülnek a bárkába. Miután az irokézek megmutatták, hogy értenek a tutajkészítéshez, nagyon is számítani lehetett a támadásukra, s a véres pálcikák semmi kétséget nem hagytak szándékuk felől, így hát megint lezárták a kastélyt, s a kenukat a bárkához kapcsolva elindultak. Már esteledett; a szél a part felé vitte őket. Útközben Harry, Hutter és Csingacsguk néhány szót váltott egymással, majd a delavár odament Vadölőhöz.

- Öreg testvérem és Nagy Fenyő - Csingacsguk így nevezte Harryt - szeretnének huron skalpokat csatolni az övükre - mondta az ifjú főnök. - Nagy Kígyó is erre vágyik, hogy hazatértekor ne kelljen szégyenkeznie a törzs előtt. A csillag feljöveteleig még van idő; úgy határoztunk, hogy partra szállunk, és megtámadjuk a mingó táborát. Ha dolgunk végeztével visszajöttünk, továbbhajózhatunk arra a helyre, ahol Wah-ta-Wah vár bennünket.

Vadölő tudta, hogy hiába is tiltakoznék, habár csak az ifjú főnököt értette meg, s a két fehér embert mélységesen elítélte. Csingacsguk a törzs dicsőségét akarta gyarapítani, Harry és Hutter a saját vagyonát; az alantas nyereségvágy ösztönözte őket arra, hogy ne csak harcosok, de asszonyok és gyermekek életére is törjenek. Vadölő nem tehetett semmit; szomorúan nézte a három férfit, amint elkötik az egyik kenukat, s kieveznek a sötétbe borult partra. A vitorlát előzőleg bevonták, hogy visszajövet ugyanott találják a bárkát, ahol hagyták.

Csingacsguk, Harry és Hutter óvatosan kikötött, majd tigrisléptekkel haladt tovább az irokéz tábor felé. A két sápadtarcú lába alatt néha meg-megroppant egy száraz ág, de a delavár mintha a levegőben járt volna. Végül meglátták a kialudt tábortűz paraszát s körülötte a kunyhók körvonalait. Csingacsguk hason kúszva megközelítette az egyik kunyhót, és a bejáratánál sokáig mozdulatlanul hallgatódzott. Mivel semmit sem hallott, beljebb merészkedett, s ekkor kiderült, hogy a kunyhó üres.

A három skalpvadász ezután óvatosan megvizsgálta a többi kunyhót is, de mindenütt ugyanazt tapasztalta. A mingók máshová telepítették a táborukat! Nem volt mit tenni, megindultak vissza a kenuhoz. A csalódás különbözőképpen érintette a három férfit. Csingacsguk tudta, hogy lesz még alkalma bizonyítani ügyességét és bátorságát, márpedig ő csakis ezt akarta. A pénzéhes Hutter és Harry viszont dühbe gurult, s mivel máson nem tölthették ki a haragjukat, egymással veszekedtek. Csingacsguknak figyelmeztetnie kellett őket, hogy maradjanak csendben, mert nem tudhatják, hol leselkednek az irokézek.

Közben Judith és Vadölő halkán beszélgetett a bárka fedélzetén.

- Borzasztó élet ez egy nőnek - mondta Judith. - Bárcsak elkerülhetnék innét!

- Hová szeretnél menni, Judith?

- Akárhová, valami civilizáltabb vidékre, ahol tanyák, házak és templomok vannak.

- Én minden háznál többre becsülöm az erdőt - mondta Vadölő. - Nincs az a házbeli kényelem, amelyért én lemondanék a források nevetéséről, a csörgedező patakokról, az ezeréves, méltóságteljes fákról. Ami pedig a templomokat illeti, nem tapasztaltam, hogy boldogabbá tennék az embereket. Semmilyen templom boltíveiért nem adom oda azokat a boltíveket, amelyeket a természet alkotott ágakból és levelekből.

- De a rengeteg mégsem nőnek való, Vadölő, legalábbis ameddig ez a háború tart.

- A rézbőrű nők nem így gondolkoznak. Wah-ta-Wah például boldog, hogy itt élhet, s hogy egy bátor harcosnak a jegyese.

- De mennyit kell aggódnia, amikor tudja, hogy a szerelmese veszélyben van!

- Nem a veszélyre gondol, Judith, hanem a dicsőségre.

- A fehér emberek másfélék! - kiáltotta Judith. - Nemesak a nők, hanem a férfiak is. Azt hiszem, Vadölő, te sem lennél nyugodt, ha veszélyben tudnád a kedvesedet. Te nem vagy olyan érzéketlen, mint Harry.

- Túlságosan szigorú vagy Harryhoz, Judith. Ő is meg én is faragatlan emberek vagyunk, a könyvekhez nem értünk, de azért azt hiszem, nekünk is vannak jó tulajdonságaink.

- Hogyan is képzelheted, Vadölő, hogy egy kalap alá veszek Harryval? Harry nagyhangú, önző, mohó és kegyetlen, te pedig becsületes és őszinte vagy. Még apám is látja köztetek ezt a különbséget, pedig az ő természete inkább a Harryéhoz hasonlít. Nyíltan megmondta nekem, hogy téged többre tart Harrynál.

Hutter valójában nemcsak ennyit mondott, kertelés nélkül közölte Judithtal, hogy jobban járna, ha Vadölőhöz menne feleségül, és nem Harryhoz.

Judith és Vadölő nem folytathatta a beszélgetést, mert a kenu visszaérkezett a bárkához. A három férfi felkapaszkodott a fedélzetre, s habár Harryt és Huttert megnémította a bosszúság, Csingacsuk röviden beszámolt Vadölőnek a történetekről.

Mivel a csillag feljövételének időpontja most már nem volt messze, azonnal felvonták a vitorlát, és továbbindultak. A kedvező szél segítségével csakhamar megközelítették céljukat. Mindannyiuk közül természetesen Csingacsuk figyelt a legéberebben, s amikor csaknem megérkeztek már, hirtelen megragadta Vadölő kezét. A fák között egy táborűz fénye látszott. Az irokézek arra a földnyelvre telepítették át a táborukat, amelynek a végében Wah-ta-Wahhal kellett találkozni!

VIII. SZABADULÁS ÉS FOGSÁG

Az irokézek áttelepülése nagy gondot okozott Vadölőnek és barátjának. Először is: tartaniuk kellett attól, hogy Hutter és Harry, aki közben lefeküdt aludni, ismét támadást kísérel meg a tábor ellen, ha felébred, és észreveszi a tüzet. Másodszor: a partraszállás és Wah-ta-Wah kiszabadítása most még sokkal veszélyesebbé vált. Nem tudhatták, mit forral az ellenség, amely ismeretlen okokból váratlanul megváltoztatta a helyét. Az ifjú delavár főnök belátta, hogy a találka időpontja nagyon közel van, s addig már nem gondolhat újabb haditettekre; így hát beletörődött Vadölő javaslatába, hogy tudniillik ne költsék fel Huttert és Harryt, mert ezek bizonyára elkövetnének valami meggondolatlanságot.

A bárka lassan haladt előre, s még legalább egy negyedóránnyira volt a találka helyétől; ezalatt Vadölő kidolgozhatta a pontos haditervet. Az irokézek azt hitték, hogy ellenségeik még a kastélyban vannak, ezért olyan helyen rakták meg a tábortüzüket, ahová a kastélyból nem lehetett ellátni. A bárka azonban most éppen ellenkező irányból közeledett, amerről semmi sem takarta el a tüzet, és Vadölőnek ugyancsak ügyeskednie kellett, hogy a parti növényzet árnyékába kormányozza hajóját.

- Nem is olyan rossz, Judith, hogy a part közelében találtuk ezt a tábortüzet - mondta Vadölő, a kormánylapátot igazgatva. - A mingók bizonyára azt hiszik, hogy a kastélyban vagyunk, és erről az oldalról nem várnak támadást. Csak apád és Hamari Harry fel ne ébredjen! Még kedvük szottyanna megint egy kis skalpvadászatra, s azzal minden tervünket megghiúsítanak! Hohó! A bokrok már kezdik eltakarni a tüzet..., úgy, most már egyáltalán nem látszik.

Vadölő jelt adott az ifjú főnöknek, s erre Csingacsuguk leeresztette a horgonyt, és bevonta a vitorlát. A bárka most mozdulatlanul állt, részben előnyös, részben előnytelen körülmények között. A tűz fénye ugyan nem eshetett rá, de mégsem lett volna célszerű közelebb merészkednie a parthoz. Vadölő megmagyarázta Judithnak, hogy ha csendben maradnak, az irokézek itt nem fedezhetik fel őket, s a legrosszabb esetben is csak tutajon intézhetnének támadást a bárka ellen.

- Most pedig, Judith - fejezte be magyarázatait a vadász -, itt az ideje, hogy Kígyó meg én kenuba szálljunk. Igaz, a csillag még nem kelt fel, de már nem késhet sokáig..., habár ma éjszaka nemigen leszünk okosabbak tőle, olyan felhős az ég. Mégis, bízom Wah-ta-Wah eszében és tapasztalataiban; fogadni mernék, hogy a csillag iránymutatása nélkül is pontosan ott lesz a megbeszélt helyen.

- Vadölő - szakította félbe Judith -, nagyon veszélyes vállalkozás ez. Miért kell neked is részt vened benne?

- Hogy miért?! Hiszen ezért jöttünk ide: hogy kiszabadítsuk Wah-ta-Wahot.

- Értem. De Wah-ta-Wah a Kígyó jegyese, nem a tied; miért kell hát mind a kettőtöknek az életeteket kockáztatnotok? Az ifjú főnök egymagában is végrehajthatná a tervet.

- Kezdem már érteni, Judith, hogy mire gondolsz. Szerinted nekem semmi közöm ehhez a dologhoz, hadd evezzen hát Csingacsuguk egyedül a partra! Megfelelkezel azonban a barátság erejéről. Igaz, Csingacsuguk talán egyedül is ki tudná szabadítani a jegyesét, de ha a mingók több oldalról támadnak rá, bizonyára hasznát venné egy jó barátnak. Nem, Judith, be kell látnod, hogy nem hagyhatom magára a barátomat.

Judith nem szólt többet, s Vadölő meg Csingacsuguk elindult a veszélyes útra. Mindketten oly hidegvérrel és módszeresen cselekedtek, mintha legalábbis a huszadik, nem pedig az első hadiösvényükön járnának. Az ifjú főnök a kenu orrában foglalt helyet. Vadölő pedig a túlsó végében maradt, hogy kormányozzon. Ez az elhelyezkedés lehetővé tette, hogy Csingacsuguk üdvözölje elsőnek Wah-ta-Wahot - az ifjú főnöknek tehát repesett a szíve, de Vadölő is örült, mert nem szívesen bízta volna a kormányzás nehéz műveletét Csingacsugukra, aki most, a közeli találkozás izalmában nem volt olyan higgadt, mint sápadtarcú barátja.

A két fiatalember úticélja alig negyedmérföldnyire esett a bárkától, de Vadölő előbb éppen ellenkező irányba, a tó közepe felé irányította a csónakot. Azért tett így, hogy aztán merőlegesen közeledhessenek a megbeszélte helyhez, ne pedig a part mentén. Ily módon nem kellett oldaltámadástól tartaniuk. Csingacsuguk azonnal megértette e hadmozdulat célszerűségét, s bármennyire türelmetlen volt is, nem tiltakozott. Néhány perc múlva kellő távolságra értek a parttól, elfordították a kenu orrát, és csendben körültekintettek.

A sötétség talán még sűrűbb lett közben, úgyhogy csak a hegyek körvonalait láthatták. A delavár főnök hiába meresztette a szemét kelet felé, az összetorlódott felhők miatt csillagnak még a nyoma sem mutatkozott, így hát Vadölőhöz fordult, és halkán tanácskozni kezdett vele. Vadölő úgy vélte, hogy néhány perc még hátra van a csillag feljövételéig, de a türelmetlen Csingacsuguk csak a felhőket okolta. Végül is Vadölő beadta a derekát, s a két fiatalember rendkívül óvatosan megindult a part felé. Evezőik hangtalanul merültek a vízbe; végül Csingacsuguk letette a magáét, s a puskáját markolta meg helyette. Mikor a kenu orra a part fövényébe fűrődött, Csingacsuguk egy ugrással a szárazföldön termett; Vadölő nyomban követte.

Figyelmesen körülnéztek, de Wah-ta-Wahot semerre sem látták! A két jó barát suttogva néhány szót váltott egymással. Csingacsuguk attól tartott, hogy eltévesztették a helyet; Vadölő inkább úgy gondolta, hogy túl korán érkeztek. Aztán egyszerre csak megragadta az ifjú delavár karját, s a keleti hegyek gerince felé mutatott. A felhők szétszakadoztak egy kissé, és egy sudár fényő ágai között felbukkant az a bizonyos csillag. A két fiatalember most a puskájára támaszkodva fülelt, hogy mikor hangzanak fel Csingacsuguk jegyesének léptei. De csak az irokéz tábor neszeit hallották: gyerekhangokat s az indián asszonyok mély, de bájos nevetését. A tábor tehát nem lehetett messze, hiszen az indiánok mindig óvatosak, és csak ritkán beszélgetnek hangosan. A tábortűz fénye megvilágította a körülötte álló fák magasabb ágait, de a két jó barát ebből még nem állapíthatta meg pontos távolságát. Feszülten figyeltek körülbelül egy negyedóra hosszat, közben egyes hangok néha közelebb jöttek, majd ismét eltávolodtak. Vadölő azt ajánlotta, hogy szálljanak ismét kenuba, és evezzenek olyan helyre, ahonnan megpillanthatják a tábor. Csingacsuguk azonban visszautasította ezt az ajánlatot, arra hivatkozva, hogy Wah-ta-Wah talán mégis megérkezik, s akkor nem tudja majd mire vélni a szabadítók késlekedését. Így hát abban állapodtak meg, hogy Vadölő egyedül evez tovább, Csingacsuguk pedig ott marad, és megvárja.

Vadölő most a part menti bokrok árnyékában kormányozta a csónakot. Mielőtt a tábortűz fénysávjába ért volna, hangtalanul megállt. Némán fürkészte a környéket, az erdők fenséges csendjében, amely mindig költői érzéseket fakasztott benne. Azután egy evezőcsapással elérte a partot, s a kenuból előrehajolva, alaposan szemügyre vette az irokézek táborát.

Az irokézek még nem tértek nyugovóra; jóllakottan és csendesen üldögéltek a tábortűz körül. Vadölő azonnal megállapította, hogy a harcosok közül sokan hiányoznak. Régi ismerőse, Hasadt Tölgy azonban ott ült, teljes díszben, és kedvtelve mutogatta társainak az egyik elefántot. Valamivel hátrább nyolc-tíz harcos hevert a földön, puskáikat a fákhoz támasztották. Vadölő figyelmét azonban mindenekelőtt az asszonyok és a gyerekek csoportja kötötte le.

Valamennyien együtt ültek, és vidáman társalogtak, csak egy mogorva arcú öregasszony húzódott félre: lehet, hogy valami különleges megbízatást kapott a törzs főnökeitől.

Vadölő természetesen Wah-ta-Wah alakját kereste a legtürelmetlenebbül. A delavár lány azonban sehol sem látszott, habár a tábortűz fénye az egész tisztást bevilágította. Vadölő többször is összerezsent: azt hitte, hogy Wah-ta-Wah hangját hallja, de tévedett, hiszen az indián nők bájos és dallamos nevetése annyira hasonló egymáshoz. Végül az öregasszony ingerülten megszólalt, s akkor a fák sötét háttéréből előlépett egy fiatal harcos. Két leány követte: az egyik Wah-ta-Wah volt! Vadölő most már mindent értett. Wah-ta-Wah őrizet alatt áll; ketten vigyáznak rá: fiatal társnője és az öregasszony. Az irokézek tudtak arról, hogy egy idegen rézbőrű érkezett a tó vidékére, ezért lettek óvatosabbak, s ezért nem jöhetett el Wah-ta-Wah a megbeszélte helyre.

Wah-ta-Wah és társnője letelepedett a többi indián asszony közé. Vadölő nem tudta, mitévő legyen. Ha itt marad, megfigyelheti, hogy a delavár lányt melyik sátorban szállásolják el éjszákára, s ehhez igazíthatja a további terveket. De mi lesz, ha a magára hagyott Csingacsuguknak közben elfogy a türelme, és valami meggondolatlan vállalkozásba kezd? Vadölő szinte várta, hogy mikor bukkan fel a sötétből Csingacsuguk tigrisként lapuló alakja. Végül is arra a következtetésre jutott, hogy a legjobb lesz, ha visszamegy a barátjához.

A kenu két-három perc alatt visszaért arra a helyre, ahol először ütközött neki a partnak. Vadölő nagy megkönnyebbüléssel tapasztalta, hogy Csingacsuguk egy tapodtat sem mozdult onnét. Rövid tanácskozás után a két fiatalember úgy határozott, hogy behatol a sűrűbe, és megközelíti a tábort. A kenut mindenesetre úgy helyezték el, hogy Wah-ta-Wah azonnal észrevegye, ha közben mégis sikerülne megszöknie, és előttük érkeznek a partra. Ezek után hason kúszva megindultak a nagyjából sík terepen. Vadölő haladt elől, és nagyot kerülve, a tábortűz túlsó oldalára vezette barátját. Itt már emelkedett a talaj, s nem túlságosan meredek lejtőt alkotott, amely közvetlenül az irokézek tisztásának a szélén érte el legmagasabb pontját. A két jó barát egészen odáig merészkedett, majd óvatosan a lejtő pereme fölé emelték a fejüket, és lenéztek a táborra.

A tábortűz még égett, és tizenhárom irokéz harcos ült körülötte; a csodálatos sakkfigurák kézzel kézre jártak. Az asszonyok külön csoportban pihentek, közelebb a két megfigyelőhöz, akik ily módon jól hallhattak minden szót.

- A huronoknak sokkal érdekesebb jószágaik vannak - mondta éppen az egyik lány, az elefántfigurákra célozva, hiszen az asszonyok is ugyanarról beszélgettek, mint a férfiak. - A delavárok talán még sohasem láttak csodálatosabb dolgokat, de a huronok holnapra már meg is feledkeznek róluk!

Ez a csípős megjegyzés természetesen Wah-ta-Wahnak szólt. Csingacsuguk jegyese azonnal meg is felelt rá:

- Igaz, a delavárok még nem láttak ilyen jószágokat. Mégsem ijednének meg tőlük, s az ifjú delavár harcosok bátran felvonnák velük a küzdelmet, ha egyszer szembekerülnének ezekkel a furcsa állatokkal.

- Ugyan, az ifjú delavár harcosok! Nyúlszívűek mindannyian! Ha ellenség közeledik, úgy elfutnak, mint a szarvas a vadász elől. Hallotta-e már valaki egy ifjú delavár harcos nevét?

Wah-ta-Wahnak arcába szökött a vér.

- Hogy hallotta-e már valaki egy ifjú delavár harcos nevét? - kiáltotta hevesen. - Hiszen egyszer fiatal volt Tamenund is, bár most oly öreg, mint a hegyi fenyőfák vagy a levegőben köröző sasmadarak. Az ő nevét mindenki ismerte a Nagy Sós-tótól egészen a nyugati

édesvizekig. Ki ne hallott volna Unkasz családjáról? Van-e még egy ily neves család, noha a sápadtarcúak felszántották a sírjait, és lábbal tiporták az ősi csontokat? Van-e oly sebes röptű a sas, oly gyors lábú az őz, oly bátor a párduc? S ma talán nincs olyan ifjú harcos, aki ebből a nemzetségből származik? Nyissák tágabbra a szemüket a huron lányok, s megláthatják Csingacsukot, aki oly délceg, mint a fiatal kőrísfa, de mégis erősebb a hatalmas, fekete diófánál.

Amikor Wah-ta-Wah a költői hatás kedvéért azt mondta társnőinek, hogy „nyissák ki a szemüket, és megláthatják Csingacsukot”, Vadölő oldalba bökte barátját, s hangtalanul, jóízűen felnevetett. Az ifjú főnök is mosolygott, de látszott rajta, hogy hízelegnek neki az imént elmondott szavak. A lányok válaszoltak Wah-ta-Wahnak, tovább csipkelődtek vele; ekkor Csingacsuk meghúzta Vadölő karját, hogy lapuljon le egészen a földre, ő maga pedig a szájához emelte kezét, s a legkisebb amerikai mókusfajta hangját utánozta. Oly tökéletes volt az utánzás, hogy még Vadölő fülét is megtévesztette. Az irokézek közül senki sem figyelt fel, de Wah-ta-Wah azonnal abbahagyta a beszédet, és mozdulatlaná merevedett. Mindazonáltal volt benne annyi önuralom, hogy ne fordítsa fejét a hang irányába. Wah-ta-Wah ezer mókushang közül is felismerte volna ezt az egyet, hiszen otthon Csingacsuk mindig ezzel a hanggal hívta találkára, miután a lány szülei már lenyugodtak a wigwamban.

Wah-ta-Wah nem tudta, hogy mitévő legyen. Ha az öregasszony bekergeti a kunyhóba, semmiképpen sem szökhet ki a jegyeséhez, hiszen a vén boszorkány egész éjszaka virrasztani fog a küszöbön. Szerencsére e pillanatban az egyik harcos rákiáltott az öregasszonyra, hogy hozzon neki ivóvizet. A tábortól valamivel északra volt egy igen jó vizű forrás; az öregasszony felkapott egy kannát, és intett Wah-ta-Wahnak, hogy kövesse. A két leskelődő jó barát mindezt jól látta. Az öregasszony keményen megmarkolta Wah-ta-Wah csuklóját, így indultak el a sötétben. Amikor a leselkedők mellé értek, Csingacsuk hangtalanul felemelte tomahawkját. Vadölő azonban belátta, hogy ez a támadás igen nagy kockázattal jár, mert ha az öregasszony felsikolt, egy pillanat múlva mindnyájukat elcsípi az irokéz harcosok. Ezért visszatartotta Csingacsuk kezét, s az ifjú delavár főnök meglepedett azzal, hogy a törpemókus hangját utánozva ismét figyelmeztesse Wah-ta-Wahot a jelenlétére. Ezúttal az öregasszonynak is feltűnt a hang; furcsállotta, hogy a mókusok ily késő éjszaka sem pihentek még le: ez valami rosszat jelent. Wah-ta-Wah azzal nyugtatta meg, hogy az utóbbi húsz percben már háromszor hallotta ugyanezt a mókust; a kis állat valószínűleg éhes, és azt reméli, hogy sikerül majd elcsennie egy-két morzsát a tábortűz mellől, ha majd a harcosok nyugovóra tértek. Az öregasszony elfogadta ezt a magyarázatot, és továbbment Wah-ta-Wahhál a forrás felé. A két fiatalember óvatosan követte őket.

Miután megtöltötték a kannát, és visszafordultak, két erős kéz egyszerre csak kinyúlt a bokrok közül, és elkapta a vénasszony torkát. Ugyanakkor Nagy Kígyó átölelte jegyese derekát, és futva megindult vele a part felé. Vadölő hátramaradt a vénasszonnyal; egy-egy pillanatra engedett valamit a szorításból, hogy áldozata meg ne fulladjon, de azután ismét erősebben szorongatta a torkát. Mégis, az öregasszonynak egyszer sikerült felkiáltania; az irokéz tábor azonnal felriadt, és a harcosok rohanni kezdtek a merénylet színhelye felé. Vadölő még egyszer megszorította az öregasszony torkát, azután felkapta a puskáját, és ő is futásnak eredt.

Csakhamar kiért a partra, ahol Csingacsuk és Wah-ta-Wah már türelmetlenül várta a kenuban. Vadölő átadta puskáját barátjának, majd nagy erővel belődította a kenut a vízbe. Ebben a pillanatban egy hatalmas indián pattant ki a bokrok közül, s mint a párduc, rávetette magát Vadölő hátára. Most egyetlen hajszálon függött minden: egyetlen ballépés mindent elronthatott volna. Vadölő bámulatra méltó önzetlenséggel még egyet lökött a kenun: az jó százyardnyira

korcsolyázott a tó közepe felé; a következő pillanatban Vadölő előrevetette magát, bele a tóba - támadója rácsimpaszkodott, és így mindkettőjüket elborította a víz.

A víz alatti küzdelem mindössze fél percig tartott, azután fel kellett egyenesedniük, hogy lélegzethez jussanak. Nem tudhatjuk, hogyan végződött volna ez a halálos párbaj, mert egy fél tucat irokéz máris utánuk vetette magát, s Vadölő nem tehetett egyebet - feladta a harcot.

Az indiánok egy perc alatt visszatértek foglyukkal a tábortűzhöz. A kenut észre sem vették, s mire a félig agyonfojtogatott öregasszony magához tért, és elmondta Wah-ta-Wah megszöktetésének történetét, a szökevények már messze jártak. Csingacszug erőteljesen evezett, és csakhamar el is érte a bárkát.

Az irokéz harcosok - közöttük Hasadt Tölgy - a tábortűz fényében szemügyre vették foglyukat. Hasadt Tölgy azonnal ráismert az ifjú vadászra, s ezt közölte társaival. Az irokézek önkéntelenül is felkiáltottak elragadtatásukban. Nemrég elhunyt bajtársuk legyőzője most a kezükben van, s azt tehetnek vele, amit akarnak! A fogoly felé lövellt pillantásokban mégis több volt a bámulat, mint a bosszúvágy, s ezt Vadölő részben a múltkori tetteinek, részben a mostani magatartásának köszönhette. Vadölő - jobban mondva Sóljom szem, hiszen mostantól fogva ezen a néven ismerte és tisztelte mindenki New York gyarmat és Kanada területén - voltaképpen most alapozta meg igazán a hírnevét.

Az irokézek azzal is kimutatták bámulatukat Vadölő iránt, hogy azonnal megkötözték a lábát. Ilyen nagy gonddal csak rendkívül ügyes és erős foglyokat szoktak őrizni. Egy ideig csend volt, és Vadölő háborítatlanul száríthatta ruháit a tűz mellett. Ekkor odalépett hozzá az öregasszony, akit irokéz nyelven Nöstény Medvének hívtak, és éktelen dühvel szidalmazni kezdte a foglyul esett idegent.

- Sápadtarcú kutya! - kezdte a tomboló vénasszony. - Férfi vagy te? Még asszony sem vagy! Barátaid, a delavárok hitvány és gyáva asszonyok, te pedig legfeljebb birka lehetsz a delavárok között! Tulajdon néped elűzött, tisztességes rézbőrűek pedig nem fogadnak be maguk közé. Te ölted volna meg bátor harcosunkat, aki nemrégiben elbúcsúzott tőlünk? Ugyan! Az ő nagy lelke undorodott attól, hogy harcba szálljon veled, s inkább elszállt a testéből, semhogy leereszkedjék hozzád! De a vért, amit kiontottál, amikor harcosunk nagy szelleme nem figyelt oda, még nem itta be a föld. Azt a vért a te bőröddel fogjuk feltörölni, te kutya..., te görény..., te mormota..., te menyét..., te sündiszó..., te varangy..., te pók..., te giliszta..., te jenki...

A vénasszonyból kifogyott a szó, és kifogyott a szusz, egy pillanatnyi szünetet kellett tartania, de azért továbbra is ott hadonászott öklével a fogoly orra alatt. Vadölő megvetően nézett rá; ilyen sértések nem érhetek fel hozzá. Most azonban Hasadt Tölgy közbelépett, félrelökte a vén boszorkányt, intett Vadölőnek, hogy üljön le egy kidöntött fatörzsre, azután maga is helyet foglalt mellette. Néhány pillanatnyi hallgatás után az irokéz főnök elszánta magát a beszédre, és megszólította barátunkat.

- Sápadtarcú barátom szívesen látott vendég az irokéz táborban - mondta Hasadt Tölgy egy kis rejtett mosollyal. - Az irokézek nem sajnálják tábortűzük melegét a fehér embertől, akinek átmedvesedett a ruhája.

- Köszönöm, főnök - felelte Vadölő -, köszönöm a szíves vendégfogadást, és köszönöm a tüzet is. A Kristálytükör vidékén elég hűvös a tavasz, és ilyen időben még egy irokéz tábortűz melege is jólesik az embernek.

- Sápadtarcú testvérem..., de hiszen testvéremnek bizonyára van neve is. Nem hinném, hogy ilyen nagy harcos eddig még ne kapott volna hozzá méltó nevet. Hogyan is nevezte magát sápadtarcú testvérem, amikor a tutajról alkudtam vele?

- Mingó - mondta a vadász, s elpiruló arca és szeme csillogása egy kis emberi gyengeséget árult el -, mingó, a ti harcosotok Sólyomszemnek nevezett..., gondolom, amiért gyorsan és biztosan tudok célozni. Igen, Sólyomszemnek nevezett, mielőtt lelke eltávozott volna az örök vadászmezőkre.
- Sólyomszem..., jó név! A sólyom sohasem téveszti el a célját. Sólyomszem testvérem nem asszony, miért él hát a delavárok között?
- Ifjúkoromban kerültem közéjük, mingó, s úgy szeretném, ha mindhalálomig közöttük is maradhatnék.
- Jó! A huronok is rézbőrűek, akárcsak a delavárok. Sólyomszem pedig inkább huron, semmint asszony.
- Te tudod, mingó, hogy mit értesz ezen. De ha ki akarsz szedni valamit belőlem, egyenesebben kell beszélned, mert semmi kedvem sincs szembekötősdit játszani veled.
- Jó! Sólyomszem nem akar kertelni, Sólyomszem kimondja, amit gondol. Tudjuk, hogy Sólyomszem jól ismeri Pézsmapatkányt - így hívták az indiánok Huttert -, Sólyomszem ott élt Pézsmapatkány wigwamjában, de mégsem barátja Pézsmapatkánynak. Sólyomszemnek nem kellene skalpok, és mégis bátran harcol. Pézsmapatkány se nem sápadtarcú, se nem rézbőrű, se hús, se hal. Olyan ő, mint a vízisikló: néha a tóban úszik, és néha kiúszik a partra. Orvul vadászik az indiánok skalpjára. Sólyomszem visszamehet hozzá, elmondhatja neki, hogy túljárt a huronok eszén, és megszökött; s amikor Pézsmapatkánynak ettől elködösül a szeme, Sólyomszem kinyithatja a kaput, és beengedheti a huronokat a kastélyba. És hogyan osztozkodnánk a zsákmányon? Megmondom: Sólyomszem kapná a nagyobbik részt, s a huronoknak csak annyit hagyna, amennyit akar. A skalpokot a huronok vinnék el, hiszen sápadtarcú testvérem azoknak amúgy sem örülne.
- Most már értelek, Hasadt Tölgy! Eszes vagy és ravasz, nem tagadom. Kétségtelen, hogy nagyot nőnek Pézsmapatkány szemében, ha azt mondanám neki, hogy megszöktem tőletek.
- Jó! Így gondoltam, ezt kell tennie sápadtarcú testvéremnek.
- Hogyne, hogyne, tudom, hogy mit akarsz tőlem. Miután Pézsmapatkány ismét befogad a házába, és megosztja velem a kenyerét, s lányai együtt nevetnek velem, olyan ködfátylat teríthetek a szemére, hogy még a kastély kapuját sem láthatja, nemhogy a szárazföldet.
- Jó! Kár, hogy Sólyomszem nem huronnak született.
- Várjunk csak, mingó! Te azt akarod, hogy amikor az öreg Hutter már semmit sem lát a szemére borult ködtől, s a lányai alszanak, és Hamari Harry (vagy Nagy Fenyő, ahogy ti, indiánok hívjátok) teljesen gyanútlanul pihen, és engem mindenki hűséges őrnök tart, akkor adjak jelt egy fáklyával, nyissam ki a kaput, s a huronok odajönnek, és valamennyiüket megölik.
- Testvérem méltó arra, hogy nagy főnök legyen a huronok között!
- Azt elhiszem, mingó, méltó lennék rá, ha mindezt meg is tenném. De hallgass rám, ha életedben legalább egyszer néhány becsületes szót akarsz hallani. Háborúban jogosnak tartom a cselt, de barátokkal szemben aljas árulásnak tartom, amilyenre csak a leghitványabb sápadtarcúak szoktak vetemedni. Tudom, hogy sok aljasságot láttál már a sápadtarcúaktól, s ezért hiszel engem is olyannak. Tudd meg, mingó, hogy tévedtél: Sólyomszem a becsületes sápadtarcú és delavár harcosok példáját követi.

A huron szemmel látható dühvel fogadta ezt a közlést, de egy pillanat múlva erőt vett magán, és kényszeredetten elmosolyodott.

- Súlyomszem szereti Pézsmapatkányt? - kérdezte Hasadt Tölgy. - Vagy talán a lányait szereti?

- Tévedsz, mingó. Öreg Tom nem olyan ember, aki megnyerhetné a szeretetemet. A lányai ugyan elég szépek, de ők sem ejtették rabul a szívemet.

- A Vadrózsa messze földön híres szépségéről! - kiáltotta Hasadt Tölgy (az indiánok Judithot hívták Vadrózsnak). - Azt hiszem, sápadtarcú testvéremet mégiscsak olyan kötél rángatja, amelynek a másik vége egy leány kezében van.

- Megint tévedsz, mingó. Igaz, hogy van ebben a dologban kötél is meg leány is, de ez a kötél nem engem mozgatott, hanem egy mohikán származású delavár harcost, Csingacsgukot vagy más néven Nagy Kígyót. Jó barátom ő nekem, és csakis azért jöttem vele a táborotokba, hogy kiszabadítsuk Wah-ta-Wahot.

- És milyen jelből tudta meg a leány, hogy kedvese itt van a közelben? - kérdezte az öreg huron.

Vadölő felnevetett.

- Vannak négy lábú mókusok, mingó, és vannak kétlábúak is! Az ilyen kétlábú mókusok hangját néha nagyszerűen megértik a lányok!

A huron most már mindent értett, és arca elborult a haragtól. Otthagyta Vadölöt, és közölte a többi harccsal, hogy mit sikerült megtudnia. Az a fiatal huron, akit Vadölő Wah-ta-Wah mellett látott, most a fogolyhoz lépett.

- Én: Hiúz! - mondta az indián, meztelen mellére ütve.

- Én: Súlyomszem - felelte nyugodtan Vadölő. - Azért hívnak így, mert éles a szemem; testvérem talán nagyokat tud ugrani, azért kapta a nevét?

- Ha kell, egyetlen ugrással a delavár fálvakban termek! Súlyomszem ellopta feleségemet, hozza vissza, különben skalpja a wigwamom előtt fog száradni.

- Súlyomszem nem lopott el semmit, mingó! A lány pedig, akit a feleségednek nevezel, vagyis Wah-ta-Wah, sohasem lesz kanadai rézbőrű felesége. Szíve mindig is a delavár Kígyó wigwamjában tanyázott.

- A delavár főnök nem kígyó, hanem kutya! Vagy még inkább: gyáva hal, mert a vízben úszkál, és nem merészel partra szállni bátor indián módjára!

- Ne túlozz, Hiúz, hiszen Kígyó alig egy órája szentől szemben állt veled, és egykettőre kilyukasztotta volna a bőrödöt, ha vissza akartad volna hódítani tőle Wah-ta-Wahot.

- Wah-ta-Wah kineveti Kígyót! Tudja, hogy Kígyó sánta, és rossz vadász, és még sohasem járt hadiösvényen. Igazi férfinak lesz a felesége, nem pedig egy bolondnak.

- A lányok kiszámíthatatlanok, Hiúz - nevetett Vadölő. - Fogadd meg a tanácsomat, és a huron leányok között keress magadnak élettársat; a delavárok közül egy se menne hozzád szívesen.

Hiúz keményen megmarkolta tomahawkját, s talán le is sújtott volna Vadölőre, ha az öreg Hasadt Tölgy e pillanatban közbe nem lép. Az irokéz főnök egyetlen kézmozdulattal távozást parancsolt ifjú harcosának, majd ismét letelepedett Vadölő mellé.

- Súlyomszemnek igaza van - szólalt meg az irokéz főnök. - Látása olyan éles, mint a bagolyé; az igazság még az éjszaka sötétjében sem marad rejtve előtte. Súlyomszem bölcsen beszélt: nem szabad barátai ellen fordulnia.

- Örülök, hogy egyetértünk, mingó - felelte Vadölő. - Hazudnám, ha azt mondanám, hogy Pézsmapatkány a szívemhez nőtt, de még ővele szemben sem követnék el semmilyen aljasságot.

- Mondottam: sápadtarcú testvéremnek igaza van. A huronok tudják, hogy foglyuk bátor és nagy harcos. Éppen ezért rendkívüli módon fogják megkínózni, ha nem sikerül egyezsége jutniuk.

Vadölőnek a szempillája sem rebbent meg e baljós szavak hallatára.

IX. HARC A PÉZSMAPATKÁNY-KASTÉLYBAN

Térjünk most vissza történetünk többi szereplőjéhez. Amikor Csingacsguk és Wah-ta-Wah szerencsésen megérkezett a bárkához, Hutter és Harry már ébren voltak. Judith elárasztotta kérdéseivel az ifjú delavár főnököt, és a szíve elszorult a fájdalomtól, amikor Csingacsguk közölte, hogy Vadölő fogságba esett. Az öreg Hutteren és Hamari Harryn viszont egyáltalában nem látszott, mintha sajnálnák az ifjú vadászt. Csingacsguk Wah-ta-Wahhal és a két sápadtarcú leánnyal visszavonult a bárka túlsó végébe, öreg Tom pedig így szólt Harryhoz:

- Vadölő ostoba gyerkőc módjára viselkedett, amikor ily késő órában a mingók közé ment, és belesétált a csapdájukba. Ha meg kell lakolnia az ostobaságáért, senkit sem hibáztathat önmagán kívül.

- Tejfelesszájú, tudatlan fickó! - mondta Harry. - Nem akarom a bőrömet kockáztatni az érdekében, de azért amondó vagyok, hogy hajózzunk közelebb a parthoz, hátha látunk még valami érdekeset. Szeretném tudni, mit csinálnak azok az átkozott huronok.

Hutternek nem volt ez ellen kifogása, így hát óvatosan megindultak az öböl felé. A parton álló irokéz őr észrevette a bárka vitorlájának körvonalait, és önkéntelenül is felkiáltott. A bárka utasai nem láthatták sem őt, sem társait, de az indulatos Harry mégis felkapta a puskáját, és belelőtt a sötétbe. Válaszul egy asszonyi sikoly hangzott fel a parton. Ettől még Harry is megdöbbsent, de aztán durván felnevetett, és közönyt színlelve leeresztette a puskáját. Wah-ta-Wah odajött a bárka túlsó végéből, és szemrehányó szavakkal fordult Harryhoz.

- Miért lőttél? - kérdezte a delavár leány. - Mit tett neked az a huron lány, hogy puskát fogtál rá, és megölted? Mit szólnál, ha a te asszonyoddal bána így valaki? Te nagy vagy, mint a fenyőfa, a huron lány gyenge és hajlékony, mint a nyírfa..., miért oltottad ki az életét? Azt hiszed, a huronok elfelejtik ezt? Nem! A rézbőrűek sohasem felejtjenek. Sohasem felejtik el a jó barátot; sohasem felejtik el az ellenséget. Miért vagy ilyen gonosz, nagy sápadtarcú?

Harry egy szót sem válaszolt erre, sarkon fordult, és otthagya Wah-ta-Wahot.

Közben a parton nagy mozgolódás támadt, s ezért Úszó Tom úgy vélte, jobb lesz, ha visszafordulnak. Judith és Hetty, akik éppúgy elítélték Harry kegyetlenségét, mint az indián lány, most nyugovóra tértek; Csingacsguk fennmaradt örködni jegyesével; Harry leheveredett valahová, öreg Tom pedig a bárkát kormányozta.

Június volt, a rövid éjszakák évszaka. Csakhamar virradni kezdett, s az alvókat felébresztette a világosság és a hűvös hajnali levegő. Körös-körül üde zöld színben bontakoztak ki a hegyek, a Kristálytükör elbűvölően csillogott a nap első sugaraiban, a levegő megtelt madárdallal - de ez a sok szépség semmilyen hatást nem tett öreg Tomra és Harryra. Együttes erővel a kastély felé irányították a bárkát; Csingacsguk a partot kémlelte, a lányok reggelit készítettek. Hutter átadta messzelátóját az ifjú delavárnak, aki még sohasem látott ilyen szerszámot. Amikor belenézett, és a vidék távoli pontjai egyszeriben oly közel kerültek hozzá, önkéntelenül is felkiáltott: - Uff! - majd erőt vett magán, és odahívta jegyesét, hogy neki is megmutassa a csodálatos műszert. Wah-ta-Wahnak nem kellett annyira fegyelmeznie magát, hiszen ő leány volt, s így hangos nevetéssel és tapsolással fejezhette ki gyönyörűségét. Hol ő, hol Csingacsguk kémlelte a partot a messzelátón keresztül, azután a kastély felé fordultak, és azt vették szemügyre. Itt valami különös jelenséget tapasztalhattak, mert csakhamar letették a messzelátót, s miután halkán néhány szót váltottak egymással, odamentek Harryhoz és Hutterhez.

- Kastélyba menni: nem jó - mondta Csingacsuk nyomatékosan. - Kastélyban: huronok.

- Ördög és pokol! - kiáltotta Harry. - Ha ez igaz, Úszó Tom, akkor szép kis csapda vár ránk odaát! De én semmit sem látok a kastély körül, csak vizet.

Hutter elkérte a messzelátót Csingacsuktól, figyelmesen szemügyre vette a kastélyt, majd közölte, hogy ő sem osztozik az ifjú delavár főnök aggodalmában.

- Talán fordítva vetted kézbe azt a messzelátót, Kígyó - gúnyolódott Harry. - Sem az öreg, sem én nem látunk nyomokat a tóban.

- Nincs nyom..., vízben nem lehet nyom - mondta izgatottan Wah-ta-Wah. - Megállni bárka..., nem menni közelebb..., kastélyban huronok!

- Jó, jó, azért, mert ketten mondjátok, még nem biztos, hogy igaz. Huronok a kastélyban! Ugyan hol férkőztek volna be? Minden gerenda a helyén van, és úgy látom, hogy a kaput sem feszítette fel senki.

- Nem látod mokasszint - mondta Wah-ta-Wah türelmetlenül. - Nézz és láss!

- Vond csak be a vitorlát, Harry - szólt közbe Hutter -, az indián nők nemigen szoktak beleavatkozni a férfiak dolgába, s ha mégis megteszik, rendszerint nyomos okuk van rá. Igen, most már magam is látom: egy mokasszin úszik a vízen a cölöpök mellett. Ez azonban még semmit sem bizonyít, hiszen mi is mokasszint viselünk.

Harry bevonta a vitorlát. A társaság tagjai most sorra belenéztek a messzelátóba, és valamennyien meggyőződtek arról, hogy a mokasszin csakugyan ott lebeg a vízen. Hutter némi aggodalmat tanúsított; Harry semmibe se vette a jelenséget; Csingacsuk és Wah-ta-Wah úgy vélte, hogy a mokasszint éppoly gyanús jelnek kell tekinteni, mint az erdei nyomokat. Judith és Hetty is kijött a fedélzeti házból, de nemigen tudtak beleszólni a vitába. Végül Wah-ta-Wah felajánlotta, hogy kenuban odaévez a kastélyhoz, kihalássza a mokasszint: akkor majd megállapíthatják a díszeiről, hogy Kanadában készült-e vagy pedig ezen a vidéken.

A két sápadtarcú habozás nélkül elfogadta Wah-ta-Wah ajánlatát, de Csingacsuk hallani sem akart róla.

- Akkor eredj oda magad, Kígyó, ha annyira félted a jegyessedet! - mondta a pökhendi Harry.

- Csingacsuk elmegy - felelte a delavár főnök.

Egy pillanat múlva már el is oldozta a kenut, és megindult a kastély felé. Wah-ta-Wah aggódva nézett utána, de Csingacsuk merev arca semmit sem árult el az érzéseiből.

Rendkívül veszélyes vállalkozás volt ez; Vadölő bizonyára nem is egyezett volna bele, hogy legjobb barátja ilyen kockázatot vállaljon. Csingacsuk mégis kitartóan, egyenes vonalban evezett a cölöpök felé; odaért, megkerülte a kastélyt, aprólékosan szemügyre vett mindent, majd egy ügyes evezőlendítéssel a kenuba dobta a mokasszint. A kastélyból semmi nesz sem hallatszott, és Csingacsuk egy pillanatig nem tudta, hogy mitévő legyen. Kedve lett volna felmászni a kiugróra, s bekukkantani az egyik kémlelőnyíláson, de eszébe jutottak a delavár törzs véneinek tanításai, és letett vakmerő szándékáról. Megfordította a kenut, és számítva arra, hogy az ellenség talán mégis ott rejtőzik a kastélyban, úgy evezett visszafelé, mintha semmitől sem tartana, mintha egyáltalán nem gyanakodnék.

- Nos, Kígyó - kiáltotta Harry, amikor Csingacsuk odaért a bárkához -, mi újság a Pézsma-patkány-kastélyban?

- Csingacsuknak nem tetszik - felelte komoran a delavár, felkapaszkodva a bárkára. - Nagyon csendes. Olyan csendes, hogy Csingacsuk szinte látja a csendet.

- Jól van, Kígyó, ha csak ez a baj, akkor a legjobb lesz, ha felhúzzuk a vitorlát, és az öreg Tom hajlékában költjük el a reggelinket. Hol van a mokasszin?

- Itt - felelte Csingacsjuk, átadva a gyanús tárgyat.

Valamennyien megvizsgálták, és Wah-ta-Wah teljes bizonyossággal kijelentette, hogy a mokasszin irokéz készítésű. Hutter és Csingacsjuk egyetértett vele. Ebből azonban még nem következett az, hogy az irokézek ott vannak a kastélyban. A lábbelit a tó áramlása is odasodorhatta. Hosszas vita után Hutter és Harry úgy döntött, hogy a kastélyhoz hajózik. Ettől a szándékuktól nem téríthette el őket sem Csingacsjuk figyelmeztetése, sem Judith és Hetty aggodalma. Csingacsjuknak csak arra sikerült rábeszélnie Huttert, hogy lányait küldje be Wah-ta-Wahhál együtt a fedélzeti házba.

Amikor a bárka a kastély kiugrójához ért, Hutter és Harry kenuba szállt, hogy kinyissa a hátulsó kaput, az „udvarét”, amelyben a bárka állomásozni szokott. Csingacsjuknak az lett volna a feladata, hogy közben a kiugróhoz erősítse a bárkát, de a delavár óvatosságából nem hajtotta végre ezt az utasítást, hanem inkább eltávolodott a kastélytól néhány méternyire.

Hutter és Harry kenuja besiklott a hátulsó kapu cölöpjei között. Az öreg Tom elégedetten állapította meg, hogy a reteszek és a lakatok érintetlenek. A két férfi most felkapaszkodott a kastély oldalába vágott kis szelelőablakig. Harry ment előre, bedugta fejét az ablakon, majd lekiáltott Hutternek:

- Gyerünk, öreg Tom! Olyan üres a kastélyod, mint egy dió, aminek a tartalmát a mókusok kivájták. A delavár azt fecsegi, hogy ő látja a csendet; jöjjön hát ide, akkor érezheti is!

- No hiszen, csendet érezni, ahol te megjelenesz! - morogta Hutter, és felkapaszkodott Harry után. Az óriás fiatalembernek közben sikerült átpréselnie magát a szűk kis ablakon, majd tompa puffanás jelezte, hogy leugrott a kastély padozatára. Még egy puffanás - és Hutter is bent volt.

Ezzel a két tompa hanggal egyszeriben vége szakadt a kastély körül uralkodó csendnek. Belül indián csatakiáltások harsantak fel, s még az erős gerendák is megremegtek a pokoli lármától. Csingacsjuk jól tudta, hogy gyanúja beigazolódott: odabent most élethalálharc folyik a két sápadtarcú és az irokézek között. Reccsenések, dobbanások hallatszottak, mintha tigrisek viaskodnának egymással egy ketrechen. Csingacsjuknak volt puskája, s a Hutteré és a Harryé is ott maradt a bárkában, de egyiknek sem lehetett hasznát venni, hiszen a küzdelem láthatatlanul tombolt a kastély zárt kapuja mögött. A lányok nem tudták mire vélni az ijesztő hangokat. Csingacsjuk egy pillanatnyi gondolkodás után határozott: minél messzebbre kell kerülnie a kastélytól. Mivel a vitorla le volt engedve, csak a nagy evezők segítségével hajthatta a bárkát, de így is elég sebesen távolodott.

A kastélyban három-négy percig lankadatlan erővel folyt a küzdelem. Azután az ellenfelek elfáradhattak, mert Harry szitkai és az irokézek csatakiáltásai is ritkábban hallatszottak. Végül kivágódott az elülső ajtó, s a küzdelem a kastély előtti kiugrón folyt tovább. Először néhány irokéz harcos röpült ki, mintha valami ismeretlen erő hajítaná őket. Azután megjelent Hamari Harry óriási alakja s a nyomában még több indián. Huttert már legyőzték és megkötözték. Az ellenfelek zihálva megállottak, hogy lélegzethez jussanak - hadd mondjuk el addig, hogy milyen módon kerítették hatalmukba az irokézek a kastélyt.

Amikor Hasadt Tölgy és társa eljött a tutajon, hogy megalkudják Vadölövel, mindketten alaposan szemügyre vették a kastélyt; a hadüzenetet hozó indián fiú is értékes felvilágosításokkal szolgált. Az éjszaka leple alatt az irokézek tutajon ismét megközelítették a kastélyt, s útközben találkoztak a bárkával, amely nem vette észre őket. Az irokézek ily módon csaknem

biztosak voltak abban, hogy ellenségük elhagyta székhelyét; rövid terepszemle után odaeveztek a kastélyhoz, és felkapaszkodtak a tetejére. Eltávolították a tetőt borító fakéreg egy részét, majd a kastély padlásáról szekercével lyukat vágtak a mennyezetbe, és leereszkedtek. Ezek után két irokéz harcos gondosan visszahelyezte a fakérget a tetőre, és elevezett. Egyikük munka közben elvesztette a mokasszinját, de a sötétség miatt nem gondolhatott arra, hogy megkeresse. A kastélyban maradt indiánok virradatkor a gerendák közötti réseken keresztül megpillantották a közeledő bárkát. Főnökük elvette puskáikat és késeiket, mert anélkül is bízott a túlerőben, és elevenen akarta kézre keríteni a bárka utasait. Ezek az indiánok persze nem tudtak még arról, hogy Harry az éjszaka folyamán megölt egy irokéz asszonyt, s így engedelmessé váltak a főnök utasításainak. Előkészítették háncsköteleiket, és néma csendben várakoztak, amíg a két sápadtarcú be nem bújít a kastély hátulsó szelelőablakán. Volt annyi eszük és önuralmuk, hogy el ne árulják magukat, amikor Csingacsuguk odaevezett a víz színén lebegő mokasszinért.

De térjünk vissza a küzdő felekhez. Hamari Harry nem várta meg, amíg ellenségei újrakezdi a támadást; elkapta a legközelebb álló huront, felemelte, és bedobta a vízbe. A roppant erejű fiatalember úgy harcolt, mint egy oroszlán, s egy fél percen belül két másik irokézt is eltávolított a kiugróról. Most már csak négy indián maradt vele szemben, és Harry biztos volt benne, hogy hamarosan elbánik velük.

- Hurrá, öreg Tom! - kiáltotta Harry. - Három gazember már megkóstolta a tó vizét, és fogadom, hogy utánuk küldöm a többieket is!

E szavakkal az óriás fiatalember előrerontott, és kézzel-lábbal hadakozva egyszerre két irokézt taszított le a kiugróról. Most már csak két ellenfele maradt, de ezek közül az egyik a legnagyobb termetű, a legerősebb és a legtapasztaltabb irokéz harcos volt. Harry nem tétozva, azonnal rávetette magát. A két atléta végigvágódott a kiugró deszkáin, és kétségbeesetten viaskodva kereste egymás torkát. A küzdelem mindössze egy-két percig tartott, és Harry valószínűleg győztesként került volna ki belőle, de közben a negyedik irokéznek sikerült felsegítenie a kiugróra két társát, akiket Harry előzőleg bedobott a vízbe. Ezek azonnal felkapták a földön heverő háncsköteleket, és ügyesen megkötözték a viaskodó Harry lábát. Harry éppen feltápáskodott, de e pillanatban megfeszült a kötél, s mielőtt még a fiatalember rávethette volna magát az újonnan felbukkant ellenségre, ismét hanyatt vágódott. Az irokézek azonnal körülhurkolták, és egy pillanat múlva Harry már gúzsba kötve feküdt a kiugrón.

Csingacsuguk a bárka végéből nézte végig ezt a küzdelmet. Amikor az irokézek áthurkolták Harry lábát, Csingacsuguk a puskájához nyúlt, de még mielőtt felemelhette volna, a fiatalember már meg volt kötözve. Igaz, Csingacsuguk most is lelőhetett volna egy irokézt, de a skalpját nem lehetett megszerezni, és Csingacsuguk ellensége volt a fölösleges vérontásnak. A huronok azonban megérezték a veszélyt, és berohantak a kastélyba; Harryt kint hagyták a kiugrón. Csingacsuguk ezt a pillanatnyi fégyverszűnetet gondolkodásra használta fel. Az a kenu, amelyen Hutter és Harry az előbb bevezett a kastélyba, most az ellenség kezébe került, de a bárkához kötözve ott maradt még kettő. Mi lenne - gondolta az ifjú delavár főnök -, ha a lányokkal együtt beszállna az egyik kenuba, kievezne az irokéz táborral szemben levő partra, és az erdőn keresztül próbálna elmenekülni a delavárok területe felé? Csakhamar belátta, hogy ez a terv túlságosan kockázatos, hiszen a kenu igen jó célpontot nyújtana a kastélyban tartózkodó irokézeknek. Csingacsuguk azonban nem önmagát féltette e kockázattól, hanem a három leányt, elsősorban pedig Wah-ta-Wahot. Amíg ők a fedélzeti házban rejtőznek, életüket nem fenyegeti veszély, mert ha az irokézek üldözőbe vennék is a bárkát, ennek vastag gerendái elég biztos fedezéket nyújtanának a golyókkal szemben. Csingacsuguk tehát felhúzta a vitorlát, de amikor végzett ezzel a művelettel, egy új, vakmerő ötlet fogamzott meg agyában. Menekülés helyett

ismét a kastély felé fordult, és amikor néhány lépésnyire megközelítette a kiugrót, odakiáltott a tehetetlenül heverő Harrynak:

- Sápadtarcú testvérem guruljon a deszkák széléig, és zuhanjon le a bárkába! Ha a mingók üldözni próbálnák, Csingacsuguk tüzet nyit rájuk.

- Nem rossz ötlet, Kígyó! - felelte Harry. - Közeledj csak még egy kicsit, és teríts le valami derékaljat a bárka végébe, hogy puhára essem!

Harry azonnal hozzá is látott a terv végrehajtásához. A kiugró szélére hengeredett, de mivel a válla jóval szélesebb volt a lábánál, eltért egy kissé a kellő irányból, és az éppen odasikló bárka mellett lezuhant a vízbe. Csingacsuguk egy kötelet dobott utána, olyan ügyesen, hogy éppen Harry ujjai közé esett. Az óriás fiatalember foggal és körömmel belekapaszkodott a kötélbe, s ennek köszönhető, hogy arca nem merült a víz alá. Az irokézek meghallották a csobbanást, és azonnal felbukkantak a kiugrón, de Csingacsuguk puskája egy pillanatra visszakergette őket. Ez a pillanat elegendő volt ahhoz, hogy a bárka ismét mozgásba lendüljön, maga után vontatva Harryt.

Csingacsuguk most berohant a fedélzeti házba, s a három leány kezébe adta a kötél végét, majd visszasietett a kormánylapáthoz. A lányok erőteljesen húzni kezdték a kötelet; közben az irokézek ismét kimerészkedtek a kastélyból, és célba vették Harry fejét, amely a víz színén úszott. A golyók közvetlenül mellette kacsáztak el a vízen, de hála a bárka mozgásának és a mindinkább megrövidülő kötélnak, nem tettek benne kárt. A következő pillanatban Harry eltűnt a bárka fedezéke mögött. Az irokézek erre taktikát változtattak, és a fedélzeti ház ellen irányították tüzüket, de eredménytelenül, noha egy-két golyó behatolt az ablakon, és elsüvített a lányok feje fölött.

Közben a bárka elég messzire került a kastélytól, s a két ellenséges tábor most nagyjából egyenlő körülmények között nézett farkasszemet egymással. Az irokézek belátták, hogy további sikerekre nem számíthatnak, s ha a kastélyban maradt kenun üldözőbe vennék a bárkát, ők kerülnének előnytelen helyzetbe. Azt is tudták, hogy a bárka nem veheti üzöbe őket, mivel a kenu sokkal gyorsabb. Beszálltak hát a kenuba, és erőteljes evezőcsapásokkal megindultak a part felé.

Csingacsuguk most felhúzta Harryt a bárka fedélzetére, Wah-ta-Wah kioldozta az ifjú óriás köteleit, majd Judith és Hetty segítségével betámogatta a fedélzeti házba. Az indiánok kenuja közben partot ért és kikötött. A bárka utasain kívül senki sem maradt a tavon. Csingacsuguk közölte a lányokkal, hogy a sietve távozó irokézek semmit és senkit sem vittek el a kastélyból - Hutternek tehát most is ott kell lennie. Az aggódó Judith és Hetty kérésére Csingacsuguk azonnal megfordította a bárkát, és visszahajózott a kiugróhoz. Elsőnek Hetty szállt ki a bárkából, és besietett a kastélyba. Mire Judith az ajtóhoz ért, Hetty már ki is jött újra. Csingacsuguk és Wah-ta-Wah közben megerősítette a bárkát, Harry pedig még zsibbadtan feküdt a fedélzeti házban.

- Mit találtál odabent? - kérdezte izgatottan Judith a visszatérő Hettytől.

- Üres az egész ház - felelte Hetty -, csak apa van odabent a szobájában, és alszik. De nagyon nyugtalanul alszik, dobálja magát az ágyon, mint ahogy szokta néha, amikor túl sok pálinkát ivott.

- Nem hiszem, hogy most is részeg volna, Hetty - mondta Judith aggódva. - Az irokézek nemigen itathatták le. De akárhogyan is van, az ilyesmi nem neked való látvány; hadd menjek én be hozzá!

E pillanatban fájdalmas nyögés hallatszott a belső szobából; Judith odaszaladt, és feltépte az ajtót. Hutter az ágyán feküdt, fejét valami vászonsapka borította. Judith odalépett hozzá, levette a sapkát, s ekkor borzalmas látvány tárult a szeme elé. Hutter feje csupa vér volt, homlokától a tarkójáig hiányzott a bőre - az irokézek nem vették el az életét, de megskalpolták!

X. HUTTER HALÁLA

Nem akarjuk részletezni azt a szörnyű látványt, amely megütötte Judith szemét, s egy pillanattal később a szobába lépő Hettyét is, inkább elmondjuk, hogyan került Hutter ebbe az irtózatos állapotba. Említettük már, hogy a kastélyban tartózkodó irokézek főnöke minden fegyvert elvett társaitól. A maga kését azonban megtartotta, s míg a többiek Harryval viaskodtak a kiugrón, a főnök nem bírta ellenállni a kísértésnek, és kését Hutterbe dőfte. Rögtön el is szégyellte magát, hiszen éppen ő volt az, aki önfegyelemre intette társait. Nem akart véresen mutatkozni előttük, s ezért nem csatlakozott a kiugrón küzdő harcosokhoz. Miután a küzdelem véget ért, nem titkolhatta tovább kegyetlen tettét, s az irokézek távozás előtt megskalpolták Huttert. A skalpolásból talán még felgyógyulhatott volna az áldozat, de az előbbi késdőfés halálosnak bizonyult, ha nem is végzett azonnal vele.

Judith és Hetty iszonyodva nézte a megcsönkített embert. Önkéntelenül is valami büntető igazságszolgáltatásra kellett gondolniuk. Az együgyű Hetty nem is volt képes eltitkolni az érzését.

- Ó, Judith - kiáltotta a megdöbbsent leány -, látod, mi lett a vége! Apa skalpokat akart szerezni, s most büntetésből az ő fejről nyúzták le a bőrt!

- Csitt, Hetty! Nézd, kinyitja a szemét: még meghallhatja, amit mondasz. Tudom, hogy igazad van, de ne gyötörjük most apánkat szemrehányásokkal.

- Vized! - nyögte Hutter rekedt hangon. - Vized, ostoba lányok! Azt akarjátok, hogy szomjan haljak?

A két lány megitatta a szerencsétlent, s amennyire csak lehetett, kényelembe helyezte. Az öreg némileg megkönnyebbülve nézett rájuk és úgy látszott, mintha mondani akarna valamit.

- Apám - suttogta Judith -, kívánsz valamit? Hogyan enyhítsük a szenvedésedet?

- Ne nevezd apádnak! - felelte halkán az öreg. - Nem, Judith, nem vagyok az apád, és nem vagyok Hetty apja sem. Az anyátok..., igen, ő valóban az anyátok volt. Nézzétek meg, mi van a lábában..., abból mindent megtudtok... Adjatok még egy korty vized...

Hetty kisietett vízért, és Wah-ta-Wahhal, Csingacs-gukkal és Harryval tért vissza. Az öreg nem vette észre őket; mohón kortyolt a csuporból, amelyet Judith tartott az ajkához. Azután megkönnyebbülten felsóhajtott, s ekkor Harry érkezettnek látta az időt, hogy felhívja magára öreg cimborája figyelmét.

- Mi történt veled, öreg Tom? - kérdezte megszokott nyers modorában. - Nem hittem volna, hogy azok a gazemberek ilyen csúnyán helybenhagynak!

Hutter kinyitotta üveges fényű szemét, és rábámult a beszélőre. Úgy látszott, mintha nagy erőfeszítésbe kerülne, hogy ráismerjen.

- Ki vagy te? - nyögte alig hallhatóan. - Azt hiszem, már láttalak egyszer.

- Nem is egyszer, öreg Tom. Harry March vagyok, akivel olyan sokat vadásztál együtt.

- Igen, rád ismerem, Harry March. Nem akarsz egy skalpot vásárolni? Egy felnőtt emberét? Mit fizetsz érte?

- Szegény Tom! Most már magam is belátom, hogy nem jó dolog skalpokkal kereskedni, s ezután inkább valami más mesterség után nézek.

- Megvan a skalpod, Harry? Én elvesztettem az enyémet... Milyen érzés, ha az embernek megvan a skalpja? Azt már tudom, hogy elveszteni milyen érzés... Csupa tűz az ember koponyája..., csupa félelem és iszonyat a szíve... Nem, Harry, ha skalpolni akarsz, előbb öld meg az áldozatodat, és csak azután nyúzd le a bőrét.

- Miket beszél az öreg, Judith? És mért kötöztétek be a fejét? Tán csak nem a koponyáját érte az irokézek tomahawkja?

- Az irokézek csak azt tették vele, amit te meg ő olyan szívesen megtettetek volna az irokézekkel! - felelte Judith keményen. - Lenyúzták a fejbőrét a hajával együtt, mert pénzt remélnek érte a kanadai kormányzótól, mint ahogy ti is pénzt reméltetek a huron skalpokért New York gyarmat kormányzójától.

Harry megdöbbsent.

- Kemény szavak ezek, Judith - mondta egy pillanatnyi hallgatás után. - Szabad így beszélni, amikor apád itt haldoklik a szemed láttára?

- Az apám! Tévedsz, Harry: én nem vagyok Thomas Hutter lánya.

- Nem vagy a lánya? Ne tagadd meg őt, amikor utolsó pillanatait éli. Hát ki volt az apád, ha nem ő?

- Nem tudom, Harry - felelte Judith valamivel szelídebben. - Mindenesetre remélem, hogy becsületes ember volt.

- Ezt pedig az öreg Hutterről nem mernéd elmondani, igaz? Nem tagadom, Judith, magam is sok furcsa históriát hallottam már az öreg Tomról, de ki tudja, mennyi volt bennük a valóság, és mennyi a rágalom?

Judith nem válaszolt, mert ebben a pillanatban elkezdődött Hutter haláltusája. Az öreg Tom kinyitotta a szemét, görcsösen belekapaszkodott a takarójába, lélegzése egyre nehezebbé és szaggatottabbá vált, végül egy utolsó hörgés mindennek véget vetett. Thomas Hutter eltávozott az élők sorából.

A nap hátralevő részében nem történt semmilyen különösebb esemény. A huronok, akiknek a birtokába jutott egy kenu, egyelőre, úgy látszik, meg voltak elégedve ezzel a sikerrel, és nem intéztek újabb támadást a kastély ellen. Az ostrom különben sem kecsegtetett volna eredménnyel, hiszen az erős cölöpépítményt most már két fegyveres ember védte.

Barátaink közben hozzáfogtak Hutter temetésének előkészítéséhez. A holttestet nem szállíthatták ki a szárazföldre, és Hetty azt kívánta, hogy édesanyjuk mellett temessék el a tóban.

A temetés időpontjául az alkonyatot választották. A holttestet átvitték a bárkára, és köveket erősítettek rá. Harry evezett, Csingacsjuk a kormánylapátot irányította. A tó kristályos felszínén egyetlen hullámfodor sem látszott, s a bárka lassan, ünnepélyesen haladt előre, mint egy halottaskocsi. Végül Hetty, aki az egész idő alatt tágra meresztett szemmel fürkészte a tó fenekét, rászólt Harryra:

- Abbahagyhatod az evezést, Harry. Meglátam a nagy követ a víz alatt, innen már nincs messze anyánk sírja.

Harry és Csingacsjuk leeresztették a horgonyt, s a bárka megállt. Azután kötelekre fektették a holttestet, és megkezdődött a temetés szertartása. Öreg Tom földi maradványai csakhamar a tóba merültek.

- Ne oda helyeztétek, Harry - mondta Judith, önkéntelenül is megborzongva. - Valamivel távolabb... Nem akarom, hogy olyan közel feküdjék anyánk sírjához.

Harry engedelmeskedett, s miután Hutter elfoglalta örök nyugvóhelyét a tó fenekén, így kiáltott fel:

- Ez lett hát a vége Úszó Tomnak! Nagyszerű cimbora volt az erdőben, amikor nyomokat követtünk, s a vadfogáshoz is kitűnően értett. Ne sírj, Judith, ne sírj, Hetty, a legjobb embernek is meg kell halnia egyszer, és nincs az a könnyáradat, amely feltámasztaná. Igaz, nagy veszteség ért benneteket, de mindenre van orvosság. Szeretnék beszélni veled, Judith, de négy szemközt.

A könnyező Judith nem nagyon figyelt Harry vigasztalására, de azért megértette a szavak lényegét, és némán követte a fiatalembert a bárka túlsó végébe. Itt leült, és intett Harrynak, hogy foglaljon helyet mellette. A fiatalember zavarban volt egy kissé, nem tudta, hogyan kezdje a beszélgetést, s így Judith szólalt meg elsőnek.

- Te házasságról akarsz beszélni, Harry March - mondta a lány -, itt, a szüleim sírja fölött... Nem, nem a szüleim nyugalomra itt, csak szegény drága édesanyám... Alkalmasabb helyet nem találtál?

- Igaz, Judith, hogy a hely nem éppen a legmegfelelőbb - felelte Harry zavartan. - A körülmények azonban arra kényszerítenek, hogy ne halasszam tovább a mondanivalómat. Tudod, hogy régóta téged tartalak a legszebb lánynak, s ezt a véleményemet nem titkoltam sem az erdei vadászok, sem a telepések előtt. Nos, Judith, sokáig tétováztam, de most végre meg kell tennem az ajánlatomat. Immár nincs apád, sem anyád, s te még békeidőben sem maradhatnál itt Hettyvel a tavon. Az irokézek jelenléte még veszélyesebbé teszi a helyzeteteket, egy héten belül bizonyára fogságba esnétek mind a ketten. Itt az ideje, hogy férjhez menj, s én megkérem a kezdet. Ha igent mondasz, békében élhetünk együtt, és elfeledjük régi veszekedéseinket.

Harry tán még többet is mondott volna, de Judith egy türelmetlen kézmozdulattal félbeszakította.

- Elég, Harry, megértettem a szándékodat. Őszintén beszéltél, s én is őszintén akarok válaszolni. Nem lehetek a feleséged, sem most, sem később, mégpedig azért, mert nem szeretlek jobban, mint bárki mást.

- Ó, Judith, téged nagyon is elkényeztettek azok az elegáns katonatisztek! De nem baj: én várhatok. Gondolkozz azon, amit mondtam.

- Nem kell tovább gondolkoznom rajta. Ez a végső elhatározásom. Kár a sok szóért.

Harryt annyira meglepte és felbőszítette ez a visszautasítás, hogy nem is keresett újabb érveket, amelyekkel meggyőzhetné a lányt, hanem dühösen kifakadt:

- Miért ragaszkodjam hát tovább a Kristálytükörhöz?! Az öreg Tom meghalt, a parton huronok nyüzsögnek..., egyszóval ez a vidék egyre kellemetlenebbé válik.

- Akkor hát menj el innét. Joggal látod veszélyesnek ezt a helyet, és nincs semmi értelme, hogy másokért kockáztasd az életedet. Különben sem hiszem, hogy a hasznunkra lehetnél. Eredj még ma éjszaka; mi semmit sem vetünk a szemedre.

- Ha elmegyek, Judith, nehéz szívvel megyek el. Jobb szeretném, ha magammal vihetnélek.

- Erről ne is beszéljünk többet, Harry. Amint besötétedik, kievezek veled a partra az egyik kenuban, s aztán igyekezz eljutni a legrövidebb úton az erődbe. Ha odaértél, vedd rá a katonatiszteket, hogy küldjenek egy csapatot a felmentésünkre.

Még mielőtt Harry válaszolhatott volna, Judith felállt, és visszament a többiekhez. Hetty a bárka korlátjának támaszkodva még mindig szomorúan nézett a vízbe; Wah-ta-Wah arcán látszott, hogy szeretné megvigasztalni, de nem tudja, hogyan; Csingacsuk komoran és ünnepélyesen állt mellettük. Amikor Judith Hettyhez lépett, az ifjú delavár főnök és jegyese tapintatosan félrevonult.

- Húgom - mondta Judith szelíden -, sok mindent szeretnék megbeszélni veled. Ülünk be az egyik kenuba, és hagyjuk el egy kicsit a bárkát; nem akarom, hogy titkainkat a többiek is meghallják.

- Maradjunk itt a szüleink sírja fölött, Judith, és ne evezünk messzebbre. Inkább szólj Harrynak, hogy húzza fel a horgonyt, és ők menjenek odább a bárkával.

Judith megértette Hetty érzéseit, szólt egy-két szót Harrynak; a két lány beszállt a kenuba, s a lomha bárka csakhamar magukra hagyta őket.

- Thomas Hutter halálával gyökeresen megváltozott a helyzetünk, Hetty - kezdte Judith a beszélgetést, amint ott lebegtek az áttetsző víz színén. - Ő ugyan nem volt apánk, de mi ketten nővérek vagyunk, s egyformán kell éreznünk és cselekednünk.

- Ha igaz is, hogy Thomas Hutter nem volt az apánk, Judith, kétségtelenül mi vagyunk az örökösei. Miénk a kastély, a bárka, az erdő és a tó, éppen úgy, mint amikor Thomas Hutter még élt. Mi akadályozhat meg bennünket abban, hogy itt maradjunk, és úgy éljünk tovább, mint eddig?

- Nem, húgocskám, erről szó sem lehet. Itt még akkor sem lennénk biztonságban ezután, ha a huronoknak nem sikerülne foglyul ejteniük bennünket. El kell költöznünk innen a településekre.

- Nagyon szomorú vagyok, hogy így gondolkodol, Judith - felelte Hetty, lecsüggesztve a fejét.

- Nagyon-nagyon szomorú vagyok. Ha nem születtem is itt, eddigi életemet itt töltöttem, s a legszívesebben itt maradnék mindhalálig. Nem szeretem a településeket, ahol olyan sok az emberi gonoszság, de szeretem a fákat, a hegyeket, a tavat és a forrásokat. Ha pedig asszonyok valóban nem élhetnek egyedül ilyen helyen, miért nem mész férjhez?

- Ó, ha férjem volna, Hetty, én is százszor szívesebben választanám ezt a helyet, mint a településeket. Volt idő, amikor másképpen gondolkoztam, de az az idő régen elmúlt. Igen ám, de hol van az a férfi, aki ezt a vidéket valóságos paradicsommá változtatná a számunkra?

- Harry March szeret téged, nővérem - felelte Hetty. - Boldog lenne, ha feleségül vehetne, s én nem ismerek nála bátrabb és erősebb fiatalembert az egész világon.

- Már beszéltem erről Harryval, és véglegesen nemet mondtam neki. Egyébként, Hetty, itt az ideje, hogy amit csak lehet, mindent megtudjunk családunkról és rokonainkról. A régi láda most már a mi tulajdonunk, tehát jogosan átnézhetjük a tartalmát. Azt hiszem, te is égsz a vágytól, hogy megtudd, kinek a gyermekei vagyunk. A ládabeli iratok kétségtelenül le fogják csillapítani a kíváncsiságunkat.

- Mindegy, Judith, akár vannak rokonaink, akár nincsenek, ismeretlenül nem szerethetem őket. S ha nem akarsz férjhez menni Harryhoz, azt hiszem, mégiscsak el kell hagynunk a tavat, hiszen más férjet nemigen választhatsz ezen a vidéken.

- Mi a véleményed Vadölőről, Hetty? - kérdezte Judith előrehajolva. - Nem örülnél, ha ő lenne a sógorod?

- Vadölő! - kiáltotta Hetty, nem is palástolva meglepetését. - Hiszen Vadölő egyáltalán nem szép ember!

- De nem is csúnya, Hetty, s egy férfinál nem a szépség a fontos, hanem a becsület. Különb is, Harry ma éjszaka elhagy bennünket, s azután, ha Vadölőnek sikerül kiszabadulnia, beszélni fogok vele, és ez a beszélgetés majd eldönti további sorsunkat. Most pedig ragadjuk meg az evezőt, és menjünk vissza a bárkára.

A két lány még nem érte el a bárkát, amikor Judith egyszerre csak felkiáltott:

- Odanézz, Hetty! Egy kenu közeledik a part felől... Most eltűnt a kastély mögött... Lehetséges volna, hogy az irokézek újabb támadást akarnak intézni ellenünk?

A kenu ebben a pillanatban ismét előbukkant a kastély mögül. Az aggódó Judith nem akart hinni a szemének: Vadölő állt a kenuban, egyedül! Nyugodtan, lassan evezett, nem úgy, mint az olyan ember, aki éppen megszökött ellenségei karmából. Az alkonyat bíborvörös fényében a lányok kenuja és a Vadölőé megindult egymás felé, s néhány perc múlva már találkoztak is.

- Üdvöz légy, Vadölő! - kiáltotta Judith, amikor a két kenu már egymás mellett lebegett a vízen. - Szomorú, fájdalmas napunk volt ma, de visszatérése legalább eloszlatja egyik gondunkat. Mondd, a huronok lettek emberségesebbek, vagy pedig a saját bátorságodnak és ügyességednek köszönheted, hogy megszabadultál tőlük?

- Sem az egyiknek, Judith, sem a másinak. A mingók nem változtak meg, és valószínűleg mingók is maradnak, ameddig csak élnek. Ami pedig azt illeti, hogy kijátszottam volna az éberségüket, arra ilyen körülmények között nemigen volt lehetőség.

- Nem, a mingók nem emberségesek - mondta Hetty. - Megölték apát, épp az imént temettük el.

- Tudom, Hetty, a mingók elmondták, hogy mi történt a kastélyban, s a temetést magam is végignéztem a partról, mielőtt kenuba ültem volna. Nem mondhatok egyebet a vigasztalásotokra, mint azt, hogy amennyire tőlem telik, a segítségetekre leszek.

- Nem csalódtam benned, Vadölő - felelte Judith. - Jószívű és becsületes ember vagy. De mondd hát: hogyan sikerült elhagynod az irokéz táborát?

- Nagyon egyszerű, Judith. Kimenőt kaptam.

- Kimenőt! Hallottam már ezt a szót..., katonák használták, amikor kiengedték őket a kaszárnyából. De mi az értelme ennek a kifejezésnek, ha egy fogoly szájából halljuk?

- Ugyanaz, Judith, mint a katonáknál. A kimenő azt jelenti, hogy az ember bizonyos meghatározott időre eltávozhat a kaszárnyából vagy a táborból, de amikor az idő lejárt, vissza kell térnie.

- De hogyan engedhettek el a huronok téged? Milyen biztosítékuk van arra, hogy vissza fogsz térni?

- A becsületszavam - felelte a vadász egyszerűen. - Igen, a becsületszavamat adtam nekik, és valóban nagy bolondok lettek volna, ha a nélkül engednek utamra. Hiszen akkor nem kellene visszamennem, és túrnöm a kegyetlenségüket.

- Úgy érted ezt, Vadölő, hogy vissza akarsz menni, és ismét az ellenség kezébe adod magad?

- Úgy van, Judith. Eddig még mindig álltam a szavamat, és ezúttal sem fogok eltérni ettől a szokásomtól.

Judithnak elszorult a szíve, de tudta, hogy hiába is vitatkoznék a fiatal vadással. Azzal próbálta vigasztalni magát, hogy időközben talán még történik valami, és Vadölő elkerülheti azt a borzalmas sorsot, amely az irokéz táborban várna rá.

A két kenu most lassan evezve megindult a bárka felé, és néhány percig mindnyájan hallgattak. Végül Judith megtörte a csendet.

- Mikor jár le a kimenőd, Vadölő? - kérdezte alig hallhatóan.

- Holnap délben, egy perccel sem előbb - felelte a vadász. - Elhaheted, Judith, hogy ameddig csak lehetséges, veletek akarok maradni. Az irokézek attól tartanak, hogy az erőd helyőrsége nemsokára támadást intéz ellenük, s ezért minél hamarabb el akarnak távozni innen. Holnap délben ismét közöttük leszek, s ha nem viszek tőletek olyan választ, mint amilyent ők szeretnének, bizonyára még alkonyat előtt a kínczölöpre kerülök, mert az irokézek még az este folyamán fel akarják szedni a sátorfájukat.

- Gondolod, hogy rajtad akarják megbosszulni a veszteségeiket? - kérdezte Judith.

- Bizonyos vagyok benne. Az irokézek rendkívül dühösek, amiért Wah-ta-Wah megszökött tőlük, és tegnap éjszaka még jobban felbőszítette őket egy puskalövés, amelynek a törzs egyik asszonya esett áldozatul. Mindegy, akárhogyan lesz is, Nagy Kígyó és jegyese legalább visszatérhet a delavárok földjére, és boldogan élhet egymással.

- Ó, Vadölő, holnap délig talán meggondolják magukat!

- Nem hiszem, Judith. Azért is haragusznak rám, mert megöltem egy bátor és ügyes harcosukat. De már itt is vagyunk a bárka mellett; szakítsuk félbe beszélgetésünket, amíg valamennyien együtt nem leszünk, hiszen a többieket is bizonyára érdekelni fogja a mondanivalóm.

XI. VADÖLŐ KÜLDETÉSE

Vadölő találkozása a bárkában maradt barátaival komolyan, szinte ünnepélyesen zajlott le. A két indián azonnal látta rajta, hogy nem szökött meg az irokézektól, majd néhány szóból megértették, hogy mi az, amit Vadölő „kimenőnek” nevezett. Csingacsguk arca még jobban elkomorult, Wah-ta-Wah pedig apró figyelmességekkel próbálta kifejezésre juttatni együttérzését.

Közben besötétedett, s ezért a társaság elhatározta, hogy visszatér a kastélyba.

A kastély legalább olyan biztonságosnak ígérkezett, mint a bárka, és különben is valószínűtlen volt, hogy az irokézek újból megtámadnák őket, mielőtt Vadölő választ vinne.

Amint a bárka kikötött, a társaság tagjai hozzáálltak különböző apró tennivalóik elintézéséhez, hiszen semmi sem sürgette őket. A lányok vacsorát készítettek, Harry a mokasszinját javíttatta, Csingacsguk komoran üldögélt egymagában, Vadölő pedig megvizsgálta Hutter híres puskáját, a Szarvasölőt. Ez a puska valamivel hosszabb volt a szokottnál, és látszott rajta, hogy nem közönséges műhelyben készült. Minden alkatrésze tökéletes volt, agyát ezüsttel verte ki a puskaműves. Vadölő többször is vállához emelte a puskát, mintha célozna - nem tudott betelni vele.

- Pompás egy fegyver, Harry! - kiáltotta oda Vadölő a mokasszinjával foglalatokodó ifjú óriásnak. - Sokat hallottam már róla a vadászoktól.

- Valóban kitűnő puska - felelte Harry. - Nem tagadom, azt reméltem, hogy Judith talán nekem ajándékozza.

- Könnyen meglehet, Harry, hogy így is lesz..., de a fegyver tökéletes, és kár lenne, ha nem tölthetné be teljesen hivatását.

- Hogy érted ezt? Az én vállamon nem mutatna olyan jól az a puska, mint bárki másnak a vállán?

- Jól mutatna, Harry, nem is arról van szó. De vannak emberek, akik egy nap alatt több szarvast ejtenének el ezzel a szerszámmal, mint te egy hét alatt. A minap láttalak, amint céloztál: emlékszel arra a szarvasra?

- Eh, azt csak el akartam ijeszteni!

- Jó, jó, nem vitatkozom. Mindenesetre ezzel a puskával remekelt a fegyverkovács. Akinek biztos a keze, és gyors a szeme, e puska segítségével az Erdők Királyává lehetne.

- Akkor tartsd meg, Vadölő, és légy te az Erdők Királya - szólt közbe váratlanul Judith, aki végighallgatta a beszélgetésüket. - Jobb kezekbe nem is kerülhetne, és remélem, hogy egészséggel fogod használni legalább ötven esztendeig vagy még tovább.

- Judith, ezt nem mondhatod komolyan! - kiáltotta Vadölő meglepetten. - Hiszen ez királyi ajándék!

- Soha életemben nem beszéltem még komolyabban, Vadölő. Tartsd meg a puskát.

- Jól van, Judith, erről még beszélünk. Ne keseredj el, Harry, Judith csak azt akarja, hogy az öreg Hutter puskája a lehető legjobb helyre kerüljön. Meglátod, egyebekben inkább téged fog kitüntetni.

Harry morogva juttatta kifejezésre elégedetlenségét, de távozásának előkészületei annyira lekötötték, hogy nem akart sok szót vesztegetni erre a dologra. Nem sokkal utóbb elkészült a vacsora, s barátaink néma csendben elfogyasztották. Azután az egész társaság kivonult a kiugróra, s ott lehetőleg kényelmesen elhelyezkedett, hogy meghallgassa Vadölő beszámolóját. A bárkáról és a kastélyból hozott székeken foglaltak helyet; világításnak elég volt a sok ezer csillag, amelyet immár nem takartak el a felhők.

- Nos, Vadölő - kezdte Judith, aki alig bírt már a türelmetlenségével -, mondd el nekünk, hogy mit üzennek a huronok, s miért kaptál tőlük kimenőt.

- Nehéz dolog ez, Judith; meg kell erőltetnem magamat, hogy kimondjam a huronok üzenetét. De hát Harry indulásra készül, múlik az idő, s nincs más hátra, el kell mondanom, amit rám bízta.

- Ide hallgass, Vadölő - szólt közbe Harry, némileg parancsoló hangon -, jó vadász vagy, és jó útitárs a vadonban, de ha üzeneteket kell átadni, úgy látom, nem állsz a helyzet magaslatán. Bizonyára attól félsz, hogy szavaidat nem szívesen fogadja majd a hallgatóság. Mégis amit el kell mondani, azt el kell mondani. Ne ötlej-hatolj, mint egy jenki ügyvéd, aki azért csüri-csavarja a szót, hogy minél több pénzt húzzon ki az ügyfeleiből.

- Igazad van, Hamari Harry, s úgy látszik, ma éjszaka különösen jól illik rád a neved, minthogy olyan hamar akarsz a végére járni ennek a dolognak. Nem is kertelek tovább, hanem a tanács elé terjesztem mondanivalómat..., mert hát tanácsnak kell neveznem ezt az összejövetelet, habár nők is vannak közöttünk. Nos, tehát a mingók rendkívül bosszúsak voltak, miután visszatértek a kastélyból. Sokat vitatkoztak azon, hogy mi a teendő, s végül a következő határozatra jutottak. Az öregebbek úgy vélték, hogy én olyan ember vagyok, akiben meg lehet bízni, akinek tehát kimenőt adhatnak. A mingóknak nagyon jó a megfigyelőképességük, ezt még a legádázabb ellenségük is kénytelen elismerni. Egyszóval megbízta bennem, márpedig - tette hozzá a vadász némi kis önérzettel - nemigen szoktak sápadtarcúakban megbízni. Maguk elé hívtak, és a következőket mondták: a tó és a kastély ki van szolgáltatva nekik. Thomas Hutter meghalt, Harry pedig olyan közel állt a halálhoz, hogy valószínűleg nem akar még egyszer a közelébe kerülni még ezen a nyáron. A huronok tehát úgy vélik, hogy a kastély védőserege mindössze Csingacsgukból és három leányból áll. Igaz, nagyra tartják Csingacsgukot mint a legnevesebb mohikán család sarját, de azt is tudják, hogy csupán az első hadiösvényét tapossa. Ami pedig a lányokat illeti, azokról úgy vélekednek, mint ahogy általában az asszonyokról szoktak.

- Vagyis lenéznek bennünket! - kiáltott fel Judith, s a szeme úgy lángolt, hogy még a sötétben is látták valamennyien.

- Várd meg a végét. Mondom, a huronok úgy gondolják, hogy védtelenek vagytok velük szemben, s ezért szó szerint a következő üzenetet bízták rám: „Mondd meg a Kígyónak, hogy mint kezdő harcos derekasan megállta a helyét, most hát térjen vissza hazájába a hegyeken keresztül, s mi nem fogjuk őt nyomon követni. Ha sikerült skalpokat szereznie, tartsa meg őket, a huronoknak van szívük, és nem kívánják, hogy egy ifjú harcos üres kézzel térjen haza. Wah-ta-Wahnak azonban vissza kell jönnie a huronokhoz; amikor éjszaka eltávozott tőlük, magával vitt valamit, ami nem volt az övé...”

- Ez nem lehet igaz! - mondta Hetty komolyan. - Wah-ta-Wah nem olyan lány...

Hetty nem fejezhette be a mondatot, mert Wah-ta-Wah szégyenlősen felnevetett, és rátette kezét a sápadtarcú lány szájára, hogy ne szólhasson többet.

- Te nem érted, Hetty, a mingó üzeneteket - folytatta Vadölő. - A főnökök arra céloztak, hogy Wah-ta-Wah magával vitte egy fiatal irokéz harcos szerelmét, s ezért kell visszatérnie. Azt mondják, hogy Kigyó bizonyára talál majd másik feleséget, de erről az egyről mondjon le.

- Hát arra nem gondolnak, hogy Wah-ta-Wah kit szeret? - kérdezte gúnyosan Judith. - Úgy látom, Vadölő, hogy az irokéz főnökök nem sokat értenek a női szív rejtelseihez.

- Ahhoz bizony én sem értek valami sokat - felelte Vadölő. - De hadd térjek rá az üzenet következő részére, amely neked szól, Judith. Az irokézek azt mondják, hogy apátok, a Pézsmapatkány, örök nyugovóra tért a tó vizeibe, s gyermekeinek biztos szállásra és élelemre lesz szükségük. A huronok wigwamjai jobbak, mint az idevalósiak..., legalábbis szerintük... Menjetez hát, és próbáljátok ki, hogy milyen szállás esik bennük. Igaz, a ti bőrötök fehér, de aki ilyen sokáig élt az erdőben, talán nem is érezné jól magát a tisztásokon, a fehérek között. Egy nagy irokéz harcosnak tegnap meghalt a felesége, s ő pótlásul boldogan magához venné Vadrózsát. Ami pedig Hettyt illeti, a rézbőrű harcosok tisztelik őt, és szívesen gondját viselnék. Apátok vagyonának a törzset kell gazdagítania, de ami a tiétek, vagyis minden női holmi, veletek maradna a férj wigwamjában.

- Ilyen üzenetet hozol te nekem?! - kiáltotta Judith felháborodottan. - Hát azt hiszed, hogy valaha is rabszolgalány lesz belőlem?

- Távol áll tőlem, Judith, hogy ilyesmit higgyek. Türtöztesd magad, és ne haragudj rám. Elmondtam a huronok üzenetét, amilyen pontosan csak tudtam, szóról szóra, mert ez volt a feltétele annak, hogy kimenőt kapjak tőlük. Azt azonban még nem mondtam el, hogy az én véleményem szerint mit kellene válaszolnotok.

- Halljuk hát a véleményedet, Vadölő! - szólt közbe Harry. - Igazán kíváncsi vagyok rá, hogy miféle okos választ sikerült kisütnöd. Ami engem illet, én máris készen vagyok a válasszal, és közölni is fogom, ha sor kerül rá.

- Nem tudom, Harry, hogy mit akarsz válaszolni, de én a te helyedben ezt üzenném vissza a huronoknak: „Mondd meg nekik, Vadölő, hogy nem ismerik Harry Marchot! Olyan ember vagyok, aki semmilyen körülmények között sem hagyna cserben két bajba jutott lányt. Az irokézek számíthatnak arra, hogy amíg a kezem elbírja a puskát, a védtelenek mellett maradok!”

Harry elszégyellte magát egy kissé, s ha most egy bátorító szót kap Judithtól, kétségtelenül magáévá tette volna Vadölő szavait. Mivel azonban Judith hallgatott, Harryban felforr a méreg, s dühösen így felelt a vadásznak:

- Taknyos kölyök vagy, Vadölő! Saját szavaid nem is lehetnek, hiszen csak közvetítői minőségben szolgálsz a huronoknál. Halld hát a válaszomat! Azt üzenem a megbízóidnak, hogy igenis, nagyon jól ismerik Harry Marchot. Nincs rá semmi okom, hogy még egyszer a közelébe merészkedjek a halálnak. Ha Judith meggondolná magát, szívesen elvinném őt is meg Hettyt is a folyóhoz, de ha nem, egyedül kelek útra még ma éjszaka.

- Judith nem fogja meggondolni magát, és nem is kér a társaságodból, Harry March! - kiáltotta Judith hevesen.

- Erről hát ne is beszéljünk többet - mondta Vadölő. - Harry úgy cselekszik, ahogyan jónak látja, és ebben senki sem akarja megakadályozni. Remélem, hogy könnyű útja lesz..., a lelkiismeretéhez pedig semmi közünk. Most pedig válaszolj te, Wah-ta-Wah: visszamégy-e a mingókhoz? Leszel-e huron harcos felesége?

Wah-ta-Wah felállt a székről, s izgalomban az anyanyelvén adta meg a választ, delaváruul.

- Mondd meg a huronoknak, Vadölő, hogy olyan ostobák, mint a vakondok; nem tudják megkülönböztetni a farkast a kutyától. Az én hazámban a rózsák azon az ágon hervadnak el, amelyen kinyíltak; a gyermekek könnye a szüleik sírját öntözi; a kukorica ott érik meg, ahol elvetették. A delavár lányokat nem lehet ide-oda küldözgetni az egyik törzstől a másikhoz. Olyanok ők, mint a szamóca, amely a tulajdon erdejében a legédesebb. Még a fecske és a vörösbecs is visszatér minden tavasszal a régi fészkébe; hát a leányok hűtlenebbek volnának a madaraknál? Ültesd agyagba a fenyőfát, és megsárgul; a fűzfá nem virágoznék a magas hegyekben; a tamariszkuszfa leginkább a mocsaras földet szereti; a tengerparti törzsek sem ismernek szebb muzsikát a sós vizek fölött üvöltő szeleknél. De a huronok dalai nem örvendeztetik meg egy delavár lány fülét. Wah-ta-Wahnak csak egy szíve van, és csak egy férfit szerethet.

Vadölő leplezetlen élvezettel hallgatta ezt a jellegzetes indián üzenetet, majd így kiáltott fel:

- Ez aztán beszéd! Fogadok, hogy még te is megértetted, Judith, habár egy szót sem tudsz delavár nyelven. Most pedig hadd halljam a te válaszodat.

- Szóljon előbb Nagy Kígyó - mondta Judith.

- Kígyó? Szavamra, eszembe se jutott, hogy megkérdezzem, hiszen minden gondolatát ismerem. De igazad van, Judith, pontos választ kell vinnem a mingóknak. Felelj hát, Csingacsuk: hazamennél-e a hegyeken keresztül, és itt hagynád-e Wah-ta-Wahot a huronoknak?

Az ifjú főnök felállt, akárcsak jegyese, hogy kellő méltósággal és komolysággal adhassa elő mondanivalóját.

- Üzenetért üzenet jár cserébe - kezdte Nagy Kígyó. - Halljátok meg, hogy mit felel Csingacsuk a kanadai kóbor farkasoknak, akik most erdeinkben üvöltenek. Nem is farkasok ők, hanem kutyák, akiknek a fülét és a farkát a delavárok keze fogja megkurtítani. A leányrabláshoz értenek; a lányok megtartásához már nem. Csingacsuk azt veszi feleségül, akit akar, s ehhez nem kér engedélyt semmilyen kanadai ebtől. Ha Csingacsuk szeret valakit, nem kürtöli világgá, amit érez; érzései rejtve maradnak saját törzse előtt is, és még inkább a huron csavargók előtt...

- Nevezd őket gazembereknek, Kígyó! - vágott a szavába Vadölő, akit valósággal elragadtatott ez a beszéd. - Igen, nevezd őket gazembereknek; ezt a szót könnyű lefordítani, s ez talál majd leginkább az elevenükbe, mert az igazságot fejezi ki. Ne félj, betűről betűre átadom nekik az üzenetedet; nevezd csak őket gazembereknek, s akkor a szemem láttára forr majd fel bennük a mérge.

- És még inkább a huron gazemberek előtt! - folytatta Csingacsuk, nagyon szívesen engedve Vadölő kérésének. - Mondd meg a huron kutyáknak, hogy vonítsanak hangosabban, ha azt akarják, hogy a delavárok megtalálják őket az erdőben, ahol róka módjára bujkálnak. Amíg egy delavár leány volt a táborukban, vadászni kellett rájuk; most már elfelejtjük őket, ha nem csapnak lármát.

- Ennyi elég is lesz, Kígyó; a huronok nem érthetik félre a válaszodat. Most pedig rajtad a sor, Judith, mondd el te is, hogy mit üzensz, mert a mingók valamennyiőtöktől választ várnak, kivéve talán Hettyt.

- Miért ne válaszolhatna Hetty is? Együgyű leány, az igaz, de gyakran fején találja a szöveget, és az indiánok tisztelik őt.

- Igazad van, Judith. Nos, Hetty, üzensz-e valamit a huronoknak? Ígérem, hogy hűségesen átadom nekik minden szavadat.

Hetty gondolkozott néhány pillanatig, majd éppoly ünnepélyes hangon válaszolt, mint az előtte szólók.

- A huronoknak is van hazájuk, nekünk is van. Miért hagynám én el a magam hazáját, amikor boldogan éltem itt mindmostanáig? Miért hagynám el szüleim sírját? Mondd meg a huronoknak, Vadölő, hogy szívesen ellátogatok hozzájuk, de az életemet ezen a helyen akarom leélni.

- Szó szerint átadom az üzenetedet, Hetty. Most pedig rajtad a sor, Judith: mit üzensz te a mingóknak?

Judith nem válaszolt azonnal, s amikor végül megszólalt, egy kis bizonytalanság csendült ki a hangjából.

- Mielőtt válaszolnék, Vadölő, mondd meg nekünk, hogy milyen hatással lesz a mi válaszunk a te sorsodra. Ha üzeneteink miatt áldozatul esel a mingók kegyetlenségének, talán nem kellett volna annyira sietnünk a beszéddel. Mondd hát meg, mi fog történni veled, ha átadod az üzeneteinket.

- Olyan ez, Judith, mintha azt kérdeznéd, hogy merről fog fújni a szél a jövő héten, vagy hány éves lesz az a szarvas, amelyet a legközelebb elejtek! Honnét tudhatnám? Csak annyit mondhatok, hogy a mingók igen haragos arccal tekintettek rám, de hát nem mindig tör ki a vihar, ha fekete felhők gyülekeznek az égen. Egyszóval nem könnyű válaszolni a kérdésedre.

- Nekem sem könnyű válaszolnom az irokézek üzenetére - felelte Judith. - Ha a többiek már lefeküdtek, beszélni akarok veled, Vadölő, s csak azután adom meg a válaszomat.

A lány olyan határozottan beszélt, hogy Vadölő semmit sem szólhatott ellene, de hiszen nem is sürgette őket semmi. A tanácskozás ezzel véget ért, és Harry bejelentette, hogy most már végérvényesen eltávozik. Judith szó nélkül kezét fogott vele, s a két delaváron világosan látszott, hogy könnyű szívvel válnak meg tőle.

Csak Hetty árult el némi felindultságot; odalépett Harryhoz, és remegő hangon így szólt hozzá:

- Isten veled, Harry..., isten veled, kedves Harry! Vigyázz magadra az erdőben, és egyszer se pihenj meg, amíg el nem érsz az erdőbe! Annyi a huron a tó körül, mint levél a fán, s egy magadfajta erős emberrel nem fognak olyan szelíden bánni, mint velem.

Harryhoz senki sem szólt egy jó szót búcsúzáskor Hettyn kívül, s ezért az óriás fiatalember most meghatódott egy kissé. Forrón megszorította Hetty kezét, és azt mondta:

- Derék leány vagy, Hetty..., kezdem belátni, hogy Judith feleannyit sem ér, mint te, még ha csinosabb is valamivel. Isten veled!

Vadölő magára vállalta Judith helyett, hogy kiviszi Harryt a partra az egyik kenuban. Csakhamar el is hagyták a kastélyt, s Hetty szomorúan nézett utánuk a sűrű sötétbe.

Negyedóra múlva a kenu elért a part menti fák árnyékába, nem messzire attól a ponttól, ahol Vadölő ki akart kötni. Abbahagyták az evezést, s az ifjú vadász komoly hangon így szólt társához:

- Amint megérkezel, Harry, vedd rá a tiszteket, hogy küldjenek ide egy csapatot a huron csavargók ellen. Az lesz a legjobb, ha te is velük jössz, és kalauzolod őket. Úgysem találnál közöttük senkit, aki nálad jobban ismerné az utakat és a tó fekvését. Először a huronok táborát támadjátok meg, azután szemügyre vehetitek a kastélyt meg a bárkát, és megállapíthatjátok, hogy mi történt Csingacsugkkal meg a lányokkal. Énvelem már nem kell törődnötök, mert az én sorsom még holnap éjszaka előtt eldőlt.

- És mit gondolsz, mi lesz a sorsod? - kérdezte Harry.

- Nem tudhatom. Mindenesetre valószínű, hogy a bosszúvágy és a vállalkozásuk sikertelensége miatti harag elhatalmasodik a mingók szívében, s akkor semmiképpen sem kerülhetem el a kínzóoszlopot.

- Csúnya egy dolog ez - morogta Harry. - Kár, hogy az öreg Tomnak és nekem nem sikerült megskalpolnunk az összes mingókat! Miért is tartottál vissza, Vadölő? Akkor nem volnál most ilyen kétségbeesett helyzetben.

- Inkább az a kár, hogy egyáltalán megpróbálkoztatok a skalpolással. Ha nyugton maradtok, az irokézek nem támadtak volna rátok. Azt is rosszul tetted, Harry, hogy megölted az egyik irokéz asszonyt. Az ilyen gonoszságok bemocskolják az ember nevét, még akkor is, ha egyeseknek nem okoznak lelkiismeret-furdalást.

Harry erre nem tudott mit válaszolni, így hát megragadta az evezőt, s a kenu csakhamar partot ért. Harry kiugrott belőle, vállára vetette a puskáját, s néhány pillanatig zavartan keresgélte a szavakat, amellyekkel elbúcsúozhatna barátjától.

- Örültség lenne, Vadölő, ha ismét az irokézek kezére adnád magadat! - mondta végül ingerülten.

- Vannak, akik azt hiszik, hogy örültség, ha az ember betartja a szavát, és vannak, akik másképpen gondolkoznak - felelte Vadölő. - Te talán az előbbiekre tartozol, én pedig az utóbbiak közé. Nem akarom, hogy bárki is hazugsággal és hitszegéssel vádolhasson. Isten veled, Harry; lehet, hogy soha többé nem látjuk egymást az életben; nyújtsd hát a kezed!

Harry szótlanul kezét nyújtott, majd sarkon fordult, és bevetette magát a bokrok közé. Boldog volt, hogy elhagyhatja ezt a veszélyes helyet, s még boldogabb, hogy nem kell tovább hallgatnia Vadölő szemrehányó szavait. Az ifjú vadász még várt, amíg Harry nyomában el nem halkult az ágak reccsenése, azután sóhajtott egyet, belemerítette evezőjét a vízbe, és megindult vissza, a kastély felé.

Judith a kiugrón várta. Csingacs-guk, Wah-ta-Wah és Hetty már aludt. Amikor Vadölő odaért, Judith segített neki megerősíteni a kenut, majd így szólt hozzá:

- Rendkívüli éjszaka ez a mai, Vadölő. Ezt abból is láthatod, hogy lámpást gyújtottam a bárkában. Arra kérlek, menjünk most oda, mert beszélnem kell veled.

A vadász meglepődött egy kissé, de szó nélkül követte Judithot. A lámpással megvilágított fedélzeti házban ott állt a láda, mellette két zsámoly s egy üres asztal. A türelmetlen Judith már a láda lakatjait is eltávolította.

- Értem, hogy mit akarsz tenni - mondta Vadölő. - De miért nincs itt Hetty is? Most, hogy Thomas Hutter meghalt, e titokzatos láda tartalma felerészből az övé.

- Hetty alszik - felelte gyorsan Judith. - Különben is, ma este azt mondta, hogy nekem ajándékozza az ő részét, azt tehetek vele, amit akarok. Őt egyáltalán nem vonzzák a díszes ruhák, sem a többi cifraság, ami esetleg még a láda alján rejtőzhetik.

- Szabad-e ilyesmit elfogadni Hettytől? - kérdezte Vadölő. - Hiszen ő nem ismeri a tárgyak értékét.

- Hidd el, Vadölő, hogy nem fogom megkárosítani Hettyt - felelte Judith szelíden. - Nemcsak azt tudja, hogy mit akarok tenni, hanem azt is, hogy miért. Ül hát le, emeld fel a láda fedelét, s ezúttal végig átvizsgáljuk a tartalmát. Nagy csalódást okozna nekem, ha nem találnánk benne valami részletesebb felvilágosítást anyám és Thomas Hutter történetéről.

- Miért nevezed őt Thomas Hutternek, nem pedig apádnak? - kérdezte Vadölő.

- Régóta sejtettem, hogy Thomas Hutter nekem nem apám, habár azt hittem, hogy Hettynek édesapja. Most azonban már tudom, hogy sem Hetty, sem én nem vagyunk Thomas Hutter lányai. De ne is beszéljünk tovább, hanem lássunk munkához; azt hiszem, fél óra múlva tudni fogunk mindent, amit akarunk, sőt talán még többet is.

Vadölő megértette a lány türelmetlenségét, és hozzáfogott a láda kirakásához. Ismét előkerült mindaz, amit a múltkor már megvizsgáltak; ezekkel a tárgyakkal most nem törődtek; még a hímzett brokát ruha sem keltette fel Judith érdeklődését. Végül Vadölő kiemelt egy új csomagot.

- Bontsd ki, hadd lássuk, mi van benne, Vadölő! - kiáltotta Judith.

A fiatal vadász szót fogadott, letekerte a csomagról a burkolóvásznat, s ekkor egy másik, durva minőségű vászondarab maradt a kezében.

- Azt hiszem, ez valami zászló - mondta Vadölő. - De nem tudnám megmondani, hogy melyik nemzeté.

- Terítsd szét, talán ráismerünk! - kiáltotta Judith izgatottan.

Vadölő leterítette a vásznat a földre, majd kiegyenesedett, és tűnődve megcsóválta a fejét.

- Szavamra, nem irigylem azt a zászlóvivőt, akinek ilyen hatalmas lobogót kell a csatamezőn hordoznia! Sohasem láttam még ekkora zászlót, pedig megfigyeltem egypárszor az erődök körül gyakorlatozó katonákat. De ez a hatalmas vászondarab nem közönséges emberekhez illik, hanem óriásokhoz!

- Vagy hajókhöz, Vadölő! - vágott a szavába Judith. - Sohasem hallottad még azokat az ijesztő történeteket, amelyek arról szóltak, hogy Thomas Hutter valamikor kalóz volt?

- Kalóz? Nem tudom, mit jelent ez a szó. Eddig csak kalauzokról hallottam, vagyis tapasztalt indiánokról, akik jól ismerik a vadont, és elkalauzolják az idegeneket. Thomas Hutterről viszont azt rebesgette a mendemonda, hogy fiatalabb korában tengeri rablókkal cimborált.

- Nos, Vadölő, a kalóz tengeri rablót jelent! De ne vesztegessük az időt, inkább lássuk, hogy mi van abban a négyszögletes csomagban.

Ez a négyszögletes tárgy egy igen finoman kidolgozott, lezárt kis ládikó volt. A kulcsát sehol sem találták, s ezért Judith úgy döntött, hogy a ládikót fel kell feszíteni. Vadölő csakhamar talált is egy megfelelő feszítővasat, s amikor a ládikó kinyílt, rengeteg papír hullott ki belőle. Régi levelek, iratok, okmányok, számlák kerültek elő. Judith olyan mohón vetette magát ezekre a papírokra, mint a sólyom a csirkére. Sokáig tartana, ha részletesen be akarnánk számolni az iratok tartalmáról, ezért megelégszünk azzal, hogy csak általánosságban közöljük Judith olvasmányának lényegét.

A lány először egy levélcsomót vett a kezébe. E levelek, melyeket egy ismeretlen személy intézett Judith anyjához, Európából érkeztek, és valósággal áradt belőlük a féltő szeretet. Az ismeretlen levélíró óva intette Judith anyját, hogy vigyázzon magára Amerikában.

A következő köteg szerelmes leveleket tartalmazott; ezeknek is Judith édesanyja volt a címzettje. A későbbi keltezésű levelekből kiderült, hogy írójuk Judith és Hetty születése után elhagyta a szerencsétlen anyát. Judith most könnyes szemmel olvasta e régmúlt tragédia emlékeit, s kezdte megérteni, hogy anyját a magány és az elhagyatottság kergette Thomas Hutter karjai közé. Hiába voltak hát az Európából jövő intelmek; a szegény asszonynak ilyen szomorú sors jutott osztályrészül.

A számos levél elolvasása több mint egy óra hosszát tartott. Vadölő közben türelmesen üldögélt a láda mellett; egy szóval sem sürgette Judithot, és látva a lány könnyeit, nem is kért tőle felvilágosítást a levelek tartalmára vonatkozóan. Végül Judith befejezte az olvasást, megtörölte a szemét, visszatette a leveleket a ládikóba, és nagyot sóhajtott.

- Ezzel végeztem, Vadölő - mondta szomorúan. - Szegény anyám életének története most már eléggé világosan áll előttem. De ne beszéljünk erről; kérlek, vedd ki, ami még a ládában maradt.

A hátralevő tárgyak már nem voltak túlságosan érdekesek vagy értékesek. Egy-két finom művű kard került elő, azonkívül néhány díszes nőruha-darab. Mindez nem ért sokat, de Judith úgy gondolta, hogy talán fel lehetne ajánlani az irokéznek Vadölő megmentése érdekében.

- Beszéljünk hát rólad, Vadölő - mondta Judith. - Beszéljünk arról, hogy miképpen szabadulhatnál ki a huronok karmai közül. Hetty meg én boldogan odaadnánk mindent, amit ebben a ládában találtunk, ha ezáltal visszanyerhetnéd a szabadságodat.

- Köszönöm, Judith; olyan hálás vagyok az ajánlatodért, mintha máris sikerült volna az alku, amit tervezel, és Hasadt Tölgy meg a többiek már bele is mentek volna ebbe az egyezésbe. De nem akarom, hogy olyasmire számíts, ami semmiképpen sem valósulhat meg, s ezért kereken kimondom: ilyesféle alkura egyáltalán nincs remény.

- De miért, Vadölő? Úgy gondolod, hogy az irokézek nem örülnének a láda tartalmának?

- Majdnem biztos, hogy örülnének neki, Judith. Más kérdés azonban, hogy meg is fizetnék-e érte azt, amit te kívánsz. Tegyük fel, Judith, hogy valaki a következőket üzenné neked: legyen a láda tartalma a tiéd meg a Hettyé, de cserébe fizessetek érte valamit. Mit válaszolnál erre?

- De hiszen a láda tartalma máris a miénk! Miért fizessünk olyasmért, amivel különben is mi rendelkezünk, ami a birtokunkban van?

- Pontosan így gondolkoznak a mingók is! Azt mondják, hogy a láda máris az övék, illetve rövid időn belül az övék lesz, tehát nem érdemes fizetniük érte.

- Értelek, Vadölő. De azt el kell ismerned, hogy a tó egyelőre még a miénk, és meg is tarthatjuk, amíg Harry el nem küldi a felmentő sereget. Kétségkívül meg tudnánk védeni magunkat, ha te is velünk maradsz, és nem vállalod ismét a fogság gyötrelmeit.

- Ha az előbb említett Harry beszélne így, nem lepődném meg, sőt még csak el sem ítélném túlságosan: ő ugyanis nem ismeri a „becsületesség” szó igazi jelentését. De hadd kérdezzek meg téged, Judith, s arra kérlek, válaszolj őszintén: továbbra is jó véleményed lennél-e rólam, ha megszegném a szavamat, tehát csalónak bizonyulnék, és nem mennék vissza az irokézek közé?

- Sohasem lehetne jobb véleményem rólad, Vadölő, mint amilyen most van, s e véleményemről a világ minden kincséért sem mondanék le!

- Akkor ne is próbálj rávenni, hogy szegjem meg a szavamat! Az adott szót mindennél szentebbnek tartják az igazi harcosok s a magamfajta egyszerű erdőlakók. Gondold meg, milyen keservesen csalódnék bennem az öreg Tamenund meg Unkasz, Csingacsuk apja meg a többi delavár barátom, ha mindjárt az első hadiösvényemen valami szégyenletes dolgot követnék el!

- Azt hiszem, igazad van, Vadölő - felelte a lány szomorú hangon, egy kis gondolkodás után. - Egy magadfajta férfi nem viselkedhetik úgy, mint az önző és becstelen emberek. Valóban, vissza kell menned. Ne is beszéljünk hát erről többet. De mit tanácsolsz, mit tegyek én, aki árva vagyok, akinek még nevem sincs?

- Már hogyan volna neved?! Ha mást nem is, de legalább nevet kaptál Thomas Huttertől. Ő Thomas Hutter volt, te pedig Judith Hutter vagy, és az is maradsz, amíg férjhez nem mégy.

- Judith vagyok, csak Judith - felelte a lány határozottan. - Soha többé nem fogom viselni Thomas Hutter nevét, és Hettynek sem engedem meg, hogy viselje. Thomas Hutter nem volt az apám, és különben is találtam valamit az iratok között, amiből kiderül, hogy ő maga sem viselte jogosan a Hutter nevet.

- Hát ez furcsa - mondta Vadölő. - Ha Thomas Hutter nem volt Thomas Hutter, és a lányai voltaképpen nem is az ő lányai, akkor hát ki volt ő, és kik lehetnek a lányai?

- Az előbb beszéltünk arról, hogy kalóz volt, vagyis tengeri rabló – felelte Judith. - Megtaláltuk a kalózhajó zászlaját, és véleményem szerint ez tökéletesen igazolja a mendemondákat. Most pedig ide nézz: a levelek között találtam ezt az újságkivágást. Olvasd el!

Vadölő felnevetett:

- Ugyan, Judith, ne tréfálg! Mondtam már egyszer, hogy nem értek a betűvetéshez, sem az olvasáshoz. Az erdők fia vagyok, az erdőtől kaptam nevelésemet, és csak a természet könyvében tudok olvasni. A nagyszerű fenyőfák, a csörgedező patakok, a kéklő égbolt, a viharok és a napsütés nyitott könyvet tárnak elém..., igen, ez a könyv gyakori olvasmányom, és igen sok bölcsességet találok benne.

- Bocsáss meg, Vadölő - mondta Judith szégyenkezve -, elfelejtettem, hogy te milyen körülmények között élsz. Nem akartalak megsérteni.

- Ugyan, miért sértettél volna meg, amikor azt hitted, hogy tudok olvasni, és tévedtél? Én vadász vagyok, és mostantól fogva talán harcos is leszek, de a papokhoz meg a könyveikhez nincs semmi közöm.

- Jól van; elmondom hát, hogy mi áll ezen a papírlapon. A gyarmat kormányzója magas jutalmat ígér annak, aki élve vagy halva kézre kerít egy Thomas Hovey nevű kalózt. Hutter minden bizonnyal azért őrizte meg ezt a felhívást, mert őrá vonatkozott; az igazi neve tehát nem Hutter volt, hanem Hovey. Nekem azonban a Hovey név éppoly gyűlöletes, mint a Hutter, s most már megérted talán, hogy miért nem akarom viselni egyiket sem.

- Viseld hát az anyád nevét! - mondta Vadölő.

- A levelekből nem derül ki, hogy mi volt szegény anyám vezetékneve. Ezért mondom, Vadölő, hogy árva vagyok és névtelen.

- Különös egy história - csóválta meg a fejét a vadász. - Még sohasem találkoztam olyan szegény emberrel, akinek neve se lett volna. Magam sem vagyok gazdag, mégis örököltem nevet a családomtól. Azt hiszem, már említettem, hogy voltaképpen Natty Bumppo az igazi nevem, bármilyen csúnyán hangzik is ez.

- Nem hangzik csúnyán, Vadölő, és Hetty meg én ezerszer szívesebben választanánk a Hetty Bumppo vagy a Judith Bumppo nevet, mint a Hetty Huttert, illetve a Judith Huttert.

- Hiába, ezt a nevet mégsem kaphatjátok meg - felelte mosolyogva a vadász -, kivéve abban az esetben, ha valamelyikőtök leereszkednék hozzám, és a feleségemmé lenne.

Judith elpirult.

- Nem hiszem, hogy Hetty valaha is férjhez menne - mondta egy kis szünet után. - Ha valamelyikünk felvonná a nevedet, csakis én lehetnék az.

- Hát ez nagyon tréfás gondolat, Judith. De azért nem kell mosolyognod rajtunk. Úgy tudom, hogy a Bumppo családban nagyon szép asszonyok is voltak, s ha felvennéd a nevüket, nem kerülnél éppen méltatlan társaságba.

- Nem szoktam tréfálni, Vadölő, ha ilyen komoly kérdésekről van szó. Mit gondolsz, tudnál-e boldog lenni, ha olyan lányt vennél feleségül, mint amilyen én vagyok?

- Olyan lányt, mint te? Ezt el sem tudom képzelni, hiszen az ilyen lányok inkább nagy urakhoz valók, nem pedig egy szegény delavár vadászhoz.

- Ismerem én azokat a nagy urakat, a katonatiszteket és társaikat! - kiáltotta Judith hevesen. - Nem tagadom, volt idő, amikor elkábított a gazdagságuk és az előkelőségük, de hidd el nekem, Vadölő, hogy nagyon is megváltoztam azóta. Ezért utasítottam vissza a kérőimet, pedig olyan szép szál legények is akadtak közöttük, mint amilyen Harry.

- Tudom, hogy Harry Marchnak megvannak a hibái; mégis sok lány szívesen felvenné a nevét, amely sokkal szebben hangzik a Bumppo névénél.

- Ó, Vadölő, amikor ilyesmiről van szó, az ember nem a fülével, hanem a szívével szokta hallani a neveket! Ha Natty Bumppo volna Harry March, és Harry March volna Natty Bumppo, nekem sokkal jobban tetszenék a March név, a Bumppo nevet pedig utálatosnak érezném!

- Valóban így szokott lenni. Én például sohasem szerettem a kígyókat, és mégis amióta Csingacsuk, a Nagy Kígyó, a barátom lett, ez a szó is éppoly kellemesen hangzik a fülemben, mint a pacsirtadal.

- Nem a név és nem a külső megjelenés teszi értékessé az embert! - mondta Judith nyomatékosan. - Ha választanom kellene egy gazdag és gonosz kérő meg egy szegény, de becsületes vadász között, az utóbbit választanám!

- Mégis, Judith, te egy másik, előkelőbb világból származol, én pedig az erdőkből, s ezért azt hiszem, mi ketten semmiképp sem illenénk egymáshoz. Persze csak a példa kedvéért beszélek magunkról, hiszen nem valószínű, hogy ilyesmi bármikor is komolyan szóba jöhetne közöttünk.

A beszélgetés ezzel megszakadt: Judith nem tudta, hogy mit válaszolhatna. Szép sorjában mindent visszaraktak a ládába, s azután nyugovóra tértek, hogy legalább az éjszaka hátralevő részét pihenéssel töltsék el.

XII. SZARVASÖLŐ

Másnap hajnalhasadáskor Wah-ta-Wah felébredt. Eligazította hosszú, szénfekete haját, felvette egyszerű vászonruháját és mokasszinját, majd kiment a kiugrára. Csingacsguk már ott volt, és figyelmesen kémlelte a partot. Meglátva jegyesét, elmosolyodott, és intett a lánynak, hogy foglaljon helyet az egyik zsámolyon, amely még a tegnapi esti tanácskozásból maradt az ajtó előtt. Wah-ta-Wah engedelmeskedett, s a két delavár fiatal egy ideig szótlanul gyönyörködött a felkelő nap sugaraitól arany színűvé vált tájban.

- Uff! - kiáltotta végül az ifjú főnök, elragadtatva a szokatlan látványtól, mert a Kristálytükör volt az első tó, amelynek partjára eddig elkerült. - Gyönyörű ez a vidék! Túlságosan szép a mingóknak, és mégis a mingó kutyák falkája ott üvölt a parton. Azt hiszik, hogy a delavárok messze vannak, a hegyeken túl, és alszanak.

- Nem mindegyik alszik, Csingacsguk! Egy legalább itt van, és ez az egy éppen Unkasz nemzetségének a sarja!

- Mit tehet egyetlen harcos egy egész törzs ellen? Hosszú és kanyargós út vezet innen a fálvainkba, s ezt az utat felhős ég alatt kell megtennünk. De ami még fájdalmasabb, Búgó Gerle, attól tartok, hogy magunkban leszünk a visszaúton.

Wah-ta-Wah elpirult örömeiben, amiért Csingacsguk Búgó Gerlének nevezte, de ugyanakkor el is szomorodott, mert megértette a célzást. Az ifjú delavár főnök azt akarta a tudtára adni, hogy minden bizonyos Vadölő nélkül kell hazatérniük.

- Ha majd a nap korongja ott áll, azon a helyen - folytatta Csingacsguk, a part felé mutatva -, törzsünk nagy vadászána vissza kell mennie a huronokhoz, s a huronok úgy bánnak majd vele, mint a fogságba esett medvével.

- Talán meglágyul a szívük, és nem lesznek olyan vérszomjasak. Én éltem a huronok között, és ismerem őket. Eszükbe fog jutni, hogy az ő fiaik is kerülhetnek egyszer delavár fogságba, s akkor meglakolnának a gonoszágukért.

- A farkas mindhaláláig farkas marad. A mingók elvesztették egy nagy harcosukat; még az asszonyaik is bosszúért fognak kiáltani. Sápadtarcú barátunknak olyan éles a szeme, mint a sólyomé, s belelát a mingók szívébe. Jól tudja, hogy nem számíthat kegyelemre.

Egy ideig hallgattak mind a ketten; azután Wah-ta-Wah megfogta Csingacsguk kezét, és így szólt:

- Mit akar tenni Unkasz fia? Hiszen máris a delavár törzs főnökei közé tartozik, s noha fiatal még, szavát nemegyszer meghallgatták a tanácsban.

- Mit tanácsol a Búgó Gerle? Mit tegyek, amikor legkedvesebb barátom veszélyben van? A Gerle dalol a legédesebben minden madár közül, és hangja egészen a szívéig ér Csingacsguknak.

E kedves szavak hallatára a lány megszorította Csingacsguk kezét, s így felelt:

- Wah-ta-Wah azt mondja, hogy sem ő, sem Nagy Kígyó nem bírna nevetni többé, és nem is alhatnék nyugodtan, ha Vadölőt megölnék a huronok tomahawkjai, s mi semmit sem tennénk a kiszabadítására.

- Jó! Csingacsguk és Wah-ta-Wah ugyanazzal a szemmel lát, és ugyanazzal a szívvel érez.

A két delavár további beszélgetését fölösleges lenne ismertetnünk: történetünk folyamán amúgy is ki fog derülni, hogy milyen elhatározásra jutottak. A nap közben feljebb hágott az égbolton, s elárasztotta fényével a tavat és a völgyet. Nemsokára Vadölő is megjelent a kiugrón, és csatlakozva a két delavárhoz, ugyanolyan gyönyörűséggel szemlélte az ébredő természet csodálatos képét.

- Nos, Wah-ta-Wah - fordult Vadölő a lányhoz -, hogy tetszik neked ez a mai reggel? Tegnap este láhattad, amint a nap lebukik nyugaton, s most, íme, keleten ismét felkel. Mit gondolsz, mi az oka ennek?

Csingacsguk és jegyese mehökkenne nézett fel a fényes napkorongra, majd egymás szemében kerestek választ az imént elhangzott fogas kérdésre. A megszokás bizony elaltatja az ember kutató kíváncsiságát; a két delavár számtalanszor látta már a nap felkeltét és lenyugvását, de még egyszer sem jutott eszükbe, hogy e tünemény magyarázata iránt érdeklődjenek.

- Halljuk hát sápadtarcú barátunkat - szólalt meg végül Csingacsguk. - Miért rejti el arcát a nap esténként, és miért tér vissza minden reggel?

- Ezt bizony könnyen meg tudom magyarázni, Kígyó - nevetett Vadölő. - Mi úgy látjuk, hogy a nap végighalad az égbolton, de valójában a nap mozdulatlan, s a föld forog körülötte. Amikor a föld elfordul a naptól, sötétség van és éjszaka; amikor teljesen megfordult, újra láthatjuk a világosságot.

- Honnan tudja, testvérem, hogy a föld forog? - kérdezte Csingacsguk.

- Nem tagadom, Kígyó, erre a kérdésre már nehezebben tudnék válaszolni. Pedig egészen biztos, hogy a föld forog; így tanítják a sápadtarcú tudósok, és nem tévedhetnek, mert ennek alapján tudják előre meghatározni a nap- és holdfogyatkozások idejét.

Csingacsgukot szemmel láthatólag nem győzte meg ez a magyarázat, de sejtette, hogy a további vitából Vadölő kerülne ki győztesen, s ezért gyorsan másra terelte a szót.

- Holnap ilyenkor, amikor a nap ismét kibukkan a fenyőfák csúcsai mögül, hol lesz sápadtarcú testvérem?

A vadász összerezsent, és merően, de minden ijedtség nélkül nézett Csingacsguk szemébe. Azután intett neki, hogy kövesse, és előreindult a bárkába. Nyilván nem akarta, hogy más is hallja a beszélgetésüket. A bárka fedélzeti házikójában Vadölő megállt, és bizalmas hangon így fordult a barátjához:

- Meggondolatlanul cselekedtél egy kissé, Nagy Kígyó, amikor ezt a kérdést Wah-ta-Wah előtt tetted fel, és nem gondoltál arra, hogy talán a sápadtarcú lányok is meghallhatják a szavainkat. Igen, Kígyó, meggondolatlanabban cselekedtél, mint ahogy szoktál. No de mindegy, Wah-ta-Wah nem értette a kérdést, Judith és Hetty pedig nem hallotta. Csakhogy ezt a kérdést könnyebb feltenni, mint megválaszolni. Senki sem tudhatja bizonyosan, hol leszek holnap hajnalhasadáskor. Ha én kérdezném tőled ugyanezt, te sem tudnál felelni, Kígyó.

- Csingacsguk tud felelni: ott lesz ő, ahol a barátja, Vadölő.

- Értelek, Kígyó - felelte a vadász meghatódva. - Érthetően beszéltél, egyszerű szavaid szívből jöttek, és szívig érnek. Szép tőled, hogy így gondolkodol, de az már nem lenne helyes, ha meg is tennéd, amire gondolsz. Immár nem állasz egyedül az életben; Wah-ta-Wah ugyan még csak a jegyessed, de nemsokára hazatértek, s férj és feleség lesztek. Nem, Kígyó, nem szabad magára hagynod Wah-ta-Wahot.

- Wah-ta-Wah a mohikán törzs leánya, és mindenüvé követni fogja Csingacsgukot. Mindketten együtt lesznek a delavárok nagy vadászával, amikor a nap holnap reggel kibújik a fenyőfák mögül.

- Ez örütség, Kígyó! Semmit sem tehetek a mingók ellen. Meg aztán nem is biztos, hogy kínhalál vár rám a táborukban, még meggondolhatják magukat, és jobb belátásra térhetnek. Igaz, gonoszak és bosszúvágyók, de azért teljes bizonyossággal senki sem tudhatja, hogy mi fog történni. Nem szabad ilyen kockázatot vállalnod. Ha egyedül volnál, Kígyó, talán el is várnám tőled, hogy ott ólalkodj a mingó tábor körül, és mindent elkövess kiszabadításom érdekében, de ketten vagytok, s ezúttal két ember gyengébb egynél. Bele kell nyugodnunk, hogy a dolgok olyanok, amilyenek, és nem olyanok, mint amilyeneknek szeretnők, ha volnának.

- Hallgass rám, Vadölő - felelte az ifjú főnök rendkívül komoly és határozott hangon. - Ha Csingacsguk volna a huronok foglya, mit tenne sápadtarcú testvérem? Vajon elkullogna a delavár falvakba, s azt mondaná a főnököknek, a törzs véneinek és az ifjú harcosoknak: „Íme, itt van Wah-ta-Wah; fáradt egy kissé, de megmenekült, s itt van Unkasz fia, ő nem olyan fáradt, de neki is sikerült elmenekülnie a mingóktól.” Vajon sápadtarcú testvérem így cselekednék?

- Mondhatom, Kígyó, ravasz vagy, talán még a mingóknál is ravaszabb. Hogyan is jutott eszedbe ez a kérdés? Hogy miképpen cselekedném? Először is, Wah-ta-Wah nem lenne mellettem, hiszen minden bizonnyal veled maradt volna, következésképpen róla nem mondhatnék semmit. Ha pedig semmit se mondhatnék, akkor azt sem mondhatnám, hogy elfáradt, s így a te szavaid, Kígyó, egyáltalán nem illenének az én számba.

- Testvérem megfélemedezik önmagáról, s megfélemedezik arról is, hogy olyan emberrel beszél, akit már többször meghívtak a törzs tanácsába - felelte szelíden Csingacsguk. - Ha férfiak szólnak egymással, nem szabad a levegőbe beszélni. Nem szabad, hogy a szavaik olyan könnyűek legyenek, mint a toll. Testvérem nem válaszolt a kérdéseimre, márpedig ha egy főnök kérdez valamit, barátjának nem szabad kitérnie a válasz elől.

- Értelek, Kígyó, és el kell ismernem, hogy igazad van. Mégis a válasz nem olyan egyszerű. Te azt kérdezed tőlem, hogy mit tennék, ha a jegyesem itt volna a kastélyban, a barátom pedig amott, az irokézek táborában. Igaz?

Az ifjú delavár főnök komolyan bólintott, de a szeme csillogása elárulta, hogy mulat egy kissé Vadölő zavarán.

- Nos, Kígyó - folytatta a vadász -, nekem még sohasem volt jegyesem, tehát nem tudom beleélni magam a te helyzetedbe. Tapasztalatból tudom, hogy milyen erősek a baráti érzések, de könnyen meglehet, hogy a jegyesek közötti érzések még erősebbek. Ha tehát a szívedre hallgatsz, vagyis Wah-ta-Wahra, követned kell őt a delavárok földjére.

- Csingacsguk a szívére hallgat, de Wah-ta-Wah nem hazafelé húzza őt, hanem a mingók táborába akar menni.

- Hogy értsem ezt, Kígyó? - kérdezte Vadölő mosolyogva. - Úgy tudom, Wah-ta-Wah nem gondolta meg magát, és nem választott helyetted a huronok közül férjet.

- Wah-ta-Wah sohasem fogja felcserélni Csingacsguk wigwamját egy irokéz harcosával - felelte szárazon Nagy Kígyó. - Együtt megyünk majd a huronok táborába, és nem fogjuk engedni, hogy sápadtarcú testvéremet halálra kínozza az ellenség.

- Óvakodj minden meggondolatlanságtól, Kígyó - mondta Vadölő komolyan. - Úgy látom, semmi sem gátolhat meg a szándékod végrehajtásában, s most már akkor sem gátolnák meg benne, ha tehetném, mert akkor bizonyára boldogtalan lennél. Csak arra kérlek, hogy légy elővigyázatos. Ne feledd, Kígyó, hogy az irokézek legvadabb kínzásaitól sem keseredném el annyira, mint attól, hogy te meg Wah-ta-Wah énmiattam a huronok fogságába kerültek.

- A delavárok óvatosak. Vadölő biztos lehet abban, hogy nem fognak csukott szemmel berontani az ellenség táborába.

Ezzel a beszélgetés félbeszakadt. Hetty átkiáltott a két jó barátához, hogy készen van a reggeli. A társaság nemsokára ott ült a kastély nagyobbik szobájában, a durván ácsolt asztal körül. Legutoljára Judith foglalt helyet közöttük; sápadt volt, látszott rajta, hogy nem sokat aludt az éjszaka. Reggelizés közben egy árva szó sem hangzott el. A három lánynak egyáltalán nem volt étvágya. Csingacsjuk és Vadölő azonban úgy falatozott, mintha minden a legnagyobb rendben volna.

Reggeli után Vadölő elővette azt a puskát, amelyet Judithtól kapott ajándékba, a híres Szarvasölőt, leült vele egy sarokba, és alaposan megvizsgálta. Miután Hetty, Wah-ta-Wah és Csingacsjuk kiment a szobából, a vadász felállt, és Judithhoz fordult.

- Ezt a puskát nekem ajándékoztad, Judith - kezdte Vadölő. - Elfogadtam, mert egy lány amúgy sem vehetné hasznát. Ez a fegyver máris híressé vált, méghozzá megérdemelten, és olyan embernek kell viselnie, aki jól tud célozni vele.

- Ki lenne méltóbb e fegyverre, mint te, Vadölő? - kérdezte Judith. - Még Thomas Hutter is ritkán vétette el vele a célt, a te kezében pedig biztos halált jelentene ez a puska.

- Biztos halált! - nevetett Vadölő. - Ismerem egyszer valakit, aki Biztos Halálnak nevezte a puskáját; de nem volt igaza, csak kérkedett, s a delavárok nyíllal is pontosabban tudtak célozni, mint ő a puskájával. Mindazonáltal nem tagadom, hogy értek a fegyverekhez, s hogy jó szemem van, tehát a jelenlegi körülmények között nem adhatnád jobb kezekbe a Szarvasölőt. De vajon meddig maradhat ez a fegyver az én kezemben? Most négy szemkőzt vagyunk, megmondhatjuk az igazat, amit Csingacsjuk és Wah-ta-Wah előtt a legszívesebben eltitkolnék; ők ugyanis régebben ismernek engem, mint te, s ezért bizonyára jobban fájna nekik, hogy rövidesen örökre el kell búcsúzniuk tőlem. Ha ez bekövetkezik, a Szarvasölő gazda nélkül marad.

Judith csak nehezen bírta palástolni érzelmeit, amelyeket ezek a szavak olyannyira felkavartak benne; de végül mégis erőt vett magán, és megkérdezte:

- Ha bekövetkezik az a szörnyűség, amire számítasz, mit csináljak a Szarvasölővel? Mi a kívánságod?

- Éppen erről akartam beszélni veled, Judith - felelte Vadölő. - Csingacsjuk nem éppen a legtökéletesebb lövész, de azért elég jól bánik a puskával, s ami még többet nyom a latban: ő a legjobb barátom. Azt szeretném, hogy Csingacsjuk kapja meg a Szarvasölőt, ha én már nem öregbíthetem a hírét ennek az értékes ajándéknak.

- A puska a tiéd, Vadölő, s ha nem térsz vissza, azé lesz, akire te hagyományozod.

Ezek után Vadölő kiment a kiugróra, félrevonta Csingacsjukot, és közölte vele, hogy a nagyszerű puska az övé lesz, ha neki, Vadölőnek, el kellene pusztulnia az irokéz táborban.

- Már csak ezért is óvatosnak kell lenned, Kígyó - tette hozzá Vadölő. - Ha már én elvesztem, nem szabad, hogy a Szarvasölő is elveszen, mert erre a puskára büszke lehet az egész delavár törzs. A mingókat a sárga irigység fogja környékezni, és messziről elkerülik majd azt a falut,

ahol a Szarvasölő gazdája lakik. Vigyáznod kell a Szarvasölőre, mert megvan benne az ember minden erénye, az ember minden hibája nélkül. Wah-ta-Wah csak a tiéd, de a Szarvasölő az egész törzsnek lesz a büszkesége.

- Egyik puska olyan, mint a másik - felelte Csingacsguk egy kissé sértődötten, amiért Vadölő egy fegyverrel hasonlította össze a jegyesét. - Wah-ta-Wah a szívnek kedves, a Szarvasölő csak vadászatra jó.

- S ugyan mit ér az olyan ember, aki az erdőben él, és nem tud vadászni?! - kiáltotta Vadölő. - Az ilyen ember legfeljebb csapdákat állíthat, vagy a földet túrhatja ehetsz gyökerekért, de a finom vadhúst sohasem ízlelheti meg. Gyere, barátom, szeretném kipróbálni ezt a híres fegyvert. Ez az utolsó alkalom, hogy összehasonlítsuk a Szarvasölőt a te puskáddal.

A két fiatalember bement a kastélyba; Judith ellátta őket puskaporral és golyóval Thomas Hutter készletéből; azután az egész társaság kivonult a kiugrára, s a férfiak megfelelő célpontot kerestek, hogy összemérhessék a fegyvereiket. Vadölőnek közben egy újabb ötlete támadt.

- Thomas Hutternek jó egynéhány puskája maradt a kastélyban - mondta a fiatal vadász. - Azt hiszem, Csingacsguk, jobb lenne, ha előbb azokat próbálnánk ki, és a végére hagynánk a te puskádat meg a kitűnő Szarvasölőt. Kérlek, Judith, engedd meg, hogy kipróbáljuk az öreg Tom fegyvereit.

Judith bólintott, majd besietett a kastélyba, és kihozta a szoban forgó puskákat, amelyek kivétel nélkül meg voltak töltve, hiszen a kastély lakóinak állandóan résen kellett lenniük az ellenséges törzsek támadásaival szemben. Csingacsguk és Vadölő nekitámasztotta fegyverét a kastély gerendáinak, és kiválasztott egy-egy puskát Thomas Hutter fegyvertárából.

- Nos, Kígyó - mondta Vadölő -, úgy látom, éppen elég madár röpdös a tó fölött, méghozzá lőtávolságban. Vagy ott úszik például az a vadkacsa; nehéz célpont lesz, hiszen a fegyver villanására biztosan alábukik a vízbe. Mit szólnál ahhoz, ha rajta próbálnánk ki a puskákat?

Csingacsguk nem szólt egy szót sem, fogta a puskát, célzott és lőtt. A kacsa valóban alábukott a fegyver villanására, s így a golyó nem tett kárt benne, noha csaknem azon a helyen érte el a tó felszínét, ahol a madár az előbb még oly nyugodtan úszkált. Vadölő derűsen felnevetett, majd vállhoz emelte a puskáját, és feszülten figyelte a tó mozdulatlan felszínét. Nemsokára egy fekete pont bukkant fel a vízből: a kacsa kidugta a fejét, hogy lélegzetet vegyen. Abban a pillanatban Vadölő puskája eldőrdült, s a kacsa holtan terült el a víz színén.

- Ez a találat még nem bizonyít semmit - mondta Vadölő, nehogy önteltnek tartsák, vagy túlbecsüljék az érdemét. - Csak azért sikerült eltalálnom a kacsát, mert lélegeznie kellett, s így nem merülhetett ismét a víz alá, mielőtt még odaért volna a golyó. Csingacsguk bölcsőbb annál, semhogy megharagudjék rám ezért az ártatlan tréfáért. De oda nézz, Kígyó, ott, ott, északabbra..., az a madár éppen jó lesz második célpontnak!

Csingacsguk szemével követte Vadölő ujjának irányát, és csakhamar meg is látott egy nagy fekete kacsát, amely méltóságteljes nyugalommal lebegett a víz színén. E régmúlt időkben, amikor a telepések még nem bontották meg az ősrendeteg harmóniáját, a mai New York állam területén csillogó tavak és tavacsák a legkülönbözőbb víziszárnyasok, vadkacsák, sirályok, bűvármadarak valóságos paradicsomai voltak. Most is legalább száz madár pihent a tavon. Csingacsguk ismét felemelte a puskáját; ezúttal gondosabban célzott, s el is találta a kacsa szárnyát. A madár felszívott, és kétségbeesetten vergődve igyekezett elmenekülni a víz színén.

- Meg kell kímélnünk ezt az állatot a fölösleges szenvedéstől! - kiáltotta Vadölő abban a pillanatban, amikor a sebesült madár megpróbált szárnyra kapni.

Nyomban tüzelt: a végzetes golyó pontosan a kacsza nyakát találta el, s egy pillanat alatt végzett vele. Wah-ta-Wah az előbb önkéntelenül is felkiáltott örömeiben, amikor Csingacsuguk eltalálta a madár szárnyát, most azonban egy kissé bosszúsán húzta össze a szemöldökét, amiért Vadölő ügyesebbnek bizonyult a jegyesénél. Csingacsuguk viszont egy cseppet sem irigykedett a barátjára, és mosolyogva fejezte ki az elismerését.

- Ne törődj azzal, Kígyó, hogy Wah-ta-Wah mérgeződik - mondta Vadölő nevetve. - Természetes, hogy mindenképpen a te győzelmedet kívánja. Hanem ott a fejünk fölött egy újabb madarat látok; ez aztán valóban próbára teheti a fegyvereinket. Lássuk tehát, mi lesz az eredmény, ha felfelé célozunk, még hozzá mozgó célpontra.

Csakugyan egy vízisas keringett magasan a kastély felett; ez a madárfajta halakkal táplálkozik, és nyílsebesen szokott lecsapni rájuk a magasból. A sas mohón körözött a magasban, kicsinyei bizonyára türelmetlenül várták már az ebédet az egyik fenyőfa csúcsára épített fészekben. Csingacsuguk kiválasztott egy újabb fegyvert Thomas Hutter puskái közül, hosszasan célzott és lött. A keringő sas most egy nagyobb kört írt le; ez azt bizonyította, hogy a golyó közvetlenül mellette süvíthetett el a levegőben. Vadölő azonnal látta, hogy barátja elvétette a célt; fogta hát a puskáját, és máris tüzelt. A sas alábukott, úgyhogy a társaság többi tagja már halottnak vélte. Vadölő azonban így kiáltott fel:

- Megijesztettem, Kígyó, felborzoltam a tollait, de nem találtam el! Ilyen ócska fegyverrel nem is lehet. Gyorsan, Csingacsuguk, vedd a saját puskádat, mielőtt még elrepülne az a sas! Én pedig a Szarvasölőhöz folyamodom, mert kíváncsi vagyok arra, vajon a Sasölő nevet megérdemli-e!

A sasnak valóban nem történt semmi baja az előbbi lövésektől; szándékosan zuhant egy darabig, azután nagy kört írt le, és ismét emelkedni kezdett, közvetlenül a kastély fölött. Csakhamar jóval magasabban keringett, mint az előbb. Csingacsuguk egy ideig figyelmesen követte a puskája csövével, majd kijelentette, hogy függőleges irányban nem lehet ilyen nagy távolságra célozni. Wah-ta-Wah azonban egy halk biztató szót intézett hozzá, s erre az ifjú delavár főnök mégis elsütötte a puskáját. A madár fel sem vette a lövést, nyugodtan keringett tovább mind magasabbra, s közben lenézett, mintha megvetné ellenségeit.

- Rajtam a sor! - kiáltotta Vadölő. Hosszasan célzott, végül meghúzta a ravaszt. A következő pillanatban a sas megperdült, majd zuhanni kezdett, és éppen a bárka végébe esett. A társaság azonnal odasietett, és megállapította, hogy a golyó végtelenül pontos volt: épp a mellcsont és a bal szárny között fúrta át a sas testét.

- Nem lett volna szabad megölnünk, Kígyó! - kiáltotta Vadölő, miközben Csingacsuguk felemelte a hatalmas madarat. - Hiszen csak hiúságból és versengésből oltottuk ki az életét! Tejfelesszájú kamaszokhoz illik az ilyesmi, nem pedig harcosokhoz. Bizony, meglátszik rajtunk, hogy csak az első hadiösvényünket járjuk. Ha majd a vérszomjas mingók keze között leszek, elgondolkodhatom azon, hogy milyen drága az élet..., még az erdei vadak és a madarak élete is. Tessék, Judith, vedd vissza a Szarvasölőt, és ajándékozd olyannak, aki jobban megérdemli.

- Senki sem érdemli meg nálad jobban, Vadölő - felelte a lány. - A puska a tiéd, és meg is kell tartanod.

- A jó célzásért kétségkívül megérdemlem - mondta Vadölő. - De nem elég jól célozni; az igazi vadásznak azt is tudnia kell, hogy mikor szabad fegyveréhez folyamodnia. Fáj nekem, Judith, hogy e sasmadár kicsinyei most éhesen sírnak valahol a fészekben, s ha nem kellene visszatérnem a mingókhoz, bizony felkutatnám a sascsibéket, hogy ne szenvedjenek tovább.

Vadölő e szavakkal visszament a bárkáról a kiugróra; ott leült, és elgondolkozva nézte a vizet. Sokáig nem szólt egy szót sem, majd felsóhajtott, és látva, hogy elég későre jár az idő, készülődni kezdett a távozásra. Csingacsuguk a kastély elé vontatta a kenut, és Wah-ta-Wah elhelyezte benne az evezőt. Ezek után valamennyien összegyűltek a kiugrón.

- Sokszor megesik, hogy a legjobb barátoknak is el kell válniuk egymástól - mondta Vadölő. - Nincs értelme a siránkozásnak, hadd búcsúzzunk hát el olyan derűsen, ahogy csak lehet. Ha nincs kifogásotok ellene, szeretnék négy szemközt beszélni mindenkivel, mielőtt kievezek a partra.

Csingacsuguk és Wah-ta-Wah azonnal megértette Vadölő kívánságát, s mindketten bementek a kastélyba. A két sápadtarcú lány ott maradt Vadölővel, aki kérdően nézett rájuk.

- Hettyvel majd útközben beszélhetsz - mondta Judith. - Úgy akarom, hogy ő kíséren ki téged a partra.

- Jó lesz ez így, Judith? Tudom, hogy az indiánok tisztelni szokták az együgyűeket, de most bosszúszomjasak, és mindenre képesek. Meg aztán...

- Mit akartál mondani, Vadölő? - kérdezte Judith a vadásztól, aki hirtelen elhallgatott.

- Hát... csak annyit, hogy Hetty esetleg olyasmit láthatna, ha elkísér, ami nem való az ő szemének.

- Talán igazad van, Vadölő - felelte Judith. - Kérlek, húgom, menj be a kastélyba, amíg néhány szót váltok barátunkkal.

Hetty engedelmeskedett, s Vadölő és Judith magára maradt a kiugrón. Hallgattak mind a ketten, végül Vadölő törte meg a csendet.

- Nem akarom fölöslegesen vesztegetni az időt, Judith - kezdte a vadász. - Búcsúzóul hadd beszéljek veled úgy, mintha a fivéred volnék. Őszintén megmondom, hogy a mingókon kívül van még egy nagy ellenséged, Judith, mégpedig a tulajdon szépséged, s talán a hiúság is, ami az ilyen rendkívüli szépségből származik. Ha igaz ember akarsz maradni, éppen úgy kell óvakodnod ettől az ellenségtől, mint az irokézektől.

Vadölő talán még folytatta volna jó szándékú intelmeit, de Judith egyszerre csak hangosan sírva fakadt. A fiatalember zavarba jött.

- Ne haragudj, Judith, ostoba voltam, s keményebben beszéltem, mint ahogy kellett volna. Bocsáss meg nekem!

Judith megragadta Vadölő kezét, s könnyes szemmel felnézett az arcába.

- Semmit sem vétettél ellenem, Vadölő - mondta -, és nincs mit megbocsátanom. Igen, hiú voltam, nagyon is sokáig, s most csak arra kérlek, hidd el, hogy kigyógyultam ebből a csúnya hibából. Isten veled..., ez volt a búcsúszavam..., s most hadd rejtőzzem el a szobámban, mert nem akarom, hogy a többiek is meglássák a könnyeimet.

Judith egy pillanat múlva már csakugyan be is zárkózott a szobájába, de futtában még odakiáltott Wah-ta-Wahnak, hogy menjen ki Vadölőhöz. A delavár lány kilépett a kastély ajtaján, és szótlánul megállt a vadász előtt.

- Te ismered az indián szokásokat, Wah-ta-Wah - mondta Vadölő -, s így tudhatod, hogy mi vár reám. Szívleld hát meg utolsó szavaimat, mert aligha találkozunk még egyszer az életben. Légy jó felesége Csingacsuguknak, becsüld meg őt s a nemzetséget, amelyből származik. Igyekezz, hogy sem ti ketten, sem pedig majdan a gyermekeitek ne hozzanak szégyent a delavárok bátor törzsére.

- Sápadtarcú testvérem nagyon bölcs. Wah-ta-Wah örökre a szívébe vési minden szavát - felelte a lány.

- Így hát el is búcsúzhatunk, Wah-ta-Wah. Add a kezed, s azután kérlek, küldd ki hozzám a Nagy Kígyót.

Wah-ta-Wah nem sírt, mint Judith, de nagy fekete szemén jól látszott, hogy mennyire fáj neki a fiatalember előrelátható sorsa. Megszorította Vadölő kezét, és eltűnt a kastélyban; kiszáradva ismét megcsikordult az ajtó, és Csingacsruk odalépett barátjához.

- Menjünk egy kissé távolabb, Kígyó - mondta Vadölő. - Nem akarom, hogy a lányok meghallják a beszélgetésünket. Úgy, most pedig hadd szóljak néhány szót Wah-ta-Wahról. Tudom, hogy ti, indiánok, meglehetősen szigorúan bántok az asszonyaitokkal, és néha túlságosan is megdolgoztatjátok őket. Szeretném, ha Wah-ta-Wahnak jobb sorsa lenne melletted, s ezért végrendeletileg reá hagyományozom mindenemet: az állatbőröket, a fegyvereket s a ruhákat, amelyeket otthon hagytam a delavárok földjén. Ha mindezt eladjátok, talán könnyebben élhettek.

- Csingacsruk nem felejt el, amit sápadtarcú testvére mondott – felelte Nagy Kígyó. - Ha Vadölő eltávozik az örök vadászmezőkre, és onnan tekint le reánk, azt fogja látni, hogy békében és egyetértésben élünk, és mindhalálunkig tiszteljük Vadölő emlékét.

A két fiatalember kezét fogott, és együtt ment be a kastélyba; Hettytől Vadölő a többiek előtt búcsúzott el, hiszen nem voltak közös titkaik. Az együgyű lány nem bírta visszafojtani könnyeit; Vadölő néhány vigasztaló szóval megsimogatta az arcát, majd beugrott a kenuba, és búcsút intve a társaságnak, megindult a part felé.

XIII. AZ IROKÉZEK TÁBORÁBAN

Vadölő két-három perccel a megbeszélte időpont előtt érte el a partot, nem messzire az irokéz tábortól. Nem lepődött meg azon, hogy senki sem várja, hiszen az indiánoknál köztudomású, hogy megvetik a türelmetlen kíváncsiságot. Vadölő tehát nyugodtan megindult a tábor felé a fák között. A hátralevő két-három perc éppen letelt, amikor kiért a tisztásra; a nap állása jelezte, hogy Vadölő a lehető legpontosabban érkezett vissza. Az irokézek önkéntelenül is felkiáltottak, részben elismerően, részben bosszúsan, mert volt, akinek nem tetszett, hogy ellenségük ekkora becsületességről tett tanúságot. Az indiánok akkor a legboldogabbak, ha joggal megvethetik ellenségüket.

Előzőleg a huronok között megoszlottak a vélemények afelől, hogy Vadölő visszatér-e a fogságba vagy sem. A legtöbben úgy vélték, hogy egy sápadtarcúban nem rejtőzhetik ennyi lelkierő. Vadölő bátorsága, higgadsága és egyenessége ugyan gondolkodóba ejtett egyeseket, de a többség mégsem várta vissza. Igaz, jobban örültek volna, ha Csingacsjuk a foglyuk, és ő bizonyul hitszegőnek; akkor ugyanis méltán gúnyolhatták volna a delavár törzset, amely ősi ellenségük volt. Az irokézeket azonban némileg megvigasztalta az a tudat, hogy Vadölő a delavárok neveltje, tehát az ő gyávasága is méltán vethet rossz fényt a gyűlölt törzsre. Úgy gondolták, hogy ha Vadölő nem érkezik meg a kijelölt időpontban, senki sem vonhatja kétségbe az irokéz törzs felsőbbrendűségét, s ezt minél zajosabban akarták megünnepelni. Éppen ezért minden harcost, őrszemet, asszonyt és gyermeket összehívtak a tisztásra, hogy valamennyien tanúi legyenek a sápadtarcú ellenség esetleges távolmaradásának. Támadástól nem kellett tartaniuk a kastély csekély védőőrsége részéről; tutajuk pedig készenlétben volt, hogy azonnal vízre szállhassanak, ha a kastélybeliek el akarnának menekülni. Egyébként is a törzs vénei úgy határoztak, hogy amint végeznek ezzel az ügyel, rögtön felszedik a sátorfájukat, és visszatérnek Kanadába.

Vadölő tehát az egész törzssel szembe találta magát, amikor a fák közül kibukkanva, a tisztás földjére lépett. Az idősebb harcosok valamennyien ott ültek egy kidöntött fa törzsén, és komor méltósággal néztek a közeledő vadász arcába. Tőlük jobbra álltak a fiatal harcosok, fegyveresen, balra pedig az asszonyok és a gyerekek.

Az indián törzseknél nem szokatlan jelenség, hogy két egyenlő rangú főnök osztozik a legfőbb vezér méltóságában. Az egyiket rendszerint bölcsességéért választja meg a törzs, a másikat testi erejéért, így történt ez a huronoknál is.

A bölcs főnököt már ismerik olvasóink: Hasadt Tölgynek hívták; egy csöppet sem volt vad vagy vérszomjas ember, s ravaszságával és előrelátásával vívta ki a többiek megbecsülését. A másik főnök a Panthère nevet kapta a kanadai franciáktól; ez a név, amely Párducot jelent, kitűnően illett viselőjére, minthogy ez az állat a fürgeségéről, erejéről és kegyetlenségéről közismert.

Hasadt Tölgy és Párduc mozdulatlanul ült a fatörzsön, és meg sem rebbent az arcuk, amikor Vadölő a tisztás közepére ért.

- Itt vagyok, mingók - szólalt meg Vadölő érces hangon. - Nézzétek meg a napot: idejében érkeztem. Itt vagyok, s a foglyotok vagyok; azt tehettek velem, amit akartok.

A huronok között elismerő moraj támadt e szavakra. Valamennyien arra gondoltak, hogy ilyen bátor és ilyen becsületes harcost szívesen befogadnának a törzsbe. Nem, mégsem gondolkoztak így valamennyien. A vérszomjasabbak mindenáron ki akarták tölteni bosszújukat Vadölön. E bosszúvagyó irokézek közé tartozott Párduc és nővére, Szömörce. Az az irokéz harcos, akit Vadölő néhány nappal azelőtt megölt, s akitől a Sólyomszem nevet kapta, Szömörce férje volt - így tehát érthető, hogy az özvegyen maradt asszony a fogoly véréért kívánta.

Hasadt Tölgy azonban nem értett egyet vele és fivérével. A ravasz főnök most felállt a fatörzsről, kinyújtotta a karját, és nagy tisztelettel köszöntötte a visszatért foglyot.

- Becsületes vagy, sápadtarcú - mondta Hasadt Tölgy. - Népem boldog, hogy férfi a foglya, nem pedig holmi bujkáló róka. Ismerünk téged, és bátor harcosokhoz méltó bánásmódban fogunk részesíteni. Ha megölted is egy harcosunkat, van életed, amellyel megfizethetsz érte. Törzsünk fiataljai közül néhányan úgy vélték, hogy egy sápadtarcú vére túlságosan híg folyadék, és színtelenül fog kibuggyanni a huronok kése nyomán. Most bebizonyíthatod nekik, hogy tévedtek. Ha a tanács úgy döntene, hogy bátor harcosunk halálát nem szabad elfelejteni, és nagy lelke nem utazhatik egyedül az örök vadászmezőkre, nyugodtan küldjük utána a tiedet, mert harcosunknak nem kell szégyenkeznie melletted. Beszéltem; hallottad, amit mondtam.

- Úgy van, mingó - felelte Vadölő -, beszéltél, s én nemcsak hallottam, de meg is értettem, amit mondtál. Döntsön hát a tanácsotok, hogy utána kell-e mennem a nemrég elhunyt harcosnak..., ha eddig még csakugyan nem határozatok volna a sorsom felől.

- Törzsünk csak akkor tanácskozik egy sápadtarcú felől, ha az a sápadtarcú itt van közöttünk - mondta Hasadt Tölgy egy kissé gúnyosan. - Harcosaim úgy gondolták, hogy távollevő sápadtarcúakról nem érdemes határozni, hiszen olyan szeszélyesek és megbízhatatlanok ők, mint az ide-oda fűvő szél. Egyetlenegy hang szólt csak melletted, bízva a becsületességben.

- Akárkié volt is az a hang, mingó, hadd mondjak neki köszönetet, mert igazat beszélt, míg a többiek hazudtak. A becsületes sápadtarcú éppúgy állja a szavát, mint a becsületes indián. De ha nem volnék is becsületes, akkor sem akarnék szégyent hozni a delavárookra, akiktől a nevelésemet kaptam. Ne vesztegessétek hát az időt: itt vagyok, határozatok.

Hasadt Tölgy helyeslően bólintott; néhány pillanatra félrevonult a törzs véneivel, majd utasításokat adott három-négy fiatal harcosnak. Ezek nyomban kiváltak a fegyveres csoportból, és eltűntek a fák között. Hasadt Tölgy most közölte Vadölővel, hogy nem kötik meg, és szabadon mozoghat a tábor területén, amíg a tanács ki nem mondja róla a döntést. Meg kell mondanunk, hogy e rendelkezésre nem a bizalom indította az irokézeket, hiszen Vadölőt immár nem kötötte a szava, s az ifjú vadász bármikor jogosan megszökhetett volna tőlük. Az irokéz tábor azonban, mint már említettük elbeszélésünk folyamán, egy kiugró földnyelven feküdt, három oldalról a tó vize vette körül, s a szárazföld felé eső oldalát most már gondosan őrizték az imént kiküldött harcosok. Vadölő jól tudta ezt, s azon törte a fejét, hogyan lehetne mégis átsiklani az őrszemek között. Minden kísérlet igen veszélyesnek látszott, mivel a szárazföld felé eső részen eléggé ritkás volt a növényzet, s a terepet könnyen át lehetett tekinteni. Vadölő ugyan nem félt a kudarctól és az elfogatástól, hiszen így is a halál várt rá; mindazonáltal tovább latolgatta az esélyeket, hogy ha már megkísérli a szökést, a lehető legkedvezőbb körülmények között hajtsa végre vállalkozását.

Közben a tábor élete látszólag a megszokott mederben folyt tovább. A főnökök félrevonulva tanácskoztak; csak Szömörécét engedték maguk közé, mert az indián törvények szerint ilyen alkalmakkor mindig meg kell hallgatni az elesett harcosok özvegyét. A fiatalok türelmetlenül járkáltak fel s alá, indián önfegyelemmel uralkodva arcvonásaikon; az asszonyok lakomát készítettek, hogy a törzs megfelelő külsőségek között ünnepelhesse majd meg a határozatot.

Senki sem árulta el az érzéseit, s az avatatlan szemlélő azt hihette volna, hogy békés, mindennapos tevékenységük közepette látja az irokézeket - csak az őrszemek vigyáztak a szokottnál ébरेbben.

Vadölő izgatottan várta a tanácskozás eredményét, és valósággal megkönnyebbült, amikor Hasadt Tölgy magához hívatta, hiszen a bizonytalanság még a biztos veszélynél is rosszabb.

- Hallgass meg bennünket, Sólyomszem - kezdte az irokéz főnök, társai között állva. - Törzsem vénei bölcs szavakat váltottak egymással, s most beszélni akarnak. A te néped, a sápadtarcúak népe a felkelő nap országából jött hozzánk, mi pedig a lenyugvó nap gyermekei vagyunk. A sápadtarcúak a Nagy Sós-tó vizein keresztül jöttek erre a földre, mi pedig a Nagy Édes-tavak felé fordítjuk arcunkat, amikor falvainkat keressük. Nyugat felé nézünk, mert ott van a mi hazánk, s látni sem akarjuk a keletet, ahonnét egymás után érkeznek a sápadtarcúak kenui. A sápadtarcúak, úgy látszik, olyan sokan vannak, hogy nem férnek el a maguk hazájában; a rézbőrűek száma máris megfogyatkozott; segítségre és támaszra van szükségük. Legjobb harcosaink egyike nemrég eltávozott az örök vadászmezőkre; helye üresen maradt a wigwamjában, és fia még gyermek, nem bírja el az apja fegyverét. Itt maradt az özvegye is, akit a te kezéd által ért ilyen súlyos csapás, íme, itt áll ez az özvegyasszony, Szömörce; két kötelességet kell teljesítenie. Az egyik kötelességgel a férjének tartozik, a másikkal a gyermekeinek. Skalpot skalpért, életet életért, vért vérért: így szól az egyik törvény. A másik törvény azt parancsolja Szömörceinek, hogy lássa el gyermekeit élelemmel. Mi ismertünk téged Sólyomszem. Becsületes vagy; ha mondasz valamit, állod a szavad. Nyelved nem kétágú, mint a kígyóé. Fejedet sohasem rejtéd a fübe, mindenki láthatja. Amit mondasz, meg is teszed. Ha rosszat tettél, igyekszel minél hamarabb helyrehozni a hibádat, íme, itt áll előtted Szömörce. Egyedül él a wigwamjában, s a gyermekei enivalóért sírnak. Látod ezt a puskát? Meg van töltve, csak a vadászra vár, aki hasznát vehetné. Fogd hát ezt a puskát, eredj, és ejts el egy szarvast; hozd ide a zsákmányt, tedd le Szömörce wigwamja elé, adj enni a gyerekeinek, s légy te a férje a helyett, akit megöltél. Akkor a szíved nem lesz többé delavár szív; irokéz szívet kapsz érte cserébe. Szömörce fülének nem kell többé az éhes gyermekek sírását hallgatnia, s népem ugyanannyi harcost számlál majd, mint azelőtt.

- Nem ért váratlanul az ajánlatod, mingó - felelte Vadölő, miután Hasadt Tölgy befejezte a szónoklatát. - Számítottam rá, hogy ilyesmit kértek majd tőlem, s máris készen vagyok a válasszal. Tudd meg hát, hogy sem rézbőrű, sem pedig sápadtarcú asszonyt nem akarok feleségül; meg aztán törzsemet és törzsem hazáját sem hagynám el semmi kincsért. Vadász-zsákmányomat nem sajnálnám az elesett harcos özvegyétől és gyermekeitől, de hogyan segíthetnék rajtuk, ha nem élünk és nem fogunk soha ugyanazon a földön élni? Hadd kérjen élelmet Szömörce az irokéz harcosoktól, s ha ismét férjhez menne, olyan társat válasszon magának, aki nem teszi be a lábát jogtalanul más törzsek területére. Én tisztességes harcot vívtam Szömörce férjével; ő maradt alul, s ezért senki sem követelhet tőlem jóvátételt. Nem, Hasadt Tölgy, ne számíts arra, hogy közéték állok, s hogy megváltozik a szívem.

Vadölő szavaitól az elégedetlenség moraja futott végig a főnökök köré gyűlt tömegen. Különösen az asszonyok hangoskodtak, nem utolsósorban maga a visszautasított Szömörce. Mindannyiuknál hangosabb volt azonban a törzs másik főnöke, Párduc. Az előbb a tanácsban hevesen tiltakozott az ellen, hogy nővérét egy sápadtarcú jenkihez adják feleségül, s csak az özvegy könyörgésére egyezett bele mégis ebbe a megoldásba. Annál nagyobb sértésnek érezte, hogy a hitvány sápadtarcú most nem fogadja el az asszony kezét. Szeme felvillant, mint a ragadozó vadállat, amelynek a nevét viselte, s félelmetes ordítás tört ki a torkából.

- Sápadtarcú kutya! - üvöltötte Párduc. - Eredj, és voníts társaiddal a magatok nyomorult vadászmezőin!

E szavak kíséretében karja a magasba lendült, és elhajította a tomahawkját. Szerencsére Párduc olyan hangosan kiáltott, hogy felkeltette Vadölő figyelmét, különben hősünk földi pályafutása minden bizonnyal véget ért volna. Az ügyesen és nagy erővel elhajított fegyver pörögve süvített a levegőben az ifjú vadász koponyája felé, de ő kinyújtotta a karját, s elkapta a tomahawk nyelét. A dobás erejétől karja a magasba lendült a tomahawkkal együtt, és Vadölő egy tized másodpercig úgy állt, feje fölött tartva a fegyvert. Talán csak ez a fenyegető tartás juttatta eszébe a vadásznak, hogy most azonnal válaszolhat a támadásra, talán a haragja is fellobbant - mindenesetre szeme és arca kigyúlt, s még abban a pillanatban teljes erejéből visszadobta a fegyvert a támadó felé.

Ez az ellentámadás oly váratlan és gyors volt, hogy Párduc sem a karját nem emelhette fel, sem a fejét nem kaphatta félre. Az éles tomahawk pontosan a két szeme között találta el, s a szó szoros értelmében kettéhasította a koponyáját. A hatalmas termetű irokéz főnök előrelendült, mint a kígyó, amely még egyszer utoljára bele akar marni ellenségébe, habár halálos sebet kapott, majd teljes hosszában elterült a tisztás földjén. Az irokézek egyszerre kiáltottak föl, s a földön heverő Párduchoz futottak; Vadölő kihasználta ezt a pillanatot, s mint a szarvas, belevetette magát az erdőbe. A következő pillanatban a Párduc holtteste köré gyűlt irokézek hátrafordultak, észrevették foglyuk szökését, és vad csatakiáltással utána iramodtak.

Noha Vadölő oly váratlanul hajította végre ezt a kétségbeesett szökési kísérletet, ő maga nem volt egészen készületlen. Az elmúlt fél órában sokat törte a fejét egy ilyen kísérlet lehetőségén, és aprólékosan mérlegelte a siker esélyeit. Ennek tudható be, hogy egy pillanatig sem tévovázott, és sikerült bántatlanul átjutnia az őrszemek vonalán.

A földnyelvet, melyen az irokézek táborát ütötték, sűrű bozót választotta el a szárazföld többi részétől. Itt álltak az őrszemek, nem nagy távolságra egymástól. Vadölő tudta, hogy ha át is jut az őrszemek vonalán, a sűrű cserjék között csak lassan haladhat előre, és üldözői bizonyára utolérnék; ezért jobb felé kanyarodott, s néhány pillanat múlva még az őrszemek vonala előtt kiért a tó partjára. Gondolkodás nélkül belegázolt a sekély vízbe, s mielőtt még az irokéz örök észbe kaphattak volna, a part mentén átkerült a sűrű bokrok sávjának túlsó oldalára. Itt ismét fák következtek, s Vadölő a vízből kiugorva, az erdőben menekült tovább a szárazföld belseje felé.

Közben az üldözők átverekedtek magukat a bozóton, s az aránylag ritka erdő fáin között meglátva a szökevényt, néhány golyót küldtek utána. Vadölő azonban villámsebessen szaladt, és oly gyorsan ugrott fatörzstől fatörzsig, hogy a golyók nem tehettek kárt benne, s még a ruháját sem horzsolták meg. Az irokézek erre eldobták puskáikat, hogy könnyebben futhassanak, és teljes erejükből a szökevény után iramodtak.

Vadölő tudta, hogy egyetlen pillanatot sem szabad vesztenie. Azt is tudta, hogy egyenes vonalban kell rohannia, mert ha jobbra vagy balra fordul, csak az üldözők egy részét tévesztheti meg, s a többiek közben elébe vágnak, így hát nyílegyenesen futott tovább, de csakhamar lassítania kellett az iramot, mivel a terep egyre meredekebbé vált. A távolság közte és üldözői között összezsugorodott, de Vadölő nem ijedt meg ettől, tudva, hogy az irokézeknek is éppúgy meg kell küzdeniük a lejtővel, mint neki. Amikor felért a lejtő tetejére, egy pillanatra megállt és körülnézett. E tetőponttal szemben egy másik domb emelkedett, s a kettő között mély völgy húzódott a szökés irányára merőlegesen. Az egyenetlen talajon még nehezebb lett volna a futás; ráadásul a fák itt még ritkábban nőttek, és semmilyen fedezéket nem nyújtottak. Vadölő már-már arra gondolt, hogy feladja a harcot, amikor közvetlenül a lába előtt, a domb pereme alatt megpillantott egy kidőlt fatörzset. Vadölő azonnal átugrott rajta, hasra vágódott, és valósággal odatapadt a fatörzsnek a völgy felé eső oldalához. Ezt megelőzően azonban

hangosan felkiáltott, mintha örülne a lejtőnek, és még sebesebben akarna továbbrohanni a völgybe. A következő pillanatban eltűnt üldözői szeme elől.

Vadölő csak most, a fatörzshöz lapulva tapasztalta igazán, hogy futás közben mennyire igénybe vette az erejét. Szíve hevesen dobogott, s a lélegzése olyan volt, mint egy kovácsfújtatóé. A pihenéstől azonban csakhamar magához tért, s már nem kellett attól tartania, hogy hangos lélegzése elárulja a rejtekhelyét. Kisvártatva meghallotta üldözői lábdobogását, majd a kiáltásait is. Végül az első irokézek felértek a dombtetőre, s mivel nem látták a szökevényt, azt hitték, hogy már túl is jutott a szemközti dombon. Egymás után keresztülgrottak a kidőlt fatörzsön, Vadölő fölött, s mint a megáradt hegyi patak, alázuđultak a völgybe. Vadölő izgatottan számolta az ugró lábak dobbanását; így próbálta megállapítani, hogy hányan lehetnek még mögötte. Végül az üldözők valamennyien elérték a völgy mélyét, sőt egyesek már fel is kapaszkodtak a szemközti dombra, s megálltak tanácskozni, hogy milyen irányban folytassák az üldözést. E válságos és idegtépő pillanatban valószínűleg bárki más felugrott volna - Vadölőt azonban nevelése megóvta attól, hogy meggondolatlanságokat kövessen el. Mozdulatlanul feküdt tovább, feszülten figyelte az irokézek hangját és erőt gyűjtve a további futásra.

A huronok csapata most egy vizslafalkához hasonlított, amely vadászat közben elvesztette a szarvas nyomát. Ide-oda futkároztak, megvizsgáltak minden száraz levelet és gallyat. Mivel a terepet alaposan összetaposták, a kutatás elég nehezzé vált, habár az indián mokasszinok másféle nyomot hagynak, mint a sápadtarcúak mokasszinjai. Vadölő most már biztosra vette, hogy nincs több üldöző a hátában, így hát gyorsan átvette magát a fatörzsön, majd ismét lehasalt a földre. Úgy látszott, hogy az irokézek nem fedezték fel, és Vadölő szíve nagyot dobbant a reménytől. Hallgatózott egy-két pillanatig, majd hason kúszva igyekezett visszafelé a domb peremére, ahol az előbb állt, vagyis alig néhány méternyire a kidőlt fatörzstől. Itt azonban ki kellett egyenesednie egy pillanatra, hogy körülnézzen, s ekkor az összevissza futkározó irokézek meglátták. Vad csatakiáltás hallatszott, az irokézek megfordultak, s ismét űzőbe vették a szökevényt, Vadölő pedig megindult vissza a bozót felé.

Vadölő hihetetlen sebességgel rohant lefelé a lejtőn, amelyen az előbb felkapaszkodott. Elérte a bozótot, áttört rajta, és a tó partja felé fordult. Azt remélte, hogy a kenut ott találja azon a helyen, ahol kikötött, beleveti magát, és végignyúlva a csónak fenekén, sikerül majd megmenekülnie az üldözők golyóitól.

A parthoz közeledve, Vadölő elrohant néhány irokéz gyerek és asszony mellett. Volt, aki megpróbált száraz ágakat dobni a lába közé, hogy elgáncsolja, de sikertelenül. Ahhoz már nem voltak elég bátrak, hogy az útjába álljanak; féltek az idegen harcostól, aki oly villámgyorsan végzett Párduccal, így hát Vadölő sértetlenül kiért a partra, mintegy húsz méterre a kenutól. Egy pillanat múlva ismét a vízben gázolt, de már nem rohant, mert tudta, hogy pontosan be kell osztania az erejét. Annyira számítón és hidegvérűen cselekedett, hogy egy pillanatra még meg is állt, vizet vett a tenyerébe, és ivott egy-két kortyot. Végül sikerült megragadnia a kenu orrát. Belenézett a csónakba, s a szíve elszorult: a huronok eltávolították az evezőt! Súlyos csalódás volt ez, annyi kétségbeesett erőfeszítés után, s Vadölő nem tudta, nem akkor cselekszik-e a leghelyesebben, ha visszafordul, és megadja magát. E pillanatban felharsant mögötte az első üldöző pokoli ordítása, s ez megerősítette Vadölő életösztonét. Az ifjú vadász a tó közepe felé taszította a kenu, utána gázolt, majd egyetlen hatalmas lendülettel belevetette magát a csónakba. Egy ideig mozdulatlanul feküdt a hátán, egyrészt azért, hogy visszanyerje a lélegzetét, másrészt azért, hogy rejtve maradjon az ellenség golyói elől.

A tó fölött teljes szélcsend honolt. Ez a körülmény megkönnyítette volna az evezést, de most csak a hátrányára vált Vadölőnek. A kenu olyan könnyű volt, mint a pehely, a kezdeti lökés nyomatéka nem vihette messzire. Vadölő mégis úgy gondolta, hogy ha sikerül lőtávolon kívül

kerülnie, megpróbál evezni a karjával, s akkor Csingacsuk talán észreveszi a kastélyból, és a segítségére siet egy másik kenuban. Egyelőre azonban a kenu végtelenül lassan úszott a víz színén, s Vadölő nem tehetett egyebet, hanyatt fekvé figyelte a fák koronáját, hogy megállapíthassa, milyen ütemben távolodik a parttól. Most már jól hallotta a partra érkezett üldözők hangját; szavaikból kivette, hogy a tutajról beszélnek; szerencsére ez a vízi alkalmatosság a földnyelv túlsó oldalán hevert.

Vadölő helyzete talán most volt a legválságosabb. Annyi biztos, hogy önfegyelmének és hidegvériségének még sohasem látta ilyen jó hasznát. A vadász mozdulatlanul feküdt néhány percig; a kenu közben csigalassúsággal úszott befelé a tavon; a parton néma csend támadt, és a fák koronája eltűnt Vadölő szeme elől. Hősünk most már nem tudta megállapítani, hogy hol van, hogy melyik oldalról fenyegeti veszély. Különösen a halotti csend nyugtalanította; sejtette, hogy a huronok készülnek valamire. Amikor már nem bírta tovább a bizonytalanságot, elővette a kését, hogy kémlelőlyukat fúrjon a kenu oldalába. E pillanatban eldőrdült egy puska, s a golyó átütötte a kenunak mindkét oldalát, alig kétarasznyira Vadölő fejétől. Hősünk azonnal visszafeküdt előbbi helyzetébe, és feszülten várta a fejleményeket.

Egy ideig nem történt semmi. Egyszerre csak ismét felbukkant a magasban a fák koronája. Vadölő megértette, hogy kenuja rossz irányban halad, s a parthoz közeledik, bár nem tudta, miért. Végtelenül óvatosan megmozdította a fejét, hogy kikukucsálhasson az egyik golyó ütötte lyukon. Sikerült meglátnia a partnak egy szakaszát; a kenu csaknem párhuzamosan úszott a szárazfölddel, de mégis közeledett hozzá. Vadölő belátta, hogy tennie kell valamit, ha nem akar az ellenség kezébe kerülni. A kenu két végében szokás szerint egy-egy sima, kerek kődarab hevert; ezekkel szokták szabályozni a csónak súlyelosztását. Vadölő nagy nehezen a két lábfeje közé szorította az egyiket, majd lassan maga felé húzta. A két kő most egymás mellé került, s a vadász megpróbált átkúszni a kenu túlsó végébe, ily módon biztosítva az egyensúlyt. Szerencsére, mielőtt elindult volna a partról, bedobott a kenuba egy száraz ágat, mert úgy tervezte, hogy jobb híján azzal fog evezni. Ez a bot most ott hevert mellette; Vadölő megfogta, ráakasztotta sapkáját, és a kenu pereme fölé emelte. Abban a pillanatban ismét eldőrdült egy puska, s újabb lyukat ütött a kenu oldalába, közvetlenül Vadölő arca mellett.

Vadölő most ezen az új lyukon keresztül fürkészte a partot. Megelégedéssel vette tudomásul, hogy kenuja ismét távolodik a fák koronájától, de ugyanakkor el is fordul, s a vadász nem vehette többé hasznát a kémlelőnyílásnak. Elszántan megragadta az előbbi botot, és anélkül, hogy felemelkedett volna fekvő helyzetéből, a kenu pereme fölött kinyúlva, evezni kezdett vele. Az irokézek nyilván észrevették ezt a műveletet, mert valamelyikük ismét elsütötte a puskáját. A golyó Vadölő lábánál ütötte át a kenu falát, elsüvített hősünk teste fölött, s a fejénél távozott a csónakból. Mivel az irokézek kiáltásai most messzebből hallatszottak, Vadölő úgy vélte, hogy jó irányban halad, és rábízhatja magát a tó áramlására. Így hát abbahagyta az evezést, és nem mozdult.

Legalább húsz perc telt el néma csendben. Vadölő csak a tiszta kék eget látta, s azt számolgatta magában, vajon mikor sikerül a kastéllyal egy vonalba jutnia a tó közepén. Ekkor valami halk neszt hallott, mintha a kenu feneke szárazföldet ért volna. A következő pillanatban egy indián bukkant ki a vízből, a kenu peremébe kapaszkodva. Hasadt Tölgy volt az! Vadölő azonnal megértette a helyzetet: a ravasz főnök utána úszott, elérte a kenut, s a kezével evezve úgy irányította, hogy a fekvő fiatalember ne láthassa a partot és a part menti fákat. Ezzel a csellel Hasadt Tölgynek sikerült a partnak egy másik pontjára kormányoznia a kenut; itt nem nőttek fák, amelyeknek segítségével hősünk tájékozódhatott volna. Az előbbi nesz valóban azt jelezte, hogy a kenu földet ért.

- Gyere! - mondta Hasadt Tölgy, s parancsolóan intett Vadölőnek, hogy szálljon ki a kenuból.
- Fiatal barátom belefáradt a hajózásba, a lába is elzsibbad, ha nem használja ismét.

- Igazad van, mingó - felelte Vadölő, kilépve a kenuból -, a szerencse elpártolt tőlem, s most megint a foglyod vagyok. Remélem, elismered, hogy a szökéshez éppen úgy értek, mint a szavam megtartásához.

- Fiatal barátom olyan, mint a jávorszarvas! - kiáltotta Hasadt Tölgy. - Hosszú lába van, és harcosaimnak sokat kellett futniuk utána. De fiatal barátom a vízben már nem úszik olyan fürgén, mint a halak. Láttuk, hogy a halak útját választja, s ezért nem lőttük agyon: a halakat hálóval fogják, nem pedig golyóval. Ha fiatal barátom ismét jávorszarvas lesz, úgy bánunk majd vele, ahogy jávorszarvasokkal szoktunk.

- Beszélj csak, Hasadt Tölgy, ameddig jólesik - felelte Vadölő nyugodtan. - Tagadhatatlan, hogy a foglyod vagyok, s azt teszel velem, amit akarsz.

- Testvérem kifutkározta magát a dombokon, azután pedig kellemesen csónakázott a tavon - mondta Hasadt Tölgy mosolyogva. - Látta az erdőket, és látta a vizet is; melyiket kedveli jobban? Azok után, amiket tapasztalt, bizonyára bölcsebben tud majd határozni.

- Ne kertelj, mingó. Tudom, hogy ki akarsz lyukadni valamire, hát csak tessék: minél hamarabb teszed fel az egyenes kérdést, annál hamarabb kapod meg a válaszat.

- Jó! Sápadtarcú testvérem az egyenes beszédet kedveli, habár a szökésben rókébb a rókánál. Hallgassa hát meg Hasadt Tölgy szavait. Szömörce most szegényebb, mint valaha. Nemrégiben még volt fivére és férje. A férj búcsú nélkül eltávozott az örök vadászmezőkre, s magára hagyta Szömörce a gyermekekkel. Bizonyára nem szívesen tette ezt, mert jó férj volt, s mindig elegendő vadkacsával vagy medvehússal tért vissza a wigwamba. De el kellett mennie, s az asszony támasz nélkül maradt. Kitől kérjen enivalót magának és gyermekeinek? Úgy gondoltuk, hogy fivére majd megszanja, és nem hagyja éhezni. Mondom, így gondoltuk, de Párduc felordított, és követte Szömörce férjét a halál országába. Most bizonyára versengenek, hogy melyikük jut el hamarabb az örök vadászmezőkre. Aki odaküldte őket, annak kell betöltenie a helyüket. Nagy vadász ő, s mi tudjuk, hogy ha Szömörce mellé áll, az asszonynak és gyermekeinek sohasem kell majd nélkülözniük.

- Erre az ajánlatra már válaszoltam egyszer, mingó - felelte Vadölő. - Semmi sem történt azóta, ami megváltoztatta volna az elhatározásomat.

- Sápadtarcú testvérem még gondolkodhatik ezen, amíg a huronok ismét tanácsot ülnek fölötte. Ne feledje, hogy adósa Szömörceinek egy férj és egy fivér életével. Most menjen be az erdőbe, s ha döntöttünk, a nevéen fogjuk szólítani.

Vadölő megindult a fák felé, s csakhamar elért a tisztásra, ahol megérkezésekor az irokézek várták. Most azonban senkit sem látott: a táborban maradt asszonyokat és gyermekeket időközben mintha elnyelte volna a föld, s az előbbi üldözők sem mutatkoztak. Vadölőt némi nyugtalansággal töltötte el az a körülmény, hogy a ruhák, a fegyverek, az edények s a tábor egyéb kellékei is eltűntek. Az irokézek nyilván így akarták a tudtára adni, hogy indulásra készek, s nem halaszthatják sokáig a végső döntést.

Vadölő körbejárta a tisztást, s mindent figyelmesen szemügyre vett. Egy helyen száraz leveleket és gallyakat látott; odament, és felfedezte alattuk Párduc holttestét. Az irokézek még nem temethették el, és azért hordták rá a száraz lombozatot, hogy senki se találhassa meg, és ne vihesse el a skalpját. A halott Párducon kívül egyetlen irokéz sem látszott a közelben. Vadölő azonban tudta, hogy látatlanul is vigyáznak rá, s hiába próbálnának meg ismét a szökéssel. Hasadt Tölgy bizonyára eltávolította már a kenut a partról, s most valahol a fák

mögött tanácsot ül a törzs véneivel, míg a fiatal harcosok gondosan őrzik az egész földnyelvet. Vadölő nem tehetett egyebet, leült egy fatönkre, és türelmesen várta, hogy ellenségei ismét megjelenjenek.

Nem kellett sokáig várnia. Körös-körül megzörrentek az ágak és a levelek, s a huronok kiléptek a tisztásra. Hasadt Tölgy is ott volt közöttük, s nyomban elfoglalta a legelőkelőbb helyet. Néhány idősebb harcos ugyan mellette állt, de világosan látszott, hogy Párduc halála után senki sem osztozik Hasadt Tölgygel a vezéri tisztségen. A főnök most egy méltóságteljes mozdulattal magához intette Vadölőt, és így szólt:

- Tudd meg, Sólyomszem, hogy törzsem vénei végső elhatározásra jutottak. A nap immár nem áll a fejünk fölött; egy ideig ugyan várakozott a huronokra, de azután elunta a várakozást, és egymagában indult meg nyugat felé. A nap most sietve utazik apáink országába, s minket arra figyelmeztet, hogy üres wigwamokat hagyjunk otthon. A kóbor farkasnak is megvan a barlangja, amelybe időnként visszatér. A huronok nem szegényebbek a farkasnál: vannak falvaik, wigwamjaik és kukoricaföldjeik. Törzsemnek haza kell térnie, hogy ismét hozzáláthasson megszokott munkájához. Az otthon maradottak ujjongva fogadnak majd bennünket, de szívükbe mégis bele fog nyilallni a fájdalom, amikor tudomást szereznek veszteségeinkről. Törzsünk két fővel kevesebbet számlál, de csak egy skalpot viszünk haza, a Pézsmapatkányét. A másik veszteséget is pótolni kell valamivel: skalppal vagy élő emberrel. Sólyomszem választhat: betölti-e az egyik üresen maradt helyet, vagy inkább lemond a skalpjáról.

- Inkább lemondok a skalpomról, mingó - felelte Vadölő határozottan. - Készen állok, megkínózhattok; nem tudom, hogyan bírom majd a kínzást..., mindenesetre igyekezni fogok, hogy férfiasan viselkedjem.

- A sápadtarcú kutyának inába szállt a bátorsága! - kiáltotta egy nagyhangú fiatal harcos, akit a franciák Corbeau Rouge-nak, vagyis Vörös Hollónak kereszteltek el. - Máris nyöszörög, mint a malac! Nem harcos ő, hanem delavár asszony, aki jenki bőrbe búj!

- Beszélj csak, fiatalember, beszélj - mondta Vadölő nyugodtan. - Szavaktól úgysem lesz élesebb a kés, sem a puskagolyó halálosabb.

Hasadt Tölgy most közbelépett: rendreutasította Vörös Hollót az előbbi oktalan felkiáltásáért, majd ráparancsolt a harcosokra, hogy kötözzék meg a foglyot. Ezt az intézkedést nem azért hajtották végre, mintha tartani kellett volna Vadölő szökésétől - nem, csak meg akarták ijeszteni vele. Vadölő azonban szemrebbenés nélkül tűrte, hogy rácsavarják a köteleket. Hasadt Tölgy titokban úgy utasította embereit, hogy minél kevesebb fájdalmat okozzanak a fogolynak, még mindig remélte, hogy Vadölő jobb belátásra tér, és feleségül veszi Szömörceét. Amikor Vadölő már mozdulni se tudott a kötelektől, felemelték, és odavitték egy sudár fiatal fához. Ezután újabb köteleket vetettek át Vadölő testén és a fa törzsén, hogy a fiatal vadász a legkevésbé se tudjon elmozdulni a fától.

Hasadt Tölgy intésére most Szömörce lépett ki az irokézek gyűrűjéből, odament Vadölőhöz, és megállt előtte.

- Itt állok előtted, sápadtarcú - kezdte az irokéz asszony. - Téged látlak, de férjemet és fivéremet, Párducot nem látom. Mindenütt kerestem már őket, a tóban, az erdőben és a felhők között is. Nem tudom, hogy hová mentek.

- Azt bizony senki sem tudhatja, Szömörce - szakította félbe a fogoly. - Ti az örök vadászmezőkről szoktatok beszélni; reméld hát, hogy oda mentek, és viseld türelemmel a sorsodat.

- Kegyetlen sápadtarcú, mit vétett neked a férjem s a fivérem, hogy megölted őket? A törzs legjobb vadászái és legbátrabb harcosai voltak.

- Kezet emeltek rám - felelte Vadölő. - Ha nem védekezem ellenük, én jutottam volna az ő sorsukra. Úgy érzem, hogy jogosan cselekedtem, a természet törvénye szerint.

- Nem tagadom, hogy igazat szólasz. Sólyomszem azért ölte meg a huronokat, hogy a huronok meg ne ölhesék őt. A huronok igazságosak, és el akarják felejteni a történeteket. A főnökök szemet hunynak Sólyomszem tette fölött, Szömörce pedig kézen fogja gyermekeit, odamegy a sápadtarcúhoz, és így szól hozzá: „Íme, ezek most már nemcsak az én gyermekeim, hanem a tieid is; adj ennünk, s mi veled fogunk élni.”

- Szívesen ellátnálak élelemmel, Szömörce, ha egymás közelében élnénk. De te kanadai vagy, s nemsokára visszatérsz Kanadába, ahova nekem csak a holttestemet vihetik el az irokézek, mert jószántamból sohasem tartanék velük.

- Nézd meg azt a fiúcskát, kegyetlen sápadtarcú! - kiáltotta Szömörce, az egyik gyermekére mutatva, aki ott állt a tisztás szélén. - Nincs apja, aki megtanítaná vadászni vagy skalpolni. S nézd meg azt a kislányt: ugyan melyik harcos akarna feleséget egy olyan wigwamból, amelynek nincs feje?

- Mondottam már, Szömörce, hogy semmi kincsért sem leszek az élettársad - mondta Vadölő határozottan.

Ez az őszinte és egyenes visszautasítás leírhatatlan hatást tett az indián asszonyra. Szömörce fájdalma, haragja és sértett büszkesége egyszeriben felkavarodott, és úgy tört ki belőle, mint láva a dühöngő tűzhányóból. Értelmes szavak már nem jöttek a nyelvére, csak visított és hörgött, felverve az erdő csendjét. Azután rávetette magát a fához kötözött fogolyra, s belemarkolt a hajába, hogy tövestül kitépje. Szerencsére a düh úgy elvakította, hogy alig látta áldozatát, s nemigen tehetett kárt benne; de még így is a kezében maradt egy csomó haj, amikor az odasiető irokéz harcosoknak végül is sikerült elrángatniuk Vadölőtől.

Szömörce mindig is ilyen ingerlékeny és lobbanékony természetű asszony volt; saját törzse sem kedvelte igazán. Most azonban az irokézek úgy érezték, hogy Vadölő Szömörcén keresztül az egész törzset megsértette, s ezért büntetést érdemel. Különösen a fiatalabbak türelmetlenkedtek, azonnal meg akarták kezdeni a kínzást, s Hasadt Tölgynek végül is engednie kellett. Felemelte a kezét, és megadta a jelt.

XIV. A KÍNZÓOSZLOP

Ilyen alkalmakkor az indián kínzóknak mindig az volt a legfőbb törekvésük, hogy amennyire csak lehet, próbára tegyék az áldozat idegeit, s minél lassabban végezzenek vele. Másrészt az áldozat a világért sem szokta elárulni félelmét vagy fájdalmát, s vadul ingerelte az ellenséget, hogy a kíntól minél hamarabb véget érjen. Közismert dolog, hogy a kíntól kötözött indián harcosok hihetetlen átkokat és szitkokat szórnak a kíntól fejeire; az ellenség megvadul, és kioltja az áldozat életét; márpedig a gyors halál sokkal jobb a lassú kíntól. Vadölő azonban méltóságán alulinak érezte, hogy ehhez a módszerhez folyamodják; szótlanul állt a kíntól mellett, és farkasszem nézett az irokézekkel.

Amint Hasadt Tölgy megadta a jelt, hogy elkezdődhetik a kíntól, a legvadabb és legtürelmetlenebb fiatal harcosok azonnal előreugrottak, és megmarkolták tomahawkjukat. Szándékuk az volt, hogy a halálos fegyvert közvetlenül az áldozat feje mellé hajítsák, de ne ejtsenek rajta sebeket. E rendkívül veszélyes mutatványban csak azok vehettek részt, akik kitűnően tudtak bánni a tomahawkkal, mert a törzs nem akarta, hogy az áldozat időnek előtte adja ki a lelkét. Hasadt Tölgy még így is attól tartott, hogy a Párduc halála miatt dühös fiatalok nem fognak sokat teketóriázni, s kezükben érezve azt a fegyvert, amely nemrégiben végzett bátor főnökükkel, egykettőre megölik Vadölőt. Szerencsére a fiatal harcosokban erősebb volt a versengés szelleme, mint a bosszúvágy. Mindegyik be akarta bizonyítani, hogy ő céloz a legügyesebben a tomahawkkal.

Az első irokézt, aki előrelépett, Varjúnak hívták. Harcban még nemigen tüntette ki magát, s inkább hetvenkedni szeretett; ezért a többiek úgy vélték, hogy legalább most vadnak mutatkozik majd, s örömet kioltja egy ellenséges harcos életét. Az irokézt azonban elragadta a versengés szelleme, akárcsak a társait, s csak arra törekedett, hogy jobb célzónak bizonyuljon náluk. Felemelte tomahawkját, és elhajította Vadölő felé. A fegyver pörögve hasította a levegőt, elzúgott a kíntól mellett, és valamivel távolabb belecsapódott egy nagy tölgyfába. A nézőközönség gúnyos morajjal fogadta ezt a rossz találatot. Ugyanakkor a bámulat moraja is végigfutott az irokézek Vadölő bátor magatartása miatt. A fiatal vadász fejét ugyanis nem kötözték meg, arra számítva, hogy multságos látványt nyújt majd, amint jobbra-balra kapkodja a zúgó tomahawkok előtt. De csalatkozniuk kellett, mert Vadölő nem moccant, sőt még a szemét sem hunyta be, noha ezt a legöregebb és legbátrabb indián harcosok is megtették volna hasonló helyzetben.

Varjú után Jávorszarvas következett, akit társai sokkal ügyesebbnek ismertek. Elégé rosszulindulatú és vérszomjas ember volt, de most csak a tudását akarta fitogtatni. Magabiztosan megállt a tisztás közepén; csak egyetlen pillanatig célzott, és elhajította a tomahawkot. Vadölő jól látta a közeledő fegyvert, s már azt hitte, hogy mindennek vége; de a tomahawk közvetlenül a feje fölött találta el a fát, s néhány hajszálat is becsípte a kéreg alá. Az irokézek nagy tetszésnyilvánítással fogadták Jávorszarvas dobását.

Most Ugró Fiú következett, francia nevén Le Garzon qui Bondit. Nem hazudtolta meg a nevét, szökellve termelt a kör közepén, mint egy játékos bakkecske. Odatáncolt egészen Vadölőig, s hol jobbról, hol balról suhintott felé a tomahawkjával, abban a hiú reményben, hogy mégiscsak sikerül kicsalni egy ijedt kiáltást a fogolyból. Vadölő végül is meguntta ezt a piszkálódást, s rákiáltott Ugró Fiúra - az irokézek most hallották először a hangját, amióta a kíntólhoz kötözték:

- Hajítsd már el, mingó! Hajítsd már el, különben a tomahawkod elfelejti, hogy merre kell repülnie. Viselkedj felnőtt harcos módjára, s ne ugrálj itt körülöttem, mint egy bohóc! Dobd el azt a tomahawkot, ha nem akarod, hogy az irokéz lányok kinevessenek!

Ezek a szavak mérhetetlenül felbőszítették Ugró Fiút. Arca eltorzult; abbahagyta az ugrálást, s már nem gondolt arra, hogy legyőzze társait a céldobásban. Gyilkos szándékkal nyomban elhajította a tomahawkot. Vadölő talán éppen ennek a bős haragnak köszönhette, hogy nem halt meg azonnal. Ugró Fiú ugyanis egyenesen az áldozat homloka felé dobta a fegyvert, de mivel dühében nem célzott pontosan, a tomahawk Vadölő arca mellett csapódott be a fába, s csak a vállát sebezte meg egy kissé.

Az Ugró Fiú után következő irokéz harcosok már nemcsak tomahawkokat hajigáltak a fogolyra, hanem késeket is. Mindannyian rendkívül ügyesnek bizonyultak, s csak néha karcolták meg fegyvereikkel az áldozatot. Vadölőnek egyetlenegyszer sem rebkent meg a szeme, s ez mély tisztelettel töltötte el az egész irokéz törzset. Amikor véget ért a tomahawk és a kés próbája, már senki sem haragudott rá, kivéve Szömörécét és Ugró Fiút. Ezek ketten tovább átkozódtak ellene, de a törzs többi tagja nem hallgatott rájuk.

Most Hasadt Tölgy lépett elő, és kijelentette, hogy a sápadtarcú igazi férfinak bizonyult. A delavárok között nőtt fel, de nem vált asszonnyá a delavárok között. Hasadt Tölgy megkérdezte a huronoktól, hogy folytatni kívánják-e a tomahawk és késpróbát. A huronok egyhangúlag nemmel válaszoltak. Hasadt Tölgy erre kijelölte a törzs öt legjobb lövészt, s rájuk parancsolt, hogy kezdjék meg a puska próbáját.

A lövészek felsorakoztak Vadölő előtt, nem túlságosan nagy távolságra. Igaz, hogy ilyen közléről biztosabban lehetett célozni, de a puskák torkolata még ijesztőbben meredt a fogolyra. A huronok még fokozták is az ijesztést azzal, hogy mielőtt Vadölő feje mellé céloztak volna, egy pillanatig a fogoly szemére irányították a puskát. Azután eldőrdültek a lövések, egyik a másik után; a golyók Vadölő füle mellett süvítettek el, vagy a feje fölött csapódtak be a fába. Hősünk ezt a próbát még nagyobb önfegyelemmel állta ki, mint az előbbit. A golyó általi haláltól nem is kellett annyira félnie, ha már beletörődött a sorsába: azonkívül, tapasztalt vadász lévén, a puska tartásából mindig pontosan tudta, hogy a golyó hová fog becsapódni, így hát egy pillanatra sem veszítette el lélekjelenlétét, sőt az ötödik lövés után csaknem vidáman kiáltott fel:

- Nem vagytok valami nagy mesterek a céllövésben, mingók! Ismerek delavár asszonyokat, akik jobban értenek ehhez a mesterséghez. Ha pedig elvágnátok a kötelekeimet, és puskát adnátok a kezembe, bebizonyítanám nektek, hogy háromszor ekkora távolságról is jobban tudok célozni, mint akármelyik harcosotok!

E kihívó szavakat dühös moraj fogadta. Hasadt Tölgy észrevette, hogy a helyzet válságosra fordult, s a törzs tagjainak fogytán van a türelmük. A ravasz főnök azonban még mindig nem adta fel a reményt, hogy sikerül Vadölőt megszerezni a törzs számára, s ezért gyorsan közbelépett, visszatartva az ingerült harcosokat.

- Nem így kellett volna hozzáfogni a kínzáshoz - mondta ravaszul Hasadt Tölgy. - Annyira megkötöttük Sólyomszemet, hogy nem tud remegni félelmében. Vágjuk el a kötelekeit; hadd lássuk, hogyan bírja akkor a próbát!

Gyakran előfordul, hogy ha az embereknek nem sikerül valami, s az eredménytelenség miatt felgyült bennük a harag, kapva kapnak az első ajánlaton, bármilyen ésszerűtlen is az. Így történt most is. A huronok ujjongva fogadták Hasadt Tölgy indítványát, s egy szempillantás alatt eltávolították Vadölőről a köteleket. Hősünk előbb nem tudott megállni a lábán, mivel a kötelek elzsibbasztották a végtagjait; Hasadt Tölgy erre megparancsolta harcosainak, hogy

várjanak türelemmel, amíg a fogoly vérkeringése újra meg nem indul. Csakugyan, Vadölő megdörzsölte karját és lábát, s azután ismét oly egyenesen állott az irokézekkel szemben, akár a fenyőfa.

Vadölő az előbb teljes belenyugvással várta a halált, de most, hogy a kötelek lekerültek róla, visszatért az életöszöne. Már is azon kezdte törni a fejét, hogy miképpen szabadulhatna meg mégis az irokézek karmából. A törzsben ismét magasra csapott a gyűlölet lángja, s különösen az asszonyok tomboltak a fogoly ellen. Szömörce és Nöstény Medve vezetésével előretörték, s félelmetes szitkokat kezdtek szórni a fogolyra. A férfiak túrték ezt, mert azt remélték, hogy ami a tomahawknak és a puskának nem sikerült, az asszonyi nyelveknek talán sikerül, s ez az újabb támadás mégiscsak kihozza Vadölőt a sodrából. A fiatal vadász azonban ügyet sem vetett a szitkokra, s inkább szökési terveket forgatott elméjében. A harcosok éppen elhatározták, hogy véget vetnek az asszonyi szózápornak, s elkezdik a kínzás legfájdalmasabb részét. Ekkor váratlanul nagy mozgolódás támadt a hátulso sorokban.

Vadölő nem láthatta, hogy mi történik a tisztás szélén, s egy kissé szorongva nézett az újabb fejlemények elé. Végül az irokézek tömege ismét kört alakított; azután a kör megnyílt egy helyen, utat engedve a tisztás közepe felé, ahol Vadölő és Hasadt Tölgy állt. A fák közül most két jövevény lépett az irokézek gyűrűjébe: Judith és Hetty!

Vadölő nem akart hinni a szemének. Hetty megjelenésétől nem ámult volna el annyira, hiszen tudta, hogy az együgyű lány egyszer már járt az irokéz táborban, és nem esett semmi bántódása. Judithnak azonban tudnia kell, hogy ő semmiképpen sem számíthat az indiánok jóindulatára! S ami még jobban meglepte Vadölőt, az Judith öltözéke volt. Nem a hétköznapi ruháját viselte, mint a bárkán és a kastélyban, hanem azt az aranyhímzésű brokátköntöst, amely a titokzatos ládából került elő. Ez a káprázatos ruha most különös fényel tündökölt az irokézek vad környezetében.

Judith megjelenése nem maradt hatás nélkül. Az öreg harcosok hangos „uff!” kiáltásokkal juttatták kifejezésre bámulatukat; a fiatalabbak lenyűgözve nézték a csodálatos jelenést, s az asszonyok arcán tisztelet és elragadtatás tükröződött. Igaz, láttak már pompás ruhákat a kanadai franciák között, de ilyet még soha; arról nem is beszélve, hogy Judith páratlan szépsége még a ruha fényét is elhomályosította. Még Vadölő sem bírt szóhoz jutni, pedig ő már látta egyszer Judithot ebben az öltözetben.

Míg Hetty szerényen félreállt, Judith egyenesen odalépett Vadölőhöz.

- Hol van az irokézek legfőbb parancsnoka? - kérdezte Judith Vadölőtől, miután a bámulat moraja elhalkult. - Fontos ügyben jöttem, s csak a legmagasabb rangú főnökkel beszélhetek. Fordítsd le nekik, amit mondtam, s azután válaszolj a kérdésemre.

Vadölő úgy tett, ahogyan Judith kívánta, s az irokézek mohón lesték a páratlan jelenés szavainak tolmácsolását. Azután Hasadt Tölgy előbbre lépett, s a mellére ütve jelezte, hogy ő az, akivel Judith beszélni kíván.

- Elhiszem, mingó, hogy te vagy az itteni huronok főnöke - mondta Judith, Hasadt Tölgy felé fordulva. - Elhiszem, mert méltóságot látok a tartásodban és bölcsességet az arcodon. Veled fogom hát közölni a mondanivalómat.

- Beszélj hát, Erdők Virága - felelte a ravasz főnök, miután Vadölő tolmácsolta Judith kijelentését. - Ha szavaid éppoly szépek, mint a külső megjelenésed, emléküik akkor is élni fog a fülemben, ha a kanadai tél már megfagyasztotta a virágokat, és messzi földekre száműzte a tavaszt.

Judith önkéntelenül is elmosolyodott erre az indián bókra, majd így folytatta:

- Halld hát a szavaimat, főnök! A szemedből látom, hogy rendkívüli teremtésnek tartasz. Nem állítom, hogy én vagyok ennek az országnak a királynéja; a királyné a Nagy Sós-tónak túlsó partján lakik, s alattvalói különböző rangokat viselnek. Nekem is megvan a magam rangja, de erről kár sokat magyarázni, mert úgysem értenéd meg. Elég, ha a szemedre bízod magad, s láthatod, hogy mi vagyok; ezek után eldöntheted, hogy mit akarsz: az ellenséged legyen-e vagy a jó barátod. Rajtad áll, hogy melyiket választod.

Judith arra számított, hogy megjelenése el fogja kápráztatni az irokézeket.

Hasadt Tölgy azonban ravaszabb volt annál, semhogy egy-két szépen hangzó szó s egy rendkívüli ruha behálózhatta volna. Gyanúját egyébként az is felébresztette, hogy Judith Hettyvel együtt érkezett az irokézek közé; Hettyt pedig ismerték már, és tudták róla, hogy Thomas Hutter lánya.

- Sápadtarcú leányom szebb, mint az Ontario-tó partján nyíló vadrózsák - felelte az irokéz főnök. - De láttunk már díszes tollazatú apró madarakat, míg a hatalmas és erős állatok egyszerű köntöst viseltek. Szépséged és öltözéked alapján még nem sejthetjük a rangodat. Az indiánok csak azt fogadják el igaznak, amit látnak és hallanak. Sápadtarcú leányom bizonyára valami nagy és előkelő wigwamban lakik itt a tó körül; lehetséges volna, hogy a tudatlan huronok szemét elkerülte ez a fényes szállás?

- Mondottam már, főnök, hogy hiába érdeklődsz rangom és szállásom felől. Miért nem hiszel a szemednek? Ilyen ruhát csak főnökök asszonyai és leányai viselnek. Most pedig hallgasd meg, hogy miért jöttem közétek. A jenkiknek is vannak harcosaik, akárcsak a huronoknak; tudnod kell, hogy az erődökben számtalan jenki tanyázik.

- A sápadtarcú jenkik annyian vannak, mint levél a fán! - kiáltotta Hasadt Tölgy keserűen. - Ezt minden huron tudja és érzi.

- Nos, főnök, talán bajt okoztam volna nektek, ha magammal hozom a sápadtarcú harcosok csapatát. A sápadtarcúak meglátták volna, hogy a kínzóoszlophoz kötöttétek ezt a nagy vadászt, akit mindenki ismer és szeret az erődökben. Elkergették volna törzsedet, vérrel hintve be a Kanadába vezető utat.

- Véres az az út már most is - felelte komoran a főnök. - Dúl a háború, és mindenütt ömlik a huron vér.

- Úgy van, és még több huron vér ömlött volna ki, hogyha sápadtarcú harcosokkal együtt jövök a táborodba. De én hallottam már Hasadt Tölgyről, és úgy gondoltam, jobb lesz, ha békével hazaküldöm a falujába; helyezze el az asszonyokat és gyermekeket az otthoni wigwamokban, s ha még mindig skalpokra vágyik, térjen vissza hozzánk, készen állunk a fogadtatására. Tudom, hogy Hasadt Tölgy szereti az elefántcsontból készült állatfigurákat és a rövid csövű puskákat, amiket mi, sápadtarcúak, pisztolyoknak nevezünk, íme, magammal hoztam két ilyen állatot s két pisztolyt, hogy megmutassam neki. Én a jó barátja vagyok Hasadt Tölgynek. Neki ajándékozom mindazt, amit hoztam, ha most azonnal elindul a faluja felé; a sápadtarcú harcosok nem érhetik utol. Ezt a nagy vadászt pedig hagyja itt, mert szükségem van rá, hogy ellássa vadhússal háztartásomat.

Vadölő mindezt lefordította irokéz nyelvre, s közben Judith felmutatta a két megmaradt sakkelefántot meg a két pisztolyt, amelyekről már említést tettünk. E tárgyak láttára nagy élénkség támadt az irokézek soraiban, csak Hasadt Tölgynek sikerült megőriznie az önuralmát.

- Leányom tartsa meg a kétfarkú jószágait meg az apró puskákat, amelyeknek két csövük van - mondta szárazon az irokéz főnök, némi gondolkodás után. - A huronok szarvashússal csitítják éhségüket, és nem kérnek az ilyen állatok húsból; hosszú csövű puskáik többet érnek, mint

ezek az apróságok. Ezt a vadászt pedig nem bocsáthatjuk szabadon, mert tudni szeretnénk, hogy valóban bátor-e, vagy csak henceg.

- Tiltakozom, mingó! - vágott szavába Vadölő. - Én sohasem hencegtem a bátorságommal.

- Sápadtarcú testvérem azzal henceg, hogy nem hencegő - felelte gúnyosan Hasadt Tölgy. Majd ismét Judithhoz fordult: - Az előbb egy ritka madár dalolt a huronoknak. Csodaszép tarka tollai vannak. A huronok még soha nem láttak ilyen madarat. Méltán szégyellhetnék magukat, ha visszamennének hazájukba, és azt kellene mondaniuk, hogy szabadon bocsátottak egy foglyot, mert erre kérte őket egy különös madár, amelynek nevét sem ismerik.

- Megkérdezheted a nevemet a foglyodtól - felelte Judith. - Vadölő igazolhatja, hogy Judithnak hívnak.

- Nem - mondta a ravasz főnök. - Nem a foglyot kérdezem meg. Ő fáradt, pihennie kell. A másik sápadtarcú leányt kérdezem, akit már ismernek az irokézek. Gyere ide, lányom, s válaszolj becsületesen, ahogy szoktál. Hogyan nevezitek ti az Erdők Virágát?

Hetty előlépett, s nem tudva, hogy szavaival élet és halál kérdését dönti el, ártatlanul így felelt:

- Judithnak hívják, s a nővérem ő. Thomas Hutter volt az apánk, Thomas Hutter, akit ti Pézsmapatkánynak hívtatok, s ott élt a tóra épített kastélyban.

E válasza diadalmas mosoly futotta be az irokéz főnök arcát. Jól sejtette hát: nem valami nagyúri hölgygel vagy hercegnővel áll szemben, hanem csak a gyűlölt és megskalpolt ellenség lányával! Judith merész kísérlete kudarcot vallott; megjelenésével nem sikerült elkápráztatnia a huronokat. A lány most kétségbeesetten fordult Vadölőhöz.

- Hiába minden, Judith - mondta a fiatal vadász. - Merész voltál, de a terved nem sikerült. Hetty akaratlanul is leleplezett. Hasadt Tölgy igen ravasz főnök, s most bizonyára azt hiszi, hogy e pompás ruhát még Thomas Hutter zsákmányolta valahonnan. Bele kell törődnünk a sors akaratába: lesz, ami lesz.

- Mégsem jöttem hiába, Vadölő! - kiáltotta Judith. - Legalább egy kis időt nyertünk. Nem hiszem, hogy a mingók az én jelenlétemben is folytatnák a kínzást.

- Tévedsz, Judith. Az irokézek nem valami tapintatosak. Kár volt idejőnnöd; rajtam nem segíthetsz, s talán még magadat is bajba sodortad. Lehet, hogy az irokézek téged is fogságba vetnek vagy megskalpolnak.

- Szívesen osztozom a sorsodban, Vadölő - felelte Judith határozottan. - Ha már nem segíthetek a barátomon, vállalom mellette minden szenvedést, vállalom a halált is, ha kell. Meg aztán... - és Judith hirtelen elhallgatott.

- Nos?

- Nem magyarázhatom meg, hogy mire gondolok - felelte Judith, közelebb lépve Vadölőhöz. - Csak annyit mondhatok, hogy mindössze egy félórányi haladékra volna szükségünk. Barátaink nem lesznek tétlenek.

Vadölő egy hálás pillantással válaszolt, majd ismét az irokézek felé fordult. Közben a törzs vénei néhány szóval megtanácskozták a helyzetet. Judith sikertelen próbálkozásától még jobban fellángolt a haragjuk. Szégyellték, hogy ez a sápadtarcú lány csaknem megtevesztette őket. Még Hasadt Tölgyből is elpárolgott a jóindulat. Most már nem akarta megvédeni Vadölőt a törzs haragjától, és intett, hogy elkezdődhetik a legfájdalmasabb kínzás, a tűzpróba.

Az irokézek száraz ágakat hordtak össze, és újabb háncköteleket készítettek elő, hogy Vadölöt ismét a fához erősítsék. Mindez néma csendben történt. Judith és Hetty lélegzet-visszafojtva figyelte a készülődést, Vadölő pedig olyan egyenesen és méltóságteljesen állt a helyén, mint egy erdei fenyőfa. Mikor a harcosok odaléptek hozzá, hogy megkötözzék, a fiatalember egy pillantást vetett Judithra, mintha tanácsot kérne tőle: engedelmessédjék-e, vagy pedig szálljon szembe az ellenséggel. Judith sokatmondóan intett, hogy ne ellenkezzék, s a huronok egy pillanat múlva már oda is kötözték Vadölöt a fához; a vadásznak ezúttal a feje sem maradt szabadon. Az összegyűjtött gallyakat körébe hordták és meggyújtották.

A huronok ugyan a végsőkig próbára akarták tenni áldozatuk testi és lelkierejét, de vigyáztak arra, hogy a tűz ne ölje meg azonnal. Azt szerették volna, ha Vadölő kétségbeesik, és könnyörögni kezd, mielőtt megfosztanák a skalpjától. Éppen ezért a fától olyan távolságban rakták meg a tüzet, hogy a lángok forrósága csak néhány pillanat múlva váljék elviselhetetlenné. Sietségükben mégis elszámították magukat, s így már az első láng is megcsapta Vadölő arcát. Hősünknek egy-két pillanaton belül el kellett volna búcsúznia az élettől, ha váratlanul a segítségére nem siet valaki. Hetty előreugrott az irokéz asszonyok csoportjából, felkapott egy botot, és mit sem törődve a veszedelmesen pattogó szikrákkal, egy szempillantás alatt széttúrta a tüzet. Néhány irokéz harcos dühösen felmordult, és tomahawkot ragadva, Hettyre rontott; szerencsére a főnökök idejében visszatartották őket.

- Köszönöm, Hetty, szívből köszönöm! - kiáltotta Vadölő. - Bátor lány vagy, és jót akartál, de talán mégsem kellett volna megtenned, amit tettél. Még egy pillanat, s a lángok végeztek volna velem, így pedig előlről kell kezdődnie a megpróbáltatásnak és a szenvedésnek. De mindegy, a te jóakaratra gondolva könnyebben fogom elviselni a kínzás folytatását.

Hasadt Tölgy most intett az irokézeknek, hogy kotorják össze a parazsat; az asszonyok és a gyerekek friss tüzelőt hoztak, és megint elrendezték az ágakat Vadölő körül. Mikor a láng már csaknem felcsapott újra, egy indián lány áttört az irokézek gyűrűjén, odaszáguldott a fához, egykettőre szétrugdosta a gyulladozó ágakat. Az irokézek dühösen felordítottak e másik kudarc láttán, de amikor az indián lány feléjük fordult, haragjuk egyszeriben meglepetéssé változott.

Wah-ta-Wah volt a jövevény, ő állt most az irokéz törzs előtt. Egy pillanatra mindannyian megfélemltek Vadölőről, és Wah-ta-Wah köré sereglettek, hogy magyarázatot kérjenek tőle: miképpen tért vissza ily hirtelenül és váratlanul. Wah-ta-Wah felhasználta ezt a pillanatnyi zavart, halkán odaszólt valamit Judithnak, és észrevétlenül a kezébe nyomott egy apró tárgyat, majd a huron leányok felé fordult, akik odasiettek az üdvözlésére.

A meglepett Judith azonnal visszanyerte lélekjelenlétét, s a Wah-ta-Wahtól kapott tárgyra pillantott. Rövid, éles pengéjű kés volt az, a legjobb eszköz Vadölő kiszabadítására! Judith néhány szó kíséretében átadta a kést Hettynek, mert úgy gondolta, hogy hűgát kevésbé figyelik az irokézek. Az együgyű Hetty azonban másodszor is meghiúsította Judith reményeit. Azt kellett volna tennie, hogy előbb Vadölő kezéről vágja le a köteleket, majd átadja a kést a fiatalembernek, hogy szükség esetén védekezhessék vele. Hetty ehelyett Vadölő fejét szabadította ki, mert csak a lángokra gondolt, amelyek ismét a fiatal vadász arcába csaphatnak. A fej körül óvatosabban és lassabban kellett bánnia a késsel; az irokézek észrevették, odaugrottak, és elvették tőle a hasznos kis fegyvert. Az irokézek azonnal megértették, hogy a kést csak Wah-ta-Wah hozhatta, s most fenyegetően fordultak a delavár lány felé. Judith nagy meglepetésére Wah-ta-Wah egyáltalán nem tagadott.

- Miért ne segítenék Vadölön? - kérdezte Wah-ta-Wah csengő hangon. - Testvére ő a delavárok ifjú főnökének, s az én szívem a delavároké. Lépj elő, gyalázatos Tüske, aki elraboltál szüleimtől! Mosd le arcodról az irokéz festéket, és mutasd meg magad igazi mivoltodban, nyomorult! Állítsátok őt szembe Vadölővel, főnökök; meg fogjátok látni, hogy milyen hitvány árulót fogadtatok be a törzsetekbe.

E merész szavakra nagy moraj támadt a huronok között. Az árulókban sohasem bízik senki, s bár Tüske minden módon igyekezett elnyerni az irokézek jóindulatát, a törzs legfeljebb csak megtűrte, de nem becsülte semmire. Tüske azért lett árulóvá, mert szerette volna feleségül venni Wah-ta-Wahot, de a delavár lány az irokéz harcosoknak is megtetszett, s ezek azt kívánták, bárcsak minél hamarabb megszabadulnának Tüskétől. Az áruló belátta, hogy Wah-ta-Wahról le kell mondania, de mivel saját törzséhez nem térhetett vissza, sunyin meghúzódott az irokézek között. Most azonban kénytelen volt előlépni. Az irokéz festéket ugyan nem mosta le az arcáról, úgyhogy Vadölő alig ismert rá, de pökhendien odaállt a tisztás közepére, és megkérdezte, hogy ki mer szót emelni Tüske ellen.

- Ki akar ujjat húzni Tüskével?! - kiáltotta nagy hangon az áruló. - Ha ez a sápadtarcú kutya megunta az életét, vagy ha fél az indián kínezéstől, szólj csak, Hasadt Tölgy, s egykettőre utánaküldöm a harcosoknak, akiket elvesztettünk.

- Nem, Hasadt Tölgy! - vágott a szavába hevesen Wah-ta-Wah. - Vadölő semmitől sem fél, legkevésbé pedig egy ilyen nyomorult árulótól! Vágjátok el a köteleiket, hadd álljon szemtől szemben ezzel az áruló féreggel, akkor majd meglátjuk, hogy ki unta meg az életét!

Wah-ta-Wah előrelépett, mintha maga akarná végrehajtani, amit javasolt, de Hasadt Tölgy intésére egy idősebb harcos visszatartotta. Az irokéz főnök nem bízott a lányban, s gyanította, hogy Wah-ta-Wah valami titkos szándékkal tért vissza közéjük. Elrendelte hát, hogy Wah-ta-Wahot tartsák távol a fogolytól, és folytassák a kínezést.

- Megállj, huron, várjatok, főnökök! - kiáltotta Judith, maga sem tudva, hogy mit akar. - Könyörgök, várjatok még legalább egy pillanatra...

Nem fejezhette be szavait, mert újabb s még váratlanabb esemény történt. Egy fiatal indián ugrott a tér közepére, fűgén és vakmerően. Mivel az irokézek öt-hat őrszemet hagytak a part különböző pontjain, Hasadt Tölgy az első pillanatban azt hitte, hogy ezek közül tért vissza az egyik valami fontos jelentéssel.

A jövevény olyan sebesen mozgott, hogy az irokézek nem ismerhettek rá azonnal. Egy szempillantás alatt Vadölőnél termett, átvágta a fiatalember köteleiket, majd megfordult, és teljes nagyságában kiegyenesedett az irokézek előtt. Délceg termetét delavár harci színek díszítették. Jobb és bal kezében egy-egy puskát tartott, a sajátját és a híres Szarvasölőt. A köteleitől megszabadult Vadölő azonnal átvette ezt az utóbbi fegyvert, és ő is kihúzta magát a jövevény mellett. A két puskás ember látása egy pillanatra zavarba hozta a huronokat. Puskáik amúgy sem voltak kéznél, a tisztás szélén hagyták, a fáknak támasztva, meg aztán úgy gondolták, hogy a fogoly s a jövevény nem mer támadást indítani a túlerő ellen. Az idegen indián csakugyan nem tett fenyegető mozdulatokat; előrelépett egy kissé, s így szólt a bámuló irokézekhez:

- Tudnotok kell, huronok, hogy nagy a világ. Ismeritek a Nagy-tavakat: túlsó partjukon elegendő hely van az irokézeknek, innenső partjukon pedig a delavároknak. Én Csingacsjuk vagyok, Unkasz fia, Tamenund nemzetségének sarja. Ez itt a jegyesem, ez a sápadtarcú pedig a barátom. Érte jöttem, mert fáj a szívem, hogy nélküle kell vadásznom. A delavár lányok valamennyien várják már Wah-ta-Wahot, és nem értik, hogy miért marad távol olyan sokáig. Mondjunk hát búcsút egymásnak, s ki-ki menjen a maga útjára.

- Huronok, halálos ellenségetek áll előttetek, Nagy Kígyó, akit annyira gyűlöttök! - kiáltotta Tüske. - Ha nem végzünk veled, a nyomunkban marad egész Kanadáig, és kiontja harcosaink vérét. Én huron vagyok szívvel-lélekkel!

Az áruló még végig sem mondta ezeket a szavakat, s már ki is rántotta kését, és a delavár főnök meztelen melle felé hajította. Wah-ta-Wah szerencsére ott állt Tüske mellett, az utolsó pillanatban félreütötte a karját, s így a kés Csingacsuguk helyett csak egy fenyőfa törzsét találta el. A következő pillanatban Csingacsuguk kése is megvillant, az ifjú főnök biztos kézzel elhajította, és egyenesen az áruló szívébe talált. Tüske holtan rogyott össze. Mindez hihetetlenül rövid idő alatt zajlott le, az irokézok szóhoz sem jutottak, most azonban kezdtek magukhoz térni, és úgy látszott, hogy menthetetlenül csatára kerül a sor. Ekkor szokatlan hangok verték fel az erdő csendjét. Ütemes dobogás hallatszott, mintha óriások döngölnék a földet. Azután előbukkantak a hang okozói: vörös egyenruhás katonák léptek ki a fák közül a tisztásra.

A most következő jelenetet nehéz szavakba foglalni. A huronok rémülten felordítottak; volt, aki a fegyverét kereste, mások hanyatt-homlok menekültek az erdőbe, asszonyaikkal és gyermekeikkel együtt. Vadölő mindenekelőtt a lányokat akarta biztonságba helyezni, de csak Judithot és Wah-ta-Wahot sikerült a fák mögé vonnia; Hettyt magukkal sodorták az irokéz asszonyok. Vadölő látta, hogy az irokézok egy része a tó felé akar menekülni; az erdőn keresztül elébük vágott, s meghúzta a Szarvasölő ravaszát, leterítette az egyik harcost, aki az előbb még kízója volt. Válaszul eldördültek a huronok puskái, de Nagy Kígyó csatakiáltása még a puskák szavát is túlharsogta. A katonák fegyverei sem maradtak tétlenek; eszeveszett lövöldözés kezdődött, és a szuronyoknak is akadt munkájuk.

A csata nem dúlt sokáig; az irokézok számos halottat vesztek, ellenállásuk megtört, s már csak a menekülésre gondoltak. Amikor leszállt az este, már ismét néma csend honolt az egész vidéken.

XV. BÚCSÚ

Másnap reggel, amikor a nap felkelt, a Kristálytükör vidéke olyan nyugodtnak és békésnek mutatkozott, mintha semmi sem történt volna. A tó hullámai éppoly szelíden fodrozódtak, a madarak éppoly nyugodtan köröztek a víz fölött. Egyszóval semmi sem változott, csak a kastélyban volt nagyobb a mozgás. A kiugrón egy vörös egyenruhás őrszem járkált fel és alá, s még vagy húsz katona látszott a bárka fedélzetén. A tisztek Thomas Hutter távcsövén keresztül fürkészték a partot, ahol a csapat többi része a halottakat temette. Két tisztnek fel volt kötve a karja, s néhány közlegényen is meglátszott, hogy az ellenség hevesen védekezett, mielőtt átengedte volna a terepet a győzteseknek.

Egy őrmester most odalépett a katonák parancsnokához, Warley kapitányhoz, hogy jelentést tegyen. Warley csinos, de durva arcú ember volt, s éppen a hadnagyával, Thorntonnal beszélgetett.

- Craig főhadnagy bizonyára a pokolba kíván bennünket - mondta a kapitány Thorntonnak. - Meg is értem, hogy haragszik, hiszen kiküldtem a partra, a temetéshez, márpedig nyilván jobban érezné magát Judith kisasszony társaságában. Nos, őrmester - fordult a jelentkező katonához -, mi újság?

- Egy sebesültünk meghalt - jelentette az őrmester. - Golyót kapott a hasába, s az végzett vele.

- Gondoltam, hogy ez lesz a vége - felelte Warley unottan. - Erről jut eszembe, Thornton: hogy van a maga karja?

- Fáj egy kicsit, de kibírom - mondta a hadnagy. - Éppen engedélyt akartam kérni, hogy megmutathassam a doktorunknak.

- Hiába, szép lány ez a Judith Hutter! - dünnyögte Warley kapitány, aki alig figyelt oda, s csak fél füllel hallgatta Thornton szavait. - Gyönyörű volt tegnap abban a brokátruhában. Tudja, Thornton, én már régóta ismerem, s jártam is itt a kastélyban. De mennyi változás történt azóta! Az öreg Hutter meghalt, a felesége is meghalt, Hetty haldoklik, egyedül a szép Judith maradt meg a családból. Mondhatom, érdemes volt harcolni érte.

- Úgy értem ezt, hogy a kapitány úr szívesen feleségül venné Judithot? - kérdezte a hadnagy.

- Még hogy én, Warley kapitány, megnősüljek! Igaz, a telepeken talán akad egy-két leány, akit egy magamfajta tisztnek nem kell megvetnie, de itt, a vadonban..., hova gondol, kedves barátom! A nagybátyám egyszer meg akart házasítani, még otthon, de az a lány csúnya volt, és csúnyát én akkor se vennék el, ha hercegnő volna!

- És ha szép volna az a lány, de koldusszegény, elvinné?

- Ugyan, kérem, ilyesmiről csak egy hadnagy ábrándozhatik! A kapitányok okosabbak, és tudják, hogy pénz nélkül semmit sem ér a szépség. No de nem tartóztatom tovább, Thornton, ha fáj a karja; menjen be a doktorhoz, és vizsgáltsa meg.

A kapitány azt hitte, hogy a katonaoorvos, aki együtt jött a csapattal, most a sebesülteket kötözgeti - de tévedett. A harc után ugyanis, amikor számba vették a halottakat és a sebesülteket, kiderült, hogy a nagy kavarodásban Hettyt is eltalálta egy véletlen golyó. A doktor most vele foglalkozott, nem pedig a katonákkal. Thornton ott találta Hetty ágya mellett, így

hát szótlanul megfordult, és visszament a kiugróra Warleyhoz. Közölte parancsnokával a látottakat; Warley eltűnődött egy darabig, majd bement a szobába.

Az orvoson kívül történetünknek más szereplői is ott tartózkodtak a haldokló Hetty mellett. Judith és Wah-ta-Wah az ágy szélén ült, figyelmesen lesve a beteg mozdulatait, hogy szükség esetén azonnal megtehessék, amit kíván. Vadölő az ágy fejénél állt, a Szarvasölőre támaszkodva, mellette Csingacsguk, mereven és méltóságteljesen, mint egy szobor. És még valaki ott volt a szobában: Hamari Harry, aki a katonákkal tért vissza!

Amikor Warley belépett, Hetty kinyitotta a szemét.

- Ki ez a vörös ruhás ember? - kérdezte a haldokló leány alig hallhatóan. - Ugye, Harry barátja ő?

- Ő a parancsnoka a katonáknak, akik valamennyiünket kimentettek a huronok karmai közül - felelte halkán Judith.

- Engem is megmentettek? Mintha azt hallottam volna, hogy golyót kaptam, és meg fogok halni. Anyám meghalt, és apám is meghalt, de te élsz, Judith, és Harry is él. Amikor a katonák megjöttek, hallottam Harry csatakiáltását, és féltem, hogy talán elesik a harcban.

- Nyugodj meg..., nyugodj meg, drága Hetty - suttozta Judith. - Harrynak nem történt semmi baja..., és Vadölő is itt van meg Csingacsguk, épen és sértetlenül.

- Hogyan, hát a férfiakat nem bántották, és egy magamfajta szegény lányra fogtak puskát? Nem hittem volna, hogy a huronok ilyen gonoszak.

- Véletlen volt, Hetty, szomorú véletlen! Téged még a huronok sem akartak bántani.

- Ennek örülök, Judith... A rézbőrűek még sohasem bántottak, mert együgyű vagyok... Annak is örülök, hogy Harrynak nem esett bántódása.

Judith nem válaszolt, tenyerébe rejtette az arcát, és felzokogott.

- Ne sírj, drága Judith - vigasztalta a sebesült leány. - Már nem szenvedek, és azt se bánom, ha meg kell halnom. Apa is meghalt, anya is..., miért félnék én attól, ami velük már megtörtént?

Az orvos most felállt, és Warley kapitányra nézett. Hetty szavai még ezt a két harcedzett katonát is megindították; zavarba jöttek mind a ketten, s az ajtó felé léptek. Mielőtt azonban még kimehettek volna, Hetty görcsösen a fejéhez kapott és felkiáltott:

- Hol vagytok, drága barátaim? Még egyszer utoljára látni akarlak benneteket!

- Itt vannak mindannyian, Hetty - zokogta Judith. - Szólj, húgom, mit kívánsz tőlük.

- Adjátok ide a kezeteiket, hadd búcsúzzunk el mindörökre... Úgy, kedves Wah-ta-Wah..., isten veled..., isten veled, Vadölő..., isten veled, Csingacsguk..., de hol van Harry?

- Itt van, húgocskám - suttozta Judith -, szólj hozzá!

A hatalmas fiatalember odalépett az ágyhoz, és óriási kérges tenyerébe vette Hetty fehér kis kezét.

- Mit mondjak neki, Judith? - kérdezte Hetty, összeszedve maradék erejét.

- Amit akarsz, drága húgom, amit a szíved diktál!

- Isten veled, Harry - suttozta a haldokló, gyengén megszorítva a hatalmas kezét -, javulj meg, és legyél olyan, mint Vadölő...

E szavakat Hetty már kínlódva, hihetetlen erőfeszítéssel tudta kiejteni. Aztán a szeme tágra meredt, valami görcsös, fájdalmas hang szakadt fel a torkából.

- Anyám! - kiáltotta, és Hetty Hutter örökre eltávozott az élők sorából.

A következő napon Hetty holttestét elhelyezték a tóban, anyja és Thomas Hutter mellett. Judith valóban nem maradhatott tovább egyedül a kastélyban. Ezt mindenki belátta, nem is kellett róla sok szót ejteni, s a távozásra készülő katonák összecsomagolták a kastély minden valamirevaló berendezési tárgyát. A konyhafelszereléssel, a fegyverekkel, a ruhákkal és Thomas Hutter nagy ládájával együtt minden átkerült a bárkára. Warley kapitány felhúzatta a vitorlát, és indulást parancsolt. Megértette azonban, hogy Judith csak nehezen tud megválni a kastélytól, ezért nem is sűrgette; ott hagyott két kenut, majd katonáival és Harryval együtt beszállt a bárkába, s elindult a part felé. A kastély kiugróján most négyen maradtak: Csingacsjuk, Wah-ta-Wah, Judith és Vadölő. Egy ideig mindannyian szótlanul nézték a tájat, mintha búcsúznának tőle; azután Csingacsjuk becsukta az üres kastély ablakait és ajtaját, szótlanul beszállt Wah-ta-Wahhal az egyik kenuba, és a bárka után indult. Vadölő a kiugró elé vontatta a másik kenut, beszállt, s amikor Judith csatlakozott hozzá, a fiatal vadász is evezni kezdett.

Közben a bárka elérte a partot, nem sokkal utóbb Csingacsjuk és Wah-ta-Wah kenuja is kikötött. Vadölő és Judith egyedül maradtak a tavon.

- Talán sohasem látom viszont többé ezt a helyet, Vadölő - szólalt meg Judith hosszas hallgatás után. - Pedig itt nyugszik anyám és Hetty! S még jobban fáj a szívem, ha arra gondolok, hogy most el kell mennem innen, éppen most, amikor az irokézok már nem fenyegethetnek többé. A törzs java része elesett a harcban, s akik megmenekültek, bizonyára futva igyekeznek Kanada felé, és nem térnek vissza egyhamar.

- De nem ám! - kiáltotta Vadölő. - Sok víznek kell lefolynia a Mohawkon, amíg a huronok megfeledkeznek erről a szégyenletes vereségükről, és újra betolakodnak az erdeinkbe!

- Látom, Vadölő, hogy a tegnapi csata emlékétől szinte lángol a szemed. Pedig nem ilyen embernek képzeltelek. Azt hittem, nem hadakozásra vágyol, hanem békés családi otthonra, hűséges feleségre és szerető gyermekekre. Tévedtem volna? Jobban szereted az erőszakot és a vérontást?

- Ne érts félre, Judith - felelte Vadölő szelíden, egy pillanatra abbahagyva az evezést. - Úgy gondolom, most már nemcsak vadásznak, hanem harcosnak is nevezhetem magam, hiszen találkoztam az ellenséggel, és megvívтам vele. Bevallom azt is, hogy nem idegenkedem a harctól, ha az ellenfelek férfiasak, és becsületesen küzdenek. De ne hidd, hogy vérszomjas vagyok. Csak azért fogok fegyvert a mingókra vagy bárki másra, mert hazámat védelmezem. Nem akarom, hogy idegen törzsek vagy nemzetek leigázzanak és szolgásgorba döntsenek bennünket.

- Ez becsületes szándék, Vadölő, és rendes asszony nem is tartaná vissza a férjét, amikor a férfiak igazságos háborúba indulnak. De itt a tó vidékén már véget ért a harc, s a te puskád is megpihenhet. Hallgass hát meg, és felelj a szavaimra olyan őszintén, mint ahogy szoktál.

Judith sápadt arca most tűzpiros lett, szeme szokatlanul csillogott. Vadölő az evezőn nyugtatva kezét, figyelmesen várta a lány további szavait.

- Hallgass hát meg, Vadölő - folytatta Judith némi hallgatás után. - Nincs idő a színlelésre vagy a kertelésre..., egyenesen beszélek. Ugye, te az erdőket szereted s az erdei életet, távol a sápadtarcúak városaitól?

- Úgy van, Judith! Szeretem az erdőt, mint ahogy a szüleimet szerettem, amikor éltek. A világ minden kincséért sem költözném el innét.

- Ki mondja, hogy költözz el? A kastélynak, a tónak és a part menti erdőknek immár nincs gazdájuk..., mindez a tied lehet! Ha úgy akarod, mi ketten megtelepedhetünk itt mint férj és feleség, és zavartalanul tölthetjük el életünket a Pézsmapatkány-kastélyban vagy a Kristálytükör partjain.

Vadölő sokáig nem válaszolt erre. Judith mindkét kezével eltakarta az arcát: szégyellte magát, hogy ilyen leplezetlenül feltárta legbensőbb érzéseit a fiatalember előtt.

- Nem hiszem, hogy jól meggondoltad volna, amit mondtál, Judith - szólalt meg végül Vadölő.

- Azért beszélsz csak így, mert rokontalanul maradtál a világban, azt hiszed, bárki betölthetné a szeretteid helyét.

- Akkor is téged választanálak, Vadölő, ha se szeri, se száma nem lenne a barátaimnak! - kiáltotta Judith.

- Nem tagadom, Judith, jólesik, hogy ragaszkodsz hozzám. De egy idő múlva megbánnád az ajánlatodat. Nem akarok visszaélni a gyengeségeddel; felejtjük hát el, amit mondtál.

- Sohasem bánnám meg! - felelte Judith. - Csak egy szavunkba kerülne, hogy a katonák visszahozzák a kastély berendezését; ellenségtől nem kell tartanunk többé, legalábbis ebben a háborúban nem; a tó körül kedvedre vadászhatnál, s az erődökben eladhatnád az állatbőröket. Boldogan élhetnénk itt együtt.

- Judith - mondta Vadölő komolyan -, jó barátod vagyok, s az életemet is szívesen kockáztatnám érted. Éppen úgy szeretlek, mint Wah-ta-Wahot, se jobban, se kevésbé. Tekints a fivérednek..., férj és feleség nem lehetünk.

- Értem, Vadölő! - kiáltotta Judith, és könnyes lett a szeme. - Ne is szólj többet, mert megszakad a szívem. Evezz tovább!

Vadölő engedelmeskedett, s a kenu orra csakhamar belefűrődött a partba, azon a helyen, ahol Csingacsguk, Wah-ta-Wah, Harry, Warley kapitány és a katonák várakoztak.

A búcsúszavakat, a könnyeket fölösleges leírni. Judith még egyszer kezet fogott Vadölővel meg a két delavár fiatalal; Harry meglengette a sapkáját; Warley kapitány katonásan tisztelgett, majd kiadta a parancsot az indulásra. A vörös egyenruhák néhány pillanat múlva eltűntek a fák között - velük ment Judith is. Vadölő, Csingacsguk és Wah-ta-Wah még sokáig nézett utána.

A háború még jó ideig tombolt, és sok emberéletet követelt áldozatul. E harcok folyamán Csingacsguk különösen kitüntette magát, és neve messze földön híressé vált. Egy évvel azután, hogy Wah-ta-Wah meg ő visszatértek a delavár fálvakba, fiúgyermekük született; ez a gyermek, a mohikán törzs utolsó reményteljes hajtása, az Unkasz nevet kapta, akárcsak nagyapja. Vadölőn végképp megmaradt a Sólýom szem elnevezés, így ismerte mindenki New Yorktól Kanadáig.

Tizenöt év telt el, amíg Vadölő ismét megpillanthatta a Kristálytükör vizeit. Wah-ta-Wah ekkor már örök álmát aludta a delavár fenyők alatt, és Vadölő harmadmagával érkezett a tó partjára: Csingacsgukkal és a fiatal Unkasszal. Éppen újabb háború készült, s a három jó barát az erődök felé igyekezett, hogy csatlakozzék a szövetséges csapatokhoz.

Napnyugtakor léptek ki az erdőből a tó partjára. Itt mintha semmi sem változott volna azóta. A hegyek éppoly sötéten, magasztosan és titokzatosan álltak körös-körül, mint tizenöt esztendővel azelőtt - a madarak éppúgy szállkostak a levegőben.

Másnap reggel Unkasz megtalálta a parton az egyik kenut. Rendbe hozták, és sebtében fāragott evezőkkel odacsónakáztak a kastélyhoz. Útközben Csingacsguk megmutatta fiának a part egyes pontjait, és elmesélte neki, hogy mi minden történt ott hosszú esztendőkkorábban. A tanulékony fiatal Unkasz minden szót bevéselt agyába: ő is nagy harcos akart lenni, akár az édesapja és édesapjának legjobb barátja, Sólyomszem.

A kastélynál semmi különöset nem találtak. A tetőt már régen elhordták a szelek és viharok, de az erős gerendákból ácsolt falak még álltak. Mielőtt azonban visszatértek volna a partra, Vadölő - jobban mondva Sólyomszem - felfedezett valamit: egy piros szalagot. Nyilván leszakadt Judith ruhájáról, beszorult egy gerendahasadékba, és ott tūrte az idő viszontagságait tizenöt éven keresztül. Sólyomszem most kiszabadította a szalagocskát, és rákötözte híres puskájának, a Szarvasölőnek az agyára.

Miután visszatértek a partra, megtalálták a bárkát és a másik kenut is. Ezzel a két vízi alkalmazhatossággal csúnyán elbánt az idő: deszkáik korhadoztak, hasznavehetetlenné váltak. Minden jel arra mutatott, hogy tizenöt év óta senki sem vette igénybe őket. Csingacsguk és Sólyomszem borongva nézte a múlt időknek ezeket az emlékeit, s eszükbe jutott első hadiösvényük, amelyen először bizonyították be ügyességüket és bátorságukat. De a két jó barát nem tūnődhetett sokáig. Indulniuk kellett tovább: új kalandok és új harcok felé.

.oOo.